

Učíme se pro život

Školní vzdělávací program Základní školy INTEGRA

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO – gymnázium, základní škola a mateřská škola, s.r.o.,
Rašelinová 9, 628 00, Brno-Líšeň

OBSAH ŠVP

1. Identifikační údaje ŠVP ZV	4
2. Charakteristika školy	5
3. Charakteristika ŠVP	8
3. A Zaměření (priority) školy	8
3. B Výchovní a vzdělávací strategie školy	10
3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	15
3. E Začlenění průřezových témat	16
4. Učební plán	24
4. A Tabulace učebního plánu	24
4. B Poznámky k učebnímu plánu	25
5. Učební osnovy	26
Povinné předměty	26
Český jazyk a literatura	26
Anglický jazyk	48
Matematika	59
Informační výchova	77
Prvouka	86
Člověk a svět	92
Dějepis	100
Výchova k občanství	112
Fyzika	122
Chemie	129
Přírodopis	137
Zeměpis	146
Hudební výchova	155
Výtvarná výchova	171
Výchova ke zdraví	189
Tělesná výchova	196
Pracovní činnosti	218
Etická výchova	233

Volitelné předměty	244
Německý jazyk	244
Ruský jazyk	250
Anglická konverzace	255
Technické praktikum	258
Dějepisné praktikum	261
Matematické praktikum	264
Literární výchova	269
Jazykovědné praktikum	272
Fyzika v pokusech	275
Informační výchova	280
Psaní na počítači	284
Sportovní aktivity	287
Výtvarné praktikum	291
Dramatická výchova	294
Ekologické praktikum	299
Hudební praktikum	305
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	308
7. Nepovinné předměty	320
8. Seznam použitých zkratk	321
9. Seznam příloh	323
9.A Příloha ŠVP upravující vzdělávání žáků s LMP	
9.B ŠVP Školní družiny	
9.C ŠVP Školního klubu	

1. Identifikační údaje ŠVP ZV „ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT“

Název ŠVP ZV: Učíme se pro život, č. j.

Předkladatel: Vzdělávací institut INTEGRA BRNO – gymnázium, základní škola a mateřská škola, s.r.o.

Adresa školy: Rašelinová 11, 628 00 Brno-Líšeň

Ředitel školy: Mgr. Darja Chládková

Kontakty: tel. 544 211 547, e-mail: integraf@integra.cz, webové stránky: www.integra.cz

Zřizovatelé: Mgr. Darja Chládková, Mgr. Ondřej Hýsek, Ph.D.

Kontakty: tel. 544 211 547, integraf@integra.cz, www.integra.cz

IČO školy: 44991665

RED-IZO školy: 600 024 938

IZO školy: 181 065 983

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Jitka Kubálková, e-mail: kubalkova@integra.cz

Cílová skupina: 1. – 9.

Verze dokumentu 01/2016: platná od 1. 9. 2016

V Brně dne 31. 8. 2016

Mgr. Darja Chládková
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Slovo Integra se objevuje v názvu školy už v roce 1992, a má tak již značnou tradici. Naše instituce v sobě integruje gymnaziální, základní, předškolní i volnočasové vzdělávání. Název školy odkazuje i k integrování, tedy individuálnímu začleňování inteligentních, avšak různorodých žáků do menších studijních kolektivů, v nichž je jim zajištěn osobní přístup – každé dítě je přece výjimečné, jedinečné a zaslouží si maximální pozornost a péči. Slovo v sobě zahrnuje i moderní inkluzivní vzdělávání.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO v sobě zahrnuje nadstandardní mateřskou, základní i střední školu rodinného typu, kde mj. studují výjimečně nadaní žáci, vrcholoví sportovci i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Naši absolventi by měli být natolik duševně vyspělí, že si dokážou dobře zvolit svou další životní cestu, v naprosté většině pokračují ve studiu na univerzitách a vysokých školách. Všeobecné vzdělávání se zaměřením mj. na cizí jazyky, které podporuje i Ministerstvo školství ČR ve své Strategii 2020, umožňuje zároveň absolventům snadnou rekvalifikaci ve chvíli, kdy ji budou na neustále se vyvíjejícím trhu práce potřebovat. Naše škola tak aktuálně reaguje na celospolečenskou poptávku, jelikož podíl všeobecných oborů v ČR patří k nejnižším v Evropě.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO vznikl v tehdejší Československu v roce 1992 jako výsledek inovativního edukačního projektu založeného na humanistických myšlenkách. Zakladateli školy jsou Mgr. Hana Německá a PhDr. Václav Trojan, Ph.D., nynější vedoucí Centra školského managementu Univerzity Karlovy v Praze. Zřizovatelé školy, Mgr. Darja Chládková a Mgr. Ondřej Hýsek, Ph.D., od roku 2010 pokračují v myšlence rozvíjení prestižní moravské a evropské vzdělávací instituce.

Vzdělávací institut INTEGRA BRNO se postupně stal místem, jež je vyhledáváno žáky, rodiči i odborníky ze širokého okolí, neboť svojí jedinečností, seriózností a tradicí oslovuje a přitahuje.

Škola je součástí sítě škol přidružených k UNESCO, je fakultní školou Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Naše instituce těží z dlouhodobé spolupráce s prestižními univerzitami, váží si dlouhodobé podpory institucí státní správy i samosprávy, je členem Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska. Aktivně využívá zdrojů z projektů ESF.

Vzájemná tolerance, respektování potřeb druhého člověka, úcta – to jsou zásady, které zcela přirozeně vyzařují z myšlenky individuální integrace, jež také umožňuje soužití a vzdělávání dětí s handicapem v kolektivu zdravých žáků.

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Gymnázium INTEGRA BRNO, s.r.o. se nachází v klidném prostředí městské části Brno - Líšeň. Má dvě budovy, ve kterých jsou rozmístěny jednotlivé třídy. Školní budovy jsou obklopené velkou zahradou, v jedné části najdeme tzv. zelenou učebnu a botanickou zahradu, která byla vybudována s podporou ESF.

Jedna z budov školy je vybavena plošinou pro tělesně postižené na vozíku, vyřešili jsme tak jejich přepravu do prvního patra, kde je PC učebna, studovna, přírodovědná a chemická laboratoř.

Od počátku jsou ve škole vedeny dva typy studijního programu - čtyřleté a víceleté (všeobecné) gymnázium, které se dělí na nižší a vyšší stupeň s denní formou vzdělávání.

Schválená kapacita školy je 240 žáků. Třídní kolektivy jsou malé, do 20 žáků na nižším stupni, do dvaceti pěti na stupni vyšším.

Budovy jsou opatřeny novou povrchovou úpravou, nová jsou okna, podlahy ve třídách, na chodbě i v jídelně.

Do školy je dobrá dostupnost městskou hromadnou dopravou:

- rychlá tramvaj č. 8, autobusy č. 78, 151, 202, n98 (noční spoj) na zastávku Jírova (5 minut chůze od školy)
- autobusy č. 55, 82 (linka přednostně určená handicapovaným), n99 (noční spoj) na zastávku Rotreklova (přímo u školy)
- autobus č. 58 na zastávku Klicperova (5 minut chůze od školy)

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY

Mezi nadstandardní vybavení gymnázia patří např. velká zahrada s botanickou výukovou plochou, amfiteátr, multifunkční a interaktivní učebny, PC učebna, studovna, chemická laboratoř a mnoho dalších efektivních prostor a moderních pomůcek pro kvalitní výuku. Jsme bezbariéroví – disponujeme plošinou pro vozíčkáře.

V prostorách školy je umístěna:

MULTIFUNKČNÍ UČEBNA slouží k výuce i k žákovským konferencím. Je vybavená počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí a videem. V těchto prostorách probíhá běžná výuka, speciální semináře, konference, výstavy a spousta dalších zajímavých akcí. Je vybavena interaktivní tabulí, počítači, projektory apod. Odsunutím posuvné zdi se dá její prostor více než ztrojnásobit, což je využíváno i pro provozování některých sportovních aktivit. i vzdělávací aktivity pedagogických pracovníků.

CHEMICKÁ LABORATOŘ umožňuje praktické provádění základních chemických pokusů, je plně vybavená pomůckami i materiálem ke vědeckým pokusům pod vedením aprobovaného pedagoga.

UČEBNA INFORMATIKY byla v roce 2012 vybavena zcela novou moderní výpočetní technikou (20 počítači), připojením na internet, patřičným softwarovým vybavením, projekčním zařízením apod. Informatiku a výpočetní techniku vyučuje aprobovaný pedagog.

UČEBNA PŘÍRODNÍCH VĚD, která bude sloužit pro výuku biologie, fyziky, zeměpisu a dalších přírodovědných oborů. Učebna disponuje veškerým potřebným zázemím a technickým vybavením.

INTERAKTIVNÍ UČEBNA – v září 2012 byla otevřena nová interaktivní učebna s nejmodernější interaktivní tabulí a hlasovacím zařízením.

STUDOVNA je k dispozici žákům před začátkem výuky v čase 7:50 - 9:00, o volných hodinách a po výuce. Je v ní umístěna knihovna, žáci mají k dispozici Wi-Fi signál, PC s internetem apod.

- knihy a učebnice (některé sami vytváříme) půjčujeme žákům zdarma
- knihovna je bohatě zásobena literaturou domácích i zahraničních autorů
- próza, poezie, drama
- knižní fond průběžně doplňujeme
- v rámci projektu "Studenti čtou a píší noviny" získávají žáci denní tisk zdarma

UČEBNA VÝTVARNÉ VÝCHOVY je primárně určena k výuce výtvarné výchovy, je vybavena keramickou pecí, polohovatelnými stoly, projekční technikou apod. Sídlí zde Centrum volného času *Koníček*, které zaštiťuje různé umělecké kroužky (výtvarná dílna, malba a kresba, keramika, vitráže...) denně navštěvované jak žáky gymnázia, tak i zájemci zvenčí.

HUDEBNA je místnost speciálně vyhrazená pro výuku hudební výchovy, je plnohodnotně vybavena hudebními nástroji a velkoplošnou obrazovkou s domácím kinem.

BOTANICKÁ ZAHRADA S AMFITEÁTREM se nachází na pečlivě udržované ploše školní zahrady, slouží nejen k výukovým a sportovním aktivitám, ale rovněž k trávení volného času v krásné přírodě, pořádání zahradních slavností a dalších akcí školy.

PRACOVNY UČITELŮ A SBOROVNY jsou vybaveny vhodným nábytkem s možností uložení pomůcek. Každý učitel má svůj vlastní pracovní stůl. Pracovny i sborovny jsou doplněny počítači s možností připojení k internetu, ve sborovnách jsou kopírky. Školní knihovna pro žáky i pedagogy je kontinuálně doplňována krásnou i odbornou literaturou.

Vzájemné propojení počítačů vnitřní sítě umožňuje operativní výměnu informací a nepřetržitou možnost využívání internetových služeb, server připojen na internetovou síť optickým kabelem. Škola disponuje dvěma kvalitními velkokapacitními tiskárnami a kopírkami zapojenými do vnitřní sítě. Žáci i učitelé mohou kopírovat a tisknout pomocí magnetických karet.

O přestávkách i mimo vyučování mohou žáci využívat školní hřiště. V letních měsících zde probíhá i tělesná výchova.

TĚLOCVIČNA je ve škole pouze menší, výuka TV se proto odehrává v moderně vybavené tělocvičně Salesiánského střediska mládeže asi 10 minut od naší školy. V jejich prostorách je lezecká stěna, tělocvičné nářadí a náčiní.

V prostorách rehabilitace budovy Rašelinová 9 se nachází malá rehabilitační tělocvična s kobercovou úpravou, zde probíhá tělesná výchova žáků s tělesným postižením. Tělocvičny je využíváno i pro běžnou výuku či setkávání třídních kolektivů se školní psycholožkou.

Ošetření drobného úrazu i místo pro krátkodobý odpočinek v případě nevolnosti je zajištěno na rehabilitaci.

ŠKOLNÍ JÍDELNA se nachází v přízemí budovy Rašelinová 11. Žákům je zajištěno stravování ve školní jídelně, která vydává obědy připravené v oceňované "domácí kuchyni" Jídelny Masarova (možnost diet, i bezlepkové; objednání obědů na www.strava.cz). Žáci mohou v jídelně trávit i čas velké přestávky, kde posvačí nebo vypijí připravený čaj či nápoj. Rovněž mohou využít zde umístěné multifunkční zařízení (kopírka/tiskárna).

Každá školní budova má šatnu pro žáky tříd v budově umístěných. Šatny jsou vybaveny uzamykatelnými skříňkami vždy pro dvojici žáků.

Chodby v obou budovách nejsou příliš široké a pohyb těmito místy může být spojen s jistými riziky. O bezpečném chování a pohybu po nich i přilehlém schodišti jsou žáci poučeni třídními učiteli vždy na začátku školního roku.

Zásady bezpečného chování ve škole i blízkém okolí jasně vymezuje školní řád.

Hygienické zařízení je v souladu se státními normami, odpovídá potřebám žáků i učitelů. Zvláště je hygienické zázemí pro personál školní jídelny.

Při škole působí SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM, které slouží nejen žákům našeho gymnázia a jejich rodičům, ale i žákům ostatních škol, jejich rodičům a pedagogům. SPC nabízí plánovanou psychologickou péči, kterou zajišťuje psycholožka ve stanovených konzultačních hodinách, podle potřeby i jinak. Poradenskou a reedukační péči pro žáky školy, jejich rodiče a pedagogy zajišťuje speciální pedagog.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

- pedagogický sbor sestaven na základě trojkolového výběrového řízení
- vyváženost učitelského sboru – poměr žen a mužů přibližně 1:1, věkový průměr 38 let
- Pedagogický sbor má 17 členů, jsou v něm zastoupeni pedagogové mladí i s letitou praxí a velkými zkušenostmi.
- Pro pedagogy Gymnázia INTEGRA BRNO je typický osobní přístup k žákům a nadstandardní zájem o jejich úspěchy.
- Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem 563/2004 Sb., jednotliví členové sboru si vzdělání systematicky doplňují odbornými semináři a kurzy i dalším studiem. V rámci dalšího vzdělávání někteří učitelé absolvovali kurz kritického myšlení, týmové spolupráce, kurz první pomoci, ekologické výchovy aj.
- oblast výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů se dělí školní psycholožka a zástupce školy.
- Ve škole pracuje speciální pedagog, školní psycholožka, asistent pedagoga. Žákům se zdravotním postižením pomáhají osobní asistentky.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

EU peníze středním školám

"Šablony" pro Integru

Gymnázium INTEGRA BRNO s.r.o. úspěšně zažádalo o dotaci určenou ke zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách. Pod obecně známým názvem „EU peníze středním školám“ či jednoduše „šablony“, se skrývá mnoho možností, jak podpořit moderní vzdělávání našich žáků, vybavit učitele novými znalostmi a dovednostmi a začlenit do výuky nové informační technologie a práci s elektronickými materiály.

V následujících dvou letech s využitím dotace plánujeme vytvořit a ověřit zásobu nových učebních materiálů v elektronické podobě napříč předměty tak, aby se s nimi v rámci své výuky setkal každý žák. Díky těmto materiálům získá využití ICT v hodinách, především klasických počítačů, nový rozměr, který žáky obohatí nejen o nové znalosti, ale podpoří i jejich praktické využívání elektronických pomůcek pro studium.

Samotné informační a komunikační technologie v naší škole jsou oblastí, která nás poslední dobou trochu „pálí“. Rádi proto využijeme získané prostředky i na základní modernizaci vybavení tak, abychom žákům pro studium nabídli moderně vybavenou počítačovou učebnu, kde již nikoho neomezuje kapacita techniky a každý se může soustředit jen na to, proč tu je – tedy dozvědět se nové informace, naučit se je zpracovávat a připravovat se na život a další studium v moderní společnosti.

A protože vzdělávání není nikdy dost ani pro ty, kteří si jej již nějakou dobu „užili“, máme připraveny prostředky i pro vzdělávání našich učitelů. Žáci se tak po prázdninách mohou těšit např. na nové pojetí vzdělávání ve finanční gramotnosti od odborně proškolených učitelů.

Učíme o Moravě

Obsahem projektu „Učíme o Moravě“ je inovativně vzdělávat žáky i jejich učitele nejen z Jihomoravského kraje o moravské zemi v souvislosti s integrací regionu do EU. Proto jsme vytvořili nové pomůcky, díky nimž aplikujeme moderní metody výuky na témata spjatá s Moravou: dějiny, filozofii, literaturu, kulturu, německý vliv atd. Tím mj. naplňujeme klíčové kompetence rámcového vzdělávacího programu. „Vlajkovou lodí“ našeho projektu je jedinečná učebnice moravských dějin včetně DVD, pracovních listů a metodiky. Všechny materiály jsou zdarma k dispozici na projektovém webu. Projekt jsme úspěšně ověřili na skupině více než tisíce žáku středních a základních škol z Jihomoravského kraje.

V rámci projektu pořádáme exkurze na Velkou Moravu, do dob moravského pravěku či po stopách Římanů na Moravě a v Dolních Rakousích, organizujeme adaptační projektové výuky v Moravském krasu, putujeme po stopách písemnictví na Moravě apod. Organizujeme každoroční jarní pedagogické konference na téma výuky moravských reálií, pořádáme také praktické žákovské workshopy.

Pevně věříme, že díky tomuto projektu bude mnoha občanům státu ČR i obyvatelům země Moravy přiblížena minulost, díky níž pochopí současnost naší krásné země v srdci Evropy a naše místo v ní. S (jižní) Moravou rovněž seznamujeme žáky a pedagogy partnerských škol Gymnázia INTEGRA BRNO z Moravy, Rakouska, Německa, Polska, Velké Británie či dokonce z Gruzie.

Vzdělávání řídicích pracovníků ve školství

Informace o projektu

Gymnázium INTEGRA BRNO je dlouholetým partnerem Pedagogické fakulty KU v Praze, jmenovitě pracoviště Centrum školského managementu. Ve spolupráci s tímto pracovištěm organizuje kvalifikační studium pro ředitele základních a středních škol.

Na základě zkušeností z této spolupráce bylo identifikováno, že na rozdíl od ředitelů, neexistuje možnost dalšího manažerského vzdělávání pro učitele v 1. stupni řízení (vedoucí před. týmů, vedoucí učitelé, mistři apod.).

Proto vznikla myšlenka zorganizovat vzdělávání i pro tuto cílovou skupinu. Vzhledem k tomu, že se jedná o vzdělávání poměrně nákladné, uskutečnění této myšlenky bylo možné až na základě podpory, které tento projekt získal z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Po ukončení financování vzdělávacích aktivit z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky se v období udržitelnosti dále věnujeme podpoře středních řídicích pracovníků na jejich cestě ke zlepšování klíčových dovedností. Pro finanční náročnost přípravy a absolvování celého kurzu ve stávající podobě jsme dosavadní kurz rozdělili na tři samostatné kurzy, které umožní zájemcům o vzdělávání jednak přesněji zacílit na oblast, ve které pocítují potřebu zlepšit své dovednosti, přičemž rozdělení navíc umožní snížit náklady pro ty zájemce, kteří plánují absolvovat pouze dílčí část celého vzdělávání.

Tyto kurzy, obsahově vycházející z ověřeného kurzu probíhajícího ve dvou kolech mezi roky 2009 a 2011, jsou akreditovány MŠMT.

Podrobné informace o projektu lze získat na www.dvpp-integra.jex.cz

Cíle projektu

Umožnit pedagogickým pracovníkům, kteří se připravují na převzetí manažerské role, tento přechod co možná s nejmenším počtem problémů a chyb.

Obsahy kurzů

Kurz odborně metodický

Cílem je rozvoj odborně-metodických a manažerských schopností a dovedností účastníků. Kurz se skládá ze 4 modulů:

- Osobnost vedoucího pracovníka
- VPT – role metodická
- ICT v řízení pedagogického procesu a řízení školy

- Školská legislativa

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity s tím rozdílem, že u posledních dvou je část výuky vedena e-learningovými materiály, tedy obsahují větší podíl distančních aktivit.

Kurz manažerských dovedností

Cílem je rozvoj obecně pedagogických a zejména manažerských schopností a dovedností účastníků.

Kurz se skládá ze 3 modulů:

- Řízení pomocí cílů, řízení změny
- Projektové řízení, projektová výuka
- Sebeřízení a organizace času

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity. Distanční aktivity slouží především k přípravě na seminární setkávání a následně ověření nabytých vědomostí.

Kurz „měkkých“ dovedností

Cílem je rozvoj manažerských schopností a dovedností účastníků, zejména části tzv. měkkých dovedností.

Kurz se skládá ze 3 modulů:

- Komunikační dovednosti
- Vyjednávání a argumentace, řešení konfliktů
- Motivace

Všechny moduly obsahují jak prezenční, tak distanční aktivity. Distanční aktivity slouží především k přípravě na seminární setkávání a následně ověření nabytých vědomostí.

Příroda v obrazech

Projekt ESF Příroda v obrazech – Propojení a implementace průřezových témat mediální a environmentální výchovy na Gymnázium INTEGRA BRNO je realizován od 1. dubna 2009.

Stručná charakteristika projektu:

V průběhu 3 let, kdy bude projekt realizován, by žáci měli zlepšit své kompetence v získávání a následné mediální prezentaci výstupů z přírodovědných předmětů (ale nejen jich). Náplní projektu bude v návaznosti na existující školní zahradu ("Zelenou učebnu") rozšířit paletu výukových aktivit, které se zde odehrávají a poskytnout žákům prostředky k prezentaci výsledků i průběhů těchto aktivit prostřednictvím různých médií (video, fotografie, web atd.) Audiovizuální výsledky projektu vč. výukových postupů a praktických příkladů budou poskytnuty jako návod pro ostatní školy k výuce v přírodě, terénním praktikům apod.

Výstupy projektu budou postupně zveřejňovány na tomto webu, bude vytvořeno i výukové DVD, které shrne návody, jak pečovat o školní zahradu. Vznikne také poměrně široká paleta metodických materiálů a výukových listů pro různé předměty vč. jazyků pro práci v zahradě i mimo ni v přírodě.

Součástí projektových aktivit je i zapojení školy do programů Ekoškola a Globe.

Projektový tým tvoří:

- vedoucí projektu [Mgr. Petr Hřebačka](#)
- garant mediální výchovy Mgr. Petra Kovalová
- garant environmentální výchovy a vyučující předmětu Rok v zahradě Mgr. Jana Nešporová
- garant mezipředmětových vztahů Mgr. Dana Pavlíková
- Zařazení aktivit projektu do běžné výuky a praktické žákovské výstupy projektu řídí vyučující Mgr. Jana Nešporová (v předmětu Rok v zahradě) a Mgr. Lukáš Zámečník (ve fyzikálních prakticích).

Seznam výstupů:

1) metodické materiály (celkem 13)

a) Implementace environmentální výchovy do

- oblasti Člověk, příroda a zdraví
- oblasti Jazyk a jazyková komunikace
- oblasti Člověk, společnost, umění a kultura
- oblasti Člověk a svět práce
- matematiky a informatiky

b) Implementace mediální výchovy do

- humanitních předmětů (stáhnout)
- přírodovědných předmětů
- oblasti Jazyk a jazyková komunikace

c) Metodické příručky k novým předmětům

- Fyzikální praktikum
- Rok v zahradě

d) Metodické příručky k využívání Zelené učebny

- v přírodovědných předmětech
- v nepřírodovědných předmětech

e) Metodická příručka pro údržbu Zelené učebny a Botanické zahrady (stáhnout)

2) výukové materiály

- učební text k Fyzikálním praktikům
- sborníky projektových výuk
- Atlasy Integrity
- podpůrný text pro zeměpis – Atmosféra
- pracovní listy pro výuku jazyků v Zelené učebně
- pomůcky pro výuku v Zelené učebně

CLIL

Anglická slovíčka a fráze v příštích letech proniknou do výuky všech předmětů na druhém stupni základních škol a nižším stupni víceletých gymnázií. Odborníci z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity připravují testovací projekt, díky němuž se někteří školáci setkají s anglickými výrazy například i v matematice či zeměpisu. První sady slovních spojení začnou ověřovat učitelé na pilotních školách už od září, oznámila Masarykova univerzita v tiskové zprávě.

Projekt umožnila patnáctimilionová dotace z evropských fondů. Zapojí se do něj 130 učitelů a 2000 žáků z Jihomoravského, Karlovarského a Zlínského kraje. Kýženým výsledkem projektu je lepší znalost anglické terminologie ve všech vyučovaných předmětech. Navíc se podle autorů projektu upevní také každodenní obraty a fráze z hodin angličtiny.

"Podle našich představ například učitel matematiky doplní pokyn 'spočítej rovnici' jeho anglickým ekvivalentem," uvedla manažerka projektu Jitka Kazelleová. Od žáků nebudou učitelé v pilotních školách striktně vyžadovat reakci v cizím jazyce, ale porozumění pokynu či jednotlivým výrazům z oboru.

Doposud tým z pedagogické fakulty ve spolupráci s učiteli typoval vhodnou slovní zásobu z jednotlivých předmětů. „Již nyní máme nasbíráno kolem 20.000 slov a slovních spojení, které překládáme do angličtiny, děláme korektury. Poté je namlouvají rodilí mluvčí," popsala Kazelleová.

Pilotní ověřování potrvá do konce roku 2011. Výsledkem bude metodická příručka s DVD pro učitele a digitální knihovna se všemi zvukovými i textovými soubory se slovní zásobou. Všechny materiály tým z pedagogické fakulty zveřejní na internetu, aby se dostaly k co největšímu počtu učitelů.

Projekt škola za školou na Gymnáziu INTEGRA BRNO, s.r.o.

Do projektu Škola za školou jsme se zapojili od 1. 12. 2006. Po prostudování materiálů jsem si uvědomil, jak tento projekt může pozitivně ovlivnit studijní výsledky žáků.

Škola za školou nabízí studijní materiály pro přírodovědné i humanitní obory. Pro každý obor, lze v tomto projektu vybrat učebnici, ze které pedagog čerpá veškeré doplňující informace, tak aby žákovi doplnili vědomosti.

Na gymnáziu INTEGRA v současné době využívají v daném projektu studijní materiály téměř všechny děti. Před koncem školního roku 2006/2007 jsem uskutečnil průzkum u všech žáků. Asi tři čtvrtiny dětí má pozitivní názory na daný projekt. Pomáhá jim při studiu a především si ho chválí žáci, kteří jsou dlouhodobě nemocní, neboť jim pedagog může kdykoliv posílat přes internet domácí úkoly, materiály pro studium, a také je zde může zkoušet.

Pro žáky s handicapem daný projekt znamená snadný přístup k informacím ať už je to pro děti neslyšící, či děti s dětskou mozkovou obrnou, které mají specifické požadavky na výuku. Doma jim to jistě umožní zopakovat probíranou látku. Klidné domácí prostředí a snadné zatrhávání správných řešení jim umožní prohlubování jejich vědomostí. Mnohem lépe si procvičí oblast v různých oborech a vyhledávají zde doplňující cvičení, které upevní jejich znalosti v daném předmětu. Ovládání projektu je velmi snadné a příjemné. Musím velmi poděkovat vedoucím daného projektu, že nám umožnili zakoupit notebooky, které jsou potřebné právě pro dlouhodobě nemocné nebo pro děti s handicapem. Notebooky byly přiděleny mezi žáky, kterým by handicap neumožnil nadprůměrné studijní výsledky.

To jim jistě umožňuje zlepšit své studijní návyky, daleko lépe se doma připravovat. Co tedy dodat na závěr? Jde o úspěšný projekt, ve kterém budeme rádi pokračovat i v letošním školním roce, protože je oblíbený nejen mezi pedagogy, ale především i mezi žáky.

Rád bych poděkoval Mgr. Haně Německé, která získala grant na tento projekt. Dále bych rád poděkoval Mgr. Lukáši Zámečnickovi, který zastává na škole funkci pedagogického asistenta.

Školní vzdělávací program KOMPAS PRO ŽIVOT aneb I CESTA ZNAMENÁ CÍL

ŠVP je sestaven pro žáky našeho gymnázia s cílem vytvořit takové podmínky vzdělávací cesty, které umožní rozvíjení všech klíčových kompetencí – kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské i pracovní.

Učíme naše žáky vybírat nejdůležitější informace z učebních a odborných textů, pracovat se slovníky, encyklopediemi, vedeme žáky ke zvolení vhodné strategie učení. Učíme je, aby uměli své poznatky využívat v praxi, dokázali pracovat nejen samostatně, ale i ve skupině, aby cítili zodpovědnost za své výsledky. Žáci jsou vedeni ke schopnosti a dovednosti identifikovat problém, nacházet cesty k jeho řešení. Učí se vhodně formulovat a vyjadřovat své myšlenky, volit přiměřené komunikační prostředky, vyhodnocovat správně komunikační situace, učí se i naslouchat druhým a respektovat jejich názor, vhodně reagovat a zapojovat se do diskuze. Žáky vedeme k toleranci, respektu a prosociálnímu chování a jednání.

Program je v souladu s RVP ZV (rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání) a jeho obsah bude modifikován podle individuálních potřeb jednotlivých žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Zvolené výchovné a vzdělávací strategie vedou nejen k rozvíjení kompetencí, ale především k rozvíjení osobnostních a sociálních dovedností každého žáka. Při výuce klademe důraz na komunikaci, logické myšlení, schopnost učení se v souvislostech a schopnost využívat získaných znalostí a dovedností v praktickém životě. Žáky vedeme k uvědomění si celoživotního vzdělávání.

Při tvorbě i vlastní aplikaci ŠVP jsme kladli a stále klademe důraz na získávání schopností a dovedností uplatnit své znalosti a vědomosti v následném studiu na vysokých školách, při hledání povolání i při vytváření partnerských vztahů v budoucím praktickém životě.

Základní vzdělávání aplikované na nižším stupni gymnázia je rozděleno na vzdělávací oblasti:

- Jazyk a jazyková komunikace, Matematika – Informační a komunikační technologie, Člověk
- společnost, umění a kultura, Člověk – příroda a zdraví, Člověk a svět práce. Do každé vzdělávací oblasti jsou přiřazeny vzdělávací obory (předměty).

Povinnou součástí školního vzdělávacího programu jsou tzv. průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova), která reagují na aktuální problémy současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání, pomáhají rozvíjet osobnost žáků v oblasti postojů a hodnot. Každé z uvedených průřezových témat je rozpracováno do tematických okruhů. Ty procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení vzdělávacích obsahů a přispívají tak ke komplexnímu vzdělávání žáků. Některá průřezová témata se stala na naší škole samostatným předmětem, jiná jsou integrativní součástí vzdělávacího obsahu již zavedených vyučovacích předmětů.

Rámcový učební plán vycházející z RVP ZV určuje povinnou časovou dotaci, pro jednotlivé vzdělávací oblasti, je zpracován do učebního plánu a tím vzniká časová hodinová dotace pro jednotlivé vyučovacích předměty

V současné době je ŠVP připraven pro žáky nižšího stupně gymnázia. S jeho přípravou, které předcházelo vzdělávání pedagogů, analýza školního prostředí (SWOT), jsme začali již ve školním roce 2005/2006. Máme za sebou první školní rok (2006/2007), kdy jsme si náš ŠVP mohli začít ověřovat v praxi – rok před zákonem daným termínem uvedení. My, pedagogové, jsme připraveni k postupnému zpracovávání vzdělávacího programu pro vyšší stupeň gymnázia a pro žáky čtyřletého studijního programu.

Zelená učebna

Terénními úpravami, vybudováním altánu, amfiteátru a osázením ploch vybranými druhy rostlin vznikala postupně s vydatným přičiněním žáků i pedagogů školy Zelená učebna, která je současně výukovým prostorem, divadlem, zdrojem přírodního materiálu a ukázkou různých typů umělého i přirozeného přírodního prostředí. Nachází se zde bylinková zahrádka, vřesoviště, hospodářská zahrádka pro ukázky pracovních činností, luční porost, skalka i geologická expozice z typických moravských hornin. Byly vysazeny

ovocné stromy, několik hlav vinné révy a na přístínění amfiteátru elegantní jinan dvoulaločný. Celý projekt, který mimo jiné zkrášlil a obohatil okolí školy, bude sloužit k výuce nejen biologie a environmentální výchovy ale i ostatních předmětů, jako jsou jazyky, matematika nebo fyzika. Amfiteátr poskytne útočiště školnímu divadelnímu souboru a pěveckému sboru. Projekt vznikl díky finanční podpoře z Evropského sociálního fondu a Ministerstva školství a tělovýchovy, velkým dílem z vlastního rozpočtu Gymnázia INTEGRA BRNO. Děkujeme všem, kdo se na realizaci projektu Zelená učebna jakoukoliv pomocí podíleli a těšíme se na další spolupráci.

2.5 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce s rodiči žáků je na dobré úrovni a neustále se rozvíjí. Rodiče školu navštěvují v době konání třídních schůzek dvakrát do roka (podzim - listopad, jaro - duben). Termíny jsou spojené s klasifikačním obdobím ve čtvrtletí. Rodiče mohou do školy i mimo stanovené termíny, vždy po předchozí domluvě s vyučujícími nebo vedením školy. Každý školní rok škola pořádá v prosinci a lednu Den otevřených dveří, kde zájemce o studium a jejich rodiče seznamujeme s výukou, výukovými plány, učebnicemi a pomůckami. Jako škola se účastníme Veletrhu středních škol na brněnském výstavišti.

Již tradiční záležitostí školy je vánoční vystoupení žáků na Náměstí Svobody, vánoční koncerty, ples spojený se slavnostním šerpováním maturantů a zahradní slavnost, kterou uzavíráme školní rok. Na všech těchto uvedených aktivitách se setkáváme s rodiči a vítáme jejich postřehy a nápady.

Kontakt s rodiči většinou probíhá v přátelském duchu v prostorách tříd školy nebo v multifunkční učebně.

V případě řešení problémů se žáky či při mimořádných událostech jsou rodiče pedagogem kontaktováni telefonicky. Pomocí elektronické pošty se individuálně řeší běžné záležitosti (dotazy ze strany rodičů, omlouvání absencí, upozorňování na budoucí plánovanou absenci žáka ve škole apod.).

Omluvný list slouží jako dokument k zapisování omluvenek. Slouží samozřejmě i ke sdělování budoucích akcí pořádaných pro žáky, přičemž vždy pedagog kontroluje zpětnou vazbu od rodičů. Rodiče mohou kdykoliv požádat pedagoga o případnou individuální schůzku s vyučujícími.

- Na běžných třídních schůzkách jsou ze strany pedagoga zmiňovány informace:
 - klima třídy
 - zařazení žáků do třídního kolektivu a pracovních skupin
 - chování žáků
 - prospěch
 - pořádání akcí (projekty, exkurze ...)
- Dotazy ze strany rodičů se týkají:

- chování jejich dětí
- sportovních akcí
- naplní individuálních reedukací a individuálních vzdělávacích plánů
- poznámek k výuce v jednotlivých předmětech

Při škole pracuje ŠKOLSKÁ RADA, která má 3 členy.

Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno a příslušnými speciálními pedagogickými centry (SPC pro žáky se sluchovým postižením, žáky se zrakovým postižením, žáky s poruchou autistického spektra. Spolupráce byla navázána i s Mensou ČR.

Škola získala díky pravidelnému využívání testových baterií pro testy žáků Zlatý certifikát společnosti Scio, obhájila mezinárodní certifikát IES.

Při škole působí STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU KONÍČEK, které nabízí dětem i dospělým kroužky keramiky a výtvarné výchovy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. A Zaměření (priority) školy

Školní vzdělávací program Základní školy M. Kudeřikové Strážnice (dále ŠVP ZV) vychází z obecných vzdělávacích cílů, klíčových kompetencí rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z koncepce školy vytvořené v roce 2003, projektu Školy podporující zdraví na léta 2005 až 2013 a ze vzdělávacích tradic školy, především realizovaného vzdělávacího programu Obecná (Občanská) škola a 1. verze ŠVP, které jsou doplněny analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru a zapracováním požadavků rodičů.

Název **ŠKOLA PRO ZDRAVÝ ŽIVOT** není nahodilý, vyjadřuje základní myšlenku programu a významnou hodnotu, na jejímž základě člověk může vhodně budovat svoji existenci – zdravý život, který chápeme propojeně jako spojení výchovy ke zdraví s reálným životem a praxí.

Zdraví v našem programu propojuje zdraví jedince (individuální zdraví, a to nejen tělesné, ale i sociální, duševní a duchovní), se zdravím skupiny (komunitní zdraví) a zdravím světa (globální zdraví) v jeden celek. Úkol školy nevidíme pouze v pasivní přípravě dětí na život ve světě, ale také v aktivním spolupůsobení na okolní svět ve smyslu zásad podpory zdraví. Škola usiluje o to, aby si všichni lidé v komunitě školy uvědomovali, že zdraví je do jisté míry v jejich rukou a že mohou pozitivně nebo negativně ovlivňovat zdraví druhých lidí a zdraví přírody.

Snahy o podporu zdravého života se opírají o dva principy podpory zdraví: respekt k individuálním potřebám jednotlivce a rozvoj komunikace a spolupráce.

První princip je vlastně postoj, úctu si zaslouží každý člověk bez ohledu na jeho věk, barvu pleti nebo pohlaví a také příroda na Zemi, bez které bychom jako lidé nemohli existovat. Druhý princip je spíše dlouhodobým procesem, ve kterém chceme osvojováním kvalitní komunikace a

spolupráce uspokojovat potřeby jednotlivce v kontextu společnosti a světa a současně žáky vést efektivnějšímu vzdělávání.

V našem ŠVP ZV se snažíme omezovat nebo odstraňovat nepřiměřené zátěže nejrůznějšího druhu (mezilidské, sociální, zdravotní), kterými jsou vystaveni nejen žáci, ale také učitelé a další zaměstnanci. Proti stresu a v ruku v ruce s jeho omezováním usilujeme o podporu odolnosti všech jedinců a o zdravé a příznivé klima školy.

Hlavními prioritami programu školy jsou tři pilíře zdravé školy: **pohoda prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství**, které dále konkretizuje devět zásad. První tři zásady se týkají prvního pilíře, další čtyři druhého pilíře a poslední dvě třetího pilíře zdravé školy.

V první zásadě se snažíme o všestrannou a vyváženou nabídkou podmínek příznivých pro pohodu věcného prostředí (vybavení učeben, výzdoba tříd, úprava okolí školy), na jejíž tvorbě a péči o ní se podílejí všechny skupiny našeho školního společenství. Věcné prostředí budujeme funkční, estetické a respektující zásady ekologicky šetrného vztahu k přírodě.

V druhé zásadě usilujeme o pohodu sociálního prostředí vyjádřenou v chování, které by se mělo vyznačovat úctou a humanistickými postoji jednoho k druhému a budováním dobrých vztahů mezi všemi lidmi ve škole (úcta, snášenlivost, uznání, účast a empatie; otevřenost v komunikaci a vůle ke spolupráci a pomoci druhému). V této zásadě využíváme zkušeností získaných v dalším vzdělávání k vytváření zdravých třídních kolektivů.

Třetí zásada nám pomáhá vytvářet pohodu organizačního prostředí. Veškeré činnosti ve škole se snažíme dát do souladu s požadavky životosprávy žáků a učitelů, ohledem na rytmus biologických funkcí, výživu a potřebu pohybu.

Na výběr učiva a vzdělávání se snažíme dívat z pohledu smysluplnosti. V této čtvrté zásadě chceme výuku přibližovat životu, ukazujeme jim, proč se některé věci učí a k čemu jim bude nově osvojený poznatek nebo dovednost. Respektujeme skutečnost, že se děti mohou naučit mnoha věcem i mimo školu, současně jsme ale přesvědčeni, že tyto vědomosti pomáháme uspořádat do smysluplných celků, kompenzujeme jednostrannosti a orientujeme v otázkách, které zůstaly opomenuty.

Při vzdělávání přecházíme od výkladu učitele ke způsobům výuky umožňujícím přímou zkušenost. Využíváme mezipředmětové vztahy a vyučujeme dovednostem a poznatkům, které souvisí s více předměty. Při výuce postupujeme od jednoduchého k složitějšímu a využíváme dosavadních poznatků žáků. Výukové metody vyučujících nejsou striktně určeny, ale musí být dostatečně efektivní a vycházet ze zásad zdravého učení.

V metodách výuky a způsobech vyučování přihlížíme v další zásadě k přiměřenosti a možnosti výběru. Učivo by mělo odpovídat osobním možnostem žáků, typu inteligence, osobnosti žáka a jeho věku. Základní část vzdělávání by žák měl získat ve škole. Na to, co

dostane za domácí úkol, by měl stačit sám, pomoc rodičů není předpokládána automaticky, ale spíše nám jde o to, aby z jejich strany byl vytvořen respekt pro vzdělávací činnost dítěte a působení školy.

Podle šesté zásady rozvíjíme především takové formy a metody výuky, které předpokládají spolupráci a spoluúčast dětí. Při výuce využíváme spolupráci s dalšími sociálními a odbornými partnery. Dáváme žákům možnost spoluúčasti na chodu demokratických institucí ve třídě a ve škole, podporujeme existenci volených orgánů ve škole (školská rada, třídní samospráva, školní parlament). Snažíme se vytvářet nesoutěžní prostředí, rozvíjet a posilovat sebedůvěru dítěte, jeho samostatnost, iniciativu a zodpovědnost.

V sedmé zásadě se snažíme o motivující hodnocení dětí. Žáky se snažíme pozitivně motivovat, při hodnocení nám jde především pokroky a možnosti dítěte. Vyhýbáme se manipulativnímu přístupu k dítěti a posilování jeho závislosti na vnější autoritě. V našich vyučovacích hodinách jde o to, aby dostali dostatek zpětné vazby a uznání všechny děti.

Naše škola usiluje také o to, aby se stala modelem demokratického společenství. Z tradiční hierarchické instituce se měníme v komunitu organizovanou na demokratických principech (nejdůležitějšími z těchto principů jsou: svoboda, zodpovědnost, zachovávání pravidel, spravedlnost, spoluúčast a spolupráce). Na jedné straně podněcujeme iniciativu a samostatnost našich žáků, ale také vyzdvihujeme význam jasného řádu a pravidelného rytmu.

V zájmu demokratického charakteru se škola snaží v poslední deváté zásadě o to, aby co nejvíce zpřístupňovala své prostory veřejnosti a obci a stala se přirozeným kulturním a vzdělávacím střediskem obce, kde by se promítaly také regionální specifika a zvláštnosti jihovýchodního cípu naší vlasti.

Těchto devět zásad považujeme za základ našeho školního vzdělávacího programu, od nichž jsme přistoupili k vytváření jednotlivých vyučovacích předmětů.

Naše škola klade ve volbě předmětů a učebním plánu důraz na co nejširší obecné základy vzdělávání, jde nám o rovnováhu výchovných a naukových předmětů, rozumu i citu, výchovy a učení s tím, že individuálně rozvíjíme první náznaky vloh a individuálních zájmů nikoliv prostřednictvím tříd s rozšířenou výukou určitého předmětu, ale prostřednictvím povinně volitelných předmětů.

Ve vyučovacích předmětech výrazně posilujeme na prvním stupni nejvíce oblasti: Jazyk a jazyková komunikace (5), Matematika a její aplikace (4). Na prvním stupni vytváříme na podporu dobrých vztahů mezi žáky a realizaci průřezového tématu OSV od první do páté třídy nový předmět - Etickou výchovu s dotací 1 hodina týdně (za 1. stupeň celkem 5).

Na druhém stupni z disponibilní časové dotace rezervujeme 6 hodin pro volitelné předměty nabízené po dvou hodinách v sedmé až deváté třídě a z dalších 18 hodin posilujeme hodinové dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace (4), Matematika a její aplikace (2), Člověk a příroda (4), Člověk a zdraví (1), Člověk a svět práce (1), Informační a komunikační technologie (1) a Člověk a společnost (1), další 4 disponibilní hodiny jsou použity na realizaci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchovy formou povinného předmětu Etická výchova s jednohodinovou dotací, a to v každém ročníku druhého stupně (celkem 4).

Jako nepovinný předmět nabízíme v první a druhé třídě Anglický jazyk s jednohodinovou dotací. Ve všech ročnících obou stupňů je jako nepovinný předmět nabízeno Náboženství.

3. B Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

1. KOMPETENCE K UČENÍ:

- *vedeme žáka k sebehodnocení,*
- vedeme žáka ke čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání klíčových slov, myšlenek,
- umožňujeme individuálním přístupem žákům prožít úspěch a radost z práce,
- poskytujeme prostor žákům realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost,
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce, dobrovolně se zúčastňovat různých soutěží, olympiád a přehlídek prací,
- oceňujeme otázky žáků stejně jako jejich odpovědi,
- vedeme žáky k poznávání souvislostí,
- zadáváme často úkoly způsobem, který žákovi umožní volbu mezi nimi,
- motivuje co nejvíce žáky k učení a ochotě dále se vzdělávat.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- vedeme žáky k poznání a pochopení problémů a k různým způsobům řešení,
- motivujeme žáky problémovými úlohami,
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů,
- formulujeme aktuální a přitažlivá témata k řešení,
- při výuce umožňujeme co největší vznik příležitostí ke vzájemné komunikaci,
- vedeme žáky k toleranci jiného názoru při řešení problémů,
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:

- vedeme žáka ke kultivovanému vyjadřování a chování ve škole i mimo školu,
- podporujeme u žáka samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů,
- zařazujeme aktivity, kde učíme žáka obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názorům jiných,
- učíme žáka vhodně sdělovat a přijímat kritiku.

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- vedeme žáky ke vzájemnému pochopení, respektu a spolupráci,
- umožňujeme žákům podílet se na stanovení pravidel třídy a vedeme je k zodpovědnosti za jejich dodržování,
- začleňujeme do výuky pravidelně metody kooperativního učení,
- vědomě a pravidelně poskytujeme možnost žákům projevit pocity a přání,
- vytváříme podmínky pro společné hodnocení prací, projektů, výrobků, sportovních výkonů,
- podporujeme žáky k týmové práci a k střídání rolí v týmu.

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- seznamujeme žáky se školním řádem, podněcujeme je k aktivnímu spoluvytváření jeho podoby a vyžadujeme jeho dodržování,
- zprostředkujeme žákům možnost adekvátně reagovat na negativní jevy ve společnosti,
- dáváme možnost žákům podle věku spolupodílet se na výběru učiva a aktivit,
- vedeme žáky k respektování svobody a potřeb druhých lidí,
- umožňujeme žákům seznámit se osobně s odborníky z různých oblastí,
- formou exkurzí a návštěv umožňujeme žákům poznat a oceňovat naše tradice, kulturní i historické dědictví a umělecká díla,
- vytváříme pro žáky možnost vzdělávat se ve specifických mimoškolních prostorách,
- vedeme žáky k odpovědnému chování v oblasti životního prostředí.

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- nabízíme žákům výběr volitelných předmětů, kterými pomáháme v jejich profesní orientaci,
- učíme žáky pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat zadání a termíny,
- vedeme žáky k bezpečnému a účelnému využívání materiálů, nástrojů a pomůcek,
- učíme žáky důsledně dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

3. C Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy. Pedagogičtí pracovníci jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci včetně odpovídajícího studijního a pracovního uplatnění.

Dále:

- vyhledáváme žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami a trvale je sledujeme,
- úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou,
- vytváříme **individuální vzdělávací plány** podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP),
- soustavně vzděláváme pedagogy v této problematice,
- spolupracujeme s rodiči a provádíme osvětu veřejnosti v této oblasti,
- snažíme se nabízet pozitivní a vstřícné školní prostředí,
- **realizujeme konkrétní pedagogická opatření:** u žáků uplatňujeme individuální přístup, používáme odlišné metody výuky a hodnocení, respektujeme individuální tempo, posilujeme motivaci, uplatňujeme vhodné formy komunikace, nabízíme kompenzační a didaktické pomůcky, výukové programy, zabezpečujeme speciálně pedagogickou péči, na doporučení PPP redukuje obsah a rozsah učiva,
- respektujeme odlišný způsob komunikace těchto žáků,
- naše škola umožňuje v části budovy prvního stupně a v tělocvičně bezbariérový přístup.

Vzdělávání zdravotně postižených žáků (se specifickými poruchami učení)

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do PPP. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují speciální pedagog a učitelé jazyků. Každý týden probíhá pravidelná dyslektické náprava se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k diagnostikované vývojové poruše.

Vzdělávání zdravotně postižených žáků (se smyslovým postižením)

Vzdělávání žáků bude probíhá ve všech třídách formou individuální integrace. Žáci se vzdělávají podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

Rozvrh hodin a týdenní časové dotace jako zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s speciálním pedagogickým centrem (SPC). Podle stupně postižení bude zajištěna přítomnost asistenta pedagoga (osobního asistenta), který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání zdravotně postižených žáků (s tělesným postižením)

Vzdělávání žáků tělesně postižených probíhá ve škole formou individuální integrace. Žáci se vzdělávají podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přerazení žáka z tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Protože škola není zcela bezbariérová (jen 1. stupeň), je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Vzdělávání zdravotně postižených žáků (s vývojovými poruchami chování)

Jedná se často o žáky hyperaktivní, popřípadě s jinými výukovými problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a trestů.

Učitel konzultuje průběžně s odborníkem z PPP, SPC a také se školním speciálním pedagogem, který se žákem individuálně pracuje. Dbáme na komunikaci s rodiči, resp. vychovateli, zde je spolupráce s rodiči nesmírně důležitá.

Vzdělávání zdravotně postižených žáků (s lehkým mentálním postižením)

Pro žáky s lehkým mentálním postižením je vypracován samostatný Školní vzdělávací plán, který je přílohou 3, verze ŠVP Škola pro zdravý život. Vzdělávání žáků probíhá formou individuální integrace podle individuálních vzdělávacích plánů.

Rozvrh hodin a týdenní časová dotace jsou zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s speciálně pedagogickým centrem. Aby byl učební plán naplněn, mohou žáci přecházet na některé předměty (zejména Tv, Pč) do jiných tříd. Na základě posouzení SPC bude zajištěna přítomnost asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi při adaptaci na školní prostředí, zvládnutí učiva, při komunikaci s ostatními žáky a učiteli, a v neposlední řadě při komunikaci školy s rodiči.

Vzdělávání zdravotně znevýhodněných žáků

Žákům se zdravotním oslabením se věnujeme právě se zřetelem na konkrétní druh oslabení. Dlouhodobě nemocným žákům, kteří jsou v domácí péči, pravidelně sdělujeme rozsah probraného učiva, po návratu žáka do školy (v rámci konzultačních hodin i mimo nich) zabezpečíme doučování. V případě, že byl žák dočasně vzděláván v nemocnici, ústavu apod., konzultujeme po dobu jeho nepřítomnosti jako s tamějšími pedagogy. Při hodnocení těchto žáků postupujeme s přihlédnutím k anamnéze.

Žákům se zdravotním znevýhodněním, které vyžaduje omezení tělesné námahy, zabezpečíme další učebnice, které si bude nechávat ve škole.

Žákům jsou určeny prvky zdravotní tělesné výchovy. Učitel bude cvičení konzultovat s lékařem, nebo fyzioterapeutem. Přímou ve výuce budou žáci využívat relaxačních a protahovacích cviků.

Učitel dbá na zásady správného sezení, školu postupně vybavujeme modernějším žákovským nábytkem zohledňujícím výšku a hmotnost žáků.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace. Jsou to žáci z různých u nás již žijících menšin, žáci přicházející k nám v rámci migrace, žáci, žijící v dětských domovech, z nefunkčních rodin, proto je nezbytné všem těmto žákům věnovat skutečně specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Naši škola věnuje mimořádnou pozornost spolupráci s Dětským domovem (DD), který sídlí ve spádovém obvodu naší školy. Spolupráce probíhá na všech úrovních – na úrovni vedení obou institucí, mezi vychovateli a třídními učiteli, resp. vyučujícími – je

pravidelná, často v týdenních intervalech. Naši žáci navštěvují DD v rámci hodin např. osobnostně sociální výchovy, individuálně apod. Vzájemnou informovanost o dětech považujeme za nezbytnou.

Dětem z národnostních menšin věnujeme péči hlavně v oblasti jazykové přípravy.

Snažíme se spolupracovat s nefunkčními rodinami, ze kterých děti mají často odlišný žebříček hodnot. Zde je stěžejní snaha a aktivita třídního učitele, který je podporován vedením školy.

Žákům se sociálním znevýhodněním nabízíme: individuální nebo skupinovou péči, dle možností pomoc asistenta pedagoga, spolupráci se školním psychologem, školním speciálním pedagogem, popřípadě dalšími odborníky, odpovídající metody a formy práce, učebnice a materiály.

3. D Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

U mimořádně nadaných žáků uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy, pomáháme u nich rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat studijní a pracovní uplatnění.

Mimořádně nadaným žákům se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí, nabízíme možnost uplatnění tvůrčích sil v samostatných školních projektech nejrozličnějšího zaměření či v oborových soutěžích. V samotné výuce přistupujeme k prohloubení učiva, zadávání specifických úkolů, rozvoji schopností při skupinovém vyučování.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ...

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, vyučující je zapojují do výtvarných soutěží.

Žáci nadaní spíše technicky a manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování taktně, avšak důsledně usměrňovat. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP (pedagogicko psychologické poradny) nebo SPC (speciálního pedagogického centra) je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu ve vyšším postupném ročníku.

3. E Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentuje ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou povinnou součástí vzdělávacího programu.

Průřezových témat je celkem šest:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VKM)

Multikulturní výchova (MUL)

Enviromentální výchova (ENV)

Mediální výchova (MED)

Tematické okruhy průřezových témat stanovené v rámcovém vzdělávacím programu procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů.

Všechna průřezová témata jsou zařazena na 1. a na 2 stupni.

Tematických okruhy průřezových témat jsou realizována třemi způsoby:

- a) integrací do vyučovacích předmětů (většinový způsob, zkratka INT)
- b) vytvořením samostatného vyučovacího předmětu (povinný předmět u Osobnostní a sociální výchovy ve čtvrtém až devátém ročníku, volitelný předmět u Ekologického praktika, zkratka P)
- c) projektem (ojediněle, např. u enviromentální výchovy – Den Země, zkratka PRO)

Konkrétní zařazení průřezových témat ukazují následující tabulky, kde jsou vypsány všechny tematické okruhy a způsob jejich realizace v jednotlivých stupních a předmětech.

Průřezové téma Enviromentální výchova je realizováno jednodenní projektovou výukou, která se realizuje v areálu i mimo areál školy, má praktický ráz a je při ní využita spolupráce s jinými organizacemi nebo institucemi. Obsah vychází především z tématu Lidské aktivity a problémy životního prostředí a zaměřuje se převážně na uvědomění si významu provádění sběru a separace odpadových surovin a udržování čistého životního prostředí v okolí bydliště žáků.

U žáků s lehkým mentálním postižením jsou průřezová témata (s výjimkou osobnostní a sociální výchovy) upravena a jsou součástí přílohy 3. verze ŠVP.

Enviromentální výchova - ENV

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Ekosystémy				INT/Př	INT/Př	INT/Pč, Ze,Vko, Př	INT/Př, Ep	Ep	Ep
Základní podmínky života			INT/Prv			INT/ Fy, Ze, Dě, Př	INT/Př Ep, Fp	INT/Fy, Che, Ep, Fp	INT/Che, Ep, Fp
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země INT/Ma	PRO/ Den Země	PRO/ Den Země INT/Fy, Ep	PRO/ Den Země INT/Dě, Př, Che, Ep	PRO/ Den Země INT/Fy, Che, Ze, Př, Ep
Vztah člověka k prostředí	INT/Vv	INT/ Ma, Pč, Prv, Vv	INT/ Prv, Pč, Vv	INT/VI, Pří	INT/ Ma, Vla	INT/ Pč, Dě, Hv, Př	INT/ Fy, Hv, Př, Ep, Fp	INT/ Ma,Che Vko, Hv, Ep, Fp	INT/ Ze, Hv Dě, Vko, Vkoz, Př, Fp, Ep

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VKM

Název tématic- kého okruhu	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Evropa a svět nás zajímá		INT/Čj			PRO/ Vla	INT/Aj, Čj, Vko	INT/ Vv, Aj, Př, Nj	INT/ Ze, Př, Vv, Hv	INT/Čj, Př, Nj
Objevu- jeme Evropu a svět			INT/Ma		INT/ Vla		INT/Rj, Vko, Ak	INT/ Ze, Aj, Rj, Hv, Ak, Nj	INT/ Pč, Ze, Hv, Nj
Jsme Evropa- né					INT/VI a	INT/Dě , Vv	INT/Rj, Vv, Dě, Hv, Ak	INT/ Vv, Dě, Che	INT/ Dě, Vv, Vko, Ze

Mediální výchova – MED

Název tematického okruhu	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII.roční k	IX. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/Čj, Hv	INT/Čj	INT/Inf	INT/Fy, Inf	INT/ Vko, Nj, Inf, Dv	INT/Vko, Che, Vkz, Dv	INT/Čj, Fp, Nj, Dv
Interpretace vztahu mediál- ních sdělení a reality					INT/Čj		INT/ Dv	INT/Dě, Inf, Dv, Př	INT/Dě, Hv, Inf, Dv
Stavba mediál- ních sdělení					INT/Čj	INT/Čj			
Vnímání autora mediálních sdělení			INT/Hv	INT/Hv				INT/Vko	INT/Che, Vko
Fungování a vliv médií					INT/Čj	INT/Vv		INT/Dě, Vv, Vko	INT/Dě, Hv, Vko
Tvorba mediál-ního sdělení					INT/Aj	INT/Čj, Inf	INT/Vv, Fp, Nj, Lv, Jp	INT/ Fy, Aj, Fp, Nj, Lv, Jp, Inf	INT/ Inf, Ak, Čj, Fp, Nj, Lv, Jp
Práce v realizačním týmu					INT/Čj				INT/Vv

Multikulturní výchova - MUL

	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Kulturní difference				INT/ Hv			INT/ Dě,Vkz , Lv, Dv	INT/ Dě, Lv, Dv	INT/ Dě, Čj, Lv, Dv
Lidské vztahy	INT/ Prv,T v	INT/ Tv, Prv, Č	INT/ Tv, Pč	INT/ Čj	INT/ Vla, Pč, Pří	INT/ Ze, Pč, Vko	INT/ Hv, Vko, Ze, Dv	INT/ Vko, Př, Ze, Vkz, Př, Dv	INT/ Che,Vko , Dv
Etnický původ			INT/ Hv			INT/ Dě, Vkz	INT/ Vko	INT/ Ze	INT/ Vko, Čj
Multikulturalita			INT/ Čj	INT/ Čj		INT/ Hv	INT/ Hv,Vv	INT/ Hv, Čj	INT/Čj, Hv, Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				INT/ Čj	INT/ Př	INT/ Vko	INT/ Vko	INT/ Vko, Vkz	

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní a sociální výchova bude vyučována jako samostatný předmět Etická výchova (Etv) od prvního do devátého ročníku.
Do předmětů bude integrovaná od prvního ročníku (viz tabulka).

Název tematického okruhu	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Sebepoznání a sebepojetí		P	P	P INT/Př	P INT/Tv	P	INT/Dv P	INT/Vko, Vkz, Dv	P INT/Vko, Čj, Vv, Dv
Rozvoj schopností poznávání	INT/Ma	P INT/Pč	P INT/Pč, Ma	INT/Př, Vla, Pč, M, Tv	P INT/ Př, Vla, Pč, Ma, Tv	INT/ Př, Fy, Ze, Tv	P INT/Fy,Vk zZe, Fp, Ak, Ep, Dv	INT/Che, Př, Fy, Ze, Tv, Fp, Ak, Ep, Dv	INT/Che, Př, Fy, Pč, Fp, Ak, Ep, Dv
Seberegulace a sebeorganizace		INT/Pč	INT/Pč	INT/Pč, Př	INT/Pč	P adaptační pobyt INT/Tv	P INT/Pč, Sa, Dv	INT/Vkz, Sa, Dv	P INT/Che, Pč, Sa, Dv
Psychohygiena		P		INT/Př	INT/Př	INT/Tv	INT/Vkz, Sa, Dv	P INT/Vkz, Sa, Dv	P INT/Sa, Dv

Kreativita	P INT/V _v , Pč	P INT/V _v , Pč	P INT/V _v , Pč	P INT/V _v , Pč	P INT/V _v , Pč	P INT/V _v , Pč	INT/H _v , V _v , D _v	P INT/V _{kz} , V _v , H _v , D _v	P INT/H _v , D _v
-------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	---	--	--

	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Poznávání lidí	P INT/Pč	P INT/Pč	INT/Pč	P INT/Pč, Vla	P INT/Pč	P INT/Vkz, Vko	INT/Vko, Pč, Dv	INT/Vko, Dv	P INT/Vko, Dv
Mezilidské vztahy	P INT/Pč	P INT/Pč	P INT/Pč	P INT/Pč	P INT/Vla, Pč, Inf	P INT/Vko, Vkz	P INT/Vko, Vkz, Hv, Sa, Dv	P INT/Vko, Che, Hv, Sa, Dv	INT/Vko, Hv, Sa, Dv
Komunikace	P	INT/Pč		P INT/Pč, Aj	P INT/Pč, Inf, Aj	P INT/Vko, Vkz, Hv, Aj, Čj	P INT/Vko, Hv, Aj, Čj, Jp, Lv, Dv	P INT/Vko, Vkz, Hv, Aj, Pč, Čj, Jp, Lv, Dv	P INT/Vko, Hv, Aj, Pč, Čj, Jp, Lv, Dv
Kooperace a kompetice				INT/Pč	INT/Pč	P INT/ Vko, Fy	INT/ Vko, Vkz, Fy	INT/Vko, Vkz, Př, Fy	P INT/Vko, Př, Fy
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT/Pč, Př		P INT/ Ma	P INT/Ma, Dv	P INT/Ma, Dv	INT/Ma, Dv
Hodnoty, postoje, praktická etika		P		P		P	P	P	P

Výchova demokratického občana -VDO

	Ročníky I. stupně					Ročníky II. stupně			
Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník	IX. ročník
Občanská společnost a škola		INT/ Ma	INT/ Prv		INT/Čj	INT/ Vko	INT/Dě , Vko		
Občan, občanská společnost a stát		INT/ Ma	INT/ Prv			INT/ Dě, Hv, Vko	INT/ Hv, Vkz, Ep	INT/Dě, Vko, Vkz, Ep	INT/Dě, Vko, Ze, Ep
Formy participace občanů v politickém životě					INT/ Vla	INT/ Vko		INT/ Dě, Vko	INT/ Vko, Ze
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					INT/ Vla	INT/D ě	INT/Lv	INT/ Vkz, Lv	INT/ Dě, Che, Vko, Čj, Lv

4. Učební plán

4. A Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň						
Vyučovací předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	9	9	8	7	7	40
Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informační výchova	0	0	0	0	1	1
Prvouka	2	2	3	0	0	7
Člověk a svět	0	0	0	3	2	5
Hudební výchova	1	1	1	2	2	7
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Etická výchova	1	1	1	1	1	5
Celkem	21	22	25	25	25	118

Učební plán pro 2. stupeň					
Vyučovací předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	4	5	4	17
Anglický jazyk	4	4	3	3	14
Matematika	4	5	4	4	17
Informační výchova	1	0	0	1	2
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	1	7
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	2	2	1	2	7
Zeměpis	2	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Výchova ke zdraví	0	0	1	1	2
Tělesná výchova	3	2	2	2	9
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Etická výchova	1	1	1	1	4
Volitelné předměty	0	2	2	2	6
Celkem	30	30	31	31	122

Využití disponibilní časové dotace (podle RVP)	1. stupeň	2. stupeň
	Čj - 5 Ma - 4 Etv - 5	Čj - 2 Aj - 2 Ma - 2 Inf - 1 Člověk a společnost -1 Člověk a příroda - 4

		Člověk a zdraví - 1 Člověk a svět práce - 1 Etv - 4 Volitelné předměty - 6
Volitelné předměty	ročník	časová dotace
Německý jazyk	7. - 9.	2
Ruský jazyk	7. - 9.	2
Anglická konverzace	7. - 9.	1
Technické praktikum	8. - 9.	2
Dějepisné praktikum	7. - 9.	1
Matematické praktikum	7. - 9.	1
Literární výchova	7. - 9.	1
Jazykovědné praktikum	7. - 9.	1
Fyzika v pokusech	7. - 9.	1
Informační výchova	7. - 8.	1
Psaní na počítači	8. - 9.	2
Sportovní aktivity	7. - 9.	2
Výtvarné praktikum	8. - 9.	2
Dramatická výchova	8. - 9.	2
Ekologické praktikum	8. - 9.	2
Hudební praktikum	7. - 9.	1

4. B Poznámky k učebnímu plánu

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je rozdělena do vyučovacích předmětů: Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Vyučovací předmět Český jazyk je posílen na 1. stupni o 5 hodin

a na 2. stupni o 2 hodiny z disponibilní dotace. Vyučovací předmět Anglický jazyk (Cizí jazyk) je

na druhém stupni posílen o 2 hodiny.

Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika je ve stejnojmenném předmětu na 1. stupni

posílena o 4 hodiny, na 2. stupni o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět Informační výchova je na 2. stupni posílen o 1 hodinu.

Člověk a jeho

svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělena do vyučovacích předmětů:

Prvouka a Člověk a svět.

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a je rozdělena do předmětů Výchova k občanství a Dějepis.

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace a je rozdělena do předmětů: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace a je rozdělena do předmětů: Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována předmětem Pracovní činnosti a na 2. stupni je posílena o 1 hodinu.

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova se vyučuje jako samostatný předmět Etická výchova od prvního do devátého ročníku 1 hodinu týdně. Na 1. stupni je posílen 5 hodinami a na 2. stupni 4 hodinami z disponibilní časové dotace.

Volitelné

předměty

Povinně volitelné předměty jsou dotovány z disponibilní časové dotace.

V sedmém až devátém ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

Nepovinné předměty

Jako nepovinné předměty jsou nabízeny s jednohodinovou dotací Náboženství od prvního do devátého ročníku a Anglický jazyk v prvním a druhém ročníku školy.

Nepovinné předměty									
	1. roč	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč	8. roč.	9. roč.
Anglický jazyk	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Náboženství	1	1	1	1	1	1	1	1	1

5. Učební osnovy

Povinné předměty

Název předmětu: **Český jazyk a literatura – 1. stupeň (Čj)**

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Český jazyk a literatura je nejvýznamnějším vyučovacím předmětem učebních osnov školního vzdělávacího programu 1. stupně. Výuka směřuje k účinnému dorozumívání slovem i písmem a k umění jazyk používat, tj. hezky a výstižně mluvit. Jinými slovy správné osvojení spisovné formy mateřského jazyka je pro další život důležité, ale konečným cílem není znalost gramatických pravidel, ale schopnost s nimi pracovat a využít znalosti čtení a psaní k efektivnímu dorozumívání.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku 9 hodin týdně, ve třetím osm hodin a ve čtvrtém a pátém ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách nebo odborných učebnách (knihovna, aula, počítačová učebna) a využívají se k ní všechny dostupné efektivní vyučovací pomůcky. Zejména při rozvoji čtenářských dovedností se úzce spolupracuje s městskou knihovnou.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- seznámení se spisovnou řečí mluvenou, čtenou i psanou,
- srozumitelnému vyjadřování zejména mluvenou řečí,
- vyjadřování se psanou formou, která je přiměřená délkou i obsahem danému věku, vždy však vychází z běžných dorozumívacích situací dítěte,
- poznávání příkladů literárních děl vhodných pro daný věk, včetně ilustrací,
- čtení jednoduchých textů s porozuměním a vyjádřením hlavních myšlenek.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlení způsobu řešení problému a schopnosti ho obhájit,
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- vhodnému vyjadřování své myšlenky,
- naslouchání jiným,
- účinnému zapojování se do diskuze a vhodným argumentacím.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině, účinné spolupráci s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu, v případě potřeby k poskytování pomoci (žák se učí chápat pojmy úcta a ohleduplnost),
- postupnému vytváření pozitivních představ o sobě.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání útlatku a hrubého zacházení
- dodržování vnitřního řádu školy,
- návštěvám veřejných institucí, účasti na besedách a různých kulturních akcích.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- dodržování vymezených pravidel (jsou s nimi seznamováni),
- vytváření si svého vhodného osobního grafického projevu,
- zvládání různých forem práce (skupinová práce, samostatná práce...),
- k bezpečnému a účelnému používání pracovních pomůcek.

3. Průřezová témata

MED – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení

a reality, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií, práce v realizačním

VKM – Evropa a svět nás zajímá

MUL – lidské vztahy, multikulturalita

VDO – občanská společnost a škola

4. Charakteristika práce se žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky

Žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,

- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky / lze zadávat problémové úkoly, různé hlavolamy, rébusy, referáty/,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity	Žák Vytvoří vlastní ilustrace k známému ději a správně je seřadí. Pozná jednotlivá malá a velká písmena (tiskací a psací). Jednotlivá písmena a hlásky správně čte, vyslovuje a píše. Rozezná délky slabik podle délky samohlásek v řeči i v psaném projevu. Složí slabiky a slova. Čte slabiky a slova. Tvoří jednoduché věty. Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací. Rozumí jednoduchým písemným pokynům. Uvolňuje si ruku. Nacvičuje správné držení těla a psacího náčiní. Dodržuje základní pracovní a hygienické návyky. Rozlišuje tiskací a psací písmena abecedy. Píše psací písmena malé a velké abecedy. Píše slabiky, jednoduchá slova a věty. Přepíše tiskací písmo do psané podoby. Napíše jednotlivá slova a věty podle diktátu. Dodržuje pravidlo střídání při hovoru a neskáče do řeči. Naslouchá pozorně řeči druhého. Zdvořile se ptá a odpovídá. Tvoří smysluplné věty. Vypravuje pohádky a příběhy podle⁴³ obrázkové osnovy. Recituje a vypráví různé texty, básně a	Jazyková výchova písmena a hlásky věty, slova, slabiky Čtení – nácvik techniky Komunikační a slohová výchova Psaní písmen, slabik, slov a vět, poznávání písmen abecedy Literární výchova komunikační pravidla vyjadřovací schopnosti dojmy z četby	Vv- doplnění textu obrázkem ENV- aktivity v rámci projektového vyučování – Den Země OSV - Komunikace Vv- doplnění textu obrázkem
--	---	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena. Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Odůvodňuje a píše správně dě,	Žák Čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu. Správně intonuje. Naslouchá přednesu. Vypráví přečtený text. Rozliší poezii a prózu. Vyhledá zadaná slova podle abecedy ve slovníku. Zařazuje slova podle abecedy. Rozliší samohlásky a měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Aplikuje gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek v psaném textu. Rozděluje slova na slabiky a na konci řádků. Rozliší zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Aplikuje pravidla psaní ú/ů.	Čtení Abeceda Hlásky Slabiky Slova	MED -uplatnění výrazových prostředků ve čtení VKM - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě MUL -sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy

tě, ně, bě, pě, vě, mě-mimo morfologický šev, ú/ů. Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Ze slov tvoří smysluplné věty. Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat, místní jména. Píše správně párové souhlásky Pozná konec věty a začátek věty následující. Věty začíná velkým písmenem. Rozpozná druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací. Správně používá interpunkční znaménka. Seřazuje věty v textu podle děje. Rozliší spisovný a nespisovný jazyk. Spisovně se vyjadřuje ve větách. Vyjadřuje svůj názor, pocity. Podle obrázkové osnovy vypráví děj. Naslouchá druhému. Píše správné tvary písmen abecedy. Přepisuje jednoduché texty z tiskacího do psacího písma. Vyhledá sloveso, podstatné jméno, předložku.	Věty Vyjadřovací schopnosti Psaní	
--	---	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou	Žák Plynule čte. Čte potichu, předčítá nahlas. Čte s porozuměním přiměřené texty. Reprodukuje kratší text. Využívá četbu jako zdroj poznatků. Získává z četby důležité poznatky pro výuku. Určí podstatné jméno. Určí rod, číslo, pád. Rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše. Určí sloveso. Určí osobu, číslo a čas. Vyjmenovaná slova a jejich pravopis píše s použitím Pravidel českého pravopisu, karet... Určí slovní druhy – předložky a spojky. Vyhledá a použije ve větách příklady slov souznačných, souřadných a	Čtení Podstatná jména Slovesa Vyjmenovaná slova Ostatní slovní druhy Slova souznačná a protikladná Vyjadřovací schopnosti	MED - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku - vnímá rozdíl mezi informací, zábavou a reklamou MUL - vedeme k principu slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého
--	--	--	---

výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.	protikladných. Rozezná v textu podstatné informace Vypravuje podle osnovy. Výstižně popisuje předmět. Komunikuje prostřednictvím telefonu. Píše správně adresu, přání, pozdrav na pohlednici. Dodržuje stanovená pravidla úpravy v sešitu.	Psaní	
---	--	-------	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Čte s porozuměním	Žák Vybere z nabídky vhodný nadpis.	čtení	MUL

přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku. Vystihne hlavní myšlenku v textu. Vybírá četbu podle svého zájmu. Vede si čtenářský deník podle zadání. Vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému tématu. Vypíše požadovanou informaci z textu. Zpracuje stručné sdělení o přečtené knize a vhodně jej prezentuje. Řekne, jak na něj vyslechnutá nebo přečtená ukázka působí. Svémi slovy jednoduše převypráví obsah daného textu. Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka. Rozebírá jednoduchý literární text s využitím vymezených literárních pojmů. Upravuje intonaci, přízvuk, pauzy a přízvuk podle svého komunikačního záměru. Rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost. Sestaví určený jednoduchý slohový útvar.	čtenářský deník četba knih referát o knize literární výchova vyjadřovací schopnosti pohádka, pověst bajka adresa, zpráva, vzkaz oznámení,	- vztahy mezi kulturami menšin MUL - uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarity, empatie MED - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam a cíle reklamy)
---	---	---	---

Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti. Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, nebo zda něco chybí. Píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění. Sestaví popis předmětu (zvíře, osoby) a popis pracovního postupu. Na základě zadaných informací vede dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplný. Zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu ve zprávě, oznámení a pozvánce. Vypravuje nebo píše podle osnovy vyprávění. Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená. Užívá slova spisovná, výstižná, citově zabarvená. Rozlišuje slova ohebná a neohebná. Vybere z nabídky slovo, která má významem nejbližší k zadanému slovu. Nahradí v textu slovo s významem protikladným, podobným nebo citově zabarveným. Nahradí v textu nespisovné slovo slovem spisovným. Doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky i pravopisně správně (1. a 4.p. rodu m. živ.). Píše správně slova z hlediska pravopisu lexikálního i	pozvánka vyprávění, popis předmětu, popis pracovního postupu dialog, telefonický rozhovor, vzkaz zpráva, oznámení, pozvánka slovo, stavba slova podstatná jména	
--	---	---	--

Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu	morfologického. Určí kořen slova, část příponovou, předponovou. Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých se jedná o tvary téhož slova. Rozliší slova příbuzná a ostatní. Vymyslí k danému slovu slova příbuzná. Určí slovní druh vyznačeného slova ve větě. Vybere větu v textu, které obsahuje nebo neobsahuje určený slovní druh. Určí u podstatného jména rod, číslo pád a vzor a na základě této znalosti používá správné tvary podstatných jmen v mluveném i psaném projevu. Rozliší přídavné jméno měkké a tvrdé. Ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavných jmen pád, číslo a rod a na základě této znalosti používá správné tvary přídavných jmen v mluveném i psaném projevu. Určí osobu, číslo, čas a způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa a užívá slovesa ve správných tvarech v mluveném i psaném projevu. Rozliší gramaticky správně napsanou větu. Vyhledá ve větě základní skladební dvojici a podmět vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určuje počet vět jednoduchých v souvětí. Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému	slovesa věta, souvětí	
--	--	-------------------------------------	--

jednoduchou v souvětí.	větnému celku.		
------------------------	----------------	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá	Žák Posoudí na základě přečteného textu (ne)pravdivost tvrzení. Posoudí, zda daná informace (ne)vyplývá z textu. Rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vyznění) textu. Utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta. Sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení Vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce. Přednese a volně reprodukuje text. Vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma Napiše pohádku, bajku. Rozhodne, z kterého druhu (žánru) je úryvek podle nabídky. Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza.	čtení vyjadřovací schopnosti poezie, komiks, naučný text, návod, pohádka	Vv – ilustrace MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VDO - vztahy a atmosféra v kolektivu, ve škole MED – stavba mediálních sdělení

elementární literární pojmy. Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Vyslechne sdělení a reprodukuje nebo napíše jeho obsah a smysl. Vyslechne vzkaz a ovlivňuje rozhodování člověka, reprodukuje ho další osobě.		MED - práce v realizačním týmu, příspěvky do školního - fungování a vliv médií (vhodný výběr filmů a televizních pořadů)
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	Vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka	oznámení, příkaz, prosba, omluva představení sebe	
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení a respektuje při tom rozdílného adresáta. Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	K zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech). Zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo. Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje.	sestavení osnovy	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje.	Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován Spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	skladba dopis	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi. V ukázce dopisu doplní, co chybí.	druhy přídavných	

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Určí druhy přídavných jmen. Mluvnicky správně píše měkká a tvrdá přídavná jména. Časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu. Určí všechny slovesné způsoby. Tvoří a používá přičestí minulé. Rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary. Vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie). Užívá shodu přísudku s podmětem. Nachází spojky (spojovací výrazy) v souvětí. Na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu. Doplní správně čárky do zadaného textu.	jmen slovesa slovesný způsob shoda podmětu s přísudkem tvary přičestí minulého	
--	--	--	--

Název předmětu: Český jazyk a literatura – 2. stupeň (Čj)

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační zabezpečení)

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je utvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a stejnojmenného vzdělávacího oboru společně s dále uvedenými průřezovými tématy. Předmět zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, protože mateřský jazyk potřebuje žák také při osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Jedním z cílů rozvoje jazykové výchovy jsou rozumové schopnosti žáků při poznávání jazykového systému a formálních operacích s jazykem, druhým je takové vybavení gramatickými pojmy, které umožňuje rozvedení výuky cizích jazyků. V českém jazyce je kladem důraz na komunikační schopnosti a písemný projev žáků. Proto se žáci seznamují se základními znalostmi v oblasti pravopisu, gramatiky, slovních druhů a stavby věty. V hodinách jazykové výchovy rozvíjejí slovní zásobu a samostatně pracují se slovníky a příručkami.

Literární výchova není encyklopedickým přehledem autorů a děl české literatury, ale primárně směřuje k rozvoji zájmu o literární kulturu, individuální prožívání literárního díla a sdílení čtenářských zážitků. Žák se učí plně pochopit text, rozebrat ho, případně odhalit jeho logické chyby, nejasnosti dvojznačnosti. Žáci v literární výchově rozvíjejí čtenářské schopnosti a návyky osвоенé během výuky na 1. stupni. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy a žánry, učí se vnímat a rozlišovat jejich specifické znaky. Žáci se učí schopnostem reprodukovat a interpretovat literární text, dále tvořit text vlastní. Poznávají základní pojmy literární teorie a seznamují se s hlavními literárními směry a jejich představiteli v české a světové literatuře. V literární výchově jsou žákům nabízené další aktivity, které vedou ke zefektivnění a zpestření výuky v tomto vyučovacím oboru: exkurze, návštěvy divadelních představení a spolupráce s městskou knihovnou. O svých čtenářských aktivitách si žáci vedou čtenářské deníky dle konkrétního zadání vyučujícího.

Žáci ve slohových hodinách rozvíjejí slovní zásobu, učí se kultivovanému projevu v mluvené i psané podobě. Navazují na znalosti z jazykové výchovy (spisovný jazyk, pravopis, stavba věty). Prostřednictvím stylistických cvičení se učí zvládnout psaní dlouhých souvislých textů, jejich výstavbu i použití jazykových prostředků.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v osmém ročníku pět hodin týdně, v šestém, sedmém a devátém ročníku čtyři hodiny týdně. Výuka českého jazyka a literatury probíhá s celou třídou v kmenových učebnách, informačním centru, počítačové učebně nebo jiných vhodných prostorách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, exkurzí a návštěv.

2. Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- správnému používání spisovných tvarů slov,
- k systematickému vedení a ukládání informací,
- seznámení s literárními termíny,
- k systematickému rozšiřování slovní zásoby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- umění vyhledávat ve slovnících (spisovné tvary slov, slovnědruhové zařazení, významy slov, pravopisná pravidla apod.),
- vyhledání informací v katalogu, knihovně, na internetu a v dalších zdrojích.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu,
- využívat moderních informačních a komunikačních prostředků (internet, telefon),
- rozšíření slovní zásoby,
- ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných slohových postupů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- vedení rozhovorů s ostatními způsobem podporujícím dobré mezilidské vztahy,
- vedení diskuse se všemi žáky třídy i školy.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznámení s naším slovesným dědictvím,
- podpoře potřeby literárního projevu, recitace, četby,
- respektování partnera při rozhovoru partnera, k slušné volbě jazykových prostředků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- využívání znalostí a dovedností z používání rodného jazyka při přípravě a volbě budoucího povolání,
- vede žáka k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- vede žáka k přípravě a udržování jeho učebního prostoru.

3. Zařazení průřezových témat

OSV – komunikace, kreativita, rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, sebepoznání a sebepojetí

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VKM – Evropa a svět nás zajímá

MUL – multikulturalita, kulturní difference

MED – tvorba mediálního sdělení, stavba mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

4. Práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V hodinách českého jazyka a literatury je práce s těmito žáky hodně specifická, protože se často jedná o žáky s dysfunkcemi. Učitel pracuje s těmito žáky často podle individuálního plánu. Žáci dostávají většinou speciální pomůcky a cvičení, které jim pomáhají překonat jejich problémy – jsou to doplňovací pravopisná cvičení, práce podle gramatických přehledů či s jazykovědnými příručkami. Specifická je také podpora rozvoje schopnosti čtení, kdy je nutné dbát na to, aby učitel žáka nepřetěžoval dlouhými texty, ale volil takové ukázky, které mu pomohou díky procvičování překonávat jeho dyslektické problémy.

S nadanými žáky pracuje učitel jak v jednotlivých hodinách (větší slovní zásoba, tvorba těžších souvětí, větší rozsah některých písemných slohových cvičení a prací apod.), tak po vyučování (účast v literárních i jazykovědných soutěžích, podpora čtenářství – volba náročnějších titulů apod.).

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Žák Vyhledá subjektivní a objektivní znaky v obsahu a formě vhodných slohových útvarů. Rozlišuje vypravování a popis. Užívá ve vyjádření přímou a nepřímou řeč. Tvoří podle zadání zprávu a oznámení. S pomocí slovníkových příruček ověřuje dodržování základních norem písemného vyjadřování. Vyhledává nespisovné prvky v různých projevech a nahrazuje je spisovnými. Poslouchá a pozoruje jiné účastníky diskuse. Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných	vypravování (dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky), popis předmětu, postavy, pracovního postupu, přímá a nepřímá řeč, zpráva a oznámení, základní komunikační fráze (omluva, dotaz, poděkování), dialog a monolog, korespondence (osobní dopis),	OSV – verbální a nonverbální komunikace v různých situacích, mluvní cvičení, navazovat na druhé a rozvíjet jejich myšlení MED – tvorba sdělení pro školní časopis Tahák MED – uspořádání mediovaných sdělení

Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	komunikačních situacích. Na základě návštěvy divadelního představení sdělí kamarádovi v dopise dojmy ze zhlédnutého představení. Popíše v dopise o 150-180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla. Člení text do odstavců na základě osnovy. Píše vypravování, popis a dopis. Heslovitě zachycuje hlavní myšlenky jednotlivých odstavců textu. Reprodukuje text formou jednoduchých otázek a odpovědí.	vypravování, popis, dopis, práce s textem	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák: Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich	Žák: Přednáší vhodné básnické texty. Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Písemně zaznamenává hlavní myšlenky textu. Vlastními slovy i formou písemných záznamů vyjadřuje obsah knihy, filmu či divadelního představení. Vytváří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání. Doplňuje do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu. Porovná epiku a lyriku. Rozlišuje poezii, prózu a drama. Určí k jakému literárnímu druhu a žánru patří daný text. Jmenuje alespoň jednoho známého představitele u základních literárních druhů a žánrů.	práce s textem interpretace literárního díla tvořivé činnosti s literárním textem, báseň, bajka, pohádka, literární teorie: úvod k literatuře, sloka, verš, rým, refrén, ústní lidová slovesnost, ustálená spojení slov, literární žánry: <i>balada</i> – např. K. J. Erben aj. <i>bajka, pohádka</i> – B. Němcová, H. Ch. Andersen aj., <i>báje</i> – E. Petiška, biblické příběhy, <i>pověst</i> – staré řecké báje a pověsti	OSV – verbální a neverbální komunikace OSV- mluvení a naslouchání VKM - kreativita Hv – poslech VKM – lidová slovesnost Hv – lidová píseň Dě – 6. ročník– dějiny starověku (světové literární dědictví) - obraz historie v ustálených spojeních slov
---	---	---	--

funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Vyhledá v české literatuře ohlasy starověkých literatur. Na vybraných uměleckých dílech porovnává různá zpracování stejného námětu. Vyhledá informace v různých typech knihovních katalogů. Vyhledává zadané knihy podle autorů, názvů a klíčových slov. Získá informace o literatuře z různých zdrojů.		OSV – cvičení smyslového vnímání knihovna
---	--	--	---

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové)
-----------------------------------	-----------------------	--------------	---

			vztahy)
Žák Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování ve frazémech. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných	Žák Dodržuje zásady spisovné výslovnosti. Vybírá z nabídky správnou výslovnost. Rozlišuje způsoby tvoření slov. Ovládá zásady tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov. Tvoří příbuzná slova. Vyhledává informace podle zadání. Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk. Nahrazuje nespisovná slova spisovnými. Přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka. V krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného.	zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost, větná melodie, důraz, tempo, slovní zásoba a tvoření slov, stavba slova, příbuzná slova, obecné poučení o jazyce, jazykové příručky, slovník spisovné češtiny, pravidla českého pravopisu, stručná mluvnice česká, obecné poučení o jazyce, spisovný jazyk, nářečí, slang, argot, obecná čeština, tvarosloví, ohebné slovní druhy, skladba, větné členy, pravopis, koncovky podstatných jmen, přídavných	OSV – Komunikace OSV – Komunikace MED – uspořádání mediovaných sdělení

jazykových projevů podle komunikační situace. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Správně přiřazuje slova k ohebným slovním druhům. Používá jazykové znalosti o ohebných slovních druzích. Doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla. Určí slovní druh u vyznačených slov v textu. Rozlišuje větu a souvětí. Určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. Uvědomuje si vztah mezi větnými členy. Aplikuje pravopisné jevy lexikální, slootovorné, morfologické a syntaktické v psaném i mluveném projevu. Aplikuje gramatická pravidla ve větě a v souvětí.	jmen, shoda podmětu s přísudkem, vyjmenovaná slova, předložky s/z, předpony, významové vztahy gramatická pravidla	OSV - Komunikace
--	---	--	-------------------------

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák	Žák		OSV – verbální a

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	Popisuje výrobek a postup při jeho zhotovení. Tvoří pozvánku do školního časopisu. Vyjadřuje přímé i nepřímé povahové vlastnosti osoby. Rozlišuje verbální a neverbální prostředky a jejich vhodné využití v krátkých projevech. Vypravuje s využitím dějového napětí část děje knihy nebo filmu, které vzbudily jeho pozornost. Vytváří zápis do čtenářského deníku z četby nebo návštěvy divadelního a filmového představení. Vypisuje z textu myšlenky a citáty. Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Zachycuje hlavní myšlenky jednotlivých odstavců z populárně naučného textu, vytváří z nich krátký	charakteristika, popis osoby, životopis, pozvánka, vypravování s dějovým napětím, krátký výtah, popis prostý, popis	nonverbální komunikace, mluvní cvičení Pč - práce s technickými materiály – popis pracovního postupu MED – spolupráce se školním časopisem Inf – tvorba životopisu na PC – grafická úprava textu Dv – rozvíjení fantazie, práce s dechem, tvorba hlasu MED – tvorba mediálního sdělení
--	--	---	--

z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou přednese referát. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	výtah. Rozlišuje popis prostý a umělecký. V uměleckých textech vyhledává subjektivně zabarvené prvky. Vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce. Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly. Uvádí významné literární památky starověké literatury. Charakterizuje typické znaky středověké literatury. Uvádí nejstarší literární památky na našem území. Rozlišuje základní literární žánry starověké a středověké literatury (epos, báje, středověká legenda, kronika, cestopis, píseň). Vymezuje období renesance, baroka a národního obrození a jeho nejvýznamnější osobnosti spjaté s	umělecký, subjektivně zabarvené prvky v textu, Bible, Homér, staroslověnská, latinsky a česky psaná literatura literatura doby předhusitské a husitské, Karel IV., Hus renesance a humanismus J. A. Komenský, barokní a pobělohorská literatura, národní obrození, J. Dobrovský, J. Jungmann, F. L. Čelakovský romantismus: K. H. Mácha, J. K. Tyl, K. J. Erben, K. H. Borovský, B. Němcová májovci: J. Neruda ruchovci a lumírovci: J. V. Sládek, J. Vrchlický, S.	Dě – dějiny starověku (orientální státy, Řecko, Řím) VKM – Evropa a svět nás zajímá Vv – dějiny umění Hv – středověká píseň Hv – baroko v české literatuře Inf – práce s internetem
---	--	---	---

Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla, vlastními slovy interpretuje smysl díla. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu i v dalších informačních zdrojích. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	literaturou. Uvádí významné autory české literatury 2. pol. 19. st. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou. Rozlišuje základní literární žánry (povídka, román, balada, epigram, elegie) Přednáší z paměti umělecké texty. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje obsah knihy, filmu (divadelního představení). Vyhledává údaje v různých informačních zdrojích. Samostatně pracuje se slovníky a příručkami. Prokáže znalost významu přeneseného pojmenování. Rozliší i vytváří slova složená. Určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu. Tvoří příbuzná slova.	Čech práce s Pravidly českého pravopisu práce se Slovníkem spisovné češtiny význam slov (sousloví, rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, odborné názvy), slovní zásoba a tvoření slov, ohybné slovní druhy, podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, obtížné slovesné tvary, rod činný a trpný	Spolupráce s knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy) VKM – Objevujeme Evropu a svět MUL – Multikulturalita - Kulturní difference OSV - Komunikace MUL - Multikulturalita MED - Tvorba mediálního sdělení - Stavba mediálního sdělení MED - Tvorba mediálního sdělení - Stavba mediálního sdělení OSV - Komunikace
---	--	---	--

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	Rozlišuje významy slov. Odliší slovo, sousloví a rčení. Rozdělí slovo na základní jednotky stavby slova. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Uvádí vhodné příklady slov. Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy a u ohebných slovních druhů určuje příslušné mluvnické kategorie. Vybere z řady slov to, které je požadovaným slovním druhem. Volí výstižné jazykové projevy podle komunikační situace. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. S pomocí jazykových příruček aplikuje pravopisné zásady o psaní velkých písmen. V písemném projevu aplikuje pravopisná pravidla o psaní i/y. Rozlišuje větu dvojčlennou a jednočlennou. Užije sloveso ve větách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou.	neohebné slovní druhy pravopis velkých písmen, procvičování i/y skladba, věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy, druhy vedlejších vět, tvoření vět, souvětí	MED -Tvorba mediál. sdělení - Stavba mediál. sdělení
--	---	--	--

	Vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem. Rozlišuje základní typy vztahů mezi větnými členy. Rozliší souvětí podřadné a souřadné. Přiřazuje vedlejší věty k jednotlivým druhům podle spojek.		
--	--	--	--

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými	Vyhledává v mluvených projevech nespisovné, nejasné a nesrozumitelné prvky, nahrazuje je vhodnějšími. Samostatně vyhledává v mluveném projevu neverbální prostředky. Rozlišuje informaci ověřenou a neověřenou. Vytváří jednoduchý výklad k zadanému tématu. Rozlišuje základní pravidla diskuse. S podporou vyučujícího řídí diskusi a	mluvený projev výklad výtah diskuse charakteristika osoby	OSV – řeč těla zvuků a slov MED - rozlišení zábavných prvků od informací, rozlišení účelu reklamy a objektivních zpráv OSV – cvičení

informačními zdroji. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu.	hodnotí způsoby zapojení ostatních žáků z hlediska jejich vhodnosti. Popisuje literární nebo filmovou postavu na základě četby nebo zhlédnutí filmu. Rozlišuje proslov a referát. Písemně tvoří na základě shromážděných informací a přednáší s pomocí osnovy a stručných poznámek ústně krátký referát na zvolené téma. Vlastní texty opravuje pomocí slovníkových příruček. Vytváří vypravování s využitím živých a působivých jazykových prostředků. Vypracovává složitější popis pracovního postupu spojený s vypravováním nebo se zprávou. Píše vlastní životopis na základě osnovy. Uvádí některé významné autory světového realismu. Uvádí nejvýznamnější osobnosti českého	referát živé vypravování líčení přírody životopis realismus v literatuře a divadle: A. Jirásek, V. a A. Mrštíkové, L. Stroupežnický symbolismus, dekadence, čeští buřiči, proletářská literatura, J. Wolker, J. Hašek, F.	empatického a aktivního naslouchání; asertivní komunikace dovednost odstoupit od vlastního nápadu MUL – jedinečnost, originalita a individuální zvláštnosti každého člověka MED -Tvorba mediál.sdělení - Stavba mediál.sdělení VKM – Evropa a svět nás zajímá MUL - Multikulturalita - Kulturní difference OSV - Komunikace MUL - Multikulturalita
--	--	---	---

Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele.	divadla a stěžejní dramata. Uvádí výrazné autory dětské literatury. Porovnává hlavní témata a rysy literatury válečné, legionářské a proletářské. Rozlišuje základní literární žánry literatury 19. a 20. století. Vymezuje jednotlivá období české literatury konce 19. a 20. století a jejich historické souvislosti ovlivňující literární tvorbu. Popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce.	Šrámek ztracená generace literatura mezi světovými válkami, dadaismus, poetismus, surrealismus, Osvobozené divadlo (J. Werich + J. Voskovec) K. Čapek, J. Čapek, K. Poláček, E. Bass a J. Seifert	- Kulturní diference
	Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky, autobiografické prvky, odraz doby vzniku díla atd. Přednáší z paměti básnické a prozaické texty . Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text. Nahradí určená slova přejatými českými ekvivalenty. Správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo. Vlastními slovy i písemnou formou vyjadřuje	personifikace, metafora, metonymie práce se slovníky a příručkami. slovní zásoba a tvoření slov (slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis)	MED -Tvorba mediál.sdělení - Stavba mediál.sdělení
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního			VKM – Evropa a svět nás zajímá MUL - Multikulturalita - Kulturní

díla, vlastními slovy interpretuje hlavní myšlenku díla.	obsah určené knihy, zadaného filmu nebo divadelního představení.		diference OSV - Komunikace
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo.	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu apod.	obecné výklady o jazyce (útvary českého jazyka)	MUL - Multikulturalita - Kulturní diference
Vyhledává údaje v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových, divadelních) porovná různá zpracování téhož námětu.	skladba: věty dvojčlenné a jednočlenné, mluvnický zápor, větné členy, druhy vedlejších vět,	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	S pomocí slovníku rozezná spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	významové poměry hlavních vět,	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování. K danému slovesu doplní slovesa odvozená. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova a výslovnost si ověřuje ve slovníku.		
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní	Doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí větný člen. Rozlišuje souvětí souřadné a podřadné. Dokáže určit významové poměry hlavních vět	tvarosloví: <i>ohebné slovní druhy</i> (podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa,	

zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle	a větných členů. Rozšíří daný větný člen na několikanásobný. Rozlišuje jednotlivé slovní druhy a jejich funkci ve větě. Vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí. S pomocí jazykových příruček tvoří spisovné tvary slov. Aplikuje jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. V psaném projevu uplatňuje znalosti o pravopisných jevech ve větě jednoduché a v souvětí. S pomocí jazykových příruček aplikuje pravopis koncovek jmen a sloves. Správně doplní interpunkční znaménko.	nepravidelnosti podstatných jmen a zájmen, vid dokonavý a nedokonavý u sloves, slovesné třídy a vzory), <i>neohebné slovní druhy</i> (příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce) pravopis: koncovky jmen a sloves, jazykový rozbor	
--	--	---	--

komunikační situace.			
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.			

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky v písemném projevu. Vyhledává a ověřuje fakta z denního tisku a televize. Určuje podle základních pravidel diskuse její průběh. Dodržuje základní pravidla úspěšné diskuse. Naslouchá jiným, argumentuje a obhájí vhodnou formou svůj názor v diskusi.	moderní média: tisk, rozhlas, televize, internet, diskuse, debata, argumentace, publicistika, zpravodajství, zpráva, referát, úvaha, interview, reportáž, anketa, oznámení,	MED – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě OSV – analýza vlastních i druhých postojů a hodnot, vedení dialogu

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a	Tvoří písemný příspěvek do školního časopisu ve zvoleném publicistickém slohovém útvaru. Rozhodne o textu, zda patří k hodnotné či spíše konzumní literatuře. Tvoří krátký proslov k významné společenské události. Dokáže vhodnou formou ústně vyjádřit vlastní postoje a myšlenky. Stručně, pomalu, zřetelně, hlasitě a srozumitelně seznamuje s obsahem svého referátu. Píše referát na zadané téma. Vypracovává stručný obsah článku s hlavní myšlenkou z odborné literatury. Vypracovává životopis osoby na základě literární předlohy. Vyplňuje tiskopisy k přihlášce na střední školu. Vypracovává životopis osoby na základě literární předlohy. Vyhledává v tisku, rozhlasu a televizi příklady manipulativní komunikace a navrhuje její vhodné	proslov, strukturovaný životopis, kultura mluveného projevu, česká literatura za okupace poválečná oficiálně vydávaná literatura, exilová a samizdatová poezie a	MED – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis a webové stránky OSV – pružnost nápadů a originalita formy nebo myšlenky OSV – já jako zdroj informací o sobě Inf - grafická úprava textu Dě – dějiny II. světové války
--	---	---	--

zaujímá k ní kritický postoj. Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je, uvede jejich výrazné představitele. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na umělecké dílo. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Porovnává různá ztvárnění téhož	ekvivalenty. Uvádí významná literární díla z období okupace. Charakterizuje typické znaky válečné literatury Porovnává hlavní témata české literatury válečné, literatury po roce 1948, po r. 1968 a literatury po roce 1990. Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky, autobiografické prvky a odraz doby vzniku díla. Rozlišuje základní literární žánry literatury 20. století. Reprodukuje přečtený nebo slyšený básnický nebo prozaický text. Zpracuje jednoduchou recenzi literárního díla. Vymezí znaky hodnotné umělecké literatury a literatury konzumní. Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových,	próza, vývoj divadla (Semafor), česká literatura po r. 1968, próza a drama (V. Havel, O. Pavel), poezie (J. Skácel), přední čeští autoři současné poezie a prózy, současné divadlo, próza a poezie obecné výklady o jazyce: slovanské jazyky, vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka,	MUL – člověk jako součást etnika Dě – dějiny 2.poloviny 20. století Vv – dějiny umění Hv – filmová a divadelní hudba VDO – demokratické principy v dílech literátů MED – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro
---	--	--	--

námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Vyhledává údaje v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	divadelních) porovná různá zpracování téhož námětu. Převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a na internetu. V textu vyhledává nářečí a obecnou češtinu, odliší je od spisovné češtiny a zdůvodní jejich užití s ohledem na komunikační situaci. Podle typických znaků zařazuje texty do určitého období vývoje českého jazyka. Na příkladech nářečí nachází podobnosti mezi češtinou a jinými slovanskými jazyky. Dodržuje zásady spisovné výslovnosti slov domácích i přejatých. Vhodně volí správnou melodii a tempo věty. Využívá znalostí o tvoření slov k obohacení vlastní slovní zásoby. Tvoří příbuzná slova. Rozlišuje jednotlivé významy slov.	zvuková stránka jazyka: hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, přejatá slova tvoření slov:stavba slova a tvoření slov, význam slov: slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy tvarosloví: <i>ohebné slovní druhy</i>- podst. jm., přídavná jm., zájmena, číslovky, slovesa,skloňování obecných a vlastních jmen přejatých, tvary sloves,	vyjádření názoru Inf – práce s internetem Spolupráce s knihovnou (vyhledávání a zpracování informací, besedy) VKM – Evropa a svět nás zajímá MUL – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, poznání vlastního kulturního zakotvení OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální OSV – neverbální
---	--	--	--

Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Vhodně používá odborné názvy. Používá Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny a jiné slovníky a příručky k tvorbě nebo úpravě vlastních literárních textů. Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy a podle významu přiřazuje slova k jednotlivým slovním druhům. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. Aplikuje normy o psaní velkých písmen. Aplikuje pravopisné normy lexikální, slovotvorné, morfologické a syntaktické do zadaných textů. Rozlišuje vztah řízenosti a závislosti mezi větnými členy a větami v souvětí. Podle významu rozlišuje druhy vět a vhodně je používá podle komunikační situace. Nalézá v textu nepravdivosti ve	<i>neohebné slovní druhy:</i> příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce, pravopis: velká písmena, procvičování správného psaní i/y skladba věty dvojčlenné a jednočlenné, větné členy, druhy vedlejších a hlavních vět, nepravdivosti větné stavby, pořádek slov ve větě	komunikace, intonace, slovní a větný přízvuk MUL – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin OSV – řeč slov MUL - Multikulturalita MED – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení OSV – verbální i neverbální komunikace.
---	--	---	--

	větné stavbě. Tvoří texty podle zásad českého slovosledu.		
--	---	--	--

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvořen z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a oboru Cizí jazyk. Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází a získat jejich zájem se v cizím jazyce zdokonalovat a utvářet pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Výuka se orientuje na rozvíjení komunikativní kompetence žáků v oblasti řečových dovedností, v počáteční fázi zejména na rozvíjení dovednosti poslechu s porozuměním a ústního vyjadřování.

Domníváme se, že cizí jazyk je významným klíčem k pochopení skutečností okolního světa, a proto žáky učíme jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Rozvíjení dovedností porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat předchází grafickým dovednostem. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je zvolena na základě frekvence a zájmů dětí tohoto věku. Osvojování cizího jazyka napomáháme formou her, rytmem a pohybem. Výuka je přizpůsobena psychice mladších žáků. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivosti, hře a jsou propojeny s výtvarnou, hudební, pohybovou a dramatickou výchovou.

Obsahem vyučovacího předmětu anglický jazyk je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován v třetím až pátém ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu žáků a provozních možností dělených na skupiny a je založena na modelu britské angličtiny, výuka probíhá ve kmenové třídě, jazykové a počítačové učebně a k její výuce se využívají hrané a zvukové záznamy.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykové jevy,
- samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem,
- pochopení obsahu myšlenky,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikování

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení,
- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluvenému slovu i přiměřeně psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnání se zvyky našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

3. Průřezová témata

OSV – komunikace (Představování)

OSV – komunikace (Dialogy)

MED – tvorba mediálního sdělení (Pozdrav)

4. Charakteristika práce žáků s SVP a mimořádně nadaných žáků

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a postupy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.

Pokud je nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž se nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídajícím jeho předpokladům. Jde například o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní u dysgrafiků (učitel může žákovi poskytnout kopie výpisů).

Můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v časovém limitu, a to, co nestačilo, nemusíme hodnotit – například v diktátu nebo pětiminutovce. Popřípadě dáváme žákovi menší část diktátu nebo doplňovacího cvičení.

U žáků se zájmem o předmět a jazykově nadaní žáci se mohou účastnit jazykových soutěží a přehlídek.

ANGLICKÝ JAZYK 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Používá abecední slovník učebnice.	Žák Vyslovuje souhlásky, samohlásky, slova s použitím slovního přízvuku a intonace. Chápe hlavní myšlenku obsahu sdělení, Splní daný pokyn. Pozdraví a krátce se představí. Používá slovní zásobu ze zadaných tematických okruhů. Správně přiřadí napsané anglické slovo nebo jeho obrázek k jeho zvukové podobě. Jednoduchým způsobem popisuje umístění předmětu, podobu osoby, zvířete nebo obrázku. Rozumí obsahu kresleného příběhu a zdramatizuje ho. Vyhledá ve slovníku učebnice zadaná slova v daném cizím jazyce. Ovládá rozšiřující slovní zásobu. Používá rozšiřující slovní zásobu zadaných oblastí.	Komunikační situace: - představování, poděkování, pozdravení, pokyny ve škole, osobní údaje - slovní zásoba tematických okruhů – barvy, číslovky 1-20, domov - rozvoj slovní zásoby z oblasti - domov, rodina, škola, oblékání, zvířata, moje oblíbené věci, jídlo, nálady a pocity, části těla - četba vět typu Já jsem..., On (ona) je..., ve spojení s podstatným nebo přídavným jménem, otázka Jsi...? Gramatika: - tvary slovesa být v kladné větě a otázce, kladná a negativní odpověď, přídavná jména, sloveso mít v otázce a odpovědi, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, vazba There is, are, otázka na množství, sloveso mít rád v otázce a odpovědi	
---	---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby)

Žák Čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při práci. Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů. Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci.	Žák Správně vyslovuje známá anglická slova. Plní dané pokyny podle sděleného obsahu a vyjadřuje jejich smysl v mateřském jazyce. Pozdraví, představí se, odpovídá na jednoduché otázky. Ptá se na osobní údaje. Píše slova či jednoduchý text na základě poslechu a vyslovuje slova a věty v napsané formě. Vyhledává v textu, rozumí sdělení a odpovídá na otázku týkající se nalezené informace. V mateřském jazyce sděluje obsah anglického textu a rozhovoru. Mění některé informace v textu podle zadané změny smyslu. Popisuje obrázek, umístění předmětu, píše jednoduchý dopis, přání. Nakupuje v obchodě a ptá se na cenu zboží. V různých situacích používá zadanou slovní zásobu různých tematických okruhů.	Komunikační situace: - pozdravy, poděkování, představování se - nakupování Gramatické jevy: - zájmena: osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací - množné číslo podstatných jmen pravidelné, nepravidelné - předložky - přivlastňovací pád - vazba there is/are - rozkazovací způsob - slovesa být, mít Slovní zásoba tematických okruhů: - vlastní jména osob, zemí - čísla 0 – 100 - předměty ve třídě - barvy - abeceda - části těla - rodina - domácí zvířata, mazlíčci - dny v týdnu - škola, názvy školních předmětů, rozvrh hodin - v obchodě	OSV - komunikace (představování)
--	---	---	---

ANGLICKÝ JAZYK 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vazby)

Žák Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Používá dvojjazyčný slovník. Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.	Žák Vyhledá hlavní myšlenky obsahu textů, v rodném jazyce. Sdělí obsah textu, reprodukuje v jednoduchých větách. Rozpozná výrazy nové slovní zásoby a odhaduje jejich význam na základě pomocných obrázků. Doplňuje chybějící informace a nakreslí obrázek na základě poslechu textu. Za pomoci obrázků či známých zvuků odvodí význam neznámých slov. Vyhledává potřebné informace ve dvojjazyčném slovníku. Vytvoří vzkaz spolužákovi, krátký souvislý text. Na základě pomocných údajů žák sestaví a reprodukuje jednoduchý rozhovor. Používá jednoduché výrazy s časovými údaji a rozumí jim. Popíše svůj denní režim a aktivity ve volném čase. Popíše umístění předmětů, vzhled osoby, místnosti a města. Vede jednoduchý rozhovor při nákupu v obchodě. Ptá se na schopnosti vykonávat různé činnosti a správně na ně reaguje. Používá slovní zásobu 87 zadaných tematických okruhů. Vhodně reaguje	Komunikační situace: - denní čas, určování času - denní režim, každodenní aktivity ve volném čase, nakupování, - označení míst na mapě, popis města, domu Gramatika: - přítomný čas prostý a průběhový - rozkazovací způsob v 1. osobě mn. čísla - vazba „there is/are“ - sloveso can, must - předložky Slovní zásoba tematických okruhů: - nábytek a místnosti v domě, názvy budov ve městě - aktivity ve volném čase, denní režim, domácí práce - určování času - oblečení - nakupování – základní fráze a vyjádření ceny - části těla, popis osob, sloveso „have“, přivlastňovací zájmena	OSV - komunikace (dialogy) MED - tvorba mediálního sdělení (pozdrav)
---	---	--	--

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Anglický jazyk je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem předmětu anglický jazyk na 2. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů řikadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, využití komunikace v cizím jazyce. Porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů a k lepšímu pochopení svého vlastního prostředí. Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) a je založeno na modelu britské angličtiny. Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty a konverzují, seznamují se s reáliemi anglicky mluvících zemí. Součástí výuky na druhém stupni s využitím mezi předmětových vztahů je každoroční projekt k Evropskému dni jazyků, který směřuje k větší motivaci žáků k učení se cizím jazykům.

Anglický jazyk je povinně vyučován v šestém až devátém ročníku. Anglický jazyk je vyučován v časové dotaci čtyři hodiny týdně v šestém a devátém ročníku, tři hodiny týdně v sedmém a osmém ročníku. Výuka probíhá většinou ve třídách podle počtu dětí a provozních možností rozdělených na skupiny v kmenové učebně, odborné jazykové učebně, knihovně nebo v učebnách počítačů.

2. Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro studium i další život,
- propojování probraných témat a jazykových jevů,

- samostatnému vyhledávání způsobů k nedostatků v komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem,
- volbě různých přístupů při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchého sdělení psaného i mluveného,
- formulování jednoduché myšlenky slovy i písmem,
- získávání dovedností při navázání kontaktu v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc nebo radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a jejich srovnání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí života

3. Průřezová témata

OSV - cvičení dovedností zapamatování, komunikace

MED - tvorba mediálního sdělení

VKM - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a postupy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž se nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídajícím jeho předpokladům. Jde například o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní u dysgrafiků (učitel může žákovi poskytnout kopie výpisů). Můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v časovém limitu, a to, co nestačilo, nemusíme hodnotit – například v diktátu nebo pětiminutovce. Popřípadě dáváme žákovi menší část diktátu nebo doplňovacího cvičení. U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon.

U žáků mimořádně nadaných prohlubujeme jejich zájem a posilujeme motivaci. Nabízíme možnost uplatnění jejich nadání v samostatných školních projektech, zadávání speciálních úkolů a nabízíme možnost účastnit se soutěží a přehlídek (olympiáda v angličtině, recitace, jazykový jarmark).

ANGLICKÝ JAZYK 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci . Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché	Žák Hláskuje a vyslovuje anglická slova. Rozumí hlavní myšlenke obsahu textů, Sděluje v rodném jazyce obsah textu a reprodukuje jej v jednoduchých větách. Krátce představuje sebe a svou rodinu, kamaráda. Vhodně reaguje na žádost, požádá o pomoc, objedná jídlo v restauraci. Vyhledává neznámá slova v anglicko-českém a česko-anglickém slovníku. Zná anglické názvy dnů, měsíců. Obměňuje krátké texty se slovesem “have” zachováním smyslu textu. Ústně popisuje podle obrázku. Popisuje své domácí zvíře, svůj vzhled a svého kamaráda. Mluví o věcech, které má a nemá ve svém pokoji, co má a	- tvoření otázky (Kdo?, Kde?, Kdy?, Co?, Jaký?) - přivlastňovací zájmena neurčita ukazovací zájmena, řadové číslovky, data - vyjádření plánované budoucnosti pomocí vazby to be going to - oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, představování, poděkování, žádost o pomoc, nákup potravin, objednání jídla v restauraci - přítomný čas prostý a průběhový - vazba „There is/are“ - stupňování příd. Jmen - minulý čas - sloveso „have“	Projekt k Evropskému dni jazyků OSV- cvičení dovedností zapamatování (základní zdvořilostní fráze) OSV- komunikace (tvorba dialogu) VKM – Evropa a svět nás zajímá (Jídlo a stolování ve Velké Británii)
--	---	---	--

ANGLICKÝ JAZYK 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Písemně, gramaticky správně	Porovnává vlastností předmětů a věcí. Správně hláskuje slova, vyslovuje souhlásky, samohlásky, používá slovní přízvuk, intonaci. Chápe hlavní myšlenky obsahu textů, sděluje v rodném jazyce obsah textu a snaží se ho reprodukovat v jednoduchých větách. Mluví o životních událostech, které se staly. Mluví o rodinných vztazích, vyměňuje si osobní informace. Mluví o aktivitách ve volném čase a sportech, mluví o tom, co má rád. Popisuje své budoucí plány, sděluje to, co bude dělat v blízké budoucnosti. Mluví o tom, co se ve vzdálené budoucnosti stane. Zformuluje zdvořilou žádost. Zdraví a krátce se představuje.	- stupňování přídavných jmen krátkých a víceslabičných, pravidelné a nepravidelné stupňování - minulý čas - přítomný prostý a přítomný průběhový čas - sloveso „like + -ing“ - vazba “to be going to” - budoucí čas „will“ - četba vět typu Já jsem..., On (ona) je..., ve spojení s podstatným nebo přídavným jménem, otázka Jsi...?	Projekt k Evropskému dni jazyků VKM – Evropa a svět nás zajímá (Velká Británie mapa) OSV- cvičení dovedností zapamatování OSV- komunikace (tvorba dialogu)
---	---	---	---

ANGLICKÝ JAZYK 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata mezipředmětové vztahy)
Žák Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.	Žák Mluví o tom, co probíhalo v minulosti. Ptá se na cestu. Popisuje události, které se právě staly, popřípadě které zažil a budou se opakovat v budoucnosti. Mluví o tom co musí a nesmí dělat ve škole i v běžném životě. Poradí co by měl kdo udělat, když má problém. Užívá čísla vyšších řádů. Vyjadřuje myšlenku, že musí někam jít a udělat něco. Mluví o tom co se ještě nikdy nestalo a ptá se jestli se něco někdy stalo. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci a význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	- členy a (an), the před vlastními jmény - určování směru - předpřítomný čas - trpné přičestí - must, have to, can, should - vyjádření času - velká čísla - go and ... - ever, never - some, any, every v složených slovech - přítomné časy (want, think, like, prefer) - jobs (zaměstnání, inzerát na práci) - describing people	Projekt k Evropskému dni jazyků VKM: Objevujeme Evropu a svět (Londýn, hlavní město a jeho historie) OSV- cvičení dovednost zapamatování

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Sestaví jednoduché(ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy okruhy. Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. Vyžádá jednoduchou informaci.	Mluví o tom, co chce a co by rád dělal ve svém životě a o svých ambicích sloves. Vysvětlí obsah inzerátu na práci. Pojmenuje názvy míst, kde chce pracovat. Vytvoří rozhovor na téma nakupování oděvů. Pojmenovává jednotlivé druhy oblečení. Mluví o tom, co musel a mohl udělat dříve. Napíše záznam o tom, co se mu stalo, co zažil. Pojmenovává druhy kovů a materiálů, z kterých jsou vyrobené předměty denní potřeby. Mluví o tom, co bude muset v budoucnu udělat. Vyjádří obavy z něčeho, co by se mohlo stát Poradí co by někdo neměl udělat (jíst). Pojmenovává různé příznaky bolestí a nemocí a způsob léčby.	- present perfect with for, since - clothes - minulý čas prostý, minulý čas průběhový - minulý čas způsobových sloves must, can – had to, could - on my own - modal verbs v budoucnosti will/won't have to, will/won't be able to - what, if - should, shouldn't - food - zdravotní problémy a způsob léčby	OSV- komunikace (tvorba dialogu) MED: Tvorba mediálního sdělení (inzerát)
--	---	--	---

ANGLICKÝ JAZYK 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák: Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Čte plynule nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Sestaví jednoduché (ústní i	Mluví o svých povinnostech v minulosti. Vyjmenuje předměty denní potřeby. Mluví o tom, co bude muset nebo moct v budoucnu udělat. Vyslovuje, intonuje a používá přízvuk jednotlivých slov i vět. Pracuje s texty v učebnici i dodatečnými materiály – chápe obsah sdělení, je schopen ho převyprávět a odpovídat na otázky k dané tématice. Samostatně používá dvojjazyčný slovník. Domluví se v běžných situacích, vyjádří souhlas, nesouhlas, prosbu, omluvu.	minulý čas prostý, minulý čas průběhový minulý čas způsobových modal verbs v budoucnosti will/won't have to, will/ won't be able to gramatické časy :přítomný prostý a průběhový, minulý prostý a průběhový, předpřítomný prostý a průběhový, budoucí jednoduchý, budoucí vyjádřený vazbou going to počítatelná a nepočítatelná podstatná jména členy, předložky číslovky základní řadové, určování času, datum přídavná jména jednoslabičná, víceslabičná, nepravidelná – stupňování modální slovesa a jejich opisné tvary zájmena osobní, přivlastňovací, přivlastňovací	Projekt k Evropskému dni jazyků Vícedenní programový pobyt žáků v zahraničí zaměřený na poznávání, využití znalosti jazyků a zdravý životní styl (+ Osv) OSV- cvičení dovedností zapamatování OSV- komunikace (tvorba dialogu) Čj- kooperace a kompetice (práce v týmu, spolupráce na projektu) VKM: Objevujeme Evropu a svět (Spojené království)
---	--	---	--

písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace Písemně a gramaticky správně vytvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. Vyžádá jednoduchou informaci.	Sestavuje písemný i ústní projev, který je v souladu se získanými znalostmi a vědomostmi podle svých schopností a předpokladů. Dodržuje písemnou, gramatickou a obsahovou stránku svého sdělení vzhledem k zadání.	pád pravidelná a nepravidelná slovesa gerundium a infinitiv po slovesech like, love, start, begin,... nepřímá otázka, frázová slovesa spojka if žádost o informaci, udání směru sdělení osobních údajů poskytnutí rady, vysvětlení	
---	--	--	--

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Matematika je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a charakteristiky a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru a dále uvedených průřezových témat. Matematika je postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí počítat, kreslit a pracovat. Cílem matematického vzdělávání není pouze počítání, ale základní roly zde hrají: otázka smyslu, problémy porozumění a možnost použití vědomostí a dovedností. Smyslem vyučování není vyřešit určitou úlohu z učebnice, ale poznat (nebo objevit) metodu jejího řešení. Matematika má žáka vybavit tak, aby ji mohl používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. V matematice se na 1. stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody činnostního učení a tvořivé školy včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek. Očekávané výstupy podle schopností a dovedností žáka.

Matematika se vyučuje v prvním ročníku s dotací čtyři hodiny týdně, ve druhém až pátém ročníku pět hodin týdně. Výuka zpravidla probíhá v nedělených kmenových třídách popř. v počítačové učebně, místnosti vybavené interaktivní tabulí nebo jiné vhodně učebně.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- využívání zkušeností z domova i ze života kolem nich,
- osvojování si základních matematických pojmů a vztahů, zapisování těchto vztahů pomocí matematických symbolů,
- osvojování matematických dovedností a způsobů jejich užití,
- zvládání základních početních výkonů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- práci s různými postupy při řešení slovních úloh,
- spolupráci při řešení zadaného úkolu,
- rozvíjení schopnosti modelovat úlohy.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- zdůvodňování matematických postupů,
- komunikování pomocí matematického jazyka,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- pomoci slabším spolužákům,

- souvislému vyjadřování, odpovídání celou větou.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování pravidel slušného chování,
- vzájemnému pochopení, respektování a spolupráci,
- objektivnímu hodnocení sebe i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názoru ostatních,
- toleranci ke svým spolužákům,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace,
- umění přiznat svou chybu.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- utváření si svého grafického projevu,
- bezpečnému a správnému použití matematických pomůcek,
- organizování si své práce i místa, kde má pracovat.

3. Průřezová témata

ENV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

VKM – objevujeme Evropu a svět

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát

OSV – rozvoj schopností poznávání

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě.

Žáci se sociálním znevýhodněním:

- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky / lze zadávat problémové úkoly, různé hlavolamy, rébusy, referáty/,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

MATEMATIKA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Popisuje jednoduché závislosti	Žák Využívá vhodné názorné pomůcky. Počítá s přirozenými čísly 0 – 20. Rozlišuje a zapisuje jednotlivé číslice do 20. Sčítá a odčítá v první desítce. Sčítá a odčítá v druhé desítce. Pracuje se symboly $+$ $-$ $=$ za pomoci učitele. Porovnává čísla na základě množství nebo pořadí. Postupuje od jednoduchých slovních úloh ke složitějším, nejdříve ústně, později písemně	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru. Čtení a psaní čísel do 20. Použití čísla k vyjádření počtu a pořadí. Porovnávání čísel na základě množství nebo pořadí. Porovnávání o n více, o n méně. Sčítání a odčítání do 10. Sčítání a odčítání do 20. Záměna sčítanců. Značky $+$ $-$ $=$. Jednoduché slovní úlohy. Slovní úlohy typu o n více, o	OSV - cvičení dovednosti zapamatování

z praktického života. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	Přečte základní jednotku délky, hmotnosti, objemu v praktických příkladech . Vybere, roztrídí, načrtne čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Rozliší kvádr, krychli, jehlan, kouli.	n méně. Jednotka délky – metr (m). Jednotka hmotnosti – kilogram (kg). Jednotka objemu – litr (l). Skládání obrazců z geometrických tvarů. Stavění staveb ze stavebnice.	
---	--	--	--

MATEMATIKA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Popisuje jednoduché závislosti	Žák Píše a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Rozlišuje a píše jednotlivé číslice do 100. Porovnává čísla do 100. Seřazuje vzestupně i sestupně čísla do 100. Vyhledává na číselné ose čísla do 100. Sčítá a odčítá čísla do sta. Počítá příklady se závorkami. Seznámí se s principem násobilky v oboru do 50. Zapisuje a řeší slovní úlohy. Řeší slovní úlohy s výpočty do sta. Třídí mince a bankovky v hodnotě do sta korun. Počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun v praktických příkladech.	Počítání do dvaceti Počítání do sta Násobení do 50 Slovní úlohy Mince a bankovky	VDO - při řešení slovních úloh ENV - vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí

z praktického života. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. Porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Vhodně používá pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) Narýsuje bod, přímku, lomenou čáru a úsečku dané délky. Rozlišuje mezi rovnou (rýsovanou) a křivou (kreslenou) čarou. Roztřídí geometrické tvary obdélník, čtverec, trojúhelník, kruh. Roztřídí geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec, jehlan	do 100 Geometrie	Vv, Pč - znázorňování, modelování
--	---	--------------------------------	---

MATEMATIKA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě	Žák Používá symboly pro násobení a dělení. Násobí a dělí v oboru malé násobilky. Dělí se zbytkem v oboru malé násobilky. Řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky. Sčítá a odčítá dvojčíselná čísla z paměti a písemně s přechodem přes desítku. Řeší slovní úlohy v oboru do sta. Rozlišuje, píše a čte čísla do 1000. Porovnává, seřazuje vzestupně a sestupně čísla do 1000. Sčítá a odčítá z paměti i písemně čísla do 1000. Řeší slovní úlohy v oboru do 1000. Doplnuje získané údaje do tabulky. Zaokrouhluje řádově na desítky a stovky. Používá k měření jednotky délky mm, cm, dm, m. Používá a převádí jednotky času s, min, h.	Malá násobilka Počítání v oboru do sta Počítání v oboru do tisíce Jednotky délky	OSV - cvičení dovednosti zapamatování VKM – porovnávání lidnatosti evropských států,... Prv - měření

jejich reprezentaci. Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. Rozezná a modeluje souměrné útvary v rovině.	Rozlišuje základní rovinné útvary. Měří rozměry geometrických útvarů a vyjádří je ve vhodných jednotkách. Rýsuje a označuje bod, přímku, úsečku, trojúhelník. Určuje průsečík. Rozlišuje jehlan a kužel.	Geometrie	
--	--	------------------	--

MATEMATIKA 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a	Žák Zapisuje a čte čísla do milionu. Sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu. Zaokrouhluje na tisíce, stovky a desítky. Vyhledává a pojmenuje čísla na číselné ose do 10 000. Násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem. Dělí písemně jednociferným dělitelem. Sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole. Řeší jednoduché a složené slovní úlohy. Píše zkrácený zápis. Převádí jednotky hmotnosti, délky, objemu a času. Určuje souřadnice bodu ve čtvercové síti. Odečítá hodnoty z diagramu.	Počítání do milionu Násobení a dělení Práce s kalkulátorem Slovní úlohy Jednotky	OSV - cvičení dovednosti zapamatování

diagramy. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. Sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Pracuje s kružítkem. Rozliší kruh a kružnici. Rýsuje čtverec, obdélník, kružnici dle zadání. Sestrojí trojúhelník ze zadaných tří stran. Rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky a pravoúhlý trojúhelník. Měří a počítá obvod čtverce, obdélníka a pravoúhlého trojúhelníka.	Geometrie	
---	---	------------------	--

[illegible]

rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Sestrojí rovnoběžky a kolmice. Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Převádí čísla zapsaná arabskými číslicemi do římských číslic a naopak. Rozlišuje rovinu, polorovinu a trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný nebo rovnostranný. Sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník. Sestrojí čtverec a obdélník. Měří a počítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku. Rýsuje rovnoběžky pomocí dvou pravítek a kolmice pomocí pravítka s ryskou. Píše, používá data z grafu ve čtvercové síti. Počítá obsah čtverce a obdélníka. Rýsuje čistě a přesně.		
---	---	--	--

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Matematika je na 2. stupni školy utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace, i když je úzce spjat s ostatními předměty mezipředmětovými vztahy (např. fyzika – převody jednotek, zeměpis – měřítko mapy, chemie – řešení rovnic a další). Důraz je ve výuce kladen na činnostní učení a tvořivé učení, logické myšlení, řešení problémů, žáci se učí plánovat svoji práci, argumentovat, zobrazovat, pracovat se symbolikou, s formálním jazykem, s daty, s informacemi (to jsou věci, které potřebuje každý i v nematematických situacích). V matematice nejde o výuku matematiků, výuka by měla být jednoduchá, názorná, aplikovatelná, vyrůstat ze zkušeností žáků, být výsledkem hledání odpovědí na otázky, které mají pro žáky smysl a jsou pro ně zajímavé. Žáci se učí matematice aktivně a uživatelsky (nikoliv pasivně a reproduktivně). Významným úkolem matematiky je dobré zvládnutí matematického vyjadřování (jazyk aritmetiky, jazyk algebry atd.). V matematice se na 2. stupni přednostně uplatňují principy, postupy a metody činnostního učení a tvořivé školy včetně dostupných učebnic a učebních pomůcek. Očekávané výstupy podle schopností a dovedností žáka.

Matematika se vyučuje jako povinný předmět v sedmém ročníku s dotací pět hodin, v šestém, osmém a devátém ročníku s dotací čtyři hodiny týdně. Výuka se uskutečňuje zpravidla v nedělených třídách, a to v kmenových nebo počítačových učebnách, učebně vybavené interaktivní tabulí nebo jiných vhodných učebnách.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh),
- využívání prostředků výpočetní techniky,
- aplikaci získaných znalostí v reálném životě (plánování, argumentace, práce s daty).

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, obhajování svého názoru,
- zvolení správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů,
- ověřování výsledků (navzájem, i sami v literatuře),
- metodám, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k

- zdůvodňování matematických postupů,
- komunikaci na odpovídající úrovni,
- užívání správné terminologie a symboliky,
- pomoci slabším spolužákům (dle potřeby).

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině, hodnocení práce spolužáků,
- věcné argumentaci, schopnosti sebekontroly,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace, schopnosti přiznat svou chybu,
- ohledu na ostatní spolužáky.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- zdokonalování svého grafického projevu,
- efektivitě při organizování vlastní práce,
- dodržování dohodnuté kvality, termínů.

3. Zařazení průřezových témat

OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, rozvoj schopností paměti

ENV – ochrana životního prostředí

4. Výuka žáků se SVP a mimořádně nadaných žáků

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

U žáků mimořádně nadaných je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci

kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. Žáci jsou zapojováni do soutěží, kde reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

MATEMATIKA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních	Žák Zobrazuje přirozená čísla na číselné ose a porovnává je. Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně a zaokrouhluje je. Provádí odhady a kontrolu výpočtů v oboru přirozených čísel. Řeší slovní úlohy. Rozlišuje a užívá pojmy úsečka, přímka, polopřímka. Převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti, obsahu, času. Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Řeší praktické úlohy pomocí vlastností základních rovinných útvarů . Rozlišuje základní rovinné útvary.	Přirozená čísla a nula rozšířené (sjednocující) opakování - psaní a čtení čísel v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - zaokrouhlování, početní operace - římské číslice Slovní úlohy. Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, polopřímka, přímka, rovnoběžky, kolmice, - převody jednotek (délky, objemu, hmotnosti, času, obsahu) – obvody, obsahy čtverce, obdélníku	Dě – časová přímka Fy – užití převodů jednotek - měření délky OSV – určení obvodu pozemku Fy – řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu

čísels;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, poměrem. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Načrtne a sestrojí rovinné	Zobrazuje desetinná čísla na číselné ose a porovnává je. Zaokrouhluje desetinná čísla. Provádí početní operace s desetinnými čísly. Modeluje a zapisuje zlomkem část celku. Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak. Sčítá a odčítá zlomky. Převádí nepravé zlomky na smíšené číslo a naopak. Narýsuje a změří daný úhel. Graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu. Rozlišuje druhy úhlů. Rýsuje a rozlišuje různé druhy trojúhelníků. Označí základní pojmy (strana, úhel, výška,...). Sestrojí těžnice, výšky, střední příčky trojúhelníka. Sestrojí trojúhelníku kružnici opsanou, vepsanou.	Desetinná čísla a početní výkony s nimi - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose, porovnávání - zaokrouhlování - početní operace Zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - smíšené číslo Úhel a jeho velikost - pojem, značení, rýsování, měření velikosti úhlu - osa úhlů - druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý, úhly vedlejší a vrcholové) - jednotky velikosti úhlu Trojúhelník - pojem, druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníka	Fy - numerické výpočty Ze – určování zeměpisné polohy OSV – cvičení dovednosti zapamatování
--	--	---	--

útvary. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím	Aplikuje znaky dělitelnosti. Rozlišuje pojem prvočíslo, číslo složené. Rozloží číslo na součin prvočísel. Užívá násobky a dělitele (včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele) při řešení situací využívajících dělitelnosti. Převádí jednotky délky, obsahu. Počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku. Počítá obsahy složitějších obrazců složených ze čtverců a obdélníků. Popíše tělesa. Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádru ve volném rovnoběžném promítání. Načrtne, narýsuje síť a z ní	- konstrukce trojúhelníku podle stran - těžnice, výšky, střední příčky - kružnice opsaná, vepsaná Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - čísla soudělná, nesoudělná - společný násobek, společný dělitel Obvod a obsah čtverce a obdélníku - jednotky délky a obsahu - obvod a obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) Povrch a objem kvádru a krychle	OSV – obsah pokoje, pozemku
---	---	---	------------------------------------

osvojeného matematického aparátu. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	těleso skládá. Užívá jednotky obsahu, objemu a vzájemně je převádí. Vypočítá povrch krychle, kvádrů. Vypočítá objem krychle, kvádrů, výsledky odhaduje a kontroluje.	- popis kvádrů, krychle, jejich zobrazování - síť těles - jednotky obsahu, objemu - povrch krychle, kvádrů - objem krychle, kvádrů	
--	--	---	--

MATEMATIKA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel využívá ve svých výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor . Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Řeší modelováním a výpočtem	Žák Převádí zlomky na deset. čísla a naopak. Porovnává zlomky, sčítá a odčítá zlomky. Provádí násobení, dělení zlomků Řeší jednoduché problémy, v nichž využívá oboru racionálních čísel. Provádí porovnání poměrem. Čísla v daném poměru zvětšuje a zmenšuje. Dělí celek na části v daném a poměru. Počítá podle měřítko plánu a map skutečné rozměry a vzdálenosti. Načrtne a sestrojí obraz	Zlomky - opakování základních pojmů (smíšené číslo, nepravý zlomek, převod zlomku na desetinné číslo a naopak,...) - krácení a rozšiřování zlomků - sčítání a odčítání zlomků - násobení zlomků - dělení zlomků - složené zlomky Poměr - poměr - postupný poměr - měřítko plánu a mapy	OSV - cvičení dovednosti zapamatování

situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti	rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti. Rozlišuje čísla kladná a záporná. Zobrazuje na číselné ose (vodorovné i svislé). Určí absolutní hodnotu daného čísla. Využívá její geometrickou interpretaci. Porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla. Sestrojuje trojúhelník z daných prvků. Aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Sestrojí rovnoběžník a lichoběžník. Odhaduje a vypočítá obvod,	Shodná zobrazení - osová souměrnost - středová souměrnost Racionální čísla - čísla kladná a záporná a nula - číselná osa, absolutní hodnota - porovnávání - sčítání a odčítání - násobení a dělení Shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty sss - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty sus	OSV správně zařadí jednotlivá tělesa
---	---	--	---

základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor . Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,	obsah trojúhelníku. Odhaduje a vypočítá obvod, obsah rovnoběžníků. Odhaduje a vypočítá obvod, obsah lichoběžníku. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Užívá trojčlenku při řešení slovních úloh. Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí. Rozlišuje základní pojmy procentového počtu. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky. Popíše hranol a odvodí vlastnosti. Odhaduje a počítá povrch a	- shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle věty usu Čtyřúhelníky - základní vlastnosti čtyřúhelníků - rovnoběžníky - lichoběžník Obvod a obsah rovinného obrazce - obvod a obsah trojúhelníku - obvod a obsah rovnoběžníku - obvod a obsah lichoběžníku Přímá a nepřímá úměrnost - přímá a nepřímá úměrnost - užití přímé a nepřímé úměrnosti - soustava souřadnic v rovině, grafy přímé a nepřímé úměrnosti Procenta	
--	--	--	--

procentem). Řeší aplikační úlohy na procenta(i pro případ, že procentová část je větší než celek). Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	objem hranolu. Načrtne a rýsuje síť a obraz hranolu.	- procento - výpočet procentové části - výpočet základu - výpočet počtu procent - užití trojčlenky v procentovém počtu - promile, úrok Povrch a objem hranolu - kolmý hranol, jeho popis - povrch kolmého hranolu - objem kolmého hranolu	
---	--	--	--

MATEMATIKA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkání. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů.	Žák Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulačky. Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech. Desítková soustava. Jednoduché situace z praxe matematizuje s využitím proměnných. Určí hodnotu číselného výrazu. Slovní text zapíše pomocí výrazu s proměnnou. Dosazuje do výrazu s proměnnou čísla. Vypočítává obvod a obsah kruhu. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. Určí vzájemnou polohu dvou kružnic. Provádí početní operace	Opakování učiva 7. ročníku – algebra, geometrie Druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů Kružnice, kruh - délka kružnice - obsah kruhu - vzájemná poloha přímky a	

Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu	s mocninami s přirozeným mocnitelem. Počítá délky odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku. Řeší slovní úlohy. Sčítá, odčítá mnohočleny. Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení. Jednoduché reálné situace matematizuje. Řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic). Zdůvodní zvolený postup řešení. Ověří výsledek řešení. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení. Charakterizuje válec.	kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mnohočleny - pojem - početní operace s mnohočleny Lineární rovnice - rovnost	Fy– zápis jednotek fyzikálních veličin Che - řešení chemických rovnic Fy - řešení fyzikálních úloh ENV - ochrana životního prostředí
---	--	--	--

výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkání. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti	Vypočítá povrch a objem válce. Využívá Thaletovy kružnice ke konstrukci tečen. Sestrojuje jednoduché konstrukce. Využívá poznatků (výška, těžnice, ...) v konstrukčních úlohách. Užívá a zapisuje vztah nerovnosti. Řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení.	- lineární rovnice Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic - slovní úlohy Válec - pojem - povrch válce - objem válce Množiny všech bodů dané vlastnosti - množiny všech bodů - Thaletova kružnice Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - konstrukční úlohy Lineární nerovnice - pojem nerovnice - pojem intervaly - aritmetický průměr - diagramy	OSV - cvičení dovednosti zapamatování
--	---	--	--

k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data.	Sestavuje diagramy.		
--	----------------------------	--	--

MATEMATIKA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním . Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Žák Rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců). Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací). Řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic. Řeší lineární nerovnice. Znázorní řešení lineárních nerovnice na číselné ose.	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic - nerovnost - lineární nerovnice Podobnost	

Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť základních těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Užívá logickou úvahu a	Rozliší shodné a podobné útvary. Užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Popíše jednotlivá tělesa. Skládá síť těles. Počítá povrch a objem těles. Načrtne a rýsuje obraz těles v rovině. Řeší logické a netradiční geometrické úlohy. Sestrojuje diagramy, grafy. Porovnává různá data dle zadání. Kreslí bod v PSS. Kreslí graf dané funkce. Aplikuje funkční vztahy při řešení úloh.	- pojem - věty o podobnosti trojúhelníků Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles Logické a netradiční geometrické úlohy Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) Finanční matematika	OSV - cvičení dovednosti zapamatování OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
---	--	--	--

kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních proměnných. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	- základní pojmy finanční matematiky	
--	--	---	--

Název předmětu: Informační výchova – 1. stupeň (Inf)

1. Charakteristika vyučovacího předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Informační výchova na 1. stupni vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti informačních technologií, jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem (všichni žáci v pátého ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň). Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět je vyučována v pátém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá podle počtu žáků a provozních možností školy ve třídách nebo dělených skupinách v počítačové učebně vybavených počítači připojenými na internet.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení a schopnosti použití v procesu učení, tvůrčích činnostech, ale i praktickém životě,
- samostatnému objevování možnosti využití ICT,
- při řešení problémů ke spolupráci s ostatními žáky, možnosti použít nápovědu či literaturu,
- používání hardwarového a softwarového vybavení PC,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům sám.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce,
- vyhledávání informací a následně k vhodnému řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání vhodné technologie – některé práce odevzdá prostřednictvím elektronické pošty,

- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní různých textů (např. životopisy, úřední dopisy...),
- užívání správné terminologie a symboliky,
- využívání informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívání ICT pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný,
- spolupodílení se na příjemné atmosféře a učí se ohleduplnosti k pomalejším a informační techniky méně znalým.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...),
- ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

3. Průřezová témata

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a žáky mimořádně nadanými

V tématickém celku Informační a komunikační technologie je nutno ke zdravotně postiženým a zdravotně a sociálně znevýhodněným žákům přistupovat individuálně. Bude vždy záležet na druhu postižení a znevýhodnění.

Pro úspěšné vzdělávání žáků je potřebné zabezpečit vhodné podmínky:

- umožnit žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky,
- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- přizpůsobit organizaci činností postižení.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

Žáci mimořádně nadaní jsou často osobnostně ovlivněni a často bývají introvertní, kritičtější k sobě, ale i k okolnímu světu.

Způsob přístupu k mimořádně nadaných žáků v předmětu Informační výchova:

- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vytváření skupin pro podporu spolupráce ve třídě,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady. Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	Žák Zapne a vypne počítač . Zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete...). Zná základní pojmy PC. Popíše počítač. Přihlásí se do a odhlásí ze sítě. Vysvětlí význam pojmu hardware a software. Pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače. Dodržuje pravidla bezpečné práce. Zná zdravotní rizika spojená s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky. Je poučen o pravidlech počítačové učebny. Ví k čemu slouží antiviry.	ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM <i>Počítač a jeho periferie</i> - základní pojmy - popis počítače - operační systémy - formáty souborů - multimediální použití počítače <i>Hardware a software</i> - jednoduchá údržba počítače - hardware a software - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik <i>Pravidla a bezpečnost</i> - pravidla učebny - antiviry, zabezpečení sítě.	Ma – logické myšlení

Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Vyhledává informace na portálech, knihovnách a databázích. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.	Zachází s různými vyhledávači. Zpracovává informace nalezené na internetu. Vybere nejvhodnější cestu pro vyhledávání informací na internetu. Zvládá na internetu vyhledat stránku o určitém tématu. Dokáže uložit obrázek z internetu. Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu. Zná způsoby komunikace přes počítač. Založí e-mailovou schránku. Zná zásady bezpečného internetu.	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Společenský tok informací - společenský tok informací - vyhledávání informací Vyhledávání informací - internetové vyhledávače - vyhledávací atributy Internetová komunikace - základní způsoby komunikace (e-mail, chat) - bezpečný internet ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy
---	--	--	--

Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	S použitím programu dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit. Napíše krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel. Otevře existující soubor. Upraví vlastnosti písma a odstavce. Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. pod jiným názvem. Seznámí se s jednotlivými výukovými programy, které může užívat i v odpoledních hodinách Pracuje s výukovými programy.	- základní funkce grafického editoru Grafické editory - <i>Malování</i> • programy na tvorbu obrázků • uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku základní nástroje a možnosti nastavení - základní funkce textového editoru Textové editory - <i>Word</i> • uložení, otevření souboru • pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) Výukové programy – ovládání, seznámení, procvičování	
--	---	--	--

Název předmětu: Informační výchova – 2. stupeň (Inf)

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Informační výchova na 2. stupni vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a souvisejících průřezových témat (MED). Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v devátém ročníku s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět je realizován jako povinný v šestém a devátém ročníku po jedné hodině týdně (v šestém ročníku navazují na znalosti získané z pátého ročníku a v devátém ročníku se zajišťuje výstup na střední školy). Výuka probíhá podle počtu žáků a provozních možností školy ve celých třídách nebo dělených skupinách v počítačové učebně vybavené počítači připojenými na internet.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení a schopnosti použití v procesu učení, tvůrčích činnostech, ale i praktickém životě,
- samostatnému objevování možnosti využití ICT,
- při řešení problémů ke spolupráci s ostatními žáky, možnosti použít náповědu či literaturu,
- používání hardwarového a softwarového vybavení PC,
- metodám, při kterých dochází k řešení a závěrům sám.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více,
- nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce,
- vyhledávání informací a následně k vhodnému řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání vhodné technologie – některé práce odevzdá prostřednictvím elektronické pošty,
- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní různých textů (např. životopisy, úřední dopisy...),
- užívání správné terminologie a symboliky,
- využívání informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívání ICT pro komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný,
- spolupodílení se na příjemné atmosféře a učí se ohleduplnosti k pomalejším a informační techniky méně znalým.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...),
- ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

3. Průřezová témata

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a žáky mimořádně nadanými

V předmětu Informační výchova je nutno ke zdravotně postiženým žákům přistupovat individuálně. Záleží na druhu postižení.

Pro úspěšné vzdělávání žáků je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- umožnit žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky,
- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- přizpůsobit organizaci činností.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

Žáci mimořádně nadaní jsou často osobnostně ovlivněni a často bývají introvertní, kritičtější k sobě, ale i k okolnímu světu.

Způsob výuky mimořádně nadaných žáků v předmětu Informační výchova:

- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vytváření skupin pro podporu spolupráce ve třídě,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i> Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	<i>Žák</i> Zpracovává informace a posuzuje jejich plnohodnotnost, využitelnost a smysluplnost. Seznamuje se s trendy v informačních technologiích. Používá aktivně svůj e-mail. Maže zprávy, přidává kontakty. Ve Wordu dokáže měnit typ, velikost, barvu, druh písma. Zvládne zarovnávat text (do bloku, na střed, doprava, doleva). Vkládá a upravuje tabulky. Vkládá obrázky jak z internetu, tak ze složek a	VYHLEDÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet - vývojové trendy IT - e-mail ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Word a malování - prohloubení znalostí a dovedností	MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MED – tvorba mediálních

Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	následně je upravuje uplatňuje vlastní nápad a fantazii. Využívá automatické opravy, opravy textu. Pracuje s ovládacím menu. Seznámí se z obtékáním textu. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Prohlubuje si estetické cítění. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Zvládá vkládat obrázky jak z internetu, tak ze složek a následně je upravovat. Dodržuje ochranu práv k duševnímu vlastnictví, copyright Dbá zásad informační etiky. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Vysvětlí zásady bezpečného internetu. Posuzuje vhodnost stránek. Prohloubí si znalosti a	Práce s textem a obrázky - automatické úpravy - velikost, typ, barva písma - pozvánky Informační etika - ochrana práv k duševnímu vlastnictví - copyright Bezpečný internet - zásady Internet Zpracování pozvánek, plakátů	sdělení (využívá podněty z médií, tisku, internetu...)
---	---	--	---

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	dovednosti o HW a SW. Vyhledává nové informace o nejběžnějších perifériích. Zpracovává informace do textové a grafické podoby. Vytváří pozvánky, plakáty. Uplatňuje vlastní nápady při tvorbě plakátů, pozvánek.	- vlastní prezentace	
--	--	----------------------	--

INFORMAČNÍ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i> Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	<i>Žák</i> Zpracovává informace a posuzuje jejich plnohodnotnost, využitelnost a smyslnost Seznamuje se s trendy v informačních technologiích Porozumí toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním,	VYHLEDÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Internet – formulace požadavku při vyhledávání na internetu, věrohodnost Bezpečný Internet	MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Pracuje s informacemi	vyhledáváním a praktickým využitím. Zná zásady bezpečného internetu a dodržuje je. Tvoří práci na zadané téma. Rozvíjí své dovednosti při práci s textem Vtvoří tabulku podle zadaných hodnot. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Zkouší jednotlivé operace v programu Excel. Vkládá data a upravuje je. Vytvoří jednoduchý graf. Aplikuje estetická a typologická pravidla pro práci s textem a obrazem. Porovnává vhodnost výběru. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Zaujímá odpovědný a etický	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Word – prohloubení znalostí Excel - seznámení s programem Zpracování pozvānek, plakātů - vlastní prezentace Informační etika	MED – Tvorba mediálního
--	--	---	--------------------------------

v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích. Dbá zásad informační etiky. Vyhledává zadané informace a zpracovává je. Pracuje samostatně na úkolu. Používá vhodné cesty pro vyhledávání informací. Stanoví si vhodné téma pro samostatnou práci. Dokáže prezentovat informace. Tvořivě využívá softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci své práce.	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví - copyright Internet - vyhledávače a prohlížeče - internetové encyklopedie POWER POINT - tvorba prezentace, - vkládání obrázků - projektová práce na zadané téma	sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků)
---	--	--	--

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Prvouka vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat.

Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj v životě. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Prvouka začíná budovat prvotní ucelený obraz světa a vyznačuje v něm jeho základní vztahy. V prvních letech má předmět převážně výchovný charakter, zaměřený na osobnost žáka a jeho začlenění do kolektivu, který se postupně rozšiřuje z rodiny a školy na okolní region.

V prvním a druhém ročníku se předmětu vyučuje dvě hodiny týdně a ve třetím ročníku tři hodiny týdně. Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejím okolí (počítačová učebna, učebna v přírodě, informační centrum). V rámci mezipředmětových vztahů a je jako součástí předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka. Součástí výuky je návštěva strážnického skanzenu (Muzea vesnice jihovýchodní Moravy) a výukového programu zaměřeného na poznání dřívějších řemesel.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k :

- poznávání věcí a jejich zařazování věcí do přírodního a společenského dění,
- osvojování základů jazykového vyjadřování,
- procvičování pozornosti, paměti a představivosti,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- k porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- práci na základě předchozích zkušeností, v nichž dokáží rozpoznat a pochopit problém na jehož základě dokáží obhájit svůj úsudek,
- vytrvalosti při řešení problému a při hledání konečného řešení problému,
- kritickému myšlení (žáci činí uvážlivá rozhodnutí jsou schopni je obhájit a uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí).

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,
- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování si správných návyků a vztahů k lidem,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů,
- přispívání k diskuzi v malé skupině i debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- ohleduplnému a bezpečnému sexuálnímu chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- chápání základních principů společenských norem,
- zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, poskytnutí pomoci dle svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektování a ochraně našich tradic a kulturního a historického dědictví,
- chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- činností, na základě kterých docházejí k novým poznatkům a při kterých se učí zacházet s různými nástroji a předměty,
- využívání znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- samostatnému zaznamenávání svých pozorování, zjištění a objevování,
- osvojení si základních hygienických a kulturních návyků a poskytování první pomoci.

3. Průřezová témata

ENV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života,
OSV – Komunikace, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika,
Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita,
MUL – lidské vztahy
VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát

4. Charakteristika práce se žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení jejich výsledků,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- upravit výstupy tak, aby byly z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- používat odpovídající metody a formy práce, specifické učebnice a materiály,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

PRVOUKA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Rozlišuje blízké, příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatků. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Využívá časové údaje při	Zvládne cestu sám nebo s doprovodem do školy a ze školy. Vyzná se v místě svého bydliště, školy. Vyjmenuje členy své rodiny. Objasní příbuzenské vztahy. Osvojí si oslovování křestními jmény a používání vhodných forem pozdravu. Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. Rozlišuje rozdíly mezi prací duševní a fyzickou.	Místo, kde žijeme -cesta do školy a ze školy -škola a její blízké okolí -naše obec Lidé kolem nás -rodina a život v rodině -pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu -povolání a výrobky řemeslníků OSV Komunikace: oslovení, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva. Pozitivní hodnocení sebe a druhých. Prosociální chování v osobních vztazích. Lidé a čas -změny v přírodě: roční období, počasí, reakce rostlin, živočichů a člověka	Čj -správné vyjadřování a správná výslovnost -dramatizace situací Vv – výtvarné pojetí, vybarvování Tv – hry, vycházky OSV -vzájemné poznávání ve skupině, třídě -utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni -tvoří při společném plnění úkolů se spolužáky -komunikuje při vytváření výchovného kolektivu (představení se, zdvořilost, otevřená komunikace) MUL - toleruje své spolužáky ve

řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Roztřídí nejznámější povolání a výrobky řemeslníků. Komentuje střídání počasí a ročních období. Analyzuje vlastními slovy režim dne. Zařadí sled událostí v ročních obdobích. Komentuje poznatky o zvycích. Charakterizuje reakce živočichů a člověka na měnící se přírodní podmínky. Roztřídí některé okrasné a užitkové rostliny a volně žijící, hospodářská a domácí zvířata. Chrání se před nemocí a úrazem . Zachovává správnou životosprávu. Pečuje o své zuby.	-časové jednotky: hodiny, den, týden, měsíc, rok -sváteční dny: Vánoce, Velikonoce, oslavy narozenin Rozmanitost přírody -živočichové : chování doma, ve volné přírodě rostliny: ve třídě, v bytě, na zahradě, v přírodě Člověk a jeho zdraví -člověk -péče o zdraví -osobní hygiena, výživa -stavba zubu, péče o chrup, zubní kaz	škole ENV -projektové vyučování - Den Země Čj – čtení textů, básniček, říkadel, hádanek -komunikační dovednosti -rozvíjení prvků popisu Vv – výtvarné zpracování, rozlišování barev Pč – tvoření příležitostních výstavek Hv – písničky, tanečky Tv – vycházky, hry
--	---	--	---

PRVOUKA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Porovnává charakteristické znaky města a vesnice. Zařadí svou obec do pojmu vlast a hlavní město. Dodržuje základní pravidla pro chodce, zařadí dopravní značky. Roztřídí dopravní prostředky. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhybat. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných situacích. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Využije tvořivý prvek při společné práci. Rozlišuje vztahy-rodina-příbuzní. Zařadí různé druhy lidských	MÍSTO, KDE ŽIJEME Náš domov Cesta do školy LIDÉ KOLEM NÁS Rodina OSV Komunikace Pozitivní chápání sebe Pozitivní chápání druhých Prosociální chování v osobních vztazích Komunikace citů Tvořivost LIDÉ KOLEM NÁS Práce a volný čas LIDÉ A ČAS Orientace v čase Kalendářní rok ROZMANITOST PŘÍRODY Podzim, zima, jaro, léto Živočichové ve volné	ENV -projektové vyučování Den Země -příroda a kultura obce a její ochrana OSV -rozvoj pozornosti a soustředění -rozvoj schopností poznávání -organizace vlastního času -chová se v běžných školních situacích prosociálně (dělí se, vyjadřuje soucit, vyjadřuje zájem o spolužáky) Tv + Pč -činnostní hry (dopravní výchova, makety) Pč-modelování výrobků lidských činností HV-písničky o povoláních

Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	povolání. Diskutuje o významu peněz, nezaměstnanosti, o různých způsobech trávení volného času a lidských koníčcích. Rozlišuje kalendářní a školní rok, roční období. Čas dělí na týdny, dny, hodiny a minuty. Používá pro členění a přesné určení času kalendář a hodiny. Sleduje změny z hlediska historického vývoje. Roztřídí jednotlivé přírodniny podle společných znaků a prostředí ve kterém žijí. Ukáže a určí části lidského těla. Chápe význam péče o zdraví. Aplikuje správné návyky v oblasti hygieny stolování. Rozlišuje nemoc a úraz. Seznamuje se s onemocněním chrupu a dásní.	přírodě Zelenina a její druhy Ovocné stromy a ovoce Zemědělské plodiny Pokojoyé rostliny ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Člověk (lidské tělo) Nemoc a úraz Hygiena a čistota Potraviny a výživa Stálé zuby – řezáky, zánět dásní. Vhodné zubní pasty.	MUL -uplatňování principu slušného chování Ma– určování času Vv – náplň výtvarných témat Pč – pěstování pokojových rostlin, jejich poznávání Výstavy
---	---	--	--

PRVOUKA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová

			témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). Pojmenuje některé rodáky či historické památky, významné události v regionu, interpretuje pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské	Žák Orientuje se v nejbližším okolí školy. Rozlišuje dopravní značky podle tvaru a barvy. Dodržuje základní pravidla silničního provozu. Vybere typ krajiny, aplikuje pojmy kopec, údolí, obzor, stanoviště. Načrtne krajinu jednoduchou kresbou, doplní plánec, vytvoří model. Určuje v krajině hlavní a vedlejší světové strany. Nalézá nejbližší sousední státy, rozdělí republiku na menší územní celky – kraje. Nalézá základní údaje z historie a současnosti obce. Komentuje poznatky o lidových zvycích a tradicích. Nalézá a vybere významná sídla a stavby v blízké krajině. Rozeznává síť komunikací v krajině.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Krajina v okolí domova Naše vlast LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky, báje, mýty a pověsti MÍSTO, KDE ŽIJEME Krajina v okolí domova Naše obec ROZMANITOST	ENV -ochrana přírodních zdrojů, hospodaření s odpady -propojenost pojmů voda-ovzduší-půda -projektové vyučování Dne Země Pč – vytváření jednoduchých modelů Ma– geometrie (orientace ve zmenšeném měřítku krajiny) Vv – výtvarná témata vycházející z pozorování krajiny Čj – články k tématu OSV -rozvoj pozornosti a soustředění -rozvoj schopností poznávání -organizace a plánování učení -reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc Čj – různé žánry v literární a filmové tvorbě VDO

společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Zkoumá a popisuje látky a přírodniny. Analyzuje přírodniny a lidské výtvoř, ze kterých surovin vznikají. Stanoví fyzikální veličiny: čas, teplota, hmotnost, objem. Roztřídí vodní toky a nádrže. Roztřídí nerosty a horniny. Zařadí typ půdy a její význam. Aplikuje prvotní informace o sluneční soustavě. Roztřídí živočichy. Vybere jejich hlavní rozlišovací znaky popíše stavbu jejich těla. Rozdělí jednotlivé živočišné skupiny podle typu rozmnožování. Roztřídí rostliny. Popíše stavbu těla rostlin a projevy jejich života. Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních	PŘÍRODY Neživá příroda: Látky a jejich vlastnosti Vzduch, voda, půda, Slunce a Země Živá příroda: Rostliny Houby Živočichové OSV Komunikace Pozitivní chápání sebe Pozitivní chápání druhých	-spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci -práva a povinnosti občana Jednoduché pokusy Hv – písničky o zvířatech a o rostlinách Ma– zápis o měření fyzikálních veličin Tv – poskytování první pomoci
---	--	--	--

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě. Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Osvojí si zásady pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc. Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky. Analyzuje životní potřeby a projevy člověka. Sleduje vývoj jedince v rámci jeho života. Charakterizuje stavbu lidského těla se základními jednotlivostmi (vnitřní i vnější). Vytvoří si soubor pravidel na zdravý způsob života.	Tvořivost Komunikace citů. Prosociální chování v osobních vztazích (pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo Péče o zdraví Dočasný, smíšený, stálý chrup. Počet zubů a jejich umístění. Stálé zuby – špičák, stolička. Stavba zubu. Chování při mimořádných událostech	
---	---	--	--

	Popíše zásady vhodného chování k cizím lidem. Cvičí ve scénkách žádost o pomoc v různých situacích. Rozlišuje chrup dočasný od chrupu stálého. V klidu a spořádaně opustí třídu při nácviku požárního poplachu a evakuace školy.	Nácvik evakuace školy	
--	--	-----------------------	--

Název předmětu: Člověk a svět – 1. stupeň (Čas)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Člověk a svět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět společně s dále uvedenými obsahy průřezových témat. Cílem vyučovacího předmětu je vzdělávat žáka tak, aby byl schopný vnímat pravdivý obraz světa, najít v něm své místo, rozlišit dobro a zlo a zaujmout hodnotný postoj k životu. Úkolem školy je prostřednictvím tohoto předmětu vzbudit v dětech touhu po dalším vzdělávání, poznávání a sebezdokonalování. Tato oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, lidského života a lidského těla, prohlubuje poznávání přírody živé i neživé, rozvíjí vztah k přírodě a životnímu prostředí, učí žáky orientovat se ve světě, porozumět minulosti i současnosti, poznávat, posuzovat, chránit krajinu, ve které žijeme i krajinu a země za hranicemi naší vlasti.

Žáci se učí chápat odborný text, vybírat z mnoha zdrojů důležité informace, třídit je, zasazovat do systému, formulovat otázky a hledat odpovědi, komunikovat, spolupracovat.

Výuka probíhá v nedělených kmenových třídách, popřípadě v dalších vhodných prostorách školy a jejího okolí (počítačová učebna, učebna v přírodě, informační centrum, čítárna...). V rámci mezipředmětových vztahů je součástí výuky předmětu Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka.

Člověk a svět se vyučuje jako samostatný předmět ve čtvrtém ročníku s dotací 3 hodiny týdně a pátém ročníku s dotací 2 hodiny týdně.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k :

- poznávání věcí a jejich zařazování věcí do přírodního a společenského dění,
- osvojování základů jazykového vyjadřování,
- procvičování pozornosti, paměti a představivosti,
- vyhledávání a zpracovávání informací,
- pozorování a experimentování,
- k porovnávání získaných výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- práci na základě předchozích zkušeností, v nichž dokáží rozpoznat a pochopit problém na jehož základě dokáží obhájit svůj úsudek,
- vytrvalosti při řešení problému a při hledání konečného řešení problému,
- kritickému myšlení (žáci činí uvážlivá rozhodnutí jsou schopni je obhájit a uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí).

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů,
- naslouchání promluvám druhých lidí a k vhodnému reagování,
- zapojování se do diskuze, obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci,
- rozvíjení komunikační schopnosti při veřejném vystupování, při týmové spolupráci,
- chápání různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování si správných návyků a vztahů k lidem,
- spolupráci ve skupině, respektování různých názorů,
- přispívání k diskuzi v malé skupině i debatě celé třídy, chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- ohleduplnému a bezpečnému sexuálnímu chování k druhému pohlaví v daném věku,
- vnímání práva všech lidí žít společně a podílet se na rozvoji společnosti jako celku.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- chápání základních principů společenských norem,
- zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, poskytnutí pomoci dle svých možností a zodpovědnému chování v krizových situacích,
- respektování a ochraně našich tradic a kulturního a historického dědictví,
- aktivnímu zapojování se do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- činností, na základě kterých docházejí k novým poznatkům a při kterých se učí zacházet s různými nástroji a předměty,
- využívání znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- samostatnému zaznamenávání svých pozorování, zjištění a objevování,
- osvojení si základních hygienických a kulturních návyků,
- poskytování první pomoci.

3. Průřezová témata

ENV - vztah člověka k prostředí, ekosystémy

VKM – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, mezilidské vztahy

MUL - lidské vztahy

VDO – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a se sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- používat odpovídající metody a formy práce, specifické učebnice a materiály,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

ČLOVĚK A SVĚT 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Žák Rozlišuje lidská sídla a zobecňuje jejich charakteristiku. Nalézá a popisuje znak své obce. Zjišťuje dostupnost obce v železniční a silniční síti nejbližšího okolí. Zaznamenává orientační body a linie v místní oblasti. Označí hlavní a vedlejší světové strany. Vysvětluje pojem nadmořská výška. Charakterizuje svůj kraj, své okresní město. Vyhledává na mapě ostatní krajská města a určuje jejich vzájemnou polohu. Nalézá ČR na mapě Evropy. Určuje její státní hranice a vyjmenuje sousední státy. Vysvětlí význam barevného znázornění map. Objasní základní geografické značky. Definuje základy státního zřízení a politického systému ČR. Ukáže na mapě a pojmenuje pohoří a	Obec a okolí Místní krajina Náš region Moje vlast Návštěva skanzenu	Čj – vypravování vlastních zážitků z cestování a pohybu v přírodě, krajině OSV - spolupráce ve skupině Pč – manipulace s ukazateli (přístroji) k určování svět. stran ENV - projekt. vyučování Den Země - zemědělství a životní prostředí – náš životní styl – energie, odpady Čj – čtení pověstí

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	nížiny ČR. Charakterizuje podnebí ČR. Popíše povodí, rozvodí, jezero, rybník. Seznámí se s hlavním městem Prahou a vybranými oblastmi ČR. Vyjmenuje některá chráněná území u nás. Formou bájí, mýtů a pověstí poznává minulost kraje a předků, domov, vlast. Přiměřeným a poutavým způsobem popíše historii našeho území od prvního osídlování před n.l. až po nástup rodu Habsburků na náš trůn v roce 1526.	Obec a okolí Náš region Naše vlast Kapitoly z nejstarších dějin Návštěva muzea	vztahujících se k učivu
---	--	--	--------------------------------

ČLOVĚK A SVĚT 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody,	Žák Dělí přírodniny na živé a neživé. Rozvíjí známé zkušenosti a vědomosti	Příroda živá a neživá Ekosystém	PČ – žáci si zdokonalují svůj grafický projev

princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Uplatňuje účelné způsoby chování	ze života rostlin a živočichů. Zjistí na jednoduchém pokusu závislost semínek rostlin na životních podmínkách . Aplikuje způsoby pro uchování bezpečnosti a zdraví Rozdělí časový plán dne. Pečuje o zdravý chrup. Rozdělí časový plán dne. Charakterizuje přírodní společenstva (ekosystém) a život v nich: les, louka, voda, pole, zahrada. Aplikuje ohleduplné chování v přírodě se zřetelem na její ochranu. Zná základní zásady první pomoci při dopravních úrazech. Nalézá význam ovzduší, vodstva a půdy pro život na Zemi. Třídí látky.	Živé organismy Houby Živočichové Rostliny Vápník a stavba zubu Zubní povlak Pomůcky proti zubnímu plaku Živá příroda – od podzimu do zimy, od jara do léta Poskytování první pomoci Neživá příroda - voda, vzduch, půda	- jsou vedeni k efektivitě při organizaci vlastní práce - dodržují termíny a dohodnuté kvality OSV – výchova k sebepoznávání, sebepojetí a seberegulaci k udržení psychického zdraví - využívání zkušeností a poznatků z běžného života, péče o zdraví, zdravá výživa - organizace vlastního času PČ – vytváření výstav z přinesených materiálů - vyhodnocování nashromážděných materiálů, které se vážou k danému tématu“
---	--	--	--

v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.	Rozlišuje změny skupenství, vzduch jako veličinu a jeho vlastnosti. Charakterizuje některé hospodářsky významné horniny a nerosty, jejich vznik, složení a význam pro člověka.	- nerosty a horniny Člověk a příroda - význam a ochrana přírody	ENV - ochrana rostlin a živočichů - ekosystémy: les, pole, vodní zdroje - projektové vyučování Den Země
ČLOVĚK A SVĚT 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Žák Vyjmenuje základní znaky života rostlin, hub a živočichů. Popíše stavbu těla a jejich přizpůsobení se životním podmínkám. Určí základní životní potřeby organismů. Roztřídí je do základních skupin. Vybere jejich běžné zástupce.	<u>Jsme součástí přírody</u> Třídění organismů – živá a neživá příroda, rostliny, živočichové, houby, bakterie Třídění rostlin – byliny a dřeviny Třídění živočichů – obratlovci a bezobratlí –	ENV - projektové vyučování Den Země Pč - vyhledávání informací v atlasech a encyklopediích

Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Definuje pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost. Popíše a charakterizuje sluneční soustavu se zaměřením na Zemi, Slunce, Měsíc a ostatní planety a hvězdy. Vysvětlí na základě poznatků o pohybech Země střídání dne a noci a ročních období.	souhrn dosavadního učiva z nižších ročníků <u>Země ve vesmíru</u> Vesmír, sluneční soustava, Slunce, planety, planeta Země, Měsíc, hvězdy v souhvězdí výzkum vesmíru	ENV - globální význam lidských aktivit pro krajinou ekologii
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Třídí a popisuje rozmanitost přírodních podmínek na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí. Popíše části lidského těla, důležité orgány a jejich funkce. Pojmenuje a vysvětlí smysl fungování smyslových ústrojí v lidském těle. Chápe vnitřní harmonii organismu člověka a její význam pro lidský život a zdraví. Předvede své povinnosti ve škole při vzniku úrazu. Objevuje člověka v jeho základních vztazích ke světu, s důrazem na jeho povinnosti ke druhým lidem, přírodě a	<u>Rozmanitost podmínek života na Zemi</u> Podnebné oblasti Země Život v mořích, oceánech Tropické deštné pralesy Život v lesích Život v travnatých oblastech Pouště a polopouště Polární pustiny Botanické a zoologické zahrady <u>Lidské tělo</u> Charakteristické znaky člověka Vnější stavba člověka Kůže	Pč– praktické provádění jednoduchých ošetření a zásahů u běžných úrazů OSV - cvičení dovedností zapamatování - co o sobě vím a co ne - hledání pomoci při potížích MUL – lidská solidarita, právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky. Vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla mezi chlapci a dívkami a v rodině.	věcem. Diskutuje o škodlivosti návykových látek, hracích automatů a počítačů. Rozliší základní formy vlastnictví, zná hlavní zásady hospodárného zacházení s penězi. Definuje základní pravidla zdravého způsobu života Kritizuje nevhodné způsoby chování. Vyjmenuje alespoň některé biologické a psychické změny v dospívání. Určuje jednotlivé části zubu. Sestavuje společně definici pojmu rodina a s ní související problematiku neúplné rodiny. Simuluje scénky a situace navozující problémové vztahy v rodině a mezi spolužáky. Uvědomuje si problém globalizace	Soustava opěrná Soustava pohybová Soustava řídicí Trávicí soustava Dýchací soustava Oběhová soustava Vylučovací soustava Rozmnožovací soustava Zdraví, první pomoc, lékárnička, hlášení úrazu Detailní stavba zubu, vrstvy zubu, příčiny vzniku zubního kazu, ochrana zubů. <u>Člověk ve společnosti</u> Rodina, kamarádi, osobní bezpečí <u>Člověk a lidské výtvoary</u> Průmysl, počítač,	
--	---	---	--

Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	světa a rasismu i v našem regionu. Zobecní základní lidská práva a práva dítěte. Pojmenuje jednoduché stroje a jejich praktické využití . Shrne poznatky o využití elektrické energie. Sestrojí jednoduchý elektrický obvod, dodržuje bezpečnostní pravidla při zacházení s elektřinou Objasní význam práce .	jednoduché stroje a zařízení. Elektrická energie Člověk a výroba Člověk a životní prostředí Ochrana přírody	
--	--	--	--

ČLOVĚK A SVĚT 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních	Žák Vyhledává zadané údaje na mapě ČR pomocí světových stran a orientačních bodů. Rozlišuje jednotlivé regiony v republice s jejich přírodní a průmyslovou charakteristikou. Charakterizuje místní region z hlediska průmyslového, historického a politického. Rozlišuje světadíly, moře a oceány na globusu nebo na mapě polokouli. Nalézají na nich poledníky a rovnoběžky. Definuje území Evropy a ostatní světadíly. Vyhledá jednotlivé evropské státy s jejich hlavními městy. Komentuje jejich základní přírodní a hospodářskou charakteristiku.	Opakování Vlastivědy ze 4. roč. <u>Místní krajina a region</u> - základní poznatky o regionu - nad mapou ČR <u>Mapa světa</u> - světadíly a oceány <u>Evropa</u> - ČR na mapě světa, Evropy - poloha Evropy, hranice, členitost - povrch Evropy - podnebí, rostlinstvo a živočišstvo	VDO - společenské organizace a hnutí - principy demokracie OSV - cvičení pozornosti a soustředění - cvičení dovednosti zapamatování - chování podporující dobré vztahy VKM - naši sousedé v Evropě - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy - naše vlast a Evropa

podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informační zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.	Vyhledává na mapě hranice Evropy, hlavní pohoří, řeky, moře, města. Vybaví si nejstarší dějiny naší vlasti jako časový sled událostí. Stručně popisuje naše dějiny od nástupu Habsburků na trůn v roce 1526 po současnost. Popíše změny ve způsobu života v novověku. Komentuje význam vědy a techniky pro rozvoj výroby. Popíše změny ve způsobu života v moderní době.	- vodstvo Evropy Návštěva muzea <u>Kapitoly z novodobých dějin</u> - měření dějinného času - opakování nejstarších dějin - novověk - národní obrození - první pol. 20.stol. - moderní dějiny 20. století	MUL - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost Čj – práce s knihou MUL - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
--	--	---	---

Název předmětu: Dějepis - 2. stupeň (Dě)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a zahrnuje vzdělávací obor Dějepis. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, jež se jako samostatný vyučovací předmět realizuje v prvním až pátém ročníku. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají především do vzdělávacího oboru a vyučovacího předmětu Výchova k občanství a vyučovacího předmětu Zeměpis, částečně do vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura a Výtvarná výchova.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o vývoji lidské společnosti v minulosti. Hlavní důraz je kladem na to, aby při předávání základní historické zkušenosti žákům současně docházelo k jejich akulturaci, tj. k jejich postupnému včleňování do světa znalostí, norem a hodnot demokratické společnosti, v níž žijí. Žáci by měli pochopit dějiny ne jako sled obrazů, ale jako odkaz minulých generací, proto je chronologický výklad kombinován se strukturálním tak, aby žák pochopil vazby mezi různými oblastmi života společnosti (stát, společnost, kultura). Největší pozornost je soustředěna na národní dějiny jako celek a světové (evropské) dějiny 19. a 20. století, se zvláštním zřetelem na vztahy k okolním zemím a k regionálním dějinám.

Vyučovací předmět je vyučován v šestém až devátém ročníku časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby se využívá k výuce počítačová učebna, knihovna, videotéka, prostory historických institucí (městské muzeum) a historických památek. Na 2. stupni je součástí nabídky pro žáky dějepisná exkurze mimo areál města, která je realizována podle zájmu žáků, a alespoň jedna historická vycházka do areálu města uskutečněná v návaznosti na probírání regionálních dějin. Ve výuce jsou jako forma upřednostňovány hodiny s výraznějším začleňováním krátkodobých projektů či kurzů. V rámci mezipředmětových vztahů je v rámci předmětu organizován Den školy jako připomenutí historie školy a významu historie pro člověka.

Učební pomůcky zajištěné školou (učebnice, atlasy, mapy, encyklopedie, počítačové programy, modely) slouží jako opěrný materiál pro názornou práci v hodinách.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- vytváření pozitivního vztahu k učení prostřednictvím aktivizujících metod,
- aktivnímu získávání informací z různých informačních zdrojů a vyhodnocování,
- hledání důvodů toho, proč se o daném historickém jevu učíme,

- výběru vhodných metod a způsobů efektivního učení,
- hodnocení a sebehodnocení úrovně vlastní i jiné práce v hodinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování a hledání problémů souvisejících s minulostí člověka,
- tomu, aby dokázali najít vhodnou formu veřejné prezentace svého řešení problému nebo úkolu a realizovali ji různými formami (výstavy prací, proslov ...),
- vyhodnocování a srovnávání řešení různých problémů v historii.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- samostatnému verbálnímu i neverbálnímu projevu,
- dovednosti získat informace různými komunikačními kanály (text, mapa, diagram, ..),

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- zjištění předností spolupráce před soupeřením i prostřednictvím historických příkladů.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- poznávání historických a kulturních hodnot a k pochopení důvodů jejich ochrany,
- poznání nutnosti dodržování principů, zákonů a norem z historických příkladů,
- poznání práv a povinností lidí v minulosti a jejich srovnání s dnešním stavem,
- poznání škodlivosti útlaču a hrubého zacházení v minulosti a nutnosti postavit se fyzickému a psychickému násilí - prostřednictvím exkurzí a emocionálních zážitků.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných.

3. Průřezová témata

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě

MUL – Etnický původ, Kulturní difference

MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií

ENV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problematika životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

VKM – Jsme Evropané

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Výchova a vzdělávání žáků se SVP se uskutečňuje formou jejich integrace v běžných třídách pomocí postupů speciální pedagogiky směřujících k sociální integraci žáků, jejich celoživotnímu vzdělávání a odpovídajícímu pracovnímu a společenskému uplatnění. Pro žáky se vypracovávají individuální vzdělávací plány tak, aby se dosáhlo souladu vzdělávacích požadavků a skutečnými možnostmi žáků, zohledňuje se druh, stupeň a míra znevýhodnění.

U žáků z prostředí odlišného sociálně, kulturně nebo jazykově se věnuje pozornost osvojení českého jazyka a seznámení s naší minulostí a kulturou. Obsah vyučovacího předmětu je pak přirozeně doplněn o témata z historie a kultury jejich národa, země atd.

Nadaní žáci jsou směřováni k aktivitám organizovaných školou a jsou rovněž podporováni v mimoškolních činnostech. Těmto žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly, např. referáty k probíranému učivu, vytváření projektů a výstav, rozhovory s pamětníky atd. Nadaní žáci jsou pověřováni vedením a řízením žákovských skupin. Tito žáci dostávají příležitost rozvinout své schopnosti ve výuce volitelného předmětu Dějepisné praktikum. Nadaní žáci reprezentují školu v dějepisné olympiádě a dalších žákovských soutěžích a jsou vedeni i k dalším činnostem, kde mohou využít svůj potenciál (školní časopis).

DĚJEPIS 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Člověk v dějinách Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Počátky lidské společnosti Charakterizuje život	Žák Uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků pro život člověka. Stručně popíše hlavní body historie své školy. Rozliší základní druhy historických pramenů. Vyjmenuje instituce sloužící k uchování různých druhů historických pramenů. Uvede konkrétní příklady práce historika a významu činnosti muzea pro společnost. Správně vyznačí na časové přímce letopočet, určí století u letopočtů a letopočet ke století. Vyjmenuje v chronologickém sledu základní historická období a stručně je popíše. Vyhledá pomocí dějepisných map a atlasů požadované informace o pravěku a starověku.. Vyjmenuje doby pravěku a období doby kamenné. Uvede informace o životě, materiální a duchovní kultuře ve starší době kamenné získané z různých informačních zdrojů. Na základě identifikace předmětů ze souboru	Úvod historie – dějiny – dějepis důležitost a potřeba dějepisu historie školy prameny hmotné a písemné druhy historických pramenů exkurze na historické pracoviště návštěva muzea, beseda časová osa a přímka křesťanský letopočet historický čas periodizace dějin práce s historickým atlasem a historickou mapou (obsah, rejstřík, texty, obrázky, zkratky, legendy) práce s různými zdroji	smysl ostatních vyučovacích předmětů Vko 6 – kalendář Historická exkurze po památkách pravěku v okolí

pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	kopíí archeologických vykopávek charakterizuje život ve starší době kamenné. Srovná život ve starší a mladší době kamenné a uvede zásadní rozdíly. Na základě identifikace předmětů ze souboru kopíí archeologických vykopávek charakterizuje život v mladší době kamenné. Zhodnotí význam výroby kovů pro lidskou společnost. Z nálezů v okolí uvede příklady archeologických kultur. Ze získaných informací vyhodnotí přínos Keltů pro vývoj v našich zemích. Uvede obecné znaky starověku a staroorientálního období. Vysvětlí nerovnoměrnost vývoje na Blízkém východě a ve střední Evropě v pravěku. Vyhledá s pomocí atlasu, mapy a dalších informačních zdrojů příklady vlivu přírodních poměrů na život lidí v nejstarších státech a pojmenuje tuto souvislost. Vyhledá a prezentuje ve spolupráci se spolužáky a z různých informačních zdrojů umělecké a technické památky pravěku nebo starověkých národů.	informací Pravěk, paleolit rozdělení pravěku podle převládajícího materiálu k výrobě nástrojů rozdělení doby kamenné starší doba kamenná (paleolit) Neolit, vynález výroby kovů mladší doba kamenná (neolit) Doba kovů, řemesla doba bronzová, doba železná objev výroby bronzu a železa pravěké osídlení našeho území a regionu (dle sbírek v MM) exkurze do městského muzea Keltové Starověk, Orient a antika	ENV – základní podmínky života (přírodní podmínky vhodné pro vznik zemědělství) Vv – práce s historickými uměleckými artefakty ENV – vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi, rovnání našeho životního stylu – odpady s přístupem starověkých národů) MUL – etnický původ (odlišnost a rovnost všech lidí, etnických skupin a kultur - přínos) VKM Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace: (Řecko, Řím, křesťanství)
---	---	---	---

Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem. Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Uvede obecné znaky antiky a srovná je s období orientu. Pojmenuje nejznámější památky staroorientálních států, antického Řecka a Říma. Uvede příklady přínosu řecké civilizace pro evropskou kulturu a vzdělanost. Uvede příklady přínosu římské civilizace pro evropskou civilizaci Vyhledá a prezentuje vybrané téma z antiky. Porovná křesťanství a judaismus, najde některé společné i rozdílné znaky. Vysvětlí historický původ křesťanských znaků a symbolů v naší přítomnosti. Vyjádří vlastními slovy podstatu aténské demokracie a srovná s dnešní demokracií. Porovná jednotlivé formy vlády a postavení společenských skupin v Římě s aténskou demokracií. Uvede přednosti a nedostatky antické demokracie vzhledem k demokracii dnešní. Zformuluje znaky demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování v ní, její přednosti a slabiny vzhledem k nedemokratickým vládním	nerovnoměrný historický vývoj přírodní poměry starověkých států údolí velkých řek úrodný půlměsíc technické a umělecké památky pravěku a starověku dle výběru žáků olympijské hry, divadlo, písmo, umění, věda, filozofie, literatura stavitelství, umění, právo, písmo, jazyk, kalendář, číslice Homér, Alexandr Veliký, Caesar projekt rétorické cvičení na téma antika judaismus, křesťanství exkurze do kostela a synagogy	MUL Lidské vztahy Tolerantní vztahy a spolupráce s lidmi bez ohledu na náboženskou příslušnost VDO Občan, občanská společnost a stát – srovnání práv a povinností občanů s dneškem Vko 6 - Místní samospráva: starosta, rada městské zastupitelstvo. VDO Principy demokracie jako formy vlády Srovnání demokracie a nedemokratických vlád
--	---	---	--

	formám.	Ježíš Kristus a jeho následovníci Sparta, Atény, Řím demokracie, diktatura, monarchie, tyranie principy demokracie přednosti a nedostatky demokracie	
--	---------	--	--

DĚJEPIS 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Křesťanství a středověká Evropa	Žák Opakuje učivo a výstupy 6. ročníku. Uvede hlavní důsledky velkého stěhování	Raný středověk v Evropě Opakování 6. ročníku dějepisu velké stěhování národů	Čj – rozdělení a příbuznost

Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto států v evropských souvislostech.	národů pro Evropu. Popisuje podle map Evropy před a po stěhování národů, změny v raně středověkém osídlení, lokalizuje dnešní státy, které mají počátek v raném středověku. Vyhledává hlavní důsledky, které přinesla christianizace Evropy. Vyhledá a rozliší základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti, a zeměpisně je lokalizuje. Najde základními rysy těchto kulturních oblastí, shody a rozdíly mezi nimi. Vyhledá informace o nájezdnících ohrožujících středověkou Evropu. Uvede základní informace o prvním státě Slovanů na našem území. Popíše hlavní důsledky cyrilometodějské mise v rámci velkomoravské kultury, českých i evropských dějin. Pozná a pojmenuje některé předměty hmotné kultury Velké Moravy a odhadne jejich význam pro život lidí. Přiblíží vliv západoevropského i východoevropského kulturního okruhu na Velkou Moravu a na český stát. Popíše vzájemné vztahy mezi Velkou Moravou	příchod nových etnik do Evropy nové státy v Evropě v raném středověku důsledky christianizace Franská říše Arabská říše Byzantská říše Avaři, Arabové, Maďaři, Bulhaři, Vikingové, Mongolové a Turci. <i>Raný středověk v českých zemích</i> Příchod Slovanů na naše území, Sámova říše Konstantin (Cyril) a Metoděj Velkomoravská kultura Postavení jižní Moravy v 8. a 9. století v rámci velké Moravy. <i>Vznik českého státu (10. -12. století)</i> knižata Bořivoj, sv.Václav, Boleslav II., Břetislav I., králové:	indoevropských jazyků Vko- národ, národnost, etnika, národnostní menšiny VKM – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace Vko – světová náboženství Vv – dějiny umění: raně středověká Evropa, byzantská a islámská kultura Historická exkurze do dějin středověku Čj- slovanské jazyky Ze – náš region
--	--	--	---

Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	a českým státem a vliv Velké Moravy na kulturu ostatních Slovanů. Vymezí postavení českého středověkého státu v Evropě a jeho vztah k sousedům. Charakterizuje nejvýznamnější přemyslovské a lucemburské panovníky a klíčové události jejich vlády. Charakterizuje vztah středověkého člověka k duchovní oblasti a projevy víry v jeho životě. Uvede příklad konfliktů mezi církevní a světskou mocí ve středověku. Vyhledá projevy vztahu křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Popíše a rozliší způsob života a povinnosti jednotlivých skupin obyvatelstva ve středověku. Charakterizuje změny v hospodářství ve středověku v českých zemích. Ilustruje na příkladech typické znaky románské a gotické kultury u nás.	Vratislav a Vladislav, <i>Vrcholný středověk u nás i v Evropě</i> králové: Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II., Václav II., Jan Lucemburský, Karel IV. Význam křesťanství a církve ve středověku Vznik a vývoj Svaté říše římské Papežství a císařství Křížové výpravy Společnost v raném a vrcholném středověku Vznik měst a jejich význam Základní hospodářský a společenský vývoj ve středověku. Románská a gotická kultura v našich zemích a její typické projevy Regionální dějiny ve středověku (Strážnicko) Pozdní středověk u nás i v Evropě Český stát a společnost za Václava IV. Mistr Jan Hus, kompaktáta	MUL – Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, etnický původ našich předků Náb – čeští světci Vko – české osobnosti Vv – románský a gotický sloh VDO – Občanská společnost a škola – škola jako model
---	---	---	---

Objevy a dobývání. Počátky nové doby Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky. Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a	Popíše základní události spojené s životem Jana Husa a jejich důsledky. Popíše některé příčiny husitství a body jeho programu. Vyhledá vliv husitství na další vývoj české společnosti a politiky a jeho důsledky pro české země i Evropu. Popíše typické znaky renesanční architektury a uvede myšlenky a osobnosti renesance a humanismu. Charakterizuje typické znaky renesanční architektury. Rozliší ve vztahu k církvi reformu (protireformaci) a reformaci a uvede jejich znaky a představitele. Vyhledá příčiny zámořských objevů a nejvýznamnější trasy. Zhodnotí výsledky objevných plaveb, jejich pozitivní i negativní důsledky. Pomocí mapy vymezí rozsah habsburského panství v 16. století a postavení českých zemí. Uvede typické znaky vlády Habsburků po r. 1526 v českých zemích. Uvede zvláštnosti českého prostředí z hlediska rozsahu náboženské svobody.	Vybraní čeští panovníci let 1419 – 1471: Zikmund Lucemburský, Ladislav Pohrobek, Jiří z Poděbrad Vláda Jagellonců: Vladislav Jagellonský a Ludvík Jagellonský Renesance a humanismus v Evropě i u nás Reformace, náboženské války, protireformace Mezi středověkem a novověkem Zámořské objevy a vynálezy (objev Ameriky, knihtisk, heliocentrismus) Raný novověk u nás i v Evropě Nástup Habsburků na český trůn Mocenská a náboženská centra v Evropě Česká kultura a hospodářství v 16.století Návštěva muzea: regionální dějiny v 16. století.	otevřeného partnerství a demokratického společenství Vko – české osobnosti Vv - renesance Př – exotické a zdomácnělé plodiny Vko - náboženství
---	--	--	---

náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Objasní politickou situaci v českých zemích na začátku 17. století, uvede hlavní příčiny stavovského povstání a třicetileté války. S pomocí mapy vysvětlí průběh třicetileté války a uvede některé její důsledky. Na základě regionálních dějin zobecní změny v českých zemích po třicetileté válce. Rozliší podle typických znaků románskou kulturu, gotiku a renesanci, popíše jejich další charakteristické znaky a uvede příklady památek ve svém okolí a významné české představitele těchto kultur. Vyhledá památky na našem území vytvořené v románském, gotickém nebo renesančním stylu zapsané do seznamu UNESCO. Uvede příklady významných regionálních osobností, událostí a památek z období středověku a počátku novověku.	České země za vlády Ferdinanda I. a Rudolfa II. České stavovské povstání a jeho důsledky Třicetiletá válka Regionální dějiny – Strážnicko za třicetileté války a po ní. památky z ČR zapsané v UNESCO románské, gotické a renesanční památky v nejbližším okolí	Vv – umělecké slohy Hv – umělecké slohy Čj – vývoj literatury
--	--	---	--

DĚJEPIS 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Objevy a dobývání. Počátky nové doby Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Žák Opakuje učivo a výstupy 7. ročníku. Vysvětlí pojmy absolutismus, osvícenský absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus a uvádí jejich příklady z dějin. Vyhledá a vyhodnotí rozdíly mezi jednotlivými formami absolutismu a parlamentarismem. Na příkladu z českých dějin popíše přerod stavovského státu v absolutismus. Rozpoznává podle znaků typickou barokní, klasicistní, romantickou, historizující a secesní památku. Vyhledá a prezentuje vybrané významné umělecké památky 17. – 19. století a jejich tvůrce ze světové, české i regionální oblasti. Uvede základní změny přinášené průmyslovou revolucí a jejich důsledky ve výrobě a ve	Opakování 7. ročníku dějepisu. Anglie v 17. a 18. století Francie za Ludvíka XIV. Absolutismus v Rusku, Prusku a Rakousku Absolutismus Konstituční monarchie Parlamentarismus Znaky Habsburské vlády v českých zemích po třicetileté válce do r.1740 Osvícenský absolutismus Vláda Marie Terezie a Josefa II. Baroko Osvícenství Klasicismus (empír) Romantismus Historismus Secese	Vko - typy a formy států VDO - Formy participace občanů v politickém životě (vývoj volebních systémů, rozšiřování okruhu voličů a volebního práva) Historická exkurze do dějin novověku Vv - dějiny umění

Modernizace společnosti Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé. Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	společnosti. Vyhledá základní fakta o vzniku USA a modernizaci Velké Británie a USA do konce 19. století. Vyhledá a prezentuje projevy průmyslové revoluce v českých zemích (s přihlédnutím k regionálním dějinám). Uvede základní fakta o francouzské revoluci a napoleonských válkách. Popíše s pomocí mapy a atlasu průběh napoleonských válek a změny po Vídeňském kongresu. Uvede jména a přínos významných osobností ČNO. Formuluje příčiny vytváření novodobého českého národa a jeho průběh. Uvede příčiny a průběh vývoje národního hnutí ve vybraných evropských zemích, porovnává a sleduje vzájemný vliv mezi nimi a ČNO. Popíše životní a pracovní podmínky dělníků, žen a černých otroků a jejich emancipační úsilí v 19. století. Vyhledává, hodnotí a prezentuje	Průmyslová revoluce Vznik USA USA a Velká Británie Francouzská revoluce a Napoleon I. Vídeňský kongres po napoleonských válkách (politické, sociální, kulturní důsledky a změny) Habsburská monarchie a české země v 1. polovině 19.stol. České národní obrození (ČNO) Osobnost T.G.Masaryka Pražské jaro 1848	ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv PR a demografického vývoje na životní prostředí) VDO - Občan, občanská společnost a stát (lidská práva a svobody, principy demokratického systému) MED - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (rozdíly mezi faktickým a fiktivním obsahem) MUL - Kulturní diference (rozdíly mezi životem indiánů a bílých přistěhovalců v USA) VKM Jsme Evropané Klíčové mezníky evropské historie - pokus o mocenské sjednocení shora Vko - typy států, stát a právo, lidská práva MED Fungování a vliv médií ve společnosti. Vliv na politický a kulturní život – „boj o rukopisy“ a
---	---	---	---

Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií.	příčiny, průběh a důsledky vybrané revoluce 19. století. Formuluje základní myšlenky liberalismu, komunismu, konzervatismu a uvádí jejich konkrétní příklady. Na konkrétním příkladu uvádí znaky a smysl politických stran. Porovná rychlost modernizace (a její projevy) v různých částech Evropy a světa. Vyhledá příčiny a důsledky nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy. Zformuluje obecný význam kolonií pro velmoci a uvádí konkrétní příklady soupeření velmocí. Vymezi kolonie jednotlivých států a vyhledá jejich přínos.	Sociální skupiny na okraji společnosti 19. století a jejich zápas za rovnoprávnost. Revoluce 19. století Revoluční rok 1848 v Evropě (Itálie, Francie, Německo, Rakousko) Politické proudy Politické strany Rozklad Osmanské říše a změny na Balkáně. České země v 2. pol. 19. století Vznik Rakouska-Uherska Srovnání jednotlivých evropských velmocí Pozice Rakousko-Uherska mezi velmocemi Koloniální panství velmocí První světová válka	hilsneriáda“ VDO Občan, občanská společnost a stát. Principy soužití s minoritami (respekt k identitám) Vko – stát a právo Lv, Vv – odraz I. světové války v literatuře a umění
---	--	---	---

Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Pomocí mapy a atlasu popíše stručně průběh první světové války (bojující státy, bojiště, zbraně, válečné ztráty). Uvede příklady a důsledky zneužití techniky v první světové válce.	Ruské revoluce Pařížská mírová konference Versailleský systém	
---	--	--	--

DĚJEPIS 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Moderní doba Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Žák Opakuje výstupy a učivo 8. ročníku. Nalezne a uvede příčiny a důsledky obou světových válek. Prezентuje základní fakta o těchto válečných konfliktech. Pomocí mapy a atlasu popíše stručně průběh druhé světové války (bojující státy, bojiště, zbraně, válečné ztráty). Uvede příklady zneužití techniky v druhé světové válce. Porovná zahraniční a domácí odboj a uvede jeho formy. Formuluje okolnosti vzniku samostatné ČSR. Nalezne a zhodnotí základní rysy politického, sociálního, hospodářského, zahraničněpolitického a kulturního vývoje ČSR v období první	Opakování 8. ročníku dějepisu. Nové politické uspořádání Evropy po skončení I. světové války Pařížská mírová konference Versailleský systém II. světová válka Československý odboj v období světových válek Vznik ČSR Vývoj ČSR v letech 1918 - 1938	Lv, Vv – odraz II. světové války v literatuře a umění Vv, Hv, Lv – kulturní vývoj MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost,

	republiky. Vyhledává závažné sociální a národnostní problémy ČSR. Porovnává charakter I. a II. republiky. Uvádí odlišné znaky charakteru předválečné republiky a republiky v letech 1945 – 1948. Charakterizuje politický, hospodářský a kulturní vývoj Československa v období 1948 – 1989 Na příkladu Československa vysvětluje příčiny a průběh krize sovětského impéria. Popisuje situaci v Československu na konci 80. let 20. století a ustavení demokratického režimu. Uvede základní znaky demokracie – výhody a nevýhody. Porovná výhody a nevýhody života v demokratickém a	Mnichovská dohoda a její důsledky „Druhá republika“ Protektorát Čechy a Morava Heydrichiáda Osvobození Československa Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 Únorový převrat 1948 Československo v letech 1948 – 1989 Reformní snahy na konci 60.let Normalizace	politický život a kulturu) VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti) VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, základní hodnoty a principy demokratického politického systému) MUL – Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění jednotlivce za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám) MED – Interpretace vztahu
--	--	--	--

Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží	nedemokratickém státě – na příkladech evropských států po roce 1945. Vymezuje podmínky vzniku nedemokratických myšlenkových směrů. Uvádí jednotlivé totalitní systémy a rozpoznává jejich znaky. Nalézá důsledky působení totalitních systémů pro ČSR, Evropu a svět. Nalézá souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a společnosti a tendencí řešit problémy extrémními způsoby. Charakterizuje mezinárodní situaci na konci 30. let 20. století. Formuluje pojem nacionalismus, rasismus, antisemitismus a holocaust, uvádí hlavní argumenty jejich nepřijatelnosti.	Rozklad totalitního režimu v Československu první republika – demokratické znaky Vývoj Evropy ve 20. a 30. letech, znaky fašismu v Itálii, nacismu v Německu a komunismu v SSSR	mediálních sdělení a reality (propaganda a manipulace) MUL – Kulturní difference (člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik) Exkurze k památkám 20 století (totalitní diktatury)
---	---	--	--

antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. Rozdělený a integrující se svět Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Posoudí postavení rozvojových zemí.	Vyhledá hlavní důsledky II. světové války (politické, společenské, hospodářské). Uvede příčiny formování bipolárního světa po roce 1945. Charakterizuje pojem studená válka, pomocí mapy formuluje soupeření světových velmocí a základní vojenské bloky. Vysvětlí hlavní výhody euroatlantické spolupráce po roce 1945 a v současnosti. Uvádí příklady pokusů o integraci Evropy v minulosti. Nalezne příčiny rozpadu světového koloniálního systému a pomocí mapy popíše jeho průběh. Zhodnotí postavení rozvojových zemí po rozpadu koloniálního systému. Vymezí významné mezníky našeho státu na přelomu tisíciletí.	Světová hospodářská krize – její příčiny, průběh a řešení První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa Studená válka Rozdělení světa do dvou bloků Evropa a svět po roce 1945	Vko – globální svět VKM – Jsme Evropané (evropská integrace, instituce EU a jejich fungování) MED – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v politickém životě a v politických změnách) ENV – Vztah člověka k prostředí (příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti)
--	---	--	--

Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Posoudí hlavní problémy současného světa.	Naše země na přelomu tisíciletí Evropská integrace vznik ČR, vstup do NATO a EU Válečné konflikty na konci 20. století terorismus, globalizace, environmentální problémy Opakování dějepisu 6 -9 ročníku	rozvoje)
---	---	---	----------

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Výchova k občanství je utvářen z obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, který patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni. Předmět má přesahy do vzdělávacího obsahu téměř všech ostatních předmětů, především dějepisu, zeměpisu, českého jazyka, výtvarné výchovy, výchovy ke zdraví a člověk a svět práce.

Výchova k občanství plní trojí úlohu: přináší žákům nové informace k poučení o společnosti, využitím poznatků z jiných předmětů umožňuje dotvářet ucelené poznání a konečně vede ke schopnosti uvádět problematiku v situacích blízkých životní zkušenosti. Výuka k občanství má velmi široké zaměření, žáci se seznamují se základními poznatky oborů jako jsou právo, ekonomika, ekologie, sociologie, psychologie, folkloristika, filozofie, etika, estetika, religionistika aj. Důraz je ale kladen především na to, aby si žáci vytvořili vlastní názory, vztahy a postoje ke světu, který nás obklopuje, jako k celku, aby si sami dovedli získat informace, zhodnotit je a vytvořit si vlastní názor především na obecnější a globální problémy.

Výchova k občanství v sobě spojuje několik složek, které se více či méně objevují ve všech probíraných tématech:

Vlastivědná složka, která navazuje na předmět Člověk a jeho svět na prvním stupni. Jejím cílem je rozvíjení vztahu žáků k národním hodnotám, vlastnímu regionu a obci.

Právní složka, která vede k pochopení našeho právního řádu, demokracie a především všeobecných lidských práv.

Ekonomická složka má vést žáky k zodpovědnému přístupu k majetku, a to jak soukromému, tak obecnímu a státnímu.

Psychologicko-sociologická složka pomáhá žákům v utváření sebepojetí, nalezení vztahu ke společnosti okolo nich a také k pochopení jinakosti jiných a toleranci.

Etická složka vede k pochopení našeho morálního řádu a mimo jiné učí žákům pravidlům společenského chování.

Součástí výchovy k občanství je i ochrana člověka za mimořádných situací a poskytování první pomoci.

Předmět má časovou dotaci jedna hodina týdně ve všech ročnících druhého stupně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce počítačová učebna s připojením na internet, aula s video a DVD přehrávačem.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- týmové práci, tvořivosti a zodpovědnosti celé skupiny, prezentaci výsledků před celou třídou, časté práci s textem a formulaci vlastních myšlenek žáků,
- vyhledávání informací z dalších zdrojů, využívání internetu, odborných publikací, časopisů a encyklopedií,
- diskusi, ať už ve dvojici, nebo ve skupině, aby si mohli protřídit a obhájit již vytvořené názory na problém.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- tomu, aby často vyjadřovali svůj názor a uměli si ho obhájit, a zároveň byli tolerantní k názorům druhých,
- zpracování informací z různých zdrojů a jejich kritickému hodnocení,
- pohledu na problém z několika stran a připustit různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyjadřování svých názorů a jejich obhajobě,
- umění diskuse,
- seznámení s etiketou a pravidly kultivovaného vystupování.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách a toleranci k jiným názorům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- základním znalostem z oblasti práva, státnosti a lidských práv,
- zodpovědnosti za sebe, svůj, obecní i státní majetek,
- vytváření názorů na obecné a globální problémy, k poznávání cizích kultur.
-

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- sebepoznání (jako součástí přípravy na budoucí povolání,
- poznání norem společenského chování,
- vede žáky k prezentaci výsledků práce různými formami.

3. Zařazení průřezových témat

OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování,
VKM – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
MUL – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí
MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování vliv médií

4. Práce se žáky s se SVP a mimořádně nadanými žáky

Učitel volí k práci v hodinách Výchovy k občanství kratší texty, aby žáci s SPU nebyli znevýhodňováni. Preferuje verbální projev před písemným. Při písemném projevu bere v úvahu poruchy jednotlivých žáků. Co se týče nadprůměrně i podprůměrně nadaných žáků, volí učitel často práci ve skupinách takovým způsobem, aby mohl vyniknout každý, a motivuje žáky k tomu, aby v sobě rozvíjeli to, v čem jsou nadaní.

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci	Žák Vyhledá státní svátky a ostatní svátky a vysvětlí jejich původ a význam pro společnost. Rozliší cyklické a lineární vnímání času a historické způsoby jeho měření. Popíše vznik a původ našeho kalendáře. Vysvětlí srozumitelně pojmy: sekunda, přestupný měsíc a rok, letní čas, jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat. Vybere a prezentuje informace o svátcích, zvycích, zajímavostech a přírodních proměnách vybraného měsíce v roce. Uvede zásady dobré komunikace. Zdůvodní smysl a význam	Život v čase Čas Vnímání času Kalendář Pojmy související s časem a jeho měřením Státní a ostatní svátky Měsíc v roce - projekt Život v rodině Komunikace v rodině Rodina, náhradní rodinná péče Rodinné vztahy, řešení konfliktů Zvyky a tradice	VDO - Občanská společnost a škola MUL – lidské vztahy

v situacích ohrožení a obrany státu. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti.	rodiny pro každého člověka. Diskutuje o významu manželství a právech a povinnostech muže a ženy. Rozumí rodinným vztahům fiktivní rodiny. Uvede z vlastní zkušenosti typické rodinné zvyky a rituály. Vytváří podle zadání vlastní jednoduchý rodokmen (vývod). Uvede důvody vytváření a dodržování pravidel společenského života a jejich možné podoby. Objasní význam pravidel pro soužití v úzké skupině lidí (rodina, třída). Uvede příklady vhodných řešení konfliktů v rodině a ve třídě. Uvede příklady lidských nebo dětských práv i jejich porušování. Rozpozná projevy násilného	Rodokmen Práva a povinnosti Hledám své kořeny - projekt Život mezi lidmi Osobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích Zásady lidského soužití Dělba práce a činností Naše škola Pravidla, lidská a dětská práva Školní řád Pravidla třídy Šikana Násilí Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi Podpora fyzického a duševního zdraví Třídni kronika - projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí (základní klasifikace, všeobecná výstraha, evakuace,	Etv 6 „Adaptační pobyt“ – dvou až třídní programový pobyt pro třídu v okolí města zaměřený na vzájemné poznávání žáků, spolupráci, pomoc a důvěru MUL <i>Lidské vztahy</i>
--	--	--	--

Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	chování a šikany a uvede vhodné způsoby obrany. Uvede příklady porušování lidských práv a základní měřítko hodnoty člověka. Aktivně se podílí na tvorbě třídní kroniky. Zná kontaktní telefony na pomáhající instituce a na linky tísňového volání. Zná základní pravidla při mimořádných událostech a evakuaci a používané signály a činnosti po jeho vyhlášení. Vyhledá a vytvoří návod na přípravu evakuačního zavazadla. Pozná symboly našeho státu, vysvětlí jejich účel a způsoby jejich používání. Vysvětlí princip základního rozdělení moci v ČR a jeho smysl. Popíše fungování a smysl obecní samosprávy ve své obci.	ukrytí, povodně) Prevence úrazů spojených s běžnými činnostmi obrana státu Státní symboly Stát, rozdělení moci Orgány a instituce státní správy a samosprávy své obce a svého kraje Projekt – naše obec Ekologie, některé globální problémy Projekt: Cestovní kancelář: zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Evropská unie OSN	<i>VDO Formy participace občanů v politickém životě a principy demokracie jako způsobu rozhodování</i> Dě– heraldika <i>VDO Občanská společnost a stát</i> Vv - symboly Návštěva MěÚ ve Strážnici ENV – <i>Ekosystémy (v našem regionu)</i> Vv a Hv – zvláštnosti našeho regionu, folklor, kroje Čj – nářečí Inf – vyhledávání informací na internetu Ze – Mikroregion Strážnicko, Slovácko, Jihomoravský kraj VKM <i>Evropa a svět nás zajímá</i>
--	---	--	---

Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy.	Samostatně zpracuje materiály o svém regionu nebo kraji s cílem prezentovat je před cizími návštěvníky. Popíše rozdíl mezi ekologickým a konzumním způsobem života a zdůvodní nutnost žít v souladu s přírodou. Vysvětlí význam začlenění ČR do EU a OSN a smysl těchto organizací.		
---	---	--	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné	Žák Opakuje výstupy a učivo z předchozího ročníku. Rozpoznává a rozlišuje projevy schopností	Opakování učiva 6. ročníku Vko Schopnosti a vlohy	OSV – Sociální rozvoj

zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné	u sebe i ostatních. Koriguje své chování a jednání. Uvede příklady důležitosti společnosti pro svůj život. Rozliší agresivní a asertivní komunikaci mezi lidmi a porovná jejich důsledky pro jedince i společnost. Uvědomuje si důsledky porušování různých typů pravidel pro sebe i své okolí. Procvičuje základní společenská pravidla chování. Vyhledává, zjišťuje, zpracovává a prezentuje názory ostatních členů své společenské skupiny. Vyhledá a popíše výhody demokratického způsobu vlády v ČR pro život občanů. Vysvětlí pojmy: prezident, vláda a parlament v systému českého státu. Pozná typické znaky a projevy vlastenectví. Charakterizuje národnostní menšiny žijící v ČR a příčiny nesnášenlivosti vůči nim. Vysvětlí smysl dodržování lidských práv pro člověka a společnost a uvede příklady porušování lidských práv a možných postihů za ně.	Řešení názorového střetu Rodina, kamarádi, škola Agresivita a asertivita Způsoby komunikace, Zákony, morální a společenská pravidla Pozdrav a podávání ruky, chování v dopravních prostředcích Třídní anketa - projekt Vlastenectví a nesnášenlivost Národnostní menšiny Základní lidská práva, práva dítěte, Xenofobie, rasismus, Antisemitismus, náboženská nesnášenlivost Postihy za porušování lidských práv Záruky ochrany Role ombudsmana	Tv 7 – Škola v přírodě – pobyt třídy - sportovně turistický kurz (5-7 dní) VDO - <i>Občanská společnost a škola</i> MUL – <i>Princip sociálního smíru a solidarity</i> MUL - <i>Lidské vztahy a Etnický původ</i> VDO -<i>Občanská společnost a stát, dále Formy participace občanů v politickém životě a Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>
---	---	---	---

zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně	Vysvětlí smysl Listiny základních práv a svobod a popíše její hlavní oblasti a smysl. Vyhledá a prezentuje jeden globální problém, vysvětlí jeho příčiny, projevy a důsledky a naznačí možné řešení. Uvede stručnou charakteristiku muzea, kina, kulturního domu, knihovny, divadla, galerie ze svého okolí a vyjádří svůj názor na jejich služby a přínos. Uvede příklady přínosu významných osobností pro rozvoj naší země. Objasní rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou, rozliší základní druhy umění. Vysvětlí pojem kulturní bohatství a uvede k jeho jednotlivým druhům konkrétní příklady z naší vlasti. Popíše způsoby, jak se může dospělý i dítě podílet na ochraně kulturních památek a přírodního dědictví.	Globální problém a jeho řešení -projekt Popis kulturního života ve svém bydlišti a regionu, společenských a kulturních zařízení Panovníci, myslitelé, vědci a vynálezci, významné osobnosti kultura, rozdělení, umění a jeho druhy Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo Ochrana proti vandalismu Ochrana člověka za mimořádných událostí a	VKM - <i>Objevujeme Evropu a svět</i> ENV - <i>Základní podmínky života</i> Dě – národní dějiny Ze – ČR Vkz – první pomoc MED <i>Kritické čtení a</i>
--	---	--	--

proti němu vystupuje. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a	Popíše zásady při prevenci požárů a adekvátní reakci při jejich vzniku. Popíše zásady pro opuštění bytu, školy a ohroženého prostoru a základní principy poskytnutí první pomoci. Rozliší složky integrovaného záchranného systému. Popíše situace, kdy je třeba bránit stát, navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení Objasní nebezpečí působení masmédií, masové kultury a reklamy na člověka. Sleduje určité druhy reklamy, provede její rozbor a vytvoří vlastní reklamní kampaň. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady. Porovná majetek s dalšími životními hodnotami. Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti, sestaví rozpočet, rozliší	před následky požárů Otrava léky, poleptání oka, epilepsie, zranění břicha, drogy složky integrovaného systému Obrana státu Evakuace - projekt Kulturní život – prostředky masové komunikace, masmédiá Reklama Vlastnictví – formy vlastnictví, Hmotné a duševní vlastnictví Autorská práva, pirátství Majetek – ochrana vlastnictví, hospodaření s penězi, domácí a osobní rozpočet, úspory, investice, úvěry. Rozpočet - projekt	<i>vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, a Fungování a vliv médií</i>
---	--	---	---

jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	nezbytné a zbytné výdaje v konkrétní situaci, navrhne, jak řešit situaci, kdy se liší výše příjmů a výdajů, vysvětlí na rozpočtu domácnosti zásady hospodárnosti. Popíše funkci a formy peněz. Popíše nevhodné způsoby hospodaření s penězi a majetkem a jejich důsledky. Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby, na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.		
---	---	--	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Člověk ve společnosti Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své	Žák Opakuje učivo a výstupy 7. ročníku. Uvede, jak se provede improvizovaná ochrana osob při úniku radioaktivních, chemických a	Opakování předchozího ročníku. Ochrana člověka za mimořádných událostí (improvizované obydlí,	Vkz – první pomoc MUL – <i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>

možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Člověk jako jedinec Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potencionálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	biologických látek, jak se postupuje v případě nálezu nevybuchlé munice, nástražného systému nebo podezřelé anonymní zásilky. Zná základní zásady poskytnutí první pomoci zraněným v případě mimořádných situací. Popíše zásady ochrany při úniku nebezpečných látek do životního prostředí, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Komunikuje vhodně a slušně, jak na verbální, tak na neverbální úrovni. Vysvětlí, jak a proč se chovat v předložených modelových situacích. Posoudí chování jiných v předložených situacích. Vysvětlí pojem gender, zaujme postoj k rozdělení mužských a ženských rolí v naší společnosti. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů, vysvětlí pojem společenská skupina. Popíše a posoudí vlastnosti své	havárie s únikem nebezpečných látek), obrana státu. Havárie, terorismus, úniky nebezpečných látek Tepenné krvácení, astma, otrava, zásah elektrickým proudem Ochrana člověka za mimořádných událostí (biologické a chemické zbraně, terorismus), obrana státu. Ochrana osob před následky úniku nebezpečných látek do životního prostředí. Lidská setkání Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi Vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, výhody spolupráce lidí ve skupině, společenská skupina	Etv - Orientační dny – programový pobyt třídy zaměřený na mezilidské vztahy (3-5 dní) MUL – <i>Lidské vztahy</i> OSV – <i>Sociální rozvoj</i> MED – <i>Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení, Fungování a vliv médií</i> Pč – příprava na volbu povolání Př – <i>Biologie člověka</i>
--	--	--	--

Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Stát a právo Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a podniků, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	osobnosti (temperament, paměť, vůle, charakter, schopnosti, dovednosti, zájmy, vloh, hodnoty, inteligenci, emocionální inteligenci, zdravotní stav), uvede, které chce rozvíjet a vysvětlí jejich význam pro svůj osobní život, pro společenský život i pro přípravu na budoucnost. Popíše a posoudí své záporné vlastnosti, objasní možnosti jejich kultivace. Stručně charakterizuje vývoj vlastností osobnosti v průběhu lidského života, vyjmenuje fáze lidského života. Vysvětlí pojem stát a jeho funkce. Porovnává různé typy států a vysvětluje pojmy: demokracie, diktatura, teokracie, monarchie a republika. Popíše formy voleb, druhy volebního práva a systém voleb v ČR. Zdůvodní smysl voleb	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle, osobní kázně při seberozvoji Stát – typy a funkce Principy demokracie – politický pluralismus, význam a formy voleb	OSV – <i>Osobnostní rozvoj</i> VDO - <i>Občanská společnost a stát</i> ENV – <i>Vztah člověka k prostředí</i> Školní řád, školní
--	--	--	--

Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a	v demokratickém státě a jejich dopad na běžného občana. Porovná různé typy politických stran (pravice, levice, extrémní strany). Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci, uvede jejich základní charakteristiku, kompetence a úkoly, na předloženém příkladu posoudí jejich práci. Uvede příklady základních lidských práv a jejich porušování, analyzuje předložené příklady porušení lidských práv. Vyjmenuje základní právní normy z občanského, rodinného, obchodního, pracovního a finančního práva. Posoudí jejich význam, uvede příklady jejich naplňování a porušování. Je schopný najít na internetu aktuální verze zákoníků. Uvede základní náležitosti jednotlivých smluv, napíše jejich příklad.	Politické strany: konzervativní, liberální, komunistické, nacionalistické Právní základy státu – Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce Principy demokracie – politický pluralismus, význam voleb, já, občan Lidská práva a jejich význam Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní	parlament VDO – <i>Formy participace občanů v pol. životě</i>
---	--	--	---

spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, je si vědom rizika jejich porušování. Analyzuje předložené příklady porušení právních ustanovení. Rozlišuje a porovnává úkoly soudů, armády, policie, notářů a obecních úřadů v případech právní ochrany občanů a v případech postihování trestných činů. Rozpoznává protiprávní jednání, vysvětlí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem.	postižitelnost, porušování předpisů a práv Právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady	
--	---	---	--

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Člověk ve společnosti Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany	Žák Opakuje učivo a výstupy 8. ročníku. Předvede základní postupy poskytnutí první pomoci zraněným v případě mimořádných situací. Popíše praktické zásady bezpečného chování při událostech způsobených přírodními vlivy.	Opakování předchozího ročníku. První pomoc: kolaps, šok, bezvědomí, hypoglykemie, autotransfuzní poloha Ochrana člověka za mimořádných situací	Vkz – první pomoc

státu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti. Stát a hospodářství Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	Zná zásady chování při povodni, zemětřesení, požáru, lavinovém nebezpečí, atmosférických poruchách, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Sestaví postup činností vedoucích k přiměřené volbě střední školy. Dokáže napsat strukturovaný životopis . Uvede kulturní zvláštnosti národnostních menšin v ČR a jejich přínos a argumenty pro přijetí uprchlíků do ČR. Vysvětlí pojmy náboženství, víra, církve, sekty a fanatismus, zaujme k nim stanovisko. Charakterizuje hlavní světová náboženství. Popíše funkce a formy peněz. Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení, posoudí jejich výhody a rizika, na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	způsobených přírodními vlivy (živelné pohromy, zemětřesení, lavina, závaly,blesky, bouře, extrémní horka extrémní sucha atd.) Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi Základní typy středních škol Životopis Pracovní smlouva Vztahy mezi lidmi – problémy lidské nesnášenlivosti Tolerantní postoj k víře a náboženství Extremismus a fanatismus Monoteismus a polyteismus Hlavní znaky světových náboženství Kreditní a debetní karta Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení, bankovní systém	MUL – <i>Etnický původ, Lidské vztahy</i> OSV – <i>Osobnostní rozvoj</i> MED – <i>Fungování a vliv médií</i> Ma – procenta, úroky, úrokování
--	---	--	--

Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Vysvětlí rozdíl mezi centrálními a komerčními bankami. Uvede příklady různých pojištění a jejich účel. Uvede možnosti získání chybějících finančních prostředků, porovná nabídky finančních produktů pro získání chybějících finančních prostředků. Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým, porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků. Na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH Charakterizuje pojem rozpočet, popíše příjmovou i výdajovou stránku státního rozpočtu. Vysvětlí pojem daň a uvede jejich	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úvěr, úrok, pojištění, peněžní produkty pro investování a pro získávání finančních prostředků Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, fungování trhu, právní formy podnikání Peníze – rozpočet státu, daně, sociální dávky Výroba, obchod, služby –	Dě – vznik státu, typy vlády VDO – <i>Občanská společnost a stát</i> VDO – <i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v pol. životě</i> VKM– <i>Jsme Evropané</i> ENV - <i>Vztah člověka k prostředí</i> VKM – <i>Jsme Evropané</i>
---	--	---	--

Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Mezinárodní vztahy, globální svět Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenním životě občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy	příklady. Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz. Uvede základní fakta o EU a jeho členech, popíše vliv začlenění ČR do EU na život občanů. Uvede základní fakta o NATO a posoudí jejich význam a funkci ve světovém dění. Zná výhody a přínos mezinárodní spolupráce a mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR. Vysvětlí pojem globalizace, uvede příčiny a důsledky globálních problémů.	jejich vztahy a návaznost Práva občanů ČR v rámci EU Evropská integrace – význam a přínos Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN). Globalizace – projevy, klady a zápory	Dě – globální problémy <i>MED – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení</i>
--	--	--	--

současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	Vysvětlí souvislosti globálních a lokálních problémů na několika příkladech. Navrhne možná řešení těchto problémů na místní úrovni a své osobní možnosti. Vysvětlí, jak chápe pojem terorismus, uvede jeho příčiny a zaujme postoj ke způsobům řešení tohoto problému, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	ekologický a společenský globální problém Globalizace – významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti a způsoby jejich řešení.	
---	--	---	--

Název předmětu: Fyzika – 2. stupeň (Fy)

1. Charakteristika předmětu (obsahové, organizační a časové vymezení)

Vyučovací předmět Fyzika je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor, zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava), popř. Člověk a společnost (dějepis – historie vědeckých poznatků, objevů a vynálezů).

Vzdělávání v předmětu chápeme jako prostor pro kultivaci kreativních schopností žáků, experimentální hledání řešení otázek, chápání příčin a souvislostí. V tomto předmětu žáky směřujeme k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vedeme je k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz, učení zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřujeme k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, a podporujeme vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů užíváme různé metody a formy výuky (frontální výuka s demonstračními pomůckami; skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a pracovních listů, odborné literatury; samostatné pozorování; krátkodobé projekty).

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v šestém, sedmém a osmém ročníku dvě hodiny týdně a v devátém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka se uskutečňuje v odborné učebně fyziky a chemie, popř. počítačové učebně nebo jiných vhodných odborných nebo kmenových učebnách. V šestém ročníku jsou součástí výuky laboratorní práce.

2. Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel učí žáky :

- vyhledávat, třídit a propojovat informace,
- používat odbornou terminologii,
- samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace,
- nalézat souvislosti mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel učí žáky :

- řešit úkoly, při kterých se učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k :

- osvojování návyků pro práci ve skupinách, založenou na komunikaci se spolužáky, respektování názorů druhých, na diskusi,
- učí žáky formulovat své myšlenky písemnou i mluvenou formou.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede:

- ke vzájemné spolupráci vedoucí k řešení problémů skupinového a inkluzivního vyučování,
- v různých situacích, ve kterých se při učení ocitá, posiluje jejich sebedůvěru, pocit zodpovědnosti a učí je schopnosti ochotně pomoci.

Kompetence občanské

Učitel žáky směřuje:

- k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- k upřednostňování používat obnovitelné zdroje v budoucím životě.

Kompetence pracovní

Učitel vštěpuje žákům:

- zásady dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznání, kooperace a kompetice

ENV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí,

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Učitel předává žákům vědomosti a dovednosti formou a postupy, které odpovídají jejich schopnostem a nemají na ně negativní vliv. Volí si takovou formu projevu (písemnou či ústní), ve kterém mají předpoklady podat lepší výkon. V případě, že je u žáka diagnostikována vývojová porucha učení, je na základě

žádosti rodičů vypracován individuální vzdělávací plán. Při klasifikaci je k tomuto přihlíženo a žáka hodnotíme s tolerancí.

Pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných je třeba respektovat a využít jejich znalostí a dovedností zapojením do samostatných a rozsáhlejších projektů či zadáváním specifických úkolů, umožnit jim pracovat na počítači a zapojovat do soutěží (Fyzikální olympiáda). Vzhledem k možnosti, že u nadaných žáků může docházet k výkyvům v chování, je třeba důsledně, avšak pozitivně, toto chování usměrňovat. V osobní výchově je vedeme k rovnému a tolerantnímu přístupu k méně nadaným žákům a k ochotě pomáhat jim.

FYZIKA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Látky a tělesa Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Předpoví, jak se změní délka či	Žák Rozdělí látky a tělesa. Posoudí rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou. Poznává působení gravitační síly na tělesa. Vysvětlí nepřímé důkazy o pohybu částic (difúze, Brownův pohyb). Rozpozná pojmy: molekula, atom, iont. Používá značky základních veličin a jejich jednotky, měří délku tělesa různými měřidly a výsledek napíše v různých jednotkách. Měří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách Měří objem kapalného a	<u>Stavba látek</u> - tělesa a látky - gravitační síla - složení látek (atomy, molekuly) <u>Elektrické vlastnosti látek</u> - model atomu - ionty - elektrování těles <u>Měření fyzikálních veličin</u> - délka - hmotnost - objem - hustota - teplota - čas <u>Magnetické vlastnosti látek</u> - magnetické pole - magnetizace - indukční čáry	ENV- změny skupenství, počasí, srážky OSV - rozvoj schopnosti poznávání Che - atomy, ionty, prvky, chemická vazba Ma - jednoduché výpočty Ma - převody jednotek, převodní vztahy OSV - kooperace

objem tělesa při dané změně jeho teploty. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. Elektromagnetické jevy Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší vodič, izolant.	pevného tělesa pomocí odměrného válce. Měří teplotu pomocí teploměrů. Počítá rozdíl teplot z naměřených hodnot. Vysvětlí, proč se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší Měří časový úsek pomocí stopek. Stanoví základní schématické značky součástí elektrického obvodu, sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod, načrtne jeho schéma. Aplikuje základní zásady bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči.	magnetického pole <u>Elektrický obvod</u> - elektrický proud, elektrické napětí - vodiče, izolanty - elektrické spotřebiče - magnetické pole elektrického proudu - schéma elektrického proudu	OSV - pozornost a soustředěnost Ze - časová pásma MED - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	---	---	--

FYZIKA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
POHYB TĚLES Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. SÍLY Změří velikost působící síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil, působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Porovná, kdy je těleso v klidu či v pohybu, jaký druh pohybu těleso koná a po jaké dráze se pohybuje. Rozdělí druhy pohybů podle jejich dráhy a rychlosti , měří dráhu tělesa v čase, počítá stálou nebo průměrnou rychlost jeho pohybu, zaznamená ji graficky. Rozdělí druhy síly a používá jednotky síly. Porovná souvislost mezi gravitační silou a hmotností tělesa. Měří siloměrem a počítá hmotnost tělesa. Nalézá vztah mezi tlakovou silou a tlakem.	Klid a pohyb tělesa druhy pohybů Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, dráha pohybu Síla a její měření, gravitační síla Tlaková síla, tlak	Ma – převody jednotek Ze – gravitační pole Země

Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů. MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Zkoumá vznik třecí síly a měří její velikost pomocí siloměru. Zkouší, jak se dá ovlivnit velikost třecí síly v praxi. Počítá velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. Určí těžiště tělesa. Vysvětlí princip tří Newtonových pohybových zákonů. Rozdělí otáčivé pohyby těles. Definuje jedno a dvojitou páku. Shrne princip fungování kladky. Počítá rovnováhu sil na páce i na pevné kladce. Na základě Pascalova zákona komentuje funkci hydraulického zařízení.	Třecí síla, měření třecí síly Skládání sil, rovnováha sil, výslednice sil, těžiště tělesa Tři Newtonovy pohybové zákony Otáčivé účinky síly Páka, kladka Pascalův zákon, hydraulické zařízení hydrostatický a atmosférický tlak	ENV – rozložení nákladu v silniční dopravě – přetěžování => škody na komunikacích OSV – bezpečnost silničního provozu (brzdová dráha, letní a zimní pneu, bezpečnostní pásy apod.) Ma – grafické sčítání a odčítání úseček ENV – vliv civilizace na stav atmosféry Země Dě – starověké Řecko OSV – nástrahy při vodáckých
---	--	---	--

Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Posoudí souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapalin, řeší jednoduché související úlohy. předpoví souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. Vysvětlí, proč vzniká vztlaková síla. Rozhodne, kdy těleso v kapalině plove, vznáší se nebo klesá ke dnu. Počítá velikost vztlakové síly kapaliny nebo plynu působící na těleso.	Vztlaková síla Archimédův zákon Stejnorodé a nestejnorodé těleso Plování, vznášení se a potápění (stejnorodého) tělesa	a plaveckých disciplínách, záchrana tonoucích Ze – vliv Měsíce na Zemi – odliv a příliv
---	--	---	---

FYZIKA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák SVĚTELNÉ DĚJE Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. ENERGIE Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách	Žák Stanoví zdroje světla, šíření světla, jeho rychlost v různém prostředí. Porovná stín, polostín a měsíční fáze. Porovná zákonitosti dopadu světelných paprsků na různá tělesa. Objasní, kdy těleso koná mechanickou práci. Posoudí vztah mezi výkonem a prací tělesa a řeší jednoduché úlohy. Porovná pohybovou a polohovou energii těles, vysvětlí, proč dochází k jejich přeměně. Vysvětlí, proč dochází ke změnám vnitřní energie. Rozdělí jednotlivé přeměny skupenství látek. Počítá skupenské teplo tání. Objasní anomálii vody. Aplikuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrickými přístroji.	Optika vlastnosti světla, zdroje světla, optické prostředí, stín, fáze Měsíce Rychlost světla odraz, lom a rozklad světla Práce Práce při přemisťování tělesa Výkon, výpočet výkonu Pohybová a polohová energie Vzájemná přeměna pohybové a polohové energie Vnitřní energie Změna vnitřní energie při konání práce a tepelné výměně Změny skupenství látek Tání a tuhnutí, skupenské teplo tání Vypařování a kapalnění Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Bezpečné chování při práci	Ze – globální oteplování Země, skleníkový efekt a jeho dopady na ekologii Země ENV, MED – meteorologie, předpověď počasí OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči Che – molekula, atom
---	--	---	--

různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	Stanoví základní pojmy – atom, částí atomu, ionty, elektrický náboj. Seznámí se s působením elektrické síly na těleso a rozhodne, zda je v jeho okolí elektrické pole. Zkoumá podmínky, za jakých prochází obvodem elektrický proud. Měří elektrický proud a napětí. Řeší úlohy s využitím Ohmova zákona.	s elektrickými přístroji a zařízeními Elektrické a magnetické pole, elektrický náboj, vodič a izolant v elektrickém poli Síločáry elektrického pole Směr elektrického proudu v obvodu Měření elektrického proudu a napětí Ohmův zákon Elektrický odpor, rezistor, reostat Sériové a paralelní zapojení rezistorů	Ze – magnetické póly Země
--	--	--	----------------------------------

FYZIKA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová

			témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu. ENERGIE Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. ZVUKOVÉ DĚJE	Žák Rozliší vodič od izolantu. Uvádí příklady vedení proudu v kapalinách a plynech z běžného života a přírody. Ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cílce a vysvětlí, proč vzniká střídavý proud. Rozlišuje střídavý a stejnosměrný proud na základě jejich časového průběhu. Popisuje funkci transformátoru, jeho využití při přenosu elektrické energie. Popisuje způsoby výroby a přenosu elektrické energie, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. a posuzuje příznivé i nepříznivé vlivy výroby elektrické energie na životní prostředí.	Magnetické pole cívky s proudem Cívka ve stejnorodém magnetickém poli Stejnoseměrný elektromotor, elektromagnetická indukce vznik střídavého proudu transformátory, rozvodná elektrická síť, generátory elektrického proudu Vedení elektrického proudu v polovodičích Polovodičová dioda, fotodioda, polovodičové součástky. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Výroba a přenos elektrické energie. Jaderná energie Ochrana lidí před radioaktivním zářením Vlastnosti zvuku, prostředí šíření zvuku – vodiče a izolanty zvuku	Ze – magnetické pole Země ENV – energie, šetření energií ENV – využívání alternativních zdrojů, jejich výhody a nevýhody ENV – výhody a nevýhody energie z jádra (např. úložiště jaderného odpadu) ENV – nadměrný hluk (např. kolem dálnic) a jeho negativní dopad na okolní faunu a flóru OSV – ochrana zdraví, ochranné pomůcky pro práci v hlučném prostředí

Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnost zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. VESMÍR Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet. Odliší hvězdu a planety na základě jejich vlastností.	Na základě praktických ukázek a pokusů zjišťuje podstatu zvuku a rozděluje pojmy: kmitočet, tón , hladina zvuku. Aplikuje způsoby ochrany sluchu před nadměrným hlukem. Porovná pohyb vesmírných těles na základě poznatků o gravitačních silách. Porovná planety podle jejich složení Rozděluje planetu a hvězdu.	Rychlost zvuku Tón – výška a kmitočet Nucené chvění a rezonance Odraz zvuku Ozvěna Pohlcování zvuku Hlasitost zvuku Sluneční soustava, její hlavní složky, měření vzdáleností ve vesmíru, měsíční fáze Hvězdy, složení hvězd. Vznik a vývoj vesmíru.	Ze – postavení Země ve vesmíru vznik a vývoj Země
--	---	---	---

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Chemie je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda včetně průřezových témat, přičemž je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a tak zčásti s matematikou (např. Ze – surovinové zdroje chemického průmyslu, PŘ – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, Fy – vlastnosti látek, Ma – chemické výpočty, vyčíslování rovnic, sestavování vzorců chemických látek).

Vše, co nás obklopuje, se skládá z látek, poznatky o těchto látkách a jejich přeměnách společně s jejich pozorováním a bezpečnými pracovními návyky při práci s nimi jsou podstatným obsahem tohoto předmětu. Vzdělávání v předmětu chemie tedy směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí a částicového složení, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učí získávat a upevňovat poznatky pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky a rozvíjet logické myšlení v návaznosti na příbuzné přírodní vědy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách a demonstrační pokusy. Součástí výuky je v každém ročníku krátkodobá exkurze k zařízením souvisejících s výukou (ČOV, moštárna). Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v osmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně. Žáci se vyučují zpravidla v nedělených třídách, v odborné učebně chemie a fyziky, popř. v laboratoři chemie nebo kmenových třídách, vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou bezpečnostní legislativou.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, a k jejich popisu,
- hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením,
- ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- možnosti samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení předkládaných problémových situací souvisejících s učivem chemie,
- možnosti obhajovat svá rozhodnutí,
- k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení,
- k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty,
- aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- správnému užívání chemických symbolů a značek a chemické terminologie,
- k správné argumentaci,
- vzájemné komunikaci při řešení úkolů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci při řešení úkolů,
- ke smysluplné diskusi,
- vytváření situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektu a dodržování pravidel při práci,
- dodržování pravidel slušného chování,
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů,
- k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolání a poskytnutí první pomoci).

Kompetence pracovní

Učitel vede k:

- k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí,
- využití poznatků v běžné praxi.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy

ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V hodinách chemie bude přihlíženo k potřebám žáků se SVP – testy budou zadávány plně písemnou formou, bude upřednostňováno ústní zkoušení a individuální přístup dle potřeb žáka.

Standardní součástí nabídky na prohloubení učiva pro nadané žáky jsou nabídky soutěží a olympiád (především chemická olympiáda).

CHEMIE 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i> POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek. SMĚSI Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení.	<i>Žák</i> Pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace). Rozliší fyzikální a chemický děj. Definuje zásady bezpečné práce. Poskytne první pomoc. Označí telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc. Rozliší a pojmenuje druhy směsí. Definuje pojmy rozpustnost, roztok koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený. Definuje vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění. Vypočítá hmotnostní zlomek složek směsi a koncentrací. Vyjádří vlastními slovy princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace. Provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách. Zvolí vhodný postup k oddělování složek	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce při práci z chemickou látkou a při pokusech směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků exkurze do místních provozů (ČOV, moštárna)	OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem Člověk a zdraví ENV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek Exkurze do provozu (místní ČOV) ENV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MED – kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu

Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Používá pojmy atom a	směsí. Vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění. Uvede procentový obsah hlavních složek vzduchu. Vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny a hlavní znečišťovatele vzduchu. Vysvětlí vznik a význam inverze a smogu. Definuje pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo. Popíše vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu. Určí náboj atomu a molekuly. Nakreslí schéma atomu. Odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu. Vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou. Chemicky zapíše atom a molekulu. Napíše české názvy a značky prvků: H, Li, Na, K, Be, Mg, Ca, Ba, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, Kr, Xe, Ra, Fe.	oddělování složek směsí voda vzduch atom, molekula, ionty chemické prvky periodická	MED – sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě (nanotechnologie apod.) ENV – nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu apod.)
--	---	---	--

molekula ve správných souvislostech. Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. CHEMICKÉ REAKCE Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	Vysvětlí uspořádání prvků v periodické soustavě prvků. Zařadí prvek do skupiny a periody v periodické soustavě prvků (PSP). Vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP. Definuje periodický zákon. Objasní pojmy kovy, nekovy, polokovy. Předvede, co lze odvodit z čísla skupiny a co z čísla periody. Vyjádří pojem perioda, skupina a jak se značí. Umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou. Určí počet atomů ve vzorci. Vysvětlí pojem elektronegativita. Vyhledá elektronegativitu prvku v PSP. Určí charakter chemické vazby podle elektronegativity Vypočítá typ vazby. Vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici. Zapiše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí. Zapiše jednoduché rovnice (hoření C, S apod.). Uvede typy chemických reakcí a obecný	soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti oxidy jednoduché anorganické sloučeniny kyselost a zásaditost roztoků, pH	MED – informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plynových spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech) ENV – vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás) ENV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví OSV – osobní zodpovědnost při práci se žiravými
---	--	---	--

prostředí a uveďte opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uveďte příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Definuje pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu kyseliny a naopak. Napíše vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H_2SO_4, HNO_3. Definuje zásady bezpečné práce s kyselinami. Uvede postup ředění H_2SO_4 koncentrované. Poskytne první pomoc při poleptání. Vysvětlí pojem hydroxid (zásada). Uvede pravidla názvosloví hydroxidů. Vytvoří vzorec z názvu hydroxidu a naopak. Napíše vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$. Dodržuje zásady bezpečné práce s hydroxidy. Poskytne první pomoc při poleptání. Sestaví a vypočítá rovnice neutralizace a ionizace, i jejich obecné rovnice z uvedených kyselin a hydroxidů: HCl, H_2SO_4, HNO_3, NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$. Pojmenuje reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů.		
---	--	--	--

	Uvede příklady užití neutralizace v praxi. Vysvětlí pojem sůl. Vyjádří pravidla názvosloví solí kyslíkatých i bezkyslíkatých. Vytvoří vzorec z názvu soli a naopak. Uvede příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec. Popíše chemický princip výroby páleného vápna, hašeného vápna a princip tvrdnutí malty.		
--	--	--	--

CHEMIE 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák CHEMICKÉ REAKCE Rozliší výchozí látky a produkty, chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Přečte chemické rovnice a	Žák Definuje pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce. Určí oxidační číslo prvku ve sloučenině. Definuje redoxní reakci. Popíše princip výroby surového železa a oceli, princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí. Vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl.	redoxní reakce	Ze – světová naleziště rud Ze – ocelářský průmysl ENV – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí Fe Ze – těžby ropy, uhlí, plynu OSV – vlastní zodpovědnost

ANORGANICKÉ SLOUČENINY Porovná vlastnosti a využití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet. Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. ORGANICKÉ SLOUČENINY Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Sestaví model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$. Zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb. Napíše vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu. Definuje pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly. Zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek. Odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků. Zařadí derivát podle charakteristické skupiny. Vyjádří vlastními slovy význam freonů a vlastnosti a užití teflonu. Napíše vzorec, význam, užití metanu, etanu, glycerolu, fenolu. Vysvětlí pojem vícesytný alkohol. Vysvětlí rozdíl líh (etanol) – denaturovaný líh Vyjádří vlastními slovy podstatu alkoholového kvašení Určí princip výroby destilátů. Vyjádří vlastními slovy důsledky působení metanolu a etanolu na člověka. Napíše vzorec, význam, užití	deriváty uhlovodíků halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny	VKM – záv. sv. hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky ENV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MED – informace o haváriích tankerů OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn, acetylen, benzen atd.) Př – životní prostředí Domácí nauky OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy) ENV – znečištění životního prostředí (a odpadních vod) poškozování živ. prost. v chem. výrobě
--	--	--	---

Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů. Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů.	formaldehydu, acetaldehydu, acetonu. Zná příklady negativních účinků formaldehydu a acetonu. Definuje pravidla bezpečné práce. Napíše vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové. Definuje pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny. Zapiše obecné schéma neutralizace karbonové kyseliny a obecné schéma esterifikace. Rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny. Definuje pojmy monomer, polymer, makromolekula. Napíše rovnici a podmínky fotosyntézy. Rozdělí sacharidy (mono-, oligo-, poly-). Popíše obecné vlastnosti mono- a polysacharidů. Zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, popíše jejich výskyt a význam. Vysvětlí podstatu diabetes. Provede důkaz glukózy a škrobu. Rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe. Rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe. Napíše schéma rovnice vzniku tuku.	makromolekulární chemie přírodní sloučeniny sacharidy tuky bílkoviny lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky,	poškození ozónové vrstvy VKM – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva Ch 8 – destilace Exkurze do provozu (moštárna, pálenice) OSV – poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkohol VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů MED – výsledky průzkumu KHS o užívání alkohol. nápoj nezletilými, vlastní anketa ve třídě OSV – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcinogenní látka) ENV – nakládání se zbytky org. rozp., acetonu aj. Př – zelené rostliny Ze – pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Ze – papírny v ČR
--	--	--	--

CHEMIE A SPOLEČNOST Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek	Uvede zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu. Napíše princip zmýdelnění. Vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí. Uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam. Popíše princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu. Uvede příklad faktoru poškozující bílkoviny. Vyjmenuje některé z funkcí bílkovin. Popíše význam enzymů, katalyzátorů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E. Uvede zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě. Popíše zásady zdravé výživy. Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí. Popíše rozdělení plastů podle vlastností. . Objasní význam recyklace plastů. Definuje pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými	ředitel atd. plasty a umělá textilní vlákna chemie v životě člověka	Př ,VKM, ENV – stav tropických deštných pralesů OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru OSV - osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol ENV – znečištění odpadní vody saponáty VKM – znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu MED – informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti ENV – plasty v odpadech, význam recyklace VKM – plasty jako globální problém lidstva VDO – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými
--	--	---	--

v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	v domácnosti. Definuje pojmy léčiva, drogy, pesticidy, insekticidy, karcinogeny. Uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání. Popíše význam hnojiv. Uvede názvy běžně užívaných hnojiv a běžně užívané stavební materiály a pojiva.		plasty OSV - osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání
--	---	--	---

1. Charakteristika (obsahové, organizační a časové vymezení)

Vyučovací předmět Přírodopis je utvářen z obsahu vzdělávacího oboru Přírodopisu vzdělávací oblasti Člověk a příroda spolu s realizovanými průřezovými tématy, přičemž předmět úzce souvisí s ostatními předměty (Che: průmysl a životní prostředí - chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy; cyklus oxidu uhličitého /fotosyntéza/, Fy: vlastnosti vody, složení atmosféry, světelná energie, sluch, zrak, zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, kulturní krajina, CHKO, Národní parky).

V dnešním přetechizovaném světě plní přírodopis úlohu mostu k vytváření hierarchie životních hodnot potřebných pro trvale udržitelný život. V přírodopisu žáky vedeme k odpovědnosti a úctě k životu, k vnímání krás přírody a k aktivnímu přístupu k poznávání a péči o ní. Vzdělávání v předmětu přírodopisu dále směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožnění poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, k podpoře vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. V hodinách se žáci učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, jsou vedeni k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a seznamují se u živých organismů s jejich stavbou.

Podle charakteru a cílů vzdělávání se v hodinách užívají různé metody a formy práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), přírodovědné vycházky. V každém ročníku jsou pravidelně zařazovány laboratorní práce v souvislosti s výukou. Nezbytnou součástí každoroční výuky jsou pravidelné jednodenní exkurze spojené s intenzivním pozorováním a krátkodobé projekty, při kterých využíváme spolupráce se subjekty činnými v této oblasti (VIS Bílé Karpaty, lesnické učiliště Bzenec atd.).

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět s dotací v šestém, sedmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně, v osmém ročníku má jednododinovou dotaci. Součástí výuky jsou v šestém ročníku laboratorní práce.

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- ke správnému používání odborné terminologie,
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací,
- k týmové spolupráci, k osobní zodpovědnosti za výsledky celé skupiny,

- k nalézání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k využívání metod, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta,
- k využívání různých informačních zdrojů a k práci s nimi.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky,
- k souvislému a kultivovanému vyjadřování,
- k umění vyslovit svůj názor, argumentovat, příp. přijmout kritiku,
- k prezentaci své práce, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování, které je založeno na vzájemné toleranci,
- ke společnému hodnocení úkolů, k úctě k práci jiných, k sebedůvěře, pocitu zodpovědnosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování,
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami,
- k samostatnosti při práci, aby měli možnost sami si práci organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

3. Průřezová témata:

OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace a kompetice

ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MUL – lidské vztahy

VKM – Evropa a svět nás zajímá

4. Výuka žáků se SVP a mimořádně nadaných žáků

Stejně jako v jiných předmětech i v přírodopisu je potřeba přistupovat k žákům se SVP podle jejich omezení a vycházet jim vstříc při naplňování klíčových kompetencí. Ve spolupráci s výchovnou poradkyní a školním speciálním pedagogem je možné přistoupit k úlevám, na které mají tito žáci nárok.

Mimořádně nadaní žáci jsou vedeni vnitřní motivací k dosahování svých osobních maxim, pomoci jiným a dobrovolnému měření sil s ostatními stejně výkonnými jedinci v přehlídkách, soutěžích, projektech a olympiádách.

PŘÍRODOPIS 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozliší základní projevy a podmínky života. Uvede na příkladech z běžného života význam bakterií v přírodě. Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků. Porovná vnější stavbu	Žák Rozliší základní projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, vývin, rozmnožování, dráždivost, a základní podmínky života (světlo, teplo, vzduch, voda, organické a anorganické látky). Dokáže vysvětlit význam bakterií v přírodě. Na příkladech bakterií vysvětlí význam pojmu reducent. Vyloží význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou, mezi houbami hniložijnými a parazitickými, popisuje stavbu těla houby, rozmnožování hub Pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, jejich charakteristické znaky a vysvětlí význam hub v ekosystémech., uvádí zásady sběru hub a první pomoc při otravě houbami. Vysvětlí pojem symbióza na soužití dvou organismů ve stélce lišejníku, pojem indikátor	Základní rostliny a živočichové lesa, rybníka, polí, luk a pastvin Vybrané bakterie půdního a vodního ekosystému Vybrané houby našich lesů a houby polního	Che 9 – cyklus oxidu uhličitého, chemická reakce: fotosyntéza a dýchání Che 8, Fy 6 – vlastnosti vody Fy 7 – složení atmosféry Ze 6 – sféry Země ENV – vlastnosti vody a život ve vodě, ochrana čistoty vody, znečištění ovzduší, vlastnosti půdy, látky měnící

jednotlivých rostlinných orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí v rostlině jako celku. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin. Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. Porovná základní vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování	čistoty ovzduší, průkopník života Vyloží základní rozlišení rostlinného těla, rozliší kořen a oddenek a vysvětlí jejich funkci, vysvětlí pojem stélka. Objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování, pojem výtrusy, semena, plody, plodenství, opylení, oplození, květ jedno- a oboupohlavní, rostlina jednodomá, dvoudomá Uvede příklad nepohlavního rozmnožování rostlin. Vysvětlí pojem vytrvalá, jednoletá a víceletá bylina. Na příkladu rostlinného organismu objasní význam pojmu producent a autotrofní organismus, význam fotosyntézy a dýchání. Vyloží význam rostlin a jejich místo v potravním řetězci. Pozná vybrané zástupce rostlinné říše a zařadí je do jejich přirozených ekosystémů, do vybraných taxonomických jednotek Rozliší rostliny jednoděložné a dvouděložné, nahosemenné a krytosemenné, uvádí jejich znaky Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	ekosystému Vybrané lišejníky našich lesů Vybrané rostliny lesa, rybníka a okolí, luk pastvin a polí	vlastnosti půdy ENV – lišejník = průkopník života, ukazatel čistoty ovzduší ENV – léčivé rostliny ENV les – význam lesa, ubývání lesních porostů, monokultura, pole - způsoby hospodaření, hnojení, postřiky – vliv na prostředí
---	---	--	--

živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na	Popíše stavbu těla vybraných živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci vybraných orgánů. Objasňuje pojmy – heterotrofní, hermafrodit, hnízdní parazitismus, hnízdní okrsek, regenerace, pohlavní dvojtvárnost Na příkladech vysvětlí pohlavní a nepohlavní rozmnožování živočichů. Rozlišuje vývin přímý a nepřímý, proměnu dokonalou a nedokonalou, a uvádí jejich příklady v živočišné říši. Podle charakteristických znaků rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek a zařadí je do ekosystémů. Vyloží význam živočichů a jejich postavení v přírodě. Na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Uvádí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a první pomoc při zranění živočichy. Dokáže objasnit pojmy: společenstvo, ekosystém, producent, konzument, reducent, predátor, parazit, biologická rovnováha, potravní řetězec,	Vybraní živočichové našich lesů, luk, polí, pastvin a vodního ekosystému Les jako celek, rybník jako celek, travní ekosystémy jako celek 4 Laboratorní	Př8 – roztoči a onemocnění nervové soustavy Dě7 – rybníkářství v Čechách Che8 - insekticidy ENV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu –důsledky Vko6, Ze9 – naše obec – lužní lesy, pole, louky Ze6 - ekosystémy ENV – ekosystémy: druhová pestrost v ekosystémech, och
---	--	---	--

životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému. Aplikuje praktické metody pozorování přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	biologická ochrana Rozlišuje lesní patra, pásma řek Uvádí příklady organismů jednotlivých ekosystémů, jejich potravní vztahy. Popíše význam jednotlivých ekosystémů pro člověka. Uvádí příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí, ohrožení ekosystémů (polomy, vývraty, monokultura, přemnožení druhů, vodní květ, eroze) Uvádí příklady ohrožených druhů rostlin i živočichů a příklady jejich ochrany. Pracuje s lupou, mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát, Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	práce – dle učiva: řasy, plankton, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny	rana biodiverzity, narušení ekosystémů
--	--	---	---

PŘÍRODOPIS 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Popíše základní rozdíly mezi	Žák Pojmenuje základní biologické vědní obory.	Zkoumání přírody	

buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel. Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě. Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech.	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel. Vysvětlí rozdíl mezi virem a bakterií, uvede na příkladech z běžného života význam virů. Vysvětlí pojem jednobuněčný organismus. Vysvětlí základní členění těla jednobuněčných organismů, způsob rozmnožování a funkci jednotlivých organel. Uvádí příklady jednobuněčných organismů, jejich význam. Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného (živočišného) těla od buňky přes pletiva (tkáně) až k jednotlivým orgánům. Objasní pojem houby bez plodnic, houby s plodnicí. Zjednodušeně vysvětlí princip rozmnožování hub. Uvádí konkrétní příklady hub bez plodnic a jejich význam pro člověka. Rozliší nižší a vyšší rostlinu. Uvádí příklady výtrusných rostlin Vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapradňorosty. Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě. Vyloží funkce jednotlivých částí rostlinného	Buňka Viry Organismy provázející člověka Jednobuněčné organismy Organismy provázející člověka, hospodářsky významné organismy Mnohobuněčné organismy Nižší rostliny a houby Organismy provázející člověka, hospodářsky významné organismy	VKM – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům, pandemie nemocí, očkování, problémy třetího světa, důsledky léčení virových onemocnění antibiotiky
--	---	--	--

Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uveďte praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	těla (kořen, stonek, list, květ, plod). Pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin, určuje význačné zástupce podle atlasů a klíčů. Vysvětlí princip fotosyntézy, dýchání, pohybu vody v rostlině. Uvede příklady pohybů rostlin. Rozliší nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin, vysvětlí jejich princip u nahosemenných a krytosemenných rostlin. Vysvětlí pojem regenerace a jeho využití při vegetativním rozmnožování rostlin. Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci vybraných orgánů. Rozlišuje vnitřní a vnější parazity. Podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce. Rozlišuje vodní a suchozemské druhy. Pozná vybrané zástupce měkkýšů, jejich význam a postavení v přírodě. Popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce vybraných orgánů. Vysvětlí význam žížaly v přírodě. Popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců. Rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků.	Vyšší rostliny Výtrusné rostliny Semenné rostliny Základní orgány těl semenných rostlin Okolí lidských sídel Celistvost rostlinného těla, život rostliny Rozmnožování rostlin Bezobratlí živočichové Organismy	Che – insekticidy ENV- narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky, biologický boj
---	--	---	---

Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Aplikuje praktické metody pozorování přírody. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	Uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd. Popíše tělo hmyzu. Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou. Rozliší nejznámější řády hmyzu a pozná vybrané zástupce. Zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu. Vysvětlí pojem umělý ekosystém. Uvádí příklady výskytu organismů v prostředí umělých ekosystémů, objasní způsob jejich života a vztahy mezi nimi, jejich „užitečnost“ či „škodlivost“. Uvádí příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy. Objasní význam sídlištní zeleně. Vysvětlí na příkladech pojmy: očkování, imunita, parazit, deratizace, prevence. Uvádí příklady výskytu organismů v cizokrajných ekosystémech. Vyhledá význam cizokrajných ekosystémů (tropické lesy). Pracuje s pomůckami určenými k pozorování přírody.	provázející člověka Žahavci Ploštěnci Měkkýši Kroužkovci Členovci Organismy provázející člověka Hospodářsky významné organismy Umělé ekosystémy – okolí lidských sídel, lidské sídla Cizokrajné ekosystémy	Př - 8.r. – živočichové a onemocnění člověka ENV – odpady a hospodaření s odpady Osv - základní hygienické návyky ENV – druhová rozmanitost cizokrajných ekosystémů, globální význam tropického lesa Ze – cizokrajné ekosystémy
---	---	---	---

	Vyjmenuje některé negativní důsledky porušování pravidel bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.		
--	--	--	--

PŘÍRODOPIS 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozpozná, porovná a objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných obratlovců. Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů, orgánových soustav živočichů.	Žák Porovná vnitřní a vnější stavbu obratlovců za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů: - kůže a kožní útvary, - tkáně obratlovců, - kostru, - svalstvo, - trávicí soustavy, - dýchací soustavy, - oběhové soustavy, - vylučovací soustavy, - řídící soustavy, - smyslové orgány,	Obratlovci Povrch těla obratlovců Tvar a pohyb těla obratlovců Základní činnosti těla obratlovců	Pč 8 – laboratorní práce – obratlovci, člověk VKM – ohrožené druhy, nezákonný lov

Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických jednotek. Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří.	- rozmnožovací soustavy obratlovců. Rozdělí zástupce do hlavních taxonomických jednotek a chápe vývojové zdokonalování. Vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí. Uvádí příklady chráněných druhů obratlovců. Zařazuje člověka do systému živočišné říše. Určí polohu a objasní stavbu a funkci jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav lidského těla a vysvětlí jejich vztahy: - kůže, - soustavy tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb, - rozmnožovací soustava - trávicí soustava, - dýchací soustava, - oběhová soustava, - vylučovací soustava.	Rozmnožování obratlovců Zařazování zástupců obratlovců Člověk a ostatní živočichové Povrch lidského těla Tvar a pohyb těla Energie Trávicí soustava Rozmnožovací soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací	MUL- rovnocennost ras Tv - význam posilování, udržování kondice Fy - zákon zachování energie, přeměna energie Che9 - cukry, tuky, bílkoviny Che9 – enzymy, hormony Che8 – chemické složení ovzduší, ENV - znečištěné ovzduší, exhalace MED- využití médií - stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství ENV - ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj Vkz - pitný režim
---	--	--	--

PŘÍRODOPIS 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jejich význam z hlediska dědičnosti.	Žák Určí polohu a objasní stavbu a funkci jednotlivých tkání, orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy: - nervová soustava, - smyslová soustava, - žlázy s vnitřní sekrecí, popíše jednotlivé etapy života, objasňuje vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka, poskytuje první pomoc dle zadaných zásad, uvádí příklady pozitivních a negativních dopadů životního stylu na zdraví člověka. Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů. Objasní význam díla J. G. Mendla,	Člověk: Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Vývin jedince Zdraví a nemoc Dědičnost u člověka	Fy 7– optické jevy Che-9 – enzymy, hormony VKM-pandemie AIDS Vkz - sexualita, pohlavně přenosné choroby Che-9 –návykové látky Vkz - nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus ENV – geneticky upravené potraviny Che 9– nukleové kyseliny

Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody. Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí. Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě. Popíše stavbu vznik a stavbu Země, objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. Objasňuje vybrané fyzikální vlastnosti nerostů. Orientuje se ve stupnici tvrdosti, Rozpozná vybrané nerosty, dělí nerosty do základních skupin, uvádí charakteristiku skupin nerostů. Objasní význam některých důležitých nerostů. Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku, uvádí příklady hornin. Vysvětlí význam a použití důležitých hornin. Rozlišuje příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. Uvede konkrétní příklady vnitřních a vnějších geologických dějů popíše druhy zvětrávání. Popíše oběh vody, rozložení vody na	Podmínky života na Zemi Stavba Země Zemská kůra Minerály Horniny Litosféra Utváření zemského povrchu	Ze - planeta Země, stavba Che8 - paliva, suroviny chemický průmysl Che8 – rozpustnost vápence Ze - vznik pohoří ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
---	--	--	--

na rozvoj a udržení života na Zemi. Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě. Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Aplikuje praktické metody poznávání přírody. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody.	Zemi.” Uvědomuje si důsledky znečištění vod pro organismy. Vysvětlí pojmy skleníkový efekt, ozonové díry, emise, imise. Zdůvodní nutnost stálosti složení atmosféry pro život. Porovná význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. Popíše vznik a složení půdy, Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy, objasní její význam. Uvádí příklady ohrožení a rekultivace půd. Orientuje se v globálních problémech Země. Popíše teorie o vzniku a vývoji života na Zemi. Rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů. Objasní význam díla Ch. Darwina Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Popíše rozmanitost přírody v ČR A zdůvodní nezbytnost její ochrany.	Hydrosféra – rozložení vody na Zemi, oběh vody, ohrožení vod Atmosféra – složení, ohrožení atmosféry Pedosféra – půdní druhy a typy, vznik půdy, ohrožení půdy Dějiny Země	Vko – globální problémy lidstva, vyčerpatelnost zdrojů VKM - spolupráce v otázkách životního prostředí a udržitelného rozvoje Dě – Dějiny lidstva ENV- vztah člověka k prostředí Che – vliv chemického průmyslu, energetiky na životní prostředí PČ 9 – laboratorní práce
---	--	--	---

	Vyhledá v geologické mapě ČR potřebné informace. Používá zjednodušené určovací klíče a atlasy. Zdůvodní potřebu dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody.		
--	--	--	--

Název předmětu: Zeměpis – 2. stupeň (Ze)

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět zeměpis je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž její obsah těsně souvisí s dalšími předměty stejné vzdělávací oblasti i s jinými předměty (chemie – chemické ohrožení a ekologie, fyzika – Země jako vesmírné těleso a fyzikální zákonitosti, přírodopis – biosféra, matematika – převody jednotek, práce s grafy, dějepis – kultura národů, historie a vývoj států).

Jedním z důležitých úkolů zeměpisu je dát žákům potřebné základní informace o prostoru, v němž se odehrává náš život. Větší důraz je kladen na oblasti žákům bližší. Dalším úkolem je orientovat se v prostoru, a to nejen ve volné přírodě, ale i ve městech a při cestování. Konečným cílem pak je pochopení zeměpisné podmíněnosti souvislostí v životě jedinců, národů a celých kultur. Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k osvojení a hodnocení základních informací z oblasti geografie, kartografie a topografie, dále k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionu, poznávání regionů světa a k respektování přírodních hodnot a podpoře ochrany přírody a schopnosti náhledu do globálních problémů lidstva.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělání se mění metody a formy práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami – obrazovým materiálem, videem, samostatná či skupinová práce – práce s mapou, pracovním listem, odbornou literaturou, časopisy, novinami a internetem a projektové zpracování různých témat. Zeměpisné vycházky a exkurze – jakkoliv zaměřené (i ve spolupráci s dalšími subjekty) – jsou součástí každého ročníku vyučování zeměpisu. Předmět je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně školy, v sedmém ročníku s dotací jedna hodina týdně, v ostatních ročnících s dvouhodinovou dotací.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení,
- posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a k jasné formulaci závěrů,
- k týmové práci – pozitivní vztah k učení,
- poznávání smyslu a cíle učení pro život a budoucí povolání,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky – využití v praxi,
- k využití poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- získávání schopností pochopit problém, najít různé způsoby jeho řešení,
- řešení problémů na základě předešlých zkušeností či nově získaných informací,
- prohlubování schopnosti kritického myšlení a tolerance jiného názoru,
- odpovědím na otevřené otázky, argumentaci a diskusi na určité téma,
- vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu,
- formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu,
- naslouchání a respektování názorů druhých,
- přijetí kritiky.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhání si a schopnosti požádat o pomoc,
- vzájemnému naslouchání,
- utváření pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci,
- spoluúčasti na tvorbě a dodržování pravidel společné práce.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- poznávání cizích kultur a mentality jiných národů,
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí a kvalitní životní styl,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomění si důležitosti efektivní práce,
- dodržování pracovní, bezpečnostní kázně a ochraně svého zdraví,
- provádění praktické činnosti – práce na PC, exkurze, projekty.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání

VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě

VKMV - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MUL – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V hodinách zeměpisu je u žáků s SVP respektováno jejich individuální tempo. Podle charakteru žáka a stupně postižení je při ověřování znalostí upřednostňováno buď ústní, nebo písemné zkoušení. Při písemných testech mají dostatečnou časovou rezervu. K procvičování učiva může využívat vhodné výukové programy.

Nadaným žákům zadává učitel při výuce náročnější úkoly, které slouží k prohloubení a doplnění vzdělávacího obsahu. Mimo vyučování se těmto dětem nabízí účast v soutěžích a olympiádách.

ZEMĚPIS 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů,	Žák Použije glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země. Aplikuje pojmy: poledník, rovnoběžka, rovník, obratník, polární kruh. Použije zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi. Rozliší různé druhy plánů a map. Určí svoji polohu. Přepočítá vzdálenosti podle různých měřítek. Vytvoří vlastní mapy.	Znázornění Země Glóbus Poledníky a rovnoběžky Určování zeměpisné polohy Plány a mapy, jejich měřítko	OSV – Rozvoj schopností poznávání Ma – práce s měřítkem Ma – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země, planet

diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti,	Vyhledává potřebné informace v mapových atlasech podle obsahu a rejstříku. Vyjmenuje části sluneční soustavy. Srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Zná dva základní pohyby Země a vysvětlí jejich důsledky. Popíše polohu, povrch a pohyby Měsíce. Vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období. Přepočítá čas ve stejném okamžiku v časových pásmech. Objasní pojem krajinná sféra. Rozezná objekty, jevy a procesy v jednotlivých složkách přírodní sféry.	Vesmír Planeta Země. Sluneční soustava. Roční období. Časová pásma práce s atlasem. Přírodní obraz Země Krajinná sféra Země a její složky. Litosféra. Atmosféra. Hydrosféra. Pedosféra. Biosféra.	Př – roční období – změny v přírodě Fy – sluneční soustava Exkurze do planetária nebo hvězdárny ENV – Ekosystémy - Základní podmínky života Př – flóra a fauna
--	--	--	---

zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně	Pozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. Objasní stavbu zemského tělesa a dna oceánů. Posoudí zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností. Rozliší základní pojmy z klimatologie a meteorologie. Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. Vypozoruje, zaznamená a vyhodnotí počasí v místě svého bydliště. Zdůvodní význam vody v přírodě a vysvětluje oběh vody v přírodě. Objasní a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda,	Zeměpis světadílů a oceánů Světový oceán, Arktida a Antarktida, Afrika: - poloha a rozloha. - členitost pobřeží. - povrch. - podnebí. - vodstvo. - přírodní krajiny. - obyvatelstvo. - hospodářství. - státy.	MUL – Lidské vztahy Vko– Ochrana člověka za mimořádných událostí
--	---	---	--

hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných(modelových) států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení,ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže. Popíše složení půdy a její hospodářské využití. Vysvětlí příčiny úbytku půdy na světě. Zdůvodní závislost uspořádání flóry a fauny na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. Vymezí geografická šířková pásma na Zemi. Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí. Charakterizuje jednotlivé oceány a vyhledává je na mapě. Ukáže na mapě polární oblasti. Uvede hlavní znaky polárních oblastí. Podle mapy popíše polohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - pozorování v terénu, v místní krajině - orientační body, pomůcky a přístroje - světové strany, odhad vzdálenosti a výšek objektů - ochrana člověka při	
--	--	---	--

Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	Popíše nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí. Vyhledá aktuální informace o daném regionu. Objasní základní topografické pojmy. Správně čte terén s pomocí mapy. Přírodě neubližuje, pomáhá jí.	ohrožení zdraví života – živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí	
--	---	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a (modelových) států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich.	Žák Podle mapy popíše polohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny. Popíše základní znaky obyvatelstva. Vyjmenuje základní znaky hospodářství. Ukáže na mapě jednotlivé státy a určí jejich hlavní města. Popíše nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí. Vyhledá aktuální informace o daném regionu.	Zeměpis světadílů Austrálie a Oceánie, Amerika: - poloha a rozloha. - členitost pobřeží. - povrch. - podnebí. - vodstvo. - přírodní krajiny. - obyvatelstvo. - hospodářství. - státy.	OSV – Rozvoj schopností poznávání MUL – Lidské vztahy

ZEMĚPIS 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých států. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou změn v nich.	Žák Podle mapy popisuje polohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo a přírodní krajiny. Opíše základní znaky obyvatelstva. Vyjmenuje základní znaky hospodářství. Ukáže na mapě jednotlivé státy a určí jejich hlavní města. Popisuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí. Vyhledává aktuální informace o daném regionu.	Zeměpis světadílů Evropa, Asie: - poloha a rozloha - členitost pobřeží - povrch - podnebí - vodstvo - přírodní krajiny - obyvatelstvo - hospodářství - státy.	OSV – Rozvoj schopností poznávání MUL – Etnický původ - Lidské vztahy VKM – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět

--	--	--	--

ZEMĚPIS 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.	Žák Popisuje polohu, vznik a vývoj reliéfu, určuje a vyhledává horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, hospodářství, obyvatelstvo a sídla. Vyhledává aktuální informace o ČR a o jejím zapojení do světového dění. Charakterizuje jednotlivé kraje ČR a vyhledává je na mapě. Popisuje regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury. Posuzuje postavení regionu v rámci kraje. Pracuje aktivně s turistickou	Česká republika - poloha, rozloha, povrch, vodstvo, podnebí, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo, hospodářství, sídla. ČR a svět Kraje ČR Místní region – Strážnicko	OSV– Rozvoj schopností poznávání VKM – Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Dě – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19.stol. Vko – žiji v ČR Vko - žiji v kraji VDO – Formy participace občanů v politickém životě ENV – Vztah člověka k prostředí Vko – region Strážnicko

Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	mapou místního regionu. Vyhledává aktuální geografické údaje týkající se své obce. Charakterizuje obyvatelstvo světa.	Společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa - obyvatelstvo, sídla	
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou orientaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	Rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel. Určí a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství. Zdůvodňuje příčiny územního rozmístění hospodářských aktivit.	Hospodářství Státy světa	VDO – Občan, občanská společnost a stát Ma - porovnávání rozlohy, hustoty obyvatelstva
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné, základní geografické znaky sídel.	Vyhledává a charakterizuje státy podle zájmové integrace. Pracuje s tematickými mapami.	Globální problémy současného světa	MUL – Multikulturalita
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového	Vyhledává aktuální informace o státech světa.		Vko– globální problémy světa

hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce	Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín. V atlase vyhledává jednotlivé ekosystémy. Zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a čase na krajinu a životní prostředí.	Životní prostředí Přírodní a kulturní krajina Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí Př – ochrana životního prostředí - ekosystémy
---	---	--	--

krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.			
--	--	--	--

Název předmětu: **Hudební výchova – 1. stupeň (Hv)**

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova, součástí výuky jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na rozvoj hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi v oblasti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální a hudebně pohybové. Prostřednictvím těchto dovedností žák uplatňuje svůj individuální potenciál.

Výuka předmětu probíhá zpravidla v nedělených kmenových třídách. Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až třetím ročníku s dotací jedna hodinu týdně, ve čtvrtém a pátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- kultivaci svého pěveckého i mluveného projevu,
- posílení správných pěveckých návyků,
- ztvárnění hudby pomocí pohybu, tance a gest,
- vnímají znějící hudbu a poznávají různých hudebních žánrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů a emocionálnímu obohacení,
- hledání vhodných způsobů interpretace a vyjádření hudby.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému chování a vyjadřování,
- uvědomění si hudby jako prostředku komunikace,
- prezentaci na různých veřejných vystoupeních.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci se třídou a respektu k druhým,
- toleranci k různým kulturním hodnotám současnosti a minulosti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- účasti na různých veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách,
- seznámení s životem a tvorbou významných osobností hudebního světa,
- posílení regionálního a vlasteneckého cítění a národní hrdosti.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používají jednoduché rytmické nástroje,
- vyjadřují hudby pohybem.

3. Průřezová témata

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení

MUL – kulturní difference, etnický původ

4. Žáci se SVP a mimořádně nadaní žáci

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě.

Žáci se sociálním znevýhodněním:

- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- využívat specifické učebnice a materiály,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky / lze zadávat problémové úkoly, různé hlavolamy, rébusy, referáty/,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák Cvičí dechová a hlasová cvičení. Nacvičuje správné dýchání, nasazení a tvoření tónu, správnou výslovnost. Rozlišuje zvuky a tóny. Sluchově rozlišuje základní vlastností tónu. Melodizuje říkanky, interpretuje dětské lidové písně, dětské písně umělé. Poslouchá jednoduché instrumentálních skladby a písně.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, dechová opora, tvoření tónu, rezonance. Zvuky a tóny kolem nás v běžném životě. Vlastnosti tónu: dlouhý – krátký, silný – slabý. Vzestupná a sestupná melodie Doporučené písně: Zlatá brána, Pod naším okýnkem, Bude zima, bude mráz, Pásli ovce valaši, Štědrej večer nastal, My tři králové, Kotě a sluníčko, Šel zahradník do zahrady, Šla Nanyinka do zelí, Když jsem já ty koně pásal, Žezuličko, kde jsi byla, Máminy oči Doporučené poslechové skladby : F. Škroup – Kde domov můj A. Dvořák – Symfonie č. 8 G dur	

Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hudbu vyjadřuje pohybem. Hraje na hudební nástroje z Orffova instrumentáře. Doprovází říkadla a písňe hrou na tělo.	B. Smetana – pochod studentských legií J. Šlitř – Malé kotě J. J. Ryba – vánoční koledy J. Brahms – Uherský tanec č.5 I. Hurník – Jak se kontrabas zamiloval N. Caste – Koncertantní etuda A dur I. Hurník – Pohádka o princezně žabce A. Vivaldi – Čtvero ročních období – Léto N. A. Rimskij-Korsakov – Let čmeláka Doporučené pohybové hry: Zlatá brána; Čížečku, čížečku; Cib, cib, cibulinka; Šla Nanyňka do zelí; Šáteček Reprodukce rytmů pomocí Orffova instrumentáře a hry na tělo, metrum, rytmus	
--	--	---	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně	Žák Cvičí dechová a hlasová cvičení a nacvičuje správné dýchání. Při zpěvu správně vyslovuje. Rozlišuje vlastnosti tónů. Poznává notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a noty podle délky. Cvičí rytmická cvičení – reprodukuje motivy a rytmy, melodizuje text, interpretuje dětské lidové písně, dětské umělé písně.	Gymnastika mluvidel, zesilování a zeslabování hlasu, brániční dýchání, dechová opora, tvoření tónu, rezonance. Vzestupná a sestupná melodie – stupnice, piano, mezzoforte, forte. Notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrtě, noty g, a, h. Rytmické slabiky, tleskání, hra na tělo, metrum, rytmus, $\frac{3}{4}$ takt – Orffův instrumentář. Doporučené písně: Kočka leze dírou, Okolo Frýdku cestička, Pod naším okýnkem, Na tý louce zelený, Já mám koně, Nesem vám noviny, Jak jsi krásné, neviňátko, Šťěstí, zdraví, pokoj svatý; Kalamajka, Marjánko, Černé oči, Dělání Doporučené poslechové skladby: L.van Beethoven - Symfonie č.6 Pastorální, V. Novák Bouře, B.Smetana - předehra	

instrumentální. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Poslouchá instrumentální skladby a písně. Nacvičuje hudebně-pohybové hry.	k Prodané nevěstě, N.Paganini - Capriccio, C. Saint-Saëns - Karneval zvířat, J.J.Ryba - Česká mše vánoční, F. Mendelssohn-Bartholdy - Svatební pochod, V. Říhovský - Kalamajka, B. Flies - Princi můj maličký spi, I. Hurník – Pohádka, T. Oesten - Triumfální pochod, W. A. Mozart - Malá noční hudba, T. Oesten - Ozvěna, J. Haydn- Koncert sólista, M.Ravel - balet Daphnis et Chloe, C.Saint-Saëns - Slon, Abraxas – ZOO, Země se točí pořád dokola, A. Dvořák- V přírodě Pohybové hry: Hlava, ramena Cib, cib, cibulenka, Kalamajka	
--	---	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr hudby.	Žák Upevňuje správné pěvecké návyky, rozšiřuje rozsah. Zpívá s dynamikou, stoupající a klesající melodií. Nacvičuje solmizační slabiky a zpěv podle pokynů učitele. Nacvičuje rytmická cvičení, doprovod k písni, 2/4 takt, pomlky. Vyjadřuje hudbu pohybem. Rozlišuje základní hudební	Dynamické značky, solmizační slabiky, grafické znázornění melodie Doporučené písně: Starosti s muzikou, Ach synku, synku, Slunce za hory, Vyletěla holubička, Dyby byla Morava, Dú Valaši, dú, Beskyde, Beskyde, Štědrej večer nastal, Veselé vánoční hody, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Valčíček, Na tý louce zelený, Když jsem byl malučký, Běží liška k Táboru, Ej padá, padá rosička, Nic nedbám, Červená se line záře Orffův instrumentář, metrum, rytmus, délka tónů Hra na ozvěnu Pohybové hry, pohybový doprovod k polce, přísunový krok Nácvik dirigování Základní hudební nástroje (housle, klavír, flétna) Hudební skladatel Bedřich Smetana	OSV – poznávání svého těla MED – vnímání autora mediálních sdělení MUL – etnický původ MUL – etnický původ

Rozlišuje jednotlivé kality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	nástroje podle zvuku. Pozorně poslouchá instrumentální a vokální skladby.	Doporučené poslechové skladby: I. Hurník – Kolovrátek; A. Webern – 6 orchestrálních kusů; V. Novák – V Tatrách; J. S. Bach – Chorální předehra; L. Mozart – Dětská symfonie; J. S. Bach – Mše h moll; W. A. Mozart – Kouzelná flétna; A. Vivaldi – Zima; A. Dvořák – Můj domov; B. Smetana – Z českých luhů a hájů; F. Chopin – Polonéza; L. van Beethoven – Symfonie č.5; B. Smetana – Prodaná nevěsta; A. Dvořák – Slovanský tanec č.15; S. Prokofjev – Popelka, Hodinová scéna L. Janáček – Příhody lišky Bystroušky J. Suk – V nový život	MED – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
--	--	---	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a	Žák Upevňuje a zdokonaluje správný pěvecký a mluvený	Mollová a durová tónina Písňe lidové a umělé, lidový	Vla – lidové zvyky a tradice

rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	projev, zazpívá stupnici C dur, nacvičuje lidový dvojhlas a vícehlas.	dvojhlas, kánon	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Nacvičuje rytmická cvičení, doprovod k písním.	Doporučené písně: Znám já jeden krásný zámek, Ach, není tu, není, Išla Marina, Ó řebíčku zahradnický, Voděnka studená, My sme Valaši, Chovejte mě má matičko, koledy, Už ty pilky dořezaly, Červená, modrá fiala, Teče voda z javora, Ten chlumecký zámek, Muzikanti, co děláte, A já su synek z Polanky	Vystoupení pro starší spoluobčany v Domově seniorů k Mezinárodnímu dni seniorů Vv – ilustrace, Vánoce, vánoční výzdoba
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Poslechem pozná nejznámější hudební nástroje.	Rozdíl rytmus - melodie Hudební nástroje – dechové, smyčcové, strunné, bicí	MUL – hudba v našem regionu, rozmanitost hudebních kultur
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních	Poslech instrumentálních a vokálních skladeb. Vyjadřuje hudbu pohybem.	Doporučené poslechové skladby : A. Dvořák – Symf. č.9 Z nového světa, B. Smetana – Vltava, P.I. Čajkovskij – Koncert b moll 3. věta, J.S. Bach – Sinfonia, J. Brahms – Variace na Haydnovo téma, J. Mysliveček – Oktet B dur, L. Janáček – Pilky z láských tanců, D. Šostakovič – Symfonie č.10, J. Haydn – Symfonie G dur a fis moll, L. Janáček – Symfonieta, V. Novák – U	MED – vnímání autora

schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.		muziky ze slovácké suity, A.Dvořák – Moravské dvojzpěvy, Árie ježibaby, M.Ravel – Dítě a kouzla Dirigování ve 2/4 taktu , pohybové hry	mediálních sdělen
---	--	--	-------------------

HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Žák Uplatňuje pěvecké dovednosti a zásady hlasové hygieny v pěveckém i mluvním projev. Interpretuje státní hymnu. Zná stupnici C dur. Pracuje s notovou osnovou (zapisuje, čte, porovnává základní hudební značky). Dle svých schopností doprovodí píseň na rytmické a melodické	Houslový klíč, noty v rozsahu c¹-c² repetice, dynamická znaménka Rytmus Hudební nástroje v symfonickém orchestru (smyčcové a dechové nástroje) Intonace a zpěv v durové a mollové tónině Dvojhlas a vícehlas (kánón) Jednoduché dvojhlasé písně v durové či v mollové tónině Doporučené písně: Rodné údolí, Panenka, Bejvávalo, Na tom bošileckém mostku, Tráva neroste, U panského dvora, Kdyby byl Bavorov, koledy, Žádnej neví, co jsou Domažlice, Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku, Čtyři koně jdou, Sedlák, sedlák Písně v 3/4 a 4/4 taktu Doporučené skladby:	Vv – ilustrace Čj – vypravování Vv – Vánoce

Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	hudeb. nástroje (Orff). Taktuje na základě svých schopností v 3/4 a 4/4 taktu. Poslouchá vybrané skladby, poslechem pozná smyčcové a dechové nástroje, pozná varhanní hudbu, vánoční hudbu, trampské písně.	P. I. Čajkovskij – suita č.4-Mozartina J. J. Ryba – Česká mše vánoční W. A. Mozart – Don Giovanni, Menuet Fr. Škroup – Kde domov můj B. Smetana – Libuše, Prodaná nevěsta, Má vlast G. Bizet – Karmen A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z Nového světa L. Janáček – Lašské tance, Říkadla G. F. Händel – Vodní hudba	
---	---	---	--

Název předmětu: **Hudební výchova - 2 . stupeň (Hv)**

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Hudební výchova je utvářen na 2. stupni školy ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru hudební výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá bohatých mezipředmětových vztahů s dalšími předměty (Vv, Čj, Vko, Dě, Pč atd.).

Hudební výchova vychází z dosažené úrovně hudebního rozvoje žáků a plynule navazuje na obsah hudební výchovy na 1. stupni. Původně hravé přístupy k pěveckým, poslechovým, instrumentálním a hudebně pohybovým činnostem se postupně usměrňují v tvořivou a cílevědomou práci. Domníváme se, že vnímání hudby je důležitou součástí života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit. V hudební výchově dále vedeme k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, k celkovému rozvoji žákovy hudebnosti a kultivování jeho projevů a potřeb.

Hudba pomáhá v osobnosti žáka utvářet hierarchii hodnot, rozvíjet tvořivý přístup ke světu, aktivně překonávat životní stereotypy a obohacovat emocionální život. Konečným cílem je nejen naučit žáky hudbu citově prožívat, ale také chápat na úrovni hudebního rozvoje žáků i její společenské funkce.

Ve všech ročnících jsou jednotlivé písně ve vokálních činnostech pouze doporučené a vyučující ve výběru písní podle žánrů může uplatnit větší volnost.

Různé formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce a krátkodobé projekty. Předmět je vyučován s celým třídním kolektivem v odborné učebně hudební výchovy, kmenové učebně, počítačové učebně nebo jiných vhodných prostorách školy s časovou dotací ve všech ročnících druhého stupně jedna hodina týdně.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání a třídění informací podle individuálních hudebních schopností a dovedností,
- používání obecně užívaných hudebních termínů,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi,

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky k:

- samostatnému a kritickému přemýšlení,
- samostatnému zpracování a řešení problémů,
- rozpoznávání problémů a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení,
- pracování s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyjádření a obhájení svého názoru vhodnou formou a tolerování názoru druhých,
- zadávání úkolů, při kterých mohou vzájemně spolupracovat,
- zájmu o náměty a názory ostatních žáků,
- samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů (PC, literatura,...).

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- efektivní spolupráci, respektování názoru jiných,
- objektivnímu přístupu zhodnotit svoji práci i práci ostatních, chápání odlišné kvality svých spolužáků,
- zažívání úspěchu,
- respektování pravidel při práci v týmu, jejich dodržování a ovlivňování kvality práce svou kladnou pracovní činností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názoru druhých,
- vedení k tomu, aby chránili a oceňovali naše kulturní tradice.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- koncentraci na pracovní výkon při samostatné práci a dodržování pravidel,
- vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem,
- dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů,
- dodržování norem společenského chování.

3. Průřezová témata

OSV – komunikace, mezilidské vztahy, kreativita

VKM – občanská společnost a stát

MUL – etnický původ, multikulturalita, lidské vztahy

VKM – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět

ENV – vztah člověka k prostředí

MED – interpretace mediálních sdělení, fungování a vliv médií

4. Výuka žáků se SVP a mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání postižených žáků a žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupce žáka, školskými poradenskými zařízeními, s odborníky,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

Jejich potřebu projevení a uplatnění znalostí a dovedností využít k zapojení do výuky:

- v oblasti hry na jeden či více hudebních nástrojů nebo zpěvu,
- do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- zadávání specifických úkolů,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců	Žák: Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Doprovází rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Rozpoznává dané lidové tance. Sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenovává je.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena - lidové písně našeho regionu Instrumentální činnosti - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - lidové tance – základní kroky (polka, mazurka)	OSV – umění jako prostředek komunikace - sdělení písní, obsah a rozbor písní Tv – hudebně pohybové činnosti: krok pochodový, polkový

různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednouchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora. Poslouchá vybrané skladby.	- hra na tělo - dirigování Poslechové činnosti - poznávání hudebních nástrojů - vokální a instrumentální - státní hymna - B. Smetana - A. Dvořák - L. Janáček	VDO - medailonky ze života autorů MUL – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách ENV – poslech vybraných skladeb
---	---	---	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základně svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a	Žák Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky v jednohlase, popř. v dvojhase. Vyzná se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně melodicky a rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Tvoří vlastní rytmické motivy.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků Doporučené lidové a umělé písňe charakterizující zvukovou proměnu české hudby: - o Ktož jsú boží bojovníci - o Batalion - o Nebeští kavalérové - o Chtíc, aby spal - o Čtyři koně jdou - o Široký, hluboký - o Proč bychom se netěšili Instrumentální činnosti - hra na flétnu - rozlišení durové a mollové tóniny - nástrojová reprodukce známých písni (hra na	OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – estetika mezilidských vztahů OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita

volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednouchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Rozpoznává některé lidové tance (polka, valčík). Reprodukuje pohybem notový záznam. Taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt. Pohybem vyjadřuje obsah písně. Rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. Rozpoznává rozdíly komorní a symfonické hudby. Zařazuje skladbu do příslušného období (doba vzniku, život autora apod.). Rozlišuje skladbu vokální a instrumentální.	flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické jednohlasy, dvojhlasý - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Hudebně pohybové činnosti - polka, valčík - hra na tělo - dirigování - dramatizace písní Poslechové činnosti DOPORUČENÍ SKLADATELÉ A DÍLA: - <u>hudba gotická</u> - o Hospodine, pomiluj ny - o Ktož jsú Boží bojovníci - <u>hudba renesanční</u> - o Růžička (Spirituál kvintet) - o Kryštof Harant z Polžic	Tv – hudebně pohybové činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový Dě – dobové umělecké slohy VDO - vnímání české hudební kultury, emotivnost, prožitek, národní hrdost ENV – citová stránka osobnosti, láska k naší historii, vnímání krásy MUL – lidské vztahy, rovnocennost všech skupin a kultur
---	---	--	--

Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		- <u>hudba barokní</u> - o A. V. Michna z Otradovic - o P. J. Vejvanovský - <u>hudba klasicismu</u> - o J. J. Ryba - <u>hudba romantismu</u> - o B. Smetana - o A. Dvořák - o Z. Fibich - <u>hudba XX. století</u> - o L. Janáček - o B. Martinů - o P. Eben	VKM – jsme Evropané
---	--	--	----------------------------

HUDEBNÍ VÝCHOVA 8. ROČNÍK			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základně svých individuálních	Žák Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. v dvojhase. Vyzná se v jednoduchém grafickém záznamu melodie. Zachycuje rytmus, popř. melodii zpívané nebo hrané písně pomocí notového záznamu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně rytmicky. jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Tvoří vlastní rytmické motivy,	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků - doporučené lidové a umělé písně charakterizující zvukovou proměnu české hudby: - o Veni domine (Basiková) - o Byl vlahý máj (trubadúrská píseň ze 13. st.) - o Tři tamboři (fran. pol 18.st.) - o Ukolébavka (Brahms) - o Pstruh (Schubert) - o Až já budu nade dvorem - o Óda na radost (Beethoven) Instrumentální činnosti	OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – estetika mezilidských vztahů OSV – rozvoj smyslového

hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich	přede hry, mezihry a dohry. Tvoří jednoduchou pohybovou vazbu, rozpozná některé tance (polonéza, mazurka). Reproduje pohybem notový záznam. Využívá při poslechu získané zkušenosti. Rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby. Rozlišuje skladbu vokální a instrumentální. Seznamuje se s hudební skladbou v kontextu s dobou vzniku, životem autora. Seznamuje se s vybranými skladbami. Zařazuje skladbu do příslušného období.	- hra na flétnu (dua, tria) - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické jednohlasy, dvojhlas, trojhlas - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje <u>Doporučené hudebně pohybové činnosti :</u> - polonéza - hra na tělo - dramatizace písní <u>Vývoj hudby, doporučené poslechové skladby</u> STAROVĚK - o Čína - o Řecko, Řím STŘEDOVĚK - <u>hudba gotická</u> - o Ars antiqua - o Ars nova – G. de Machaut	vnímání, obecná kreativita Tv– hud. poh. činnosti VKM - pochopení souvislostí evropských kořenů kontinuity evropského vývoje, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů MUL – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách ENV – citová stránka osobnosti,
--	--	--	---

význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		NOVOVĚK - <u>hudba renesanční</u> - o O. di Lasso - o G. P. da Palestrina - <u>hudba barokní</u> - o J. S. Bach - o A. Vivaldi - o G. F. Händel - <u>hudba klasicismu</u> - o J. Haydn - o W. A. Mozart - o L. van Beethoven - <u>hudba romantismu</u> - o F. Mendelssohn-Bartholdy - o F. Chopin - o P. I. Čajkovskij - <u>hudba XX. století</u> - o C. Debussy - o M. Ravel - o G. Gershwin sonáta a sonátová forma, rondo, polyfonie, kánon, fuga	láska k přírodě, vnímání krásy Vv – spojitost a souvislost mezi druhy umění Dě – vývoj uměleckých slohů
---	--	--	--

HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základně svých individuálních	Žák Zpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase. Vyzná se v jedno- duchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy, příp. jiné nástroje. Projevuje rytmické cítění a rytmickou paměť.	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků Doporučené lidové a umělé písně: - o Pramínek vlasů - o Růže z Texasu - o Pár havraních copánků - o Morituri te salutant - o Motýl - o Purpura - o Yesterday - písně našeho regionu (Slovácko) Instrumentální činnosti - nástrojová reprodukce známých písní (hra na flétnu a Orffovy nástroje, příp. jiné) - melodické a rytmické	OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – estetika mezilidských vztahů OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita

hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		Hudba a film Hudební klipy Soudobá hudba	sdělení a reality, fungování a vliv médií
--	--	---	--

Název : Výtvarná výchova – 1. stupeň (Vv)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je utvořen z charakteristiky a obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, součástí jsou dále rozvedená průřezová témata. Důraz je kladen na tvůrčí činnosti – tvorbu, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku jednu hodinu týdně, probíhá v nedělených kmenových třídách, odborné učebně výtvarné výchovy nebo ve venkovním prostředí. Součástí výuky jsou vhodné výukové programy, návštěvy výtvarných expozic a výstav.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- pozornosti, experimentování pod vedením učitele,
- posuzování a porovnávání výsledků své práce,
- objektivnímu hodnocení,
- poznávání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informací k řešení daného problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností, k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- toleranci, úctě k práci druhého,
- diskuzím, vhodné argumentaci,
- obhajobě výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině,
- vytváření pravidel, která sami respektují,
- pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce při práci v týmu.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- podílení na školních výstavách, soutěžích, výzdobách,
- vytváření pěkného pracovního prostředí,
- péči o úpravu svého zevnějšku.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- snaze využít znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech,
- vnímání nutnosti ochrany životního prostředí.

3. Průřezová témata

ENV – vztah člověka k prostředí

OSV– kreativita

4. Charakteristika práce se žáky s SVP

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě.

Žáci se sociálním znevýhodněním:

- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- využívat specifické učebnice a materiály,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky / lze zadávat problémové úkoly, různé hlavolamy, rébusy, referáty/,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ.	Žák Uspořádá si svůj pracovní prostor. Seznamuje se s výtvarnými potřebami. Poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude pracovat. Osvojuje si základy bezpečnosti při práci Vyjmenuje základní barvy, rozezná světlé a tmavé barvy. Použije vhodné barvy, správně je míchá a nanáší na plochu. Uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše. Pozoruje a výtvarně	Úvod Uspořádání pracovního místa Manipulace s kreslícím náčiním (správné držení, správný postup) Seznámení s výtvarným materiálem Bezpečnost při práci, manipulace s náčiním, pohyb ve třídě Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra s linií, různé druhy linií), tvary (v předmětech kolem nás), barevné kvality (barvy základní a odstíny barev, vlastnosti barev)	OSV - kreativita Pč – příprava a úklid pracovního prostoru M – geometrické tvary Prv - člověk

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání (linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace). Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vnímá tvar živočichů a rostlin. Chápe vzájemné souvislosti předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii. Přibližně vyjadřuje proporce postavy. Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje. Používá svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou. Seznamuje se s obraznými projevy malířů a ilustrátorů dnešní doby. Objasní vztah ilustrace a literárního díla. Respektuje spolupráci ve skupině. Vystavuje své práce.	Uplatňování subjektivity Aktuální témata – rok a jeho tradice. Typy vizuálně obrazných vyjádření – tématické kreslení na základě představ a fantazie, volná malba, ilustrace ke známým pohádkám a říkadlům. Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – vysvětlování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností. Počátky prezentace v rámci skupiny Tvorba a interpretace uznávaných autorů (Lada, Smetana, Čapek) Osobní postoj v komunikaci – odlišnost názorů Instalace výstavy (třída, chodba).	Čj – jednoduché texty přiměřené věku (pohádky, říkadla)
--	--	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ.	Žák Připraví a zorganizuje svoji výtvarnou činnost. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Vybere a použije dostupné zobrazovací prostředky. Rozezná barvy základní a podvojně. Využívá základní klasifikace barev a světlostní kontrast. Uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu. Použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu i ploše. Vytvoří plošnou i prostorovou kompozici. Pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a rostlin. Reprodukuje své	Uspořádání pracovního místa Manipulace s kreslícím náčiním (správné držení, správný postup, bezpečnost) Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra s linií), tvary (předmětech kolem nás, dekorativní řešení plochy pomocí geometrických nebo přírodních prvků), barevné kvality (základní klasifikace barev, kombinace barev na základě přírodních zákonitostí), jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) Uspořádání objektů do celku Sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (fotografie,	OSV - kreativita Pč – příprava a úklid pracovního místa. Ma – křivé a přímé čáry, geometrické tvary Prv – roční období, příroda, věci kolem nás, člověk,

V tvorbě projevuje své zkušenosti, uplatňuje je v plošném a prostorovém uspořádání (linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace). Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně	smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření. Rozvine svou fantazii a výtvarně vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Snaží se o vystižení jednotlivých proporcí postavy v různém prostředí. Vyjádří vlastní zkušenosti prostřednictvím vytvořených tvarů a zachycením popředí a pozadí. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Vyjádří lidové zvyky a tradice. Objasní vztah ilustrace a literárního díla. Zná dětské ilustrátory. Respektuje spolupráci ve skupině. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek.	tiskoviny, televize, ilustrace v knize) Uplatňování subjektivity Aktuální téma – rok a jeho tradice. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Dotváření na základě fantazie Typy vizuálně obrazných vyjádření: tematické kreslení na základě přímého dojmu – krajina, zvířata, rostliny, pohádky – zachycení dějové linky, ilustrace textu, volná malba Ověřování komunikačních účinků. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – objasňování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností, počátky prezentace v rámci skupiny Ilustrátoři dětských knih	významné události v životě dítěte Čj – dětská literatura, spojitost textu s ilustracemi
---	---	---	---

vytvořil, vybral či upravil.	Vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy.	Vztah ilustrace a literárního díla. Osobní postoj v komunikaci – vyjádření k dané vizuální situaci, odlišnost názorů – tolerance a porovnávání Instalace výstavy (třída, chodba)	
------------------------------	---	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků, představ. V tvorbě projevuje své zkušenosti, uplatňuje je v plošném a prostorovém	Žák Předvede přípravu pracovního místa a vlastní výtvarné činnosti. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Rozezná barvy teplé a studené. Určí vlastnosti barev. Dokáže míchat a překrývat barvy. Kombinuje vizuálně obrazná vyjádření Použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše. Vytvoří plošnou i prostorovou kompozici. Použije celou plochu. Vyjadřuje se výtvarně na základě svého vnímání.	Příprava pracovního místa. Organizace vlastní výtvarné činnosti. Poznávání výtvarných nástrojů a technik. Používání neobvyklých materiálů a nástrojů. Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie (hra linií, využívá přítlak a odlehčení), barevné kvality (ředění a míchání barev, barvy ročních období, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev, barevná harmonie), jejich jednoduché vztahy (podobnost , kontrast, rytmus) Malba a kresba na základě smyslového vnímání Kompozice plochy a prostoru Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (fotografie, tiskoviny, televize, ilustrace	OSV - kreativita Pč – práce s kartonem Ma – křivé a rovné čáry, orientace v prostoru Prv – příroda, živá a neživá příroda, člověk, významné události a výročí.

uspořádání (linie, tvary, barvy, objemy a další prvky a jejich kombinace). Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu, vytváří nové a neobvyklé předměty a souvislosti. Pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a rostlin. Rozlišuje lidskou postavu (muž, žena, dítě), vyjadřuje typické pohyby postavy. Uvědomuje si svoji originalitu, sám hledá prostředky pro výtvarný projev. Zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Uvědomuje si okolní	v knize) Uplatňování subjektivity Aktuální témata – rok a jeho tradice, výstavy Prožitky v kresbě a malbě Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Dotváření na základě fantazie Typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, reklama, tématické kreslení na základě přímého dojmu, výtvarné dotváření přírodnin, grafický záznam pohybu, fantazijní kresba, vyjádření osobního zážitku, kombinace neobvyklých předmětů, zvíře a postava v pohybu, pohádky a pověsti (zachycení děje) Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně	Čj - dětská literatura
--	--	---	-------------------------------

	prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot. Rozliší lidové zvyky a tradice. Nalezne společné znaky ilustrace a literárního díla. Vyjmenuje některé dětské ilustrátory. Respektuje spolupráci ve skupině. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. Vystavuje své práce, podílí se na úpravě školy. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění.	obrazných vyjádření – vysvětlování výsledků vlastní tvorby podle svých schopností Osobní postoj v komunikaci – vyjádření k dané vizuální situaci, odlišnost názorů, posouzení názoru druhého Ilustrátoři dětských knih Instalace výstavy (třída, chodba) Druhy výtvarného umění – malířství, sochařství	
--	---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevené vlastní životní zkušenosti i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	Žák Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky . Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Využívá běžné i netradiční materiály a nástroje. Zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy. Zobrazí pohyb postavy v akci. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie. Využívá lineární a kreslené písmo. Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici. Vytváří jednoduché prostorové objekty. Modeluje podle skutečnosti.	Rozvíjení smyslové citlivosti Kresba (pastel, křída) Malba (vodové a temperové barvy) Koláž, mozaika, textilní aplikace Barvy podzimu Světlostní a barevné kontrasty Věci denní potřeby, užité umění Lidské, reálné i fantastické postavy, hlavy Hra s linkou, hra s písmeny, číslicemi Řazení prvků v ploše, symetrická řešení Lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby rostlin Modelování z modelovací hmoty	Čj - rozvoj slovní zásoby, vypravování, popis, písmo M - orientace v ploše, v prostoru geometrické tvary, tělesa, číslice Př - živá a neživá příroda, člověk, ekologie OSV – kreativita ENV – vztah člověka k prostředí

Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézají a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Rozvine svou fantazii a výtvarně vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Experimentuje s danými objekty v prostoru a ploše. Vytváří na základě vlastních zkušeností, fantazie a představitivosti vizuálně obrazná vyjádření. Zachytí tvar těla živočichů a postav v klidu i v pohybu. Zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu.	Uplatňování subjektivity Osobité vyjádření společenské události Osobité vyjádření fantazijní dějové situace Výtvarné hraní s objekty (písmena) Výtvarné vyjádření zážitků ze života dětí Pohyb těla a jeho umístění v ploše a v prostoru Rok a jeho tradice. Výstavy. Ilustrace textů Volná malba Animovaný film, comics Fotografie Reklama, hračky Ověřování komunikačních účinků. Tolerance a porovnávání Umělecká díla současnosti a minulosti Komunikace se spolužáky Výtvarné zachycení zvyků a tradic Různé způsoby	Čj - vypravování, popis, reklama, lidová slovesnost, knihy pro děti Př - život v různých biotopech, ekologie, člověk a životní prostředí Vla - obrazy z českých dějin, památná místa v regionu Hv - poslech
---	---	--	---

	Hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle. Porovnává rozdíly výtvarných děl. Vnímá umění jako bohatství své země. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. Jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo. Vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí.	uměleckého vyjádření skutečnosti (malířství, sochařství, architektura, užité umění) Kultura bydlení, kultura odívání. Výtvarná úprava knihy Účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy	
--	---	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje	Žák Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky. Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření. Zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy. Vystihuje různé velikosti postav vzhledem k prostoru. Uplatňuje výrazové vlastnosti linie. Rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma. Orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici.	Rozvíjení smyslové citlivosti Kresba, malba, koláž, akvarel, textilní aplikace, mozaika Elementární poučení o teorii barev Barevnost přírody Barevné vztahy objektů a pozadí Světelný a barevný kontrast Lidská hlava a postava Hra s různými druhy linie Písmeno jako dekorativní prvek Dekorativní řazení prvků v ploše a v prostoru (symetrická i asymetrická řešení) Užité umění, životní prostředí Plošná i prostorová kulisa (loutkové divadlo) Prostorové útvary, objekty, hračky	OSV - kreativita Čj – vypravování, popis, rozvoj slovní zásoby, písmo M - orientace na ploše, v prostoru, geometrické tvary, tělesa, číslice Př - živá a neživá příroda, člověk, látky a jejich vlastnosti Hv - notová osnova OSV - kreativita ENV - vztah člověka k prostředí

na projevené vlastní životní zkušenosti i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí	Uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Navrhne dekoraci. Užívá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, modeluje. Rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů nálad na základě svého citového prožitku. Uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Uvědomuje si možnosti originality při návrhu vlastního řešení. Experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše. Výtvarně zachytí tvar těla živočichů v pohybu. Zachytí linii postav v klidu i v pohybu. Zhodnotí, obhájí a zdůvodní	Uplatňování subjektivity Vyjadřování subjektivních pocitů a nálad Osobité vyjádření společenské události Osobité vyjádření literárních textů, ilustrace Výtvarné vyjádření zážitků Výtvarné hraní s objekty (písmena, číslice) Fantazijní kresba, malba Tematické kreslení na základě představ a fantazie Zvířata v klidu i v pohybu Poutač, reklama Comics, malá skupina postav v pohybu Ověřování komunikačních účinků Tolerance a porovnávání Umělecká díla současnosti a minulosti Komunikace se spolužáky Výtvarné zachycení zvyků a	
--	--	---	--

dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	vlastní uměleckou výpověď. Vyjadřuje se k tvorbě své i druhých. Dokáže spolupracovat se svými spolužáky. Uvědomuje si hodnotu zvyků a tradic. Chápe rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin jako prostředek k obohacení vlastní kultury. Uvědomuje si význam výtvarného umění jako kulturního dědictví národa a chápe nutnost jeho ochrany. Vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam. Vybaví si výtvarný žánr i jeho souvislosti s dobou a místem vzniku. Vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí.	tradic Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti Umělecké styly (gotika, baroko) Besedy na téma: malířství, sochařství, kresba, grafika, architektura, současná ilustrace, kultura bydlení Vycházky Návštěvy, výstavy Účast na instalaci školní výstavy Výzdoba školy	
--	---	---	--

Název předmětu: Výtvarná výchova – 2. stupeň (Vv)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Výuka výtvarné výchovy umožňuje poznávat okolní svět i schopnosti žáků, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. Žáci si osvojují potřebné výtvarné techniky, rozvíjejí fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu vlastní výraz. Pracuje se ve dvojicích, skupinách nebo jednotlivě podle typu zadání práce. Materiál si žáci obstarávají podle pokynů vyučujících. Součástí výuky jsou výukové programy, pravidelné tematické exkurze a návštěvy výstav.

Vzdělávací obsah vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura a souvisí s dále uvedenými průřezovými tématy a předměty Pracovní činnosti a Hudební výchova. Předmět je vyučován v šestém a sedmém ročníku 2 hodiny týdně a v osmém a devátém ročníku v dotaci jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební a výtvarné výchovy, popř. v kmenové třídě, v areálu školy nebo v jejím okolí. Ve výuce se spojují z organizačních důvodů (dělená výuka Tv) dívky a chlapci z jednoho ročníku.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení,
- práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,
- k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání, posuzování a vyvození závěrů k dalšímu využití,
- k hodnocení toho, co se daří s motivací a osobním příkladem,
- k prezentaci vlastních výsledků,
- k poznávání souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informace vhodné k řešení problému,
- využívání získaných vědomostí a dovedností při objevování různých variant řešení,
- umění obhájit svůj názor,
- spolupráci při řešení problémů,
- prezentování výsledků výtvarné činnosti při vhodných příležitostech.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií,
- vyjádření názoru, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých, přijímat kritiku a poučit se z ní,
- naslouchání a respektování ostatních, ke kultivovanému vyjadřování a chování.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,
- týmové práci a k střídání rolí v týmu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování, ochraně a ocenění naší kulturní tradice a kulturního i historického dědictví, projevení pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojení do kulturního dění,
- poznávání cizích kultur,
- respektování názoru druhých, jejich svobod a potřeb,
- prezentaci výsledků práce a účasti ve výtvarných soutěžích.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel.

3. Průřezová témata

VKM - jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá.

OSV - kreativita, sebepoznání a sebepojetí

MED - práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

MUL - multikulturalita

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy. Vzdělávání žáků s SVP se uskutečňuje formou integrace v běžné třídě. Tvoří se individuální vzdělávací plány se souhlasem rodičů tak, aby se dosáhlo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků. Výuka předmětu probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání. Zohlední se druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání. Spolupracujeme s rodiči, školskými poradenskými zařízeními, s ostatními školami (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích programů).

Podporujeme také talent a nadání žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky. Mimořádně nadaní žáci mohou disponovat jedním, ale i několika druhy nadání na základě rozborů výsledků prací žáka a jeho portfolia. Dále u těchto žáků podporujeme, zapojení do soutěží, reprezentaci školy v předmětu atd.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Užívá prostředky pro	Komponuje dekorativní plochu z linií různé síly, hustoty a směru. Užívá techniku malby. Rozvíjí barevné cítění při výtvarném vyjádření vztahu ke skutečnosti. Zvýrazňuje děj a obsah převážně teplou nebo studenou barevností. Využívá perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje prostor s přírodními a umělými detaily. Rozvíjí tvořivost na základě fantazie, výtvarně vyjadřuje představy	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> <i>* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše.</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, kombinace ve vlastní tvorbě.</i> Uplatňování subjektivity <i>*prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností .</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, komiks</i>	OSV– kreativita VKM– Jsme Evropané MED– fungování a vliv médií ve společnosti.

zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	o budoucnosti lidstva. Vytváří dekorativně užité předměty na základě poznávání vztahů, tvarů, funkce, materiálu a techniky. Využívá znalostí o základních, barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Výtvarně se vyjadřuje k tradicím, zvykům a svátkům.	Perspektiva ve vlastním výtvarném vyjádření. Ověřování komunikačních účinků <i>*osobní postoj v komunikaci</i> – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření. Stavba a barevnost objektů, detail. Subjektivní výtvarné vyjádření reality.	
--	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně	Výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje morfologickou stavbu a vnitřní členění přírodnin, jejich řezů a struktur. Interpretuje dle svým možností proporce lidské hlavy. Snaží se zobrazit tvarovou a prostorovou skladbu předmětů a architektonických tvarů. Komponuje dekorativní plochu z geometrických, stylizovaných přírodních a věcných prvků a harmonických barev Poznává výtvarné principy	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> <i>*prvky vizuálně obrazného vyjádření</i> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše. <i>*uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</i> – umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, hudba, výběr, kombinace ve vlastní tvorbě. Uplatňování subjektivity <i>*uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření</i> – hračky, objekty, ilustrace textů,	MUL - multikulturalita MED Čj – tvorba mediálního sdělení OSV – kreativita. Práce s uměleckým dílem. Dodržování tradic: Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic. VKM – Evropa a svět nás zajímá Výtvarný projekt - umění středověku, architektura, tvorba životního prostředí VKM – Jsme Evropané Např. charakteristické stavby románského slohu

obrazných vyjádření. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	a tvárné vlastnosti různých materiálů. Poznává a využívá tvárných vlastností textilu při jeho zpracování a využití v nové estetické funkci (textilní aplikace, batika). Rozvíjí svou představivost a tvořivost. Využívá představivost a fantazii ve vlastním výtvarném projevu.	volná malba, komiks, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry . Ověřování komunikačních účinků <i>*osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých)</i> <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</i> - využití hudby k rozvoji výtvarné fantazie -prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace <i>*proměny komunikačního obsahu</i>	
---	---	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či	Žák Výtvarně vnímá, analyzuje prostorové útvary předmětů, jejich objemovost a prostorové uspořádání (výsek nejbližšího okolí, domy, stroje, auta). Snaží se vyjádřit tvarové a barevné znaky zajímavých přírodnin a jejich skupin, zobrazit je volně s vystižením modelace, případně prostorových vztahů. Rozvíjí zobrazování lidské figury, zpřesňuje její proporce, snaží se vyjádřit pohyb s využitím názoru a představy. Zobrazuje lidskou hlavu na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku, barevnou a tvarovou nadsázku. Rozvíjí prostorové vidění, citění a výtvarné zobrazování	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> * <i>proky vizuálně obrazného vyjádření</i> – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření * <i>uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</i> – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty. * <i>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</i> – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních,	OSV- kreativita, ex libris VKM – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá. Práce s uměleckým dílem. Výtvarný projekt - Cestujeme po Evropě MED – fungování a vliv médií ve společnosti. Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky. Estetická a komunikativní funkce písma. Krása písma.

samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných	prostorových útvarů na základě pozorování a poučení o prostorovém zobrazení (zátiší), rovnoběžné zobrazení, perspektivní jevy (architektura). Poznává zásady lineární a barevné dekorativní kompozice, využívá linie různé síly, hustoty, směru, výrazu a kontrastu. Osvojuje si písmo (lineární a plošné, řadí ho do slov a krátkých nápisů, grafické značky). Ověřuje výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech. Poznává výrazové vlastnosti různých materiálů (barvu, plochu, tvar a strukturu) a výtvarně je zpracovává, např. textil (textilní aplikace, úprava textury, batika), plastické materiály (nádoby, bižuterie, loutky). Poznává výtvarné principy	dramatických) <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</i> Uplatňování subjektivity <i>*prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, reklama, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</i>	
---	--	---	--

vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	monumentálně dekorativní tvorby v souvislosti s prostorem a architekturou (vitráž, mozaika, keramika, kamínky, sklo, dřevo). Interpretuje svým pohledem umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti. Vyhledává a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování. K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.	Ověřování komunikačních účinků <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace.</i> Techniky kresby Techniky malby Kompozice počítačová grafika, fotografie, video, animace.	
---	--	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Porovnává na konkrétních	Žák Výtvarně vyjádří základní proporce předmětu, postavy. Snaží se chápat vztah materiálu, techniky a výtvarné formy, využívá výrazových možností materiálu Barevně vyjadřuje fyzický pocit nebo psychický stav ověřením funkcí barvy, děj nebo událost s důrazem na expresivně symbolickou funkci barvy. Poznává vztah funkce, formy a prostorového výrazu.	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> <i>* prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř i mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh)</i> <i>*smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní</i>	VKM – Jsme Evropané Dějiny umění. Vztah k architektuře a životnímu prostředí. OSV – sebepoznání a sebepojetí Např. Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž

příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsah	Rozlišuje obsah vizuálně obrazných vyjádření uměleckých projevů. současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích. Porovnává rozdílné výtvarné vyjádření u práce a uměleckého díla.	tvorbě. Uplatňování subjektivity <i>*prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</i> <i>*typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</i> <i>*komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace</i>	MED– práce v realizačním týmu Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)
---	--	--	--

Název předmětu: **Výchova ke zdraví – 2. stupeň (Vkz)**

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je utvořen z obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Jedním z hlavních úkolů předmětu je vybavit žáka takovými dovednostmi a vědomostmi, které mu umožní uvědomit si a zvládat budoucí roli v rodinném životě a stát se spolehlivým, dobrým partnerem, zodpovědným rodičem a občanem společnosti. V hodinách jde především o praktickou aplikaci poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, např. Výchově k občanství. V hodinách jsou realizována některá témata projektu Škola podporující zdraví. Předmět je realizován v osmém a devátém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách (v případě dělení je vhodné v osmém ročníku dělit třídy na chlapce a dívky). Výuka probíhá v kmenových třídách, popř. ve vhodných odborných učebnách.

Vzdělávání je zaměřeno na: preventivní ochranu zdraví, zdravou výživu, zdravý životní styl, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, přehled škodlivých látek, předcházení úrazům, získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování, upevnění návyků poskytovat základní první pomoc.

2. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- efektivnímu učení, organizaci vlastního učení, celoživotnímu vzdělávání
- vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a využívání v praktickém životě,
- vytváření si komplexnější pohledu na přírodní a společenské jevy,
- plánování, organizování a řízení vlastního učení,
- praktickému posuzování učení,
- podrobování učení kritice a využívání v budoucnosti,
- poznání smyslu a cíle učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- vnímání nejrozličnějších problémových situací – mimořádné situace, krizové situace a k plánování, způsobu řešení problémů,
- využití získaných dovedností a vědomostí a k objevování různých variant řešení,
- ke kritickému myšlení, a také k samostatnému řešení problémů,

- obhájení svých rozhodnutí a aplikace známých postupů při řešení obdobných situací.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- ke komunikaci na odpovídající úrovni,
- vyjádření svých myšlenek a názorů v logickém sledu,
- zapojení do diskuze, k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodných reakcí na ně,
- uplatňování bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy,
- obhajování svého názoru a učí sebekontroly a sebeovládání,
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke spolupracování ve skupině,
- podílení se na utváření příjemné atmosféry, pravidel a jejich dodržování v týmu,
- upevňování dobrých mezilidských vztahů a v případě potřeby požádání druhých o pomoc nebo spolupráci při řešení problému a její poskytnutí druhým,
- oceňování zkušeností druhých lidí a respektování názorů,
- vytváření pozitivní představy o sobě samém a podporuje jeho zdravou sebedůvěru a samotný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování názorů jiných a schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítání nátlaku a hrubého zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- zodpovědnému rozhodování v daných situacích,
- respektování a oceňování historického dědictví, smyslu pro kulturu a tvořivost,
- tvořivosti s spolupodílením se na příjemném prostředí,
- chápání společenských norem a zákonů a jeho práv a povinností.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- chápání důležitosti ochrany zdraví a přírody,
- využití ICT pro hledání informací,
- ovládání základních postupů první pomoci,
- využití znalostí i zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržení pravidel a plnění povinností.

3. Průřezová témata

VDO - občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika

MUL – lidské vztahy, kulturní difference, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ENV – vztah člověka k prostředí

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V tématickém celku Výchova ke zdraví je nutno ke zdravotně postiženým žákům přistupovat individuálně. Bude vždy záležet na druhu postižení. Potřebě kompenzačních pomůcek, přizpůsobení organizace činnosti.

Žáci mimořádně nadaní jsou často osobnostně ovlivněni a často bývají introvertní, kritičtější k sobě, ale i k okolnímu světu, zapojujeme je do samostatných a rozsáhlejších prací a k doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací	Žák Rozpozná příznaky běžných nemocí a včas informuje dospělé. Označí nebezpečná místa ve svém okolí a navrhne způsoby bezpečného chování. Vhodně reaguje na úraz. Předvede komunikaci se záchranou službou. Vysvětlí zásady odpovědného chování člověka. Rozezná rizika v různých krizových situacích. Zdůvodní pravidla ochrany člověka při živelných pohromách. Dodržuje pravidla dopravní výchovy. Využívá svých znalostí, jak se chovat v dopravě. Samostatně vyhledá, zpracuje a předá informace dílčí problém z oblasti dopravní výchovy.	Bezpečné chování Běžné nemoci a jejich příznaky. Identifikace nebezpečných míst a prevence před nimi Chování v krizových situacích Zásady první pomoci - zná důležité čísla (155,150, 158, 112) - nejčastější způsoby úrazů - zásady bezpečnosti - bezvědomí, stabilizovaná poloha Ochrana člověka za mimořádných událostí Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví <u>Dopravní výchova</u> - pravidla silničního provozu - chování v dopravě Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztah ve dvojici, společenství	OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání krizových situací) OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (řešení problémů) Vko - pomoc při mimořádných situacích VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)

přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě). Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním,	Popíše a zná základní funkce rodiny a rozdělení rolí v ní. Projevuje úctu k rodinným tradicím a zvykům. Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky. Chová se kultivovaně k opačnému pohlaví. Se snaží dodržovat zásady zdravé výživy. Vytváří si pozitivní postoj ke stravovacím návykům. Rozlišuje rozdíly mezi potravinami z hlediska zdravé výživy, složení a obsahu různých látek v nich. Vysvětlí údaje na obalech potravinových výrobků. Uplatňuje zásady zdravého stravování a pitného režimu. Uplatňuje zásady hygieny. Rozumí vlivu životního prostředí na zdraví. Zná význam otužování a pohybu pro	- kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Zdravý způsob života a péče o zdraví Zdravá výživa a její zásady <i>Výživa a zdraví</i> - zásady zdravého stravování - poruchy příjmu potravy - potraviny a jejich vliv na zdraví člověka Životní prostředí a jeho vliv na zdraví (ovzduší, hluk, půda, voda, zázemí) Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, změny v životě člověka jejich reflexe, volný čas a podpora zdraví	Vko 8 OSV – Mezilidské vztahy (respektování, podpora druhého) MUL – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti) Tv, – zimní sportovně –turistický kurz 5 – 7 dní
---	--	--	--

sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	zdraví. Pečuje o osobní hygienu i o hygienu svého oděvu. Uvědomuje si změny v dospívání. Uplatňuje pravidla intimní osobní hygieny. Utváří si odpovědný vztah k sobě samému a svému okolí. Zařazuje do svého režimu pohybové aktivity. Popíše změny probíhající v dospívání. Diskutuje o problémech puberty. Upevňuje sociální dovednosti v situačních aktivitách. Rozpozná negativní vlivy na člověka a využívá možnosti jejich eliminace.	Puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Autodestruktivní závislosti - kouření, alkohol, drogy, - nadměrná práce s počítačem - nevhodné stravování - neopatrné chování - přílišná tělesná i duševní zátěž	OSV – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
--	---	--	--

mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.	Uvede zdravotní rizika spojená se zneužitím návykových látek, kouřením, alkoholem, drogami, hracími automaty. Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích.		
--	---	--	--

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování. Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských	Žák Rozumí pojmům: HIV, AIDS. Zná některé nemoci způsobené pohlavním stykem. Orientuje se v rozdílech sexuálního chování mezi mužem a ženou. Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné tělesné i duševní zralosti. Vysvětlí početí a vývoj plodu, seznámí se v průběhem porodu. Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i důsledcích jejich použití. Vysvětlí smysl věrnosti ve společném životě manželů a negativní dopady jejího porušování. Začleňuje relaxační a regenerační postupy do režimu ve škole i mimo školy.	Nejrizikovější přenosné pohlavní nemoci Sexuální orientace Poruchy pohlavní identity Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - početí, těhotenství, porod - plánované rodičovství - negativní dopady potratu - péče o dítě Zdravý způsob života a péče o zdraví Režim dne - tělesné, duševní a sociální	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV – Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí) Osv – orientační dny - vícedenní programový pobyt OSV – Seberegulace a sebeorganizace (sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání)

potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Zná životní rytmy. Plánuje, organizuje a řídí efektivně vlastní učení. Rozvrhne si svůj režim dne vzhledem k vlastním potřebám podpory zdraví. Rozlišuje běžné, infekční civilizované choroby a aktivně se proti nim brání. Objasní způsoby přenosu infekčních chorob a ochrany proti nim. Zdůvodní význam očkování i jeho možná rizika. Dodržuje pravidla zdravého životního stylu. Osvojuje si psychosociální dovednosti.	zdraví - efektivní učení Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami - bezpečné způsoby chování - HIV/AIDS - Zdravotní preventivní a lékařská péče - zdravotní rizika civilizačních chorob - preventivní a lékařská péče Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy Autodestruktivní závislosti - pozitivní životní cíle a	OSV – Psychohygiena (rozumové zpracování problému, efektivní komunikace) VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti) OSV – Kooperace a kompetice (seberegulace)
--	---	--	--

Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových	Nacvičuje relaxační a regenerační techniky. Vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu. Vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty. Seznámí se se zákony omezujících kouření, alkohol a drogy. Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek.	hodnoty - návykové látky a bezpečnost v dopravě - návykové látky a zákon - počítače a hazardní hry , gamblerství	v situaci nesouhlasu) OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity) OSV – Komunikace (dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci) VDO – Občan, občanská společnost, a stát (Listina základních práv a svobod) MUL – Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků)
---	--	---	--

látek a životní perspektivu mladého člověka. Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce Vyhodnotí na základě	Samostatně vyhledá v případě potřeby pomoc, případně zkontaktuje kompetentního člověka. Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování. Účastní se dobrovolně akcí pořádaných školou popř. jinou institucí. Nabídne svou pomoc v rámci programu podpory zdraví ve škole nebo v obci. Upevňuje si hodnotové postoje. Vyhledává příklady pozitivních a negativních vlivů na klima a diskutuje nad nimi. Poznává sebe i své tělo i vztah k druhým. Vyjádří svůj názor k pořadům v médiích. Posoudí negativní vliv reklamy. Vytvoří vlastní reklamu.	Manipulativní reklama a informace - reálné a nereálné informace v médiích - reklamní vlivy Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - linky důvěry, krizová centra - krizové situace : šikanování, týrání, sexuální zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení - linky důvěry, krizová centra	MUL – Lidské vztahy (lidská solidarita) OSV – Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí) MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě)
--	--	---	--

svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vyhledá konkrétní příklady pozitivních a negativních vlivů na sociální klima z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vztah sobě a druhým lidem	
--	---	----------------------------------	--

Název předmětu: **Tělesná výchova - 1. stupeň (Tv)**

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen z charakteristiky vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru, součástí jeho obsahu jsou dále zařazená průřezová témata. Tělesná výchova má pro žáky velmi důležitý význam, protože je jedním z nejučinnějších prostředků kompenzace převážně jednostranného pracovního zatížení žáků ve škole. Cílem výuky tělesné výchovy je vyvolat u žáků prožitky a radost z tělesného pohybu a dále je motivovat k tělesné činnosti, nikoliv výuku převážně orientovat na výkonnost. Ve vyučování je kladen důraz na pohybový rozvoj žáků podle principů všestrannosti, a to nejen na zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jejich charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu). Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v jednotlivých hodinách tělesné výchovy formou průpravných, kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cvičení.

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku vždy dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách v tělocvičně, gymnastickém sálu, školním hřišti, popř. jiném určeném místě. Součástí tělesné výchovy je plavecký výcvik ve druhém a třetím ročníku. Výuka plavání, která probíhá mimo areál v plaveckém bazénu, je v rozsahu 20 vyučovacích hodin ročně.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení pohybových schopností a dovedností,
- získávání návyku správného držení těla,
- rozvíjení obratnosti a fyzické zdatnosti,
- průpravným cvičením pro míčové hry, technice házení, chytání, přihrávání a s jednoduchými základy miniher,
- účasti na soutěžích a prezentaci výsledků své práce,
- ochotě se sebezdokonalovat svým přístupem a příkladem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení smyslu pro účelný pohyb,
- přípravě na sportovní výkon (obuv, oděv, úpravu vlasů, jiné doplňky),
- spolupráci při řešení problémů (v kolektivních sportech) a vzájemné toleranci.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede ke:

- správným reakcím na povely učitele,
- zvládání základů požadovaných cvičení,
- shromažďování informací z různých sdělovacích prostředků o sportu,
- kultivovanému vyjadřování při provádění sportovních činností.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci v družstvech, respektování daných pravidel,
- upevňování charakterových vlastností, rozvíjení sociálních vztahů (výhra x prohra, povzbuzení),
- snaze pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržovat pravidla, podřídit se, spolupracovat).

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- schopnosti vcítit se do situace ostatních, odmítání útlaku a hrubého zacházení a nedodržování pravidel,
- účasti na různých sportovních soutěžích (školních, regionálních, okresních apod.),
- posilování vlasteneckého citění sledováním mezinárodních sportovních akcí.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- zapojování do všech pohybových činností dle svých možností a schopností,
- používání různého sportovního náčiní a náradí a dodržování všech pravidel bezpečnosti při zacházení s nimi,
- udržování cvičebního úboru v čistotě a pořádku.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání

MUL – lidské vztahy

4. Charakteristika práce se žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,

- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,
- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- využívat specifické učebnice a materiály,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení.

Žáci mimořádně nadaní:

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů.

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Žák Dodržuje správné držení těla při různých činnostech. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku v družstvu. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu. Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play. Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti. Základy <u>sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost,	Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie MUL – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Uběhne 50 m. Cvičí techniku skoku do dálky a správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed, stoj na lopatkách . Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Podbíhá dlouhé švihadlo a cvičí na lavičkách. Používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní.	organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování. Bezpečnost při sportování. Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv.	Čj – přesné vyjadřování
---	---	---	--------------------------------

TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Žák Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Cvičí vybíjenou. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu. Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play. Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti. <u>Základy sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování. <u>Základy atletiky</u> – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti,	Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie MUL – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce Prv – komunikace lidí a význam pravidel
--	---	--	--

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Užívá nízký start při nácviku sprintu. Uběhne 50 m. Cvičí techniku skoku do dálky. Cvičí správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Podbíhá dlouhé švihadlo. Cvičí na lavičkách. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči. Používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze a na švédské bedně. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv.	vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu. Základy <u>gymnastiky</u> – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly. Bezpečnost při sportování Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv	Prv - bezpečnost Prv – komunikace lidí a význam pravidel Prv - bezpečnost
---	--	---	--

	Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní.		
--	--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)

Žák Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a	Žák Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Cvičí kompenzační a relaxační cviky. Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap spolužáků. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Jedná v duchu fair play. Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč, driblink. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Ovládá hru s basketbalovým míčem. Cvičí střelbu na koš. Cvičí vybíjenou a přehazovanou. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti.	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Základy <u>sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie MUL – lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)
---	--	--	---

soutěžích Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Dodržuje základní pravidla her. Soutěží jako člen družstva. Dodržuje dohodnutou spolupráci a taktiku. Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Poznává zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Ovládá techniku hodů kriketovým míčkem. Užívá nízký start při nácviku sprintu. Uběhne 50m. Užívá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami. Je schopen zapojit se do štafetového běhu. Cvičí techniku skoku do dálky. Cvičí správnou techniku skoku z místa. Provádí kotoul vpřed a vzad, stojí na lopatkách . Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách. Skáče přes švihadlo. Podbíhá dlouhé švihadlo. Cvičí na lavičkách. Provádí přetahy a přetlaky. Šplhá na tyči. Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Používá správnou techniku odrazu	Základy <u>atletiky</u> – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy <u>gymnastiky</u> – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Prv – komunikace lidí a význam pravidel Prv - bezpečnost Čj – přesné vyjadřování
--	---	---	---

	z můstku při cvičení na koze. Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny. při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní.	Bezpečnost při sportování Tělocvičné pojmy – komunikace v Tv	
--	--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Uplatňuje pravidla hygieny a	Žák Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Cvičí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Uplatňuje pohyb. činnosti v průběhu vyuč. procesu i odpočinku (TV chvilky, protažení a sportování o přestávce). Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Provádí kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při Tv Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách Tv	OSV - rozvoj pozornosti a soustředěnosti

bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje;	Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí podle pokynů hru s basketbalovým míčem. Cvičí střelbu na koš a přehazovanou. Aplikuje pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu do prováděných her. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Hází kriketovým míčkem. Předává štafetový kolík při štafetovém běhu. Běží 60m a 200m. Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky. Provádí správnou techniku skoku z místa. Šplhá na tyči. Cvičí na žíněnce – napojované kotouly,	Rozvoj pohyblivosti a koordinace <u>Základy sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <u>Základy atletiky</u>	
---	--	--	--

respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.	přemet stranou. Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Odráží se z můstku při cvičení na koze, provádí výskok do kleku a dřepu, roznožku. Cvičí na švédské bedně. Používá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. Dodržuje povely pořadových cvičení. Dodržuje pravidla kolektivního sportování. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Rozliší dodržení a porušení pravidel. Zjistí zdroje informací o sportovních akcích. Připraví pro ostatní informaci o účasti na sportovních soutěžích.	- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <u>Základy gymnastiky</u> - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, akrobacie Komunikace v Tv – tělocvičné pojmy Organizace při Tv Zásady jednání a chování- fair play, olympijské ideály a symboly	
--	---	---	--

		Zdroje informací o pohybových činnostech	
TĚLESNÁ VÝCHOVA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Žák Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Cvičí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Uplatňuje pohybové činnosti ve vyučovacím procesu i odpočinku (TV chvilky, protažení a sportování o přestávce). Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Správně dýchá při pohybových činnostech. Provádí kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě.	Příprava organismu Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti	OSV - rozvoj pozornosti a soustředěnosti

Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a obuv. Zdokonaluje své pohybové dovednosti na základě pozorování výkonů ostatních spolužáků. Provádí přihrávky jednoruč, obouruč, driblink. Cvičí střelbu na koš a přehazovanou s basketbalovým míčem. Aplikuje pravidla vybíjené, přehazované, malé kopané, florbalu do prováděných her. Provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Hází kriketovým míčkem. Předává štafetový kolík při štafetovém běhu. Běží 400m a 60m. Rozlišuje taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem. Skáče do dálky. Provádí správnou techniku skoku z místa. Šplhá na tyči nebo na laně. Cvičí na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, přemet stranou a stoj na rukou.	Hygiena při Tv Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc v podmínkách Tv Rozvoj pohyblivosti a koordinace <u>Základy sportovních her</u> – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání	
--	--	--	--

Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Přitahuje se do výše čela na hrazdě. Odráží se z můstku při cvičení na koze, provádí roznožku. Cvičí na švédské bedně. Provádí posilovací cvičení s plnými míči. Používá tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží. Dodržuje povely pořadových cvičení. Soutěží v družstvu podle pravidel. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Rozliší dodržení a porušení pravidel her a soutěží. Zjistí zdroje informací o sportovních akcích. Připraví pro ostatní informaci o účasti na sportovních soutěžích. Připraví si vhodné cviky a činnosti na zahřátí organismu. Předcvičuje pro ostatní. Měří pásmem a vyhodnotí atletické disciplíny	podle zjednodušených pravidel minisportů <u>Základy atletiky</u> - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <u>Základy gymnastiky</u> - cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, akrobacie Komunikace v Tv–tělocvičné pojmy Organizace při Tv Zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly	
---	---	--	--

	skok daleký a hod kriketovým míčkem.	Zdroje informací o pohybových činnostech Organizace jednoduchých pohybových činností Speciální cvičení	
--	--------------------------------------	--	--

Název předmětu: Tělesná výchova - 2. stupeň (Tv)

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Tělesná výchova je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví včetně realizovaných průřezových témat, přičemž využívá mezipředmětové vztahy k celé řadě předmětů, např. přírodopisu, hudební výchovy, výchovy ke zdraví, výtvarné výchovy, zeměpisu atd.

Předmět je koncipován jako soubor různých přitažlivých příležitostí k pohybovým činnostem v denním režimu žáků. Ve výuce vytváříme žákům příležitosti, v nichž se pohybové dovednosti stávají zdrojem prožitku, motivace a uspokojení. Z prožitků tělesné výchovy je vytvářen vztah k pohybu, který je podstatným prvkem zdravého životního stylu. Význam má i zdravotně preventivní, korektivní a rozvojová funkce zdravotně tělesné výchovy. Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku, šestém ročníku s hodinovou dotací tři hodiny (z toho jedna hodina se vyučuje společně pro chlapce i dívky ze stejné třídy jako sportovní hry), v sedmém až devátém ročníku dvě hodiny týdně, žáci využívají zpravidla vlastní moderní tělocvičnu, gymnastický sálek na prvním stupni a ve venkovním areálu hřiště na míčové hry a doskočiště. V příznivém počasí se vyučuje tělesná výchova na hřišti školy (prostorově omezeném) a nebo na jiném určeném místě (stadionu TJ Jiskra aj.).

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- poznávání smyslu a cíle svých aktivit,
- plánování, organizování a řízení vlastní činnosti,
- zpracování informací o pohybových aktivitách v rámci nabídky školy,
- sebehodnocení a stanovení si vlastních cílů, umožňujících vnímat vlastní pokrok.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vnímání nejrůznějších problémových situací a způsobu jejich řešení,
- kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím, která jsou schopni obhájit,
- zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- správným způsobům řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- komunikaci na odpovídající úrovni,
- osvojení kultivovaného ústního projevu,
- účinnému se zapojení do diskuze,
- dodržování pravidel slušného chování,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu,
- vytváření pravidel práce v týmu,
- poskytnutí pomoci a spolupráci s ostatními.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- respektování názorů ostatních,
- formování volných a charakterových rysů,
- zodpovědnému rozhodování, podpoře a ochraně zdraví, ohleduplnosti ke druhým,
- aktivnímu zapojení do sportovních činností,
- rozlišování a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...).

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- efektivitě při organizování vlastní práce,
- spoluorganizování svého pohybového režimu,
- využívání znalostí a dovedností v běžné praxi,
- ovládání základních postupů první pomoci,
- dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Při výuce tělesné výchovy se bere ohled na případná omezení a citlivě se postupuje k plnění cílů předmětu. Zohlední se druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání. Pro vzdělávání těchto žáků škola zajistí materiálně technické vybavení, bezbariérové vstupy, speciálního pedagoga či

asistenty, snížený počet žáků ve třídě, odlišnou délku vyučovací hodiny pro žáky s tělesným handicapem, využití vyšší časové dotace, zdravotní tělesnou výchovu apod.

U žáků mimořádně nadaných podporujeme také talent a nadání žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky. Pozorujeme žáky, hovoříme s nimi i s rodiči, děláme rozbor výsledků prací žáka. Způsob výuky vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciací, např. zadávání specifických úkolů, podpora mimoškolních aktivit, zapojení do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Talentovaní žáci reprezentují školu na soutěžích a olympiádách. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent.

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá	Žák Předchází jednostrannému zatížení. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Věnuje se sportování aktivně (i ve volném čase). Uvědomuje si vliv drog a důsledků a důsledků na organismus. Zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných dovedností a usiluje o sebezdokonalování. Zvládá techniku atletických disciplín. Osvojuje si základy techniky nízkého startu, skoku do dálky a výšky, hodu míčkem.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost, Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Základy první pomoci při Tv a sportu. Drogy a jiné škodliviny, jejich vliv na organismus. Péče o sebe sama – zvládání zátěžových situací, zlepšování fyzické kondice, relaxace. Pohybové dovednosti – nástupové tvary a přesuny, rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly Atletika Atletická abeceda, průpravná běžecká cvičení Nízký start, startovní povely, běh	OSV – rozpoznávací fyzické schopnosti Mezipředmětové vztahy: Ze, Př, Vv, Hv, Dě, Ma - olympiáda - historie sport. disciplín - biologie člověka – fyziologie - krása těla - zdraví způsob života OSV - důležitost psychické

možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí	Uplatňuje při vytrvalosti vůli. Zvládá základní gymnastické prvky. Nacvičuje cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Uplatňuje při cvičení svůj fyzický fond. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Osvojuje si dle svých předpokladů základní herní činnosti, využívá je při vlastní hře. Spolupracuje se svými spoluhráči, dodržuje zásady fair play. Snaží se je využívat při	na 100m, běh na 60m Běh vytrvalostní na 600 a 1000m Běh v terénu – rovnoměrný, nerovnoměrný, „indiánský“ běh přes nízké překážky Skok daleký a vysoký – odrazová cvičení, nácvik techniky Hod míčkem – z místa, chůze, rozběhu Gymnastika Organizace a bezpečnost, dopomoc, názvosloví, technika pohybu Akrobacie – kotouly vpřed a vzad, nácvik kotoulu letmo, stoj na lopatkách Hrazda – náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín Kruhy – komíhání ve svisu Přeskoky –průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku, skrčka a roznožka přes kozu Šplh – tyč, lano Sportovní hry vybíjená, přehazovaná, ringo,	pohody a schopnosti koncentrace - kolektivní hry – uplatnění schopnosti pro dobrý výsledek kolektivu - důležitost kooperace Projekty; seznamovací adaptační pobyt
---	--	---	---

k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	různých pohybových hrách a činnosti. Cvičí při hudbě, posiluje kondici. Dbá na správné držení těla. Usiluje o rozvoj své svalové zdatnosti. Koordinuje organizaci v prostoru a při pohybových činnostech. Zvládá bezpečný pohyb na bruslích, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Uplatňuje a využívá při všech činnostech a hrách. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny. Podporuje fair play jednání. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz). Zvládá i dlouhodobější pobyt	pálkovaná Úpoly Přetahy a přetlaky, úpolové odpory Rytmická a kondiční gymnastika Technika pohybů – kroky, skoky, obraty Výběr vhodného hudebního doprovodu Tance – kroky, držení – lidové, country Cvičení s hudbou, aerobik Kalanetika, fitbal Bruslení Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry. Komunikace v Tv Zásady bezpečnosti při sportování (vhodná obuv, oděv, hygiena, přesuny, povely) Tělocvičné názvosloví, povely, signály, vzájemná komunikace při	V případě příznivých klimatických podmínek Učivo prolíná všemi ročníky Soutěže a turnaje probíhají dle plánu akcí ZŠ MK a plánu Okresní rady ASŠK
---	--	--	--

	v přírodě a přesun s mírnou zátěží.	osvojovaných pohybových činnostech Turistika a pobyt v přírodě Zásady jednání a chování	
--	-------------------------------------	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti. Označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Žák Dodržuje zásady přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Kompenzuje zatížení organismu po pohybové činnosti. Jedná v duchu fair play a uvědomuje si význam sportování pro zdraví. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování. Poznává pravidla vybraných her – vybíjená, košíková, florba, fotbal.	SPORTOVNÍ HRY Příprava ke sportovnímu výkonu (držení těla při činnostech, správné dýchání, oblečení a sportovní obuv) Strečink Vztah ke sportu – zásady jednání a chování (následky porušování pravidel, význam sportování pro zdraví člověka, zdravotní handicap) Zásady bezpečnosti při sportování (povely, signály, vhodné oblečení a obutí) základy sportovních her míčové hry a pohybové hry	OSV – psychohygiena OSV – seberegulace a sebeovládání OSV – spolupráce, soutěživost, mezilidské vztahy, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace

--	--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji	Žák: Zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu. Umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Protahovací, posilovací a koordinační cvičení. Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení.	

ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich	Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení. Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje při pohybové průpravě. Zvládá cvičební prvky akrobacie, na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje význam sebeobránných činností.	Atletika - průpravná běžecká cvičení, atletická abeceda, technika běhu, taktika běhu v závodech. Běh na 100m, 60m. Rovnoměrný, „indiánský“ běh v terénu i na dráze. Vytrvalý na dráze – 1200m Štafetový běh – předávka. Běh přes nízké překážky. Průpravná cvičení pro rozběh a odraz pro skok daleký, vysoký. Hod míčkem z rozběhu. Vrh koulí – nácvik techniky, vrh z místa Gymnastika Akrobacie - kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo - přemet stranou, stoj na rukou - rovnovážné polohy v postojích Hrazda po čelo – náskok do vzporu zákmihem seskok, výmyk Kruhy – komíhání ve svisu trampolínka – skoky s odrazem prosté, kladina –	
--	---	---	--

prezentaci. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech. Seznamuje se historií a současností sportu. Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Ovládá pravidla hry, teorii grafického značení jednoduchých herních činností. Uplatňuje ve hře herní kombinace. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Poznává základní techniky sjezdového lyžování a snowboardingu. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky,	náskok, chůze, obraty, seskok Koza – přeskok přes kozu našíř – roznožka, skrčka s dopomocí (švédská bedna) Šplh - tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – technika pohybů. Cvičení s náčiním – švihadlo, stuha. Krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem. Technika tanců – výběr z lidových, country Posilovací cvičení bez náčiní – kalanetika. Posilovací a uvolňovací cvičení s náčiním – medicimbaly, lavičky, žebřiny Úpoly - chlapci -úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory -střehy, držení v postoji a na zemi Sportovní hry - dívky Míčové hry – basketbal –herní	Projekty, kursy: V případě realizace vícedenní akce Škola v přírodě: zimní sportovně-turistický pobyt na horách v trvání 5-7 dní (+Etv+Vkz) V případě vhodných klimatických podmínek
--	--	---	---

	sjezdovky, běžecké tratě a zimní turistice a řídí se jimi. Zná zásady přivolání první pomoci.	činnosti jednotlivce, útočné a obranné kombinace, taktika hry. Volejbal- nácvik odbití spodem, bagr Florbal- práce s balonkem, herní činnosti jednotlivce, pravidla Chlapci míčové hry – fotbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, řízená hra - utkání Basketbal-herní činnosti jednotlivce, systém hry, obrana, útočná fáze, nácvik střelby. Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný rozjezd a zastavení - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry. Sjezdové lyžování – základní lyžařské techniky.	
--	---	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová

			témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře	Žák Poznává význam pohybu pro zdraví. Orientuje se ve zdravotních zdatnostech. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Osvojuje si hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech. Podle svých předpokladů zvládá techniku i taktiku rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Získané dovednosti uplatní ve hře, soutěži nebo rekreačních	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Základní rychlostní, vytrvalostní a silová cvičení. Správné držení těla. Atletika Běh na 60m, 100m, 400m. Běh vytrvalostní na 1500m, běh přes nízké překážky Štafetový běh Skok daleký, vysoký - technika flopu Hod míčkem, granátem Vrh koulí – upevňování: sun, odvrh, měření Gymnastika Akrobacie – jednoduchá sestava s dopomocí: skoky na místě, z místa, přemet stranou, stoj na ruku do kotoulu s dopomocí	OSV – rozvoj pozornosti a soustředěnosti, Mezipředmětové vztahy: PŘ, Fy, Ma, DĚ, Ze

novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	činnostech. Má radost, že zvládl základní gymnastické prvky. Cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí. Zvládá jednoduché taneční kroky. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě, posiluje kondici. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	Hrazda jednoduchá sestava s dopomocí, kruhy – houpání s obraty, u záhupu seskok, nácvik jednoduché sestavy s dopomocí, trampolínka – skoky s pohyby nohou, švédská bedna nadél – náskok, přeběh, seskok, kotoul Koza – přeskok přes kozu našíř – roznožka, skrčka s dopomocí Šplh na tyči s přírazem, lano Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – jednoduchá sestava s hudebním doprovodem. Cvičení s náčiním – švihadlo, míč, pohybová skladba s hudebním doprovodem. Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilates, s náčiním - fitbal Úpoly - chlapci - úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory -střehy, držení v postoji a na	
---	---	---	--

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Stručně popíše historií a současnost sportu. Seznamuje se s pravidly, zásadami jednání a chování. Zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou pohybovou i společenskou činnost.	zemi - obrana proti objetí ,škrzení Sportovní hry - dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání.horní i dolní přihrávka, taktika hry. Florbal – hra, zdokonalují herní činnosti Basketbal hra - chlapci Míčové hry – basketbal – herní činnosti jednotlivce,obranne kombinace –osobní – zónová obrana,útočné kombinace,řízená hra - utkání Florbal-herní kombinace, zdokonalují základní typy střelby, hra. Fotbal Volejbal-herní činnosti jednotlivce, odbití obouruč vrchem i spodem, podání horní i dolní přihrávka, taktika hry. Sezónní sporty Bruslení – zvládá bezpečný	Při vhodných klimatických podmínkách
--	---	---	---

		rozjezd a zastavení - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - ovládá pohyb na bruslích s hokejovým nářadím Komunikace v TV	
--	--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je	Žák Poznává význam pohybu pro zdraví. Věnuje se sportování aktivně i ve volném čase. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů rychlého a vytrvalého běhu na dráze i v terénu. Zvládá techniku atletických disciplín. Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, má osvojené návyky a dodržuje je.	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Atletika Běh vytrvalý do 1500 m dívky a do 3000 m chlapci Běh přes nízké překážky, štafetový běh. Skok daleký, skok vysoký Hod míčkem, granátem, vrh koulí Sprint Gymnastika	

aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. Jednoduchá sestava, cvičební prvky na hrazdě i kruzích. Zvládne obtížný prvek s dopomocí. Koordinuje organizaci prostoru a pohybových činností. Poznává sílu kolektivu při dosažení dobrého výsledku. Cvičí při hudbě. Zvládá jednoduché taneční kroky, při tanci používá správnou techniku. Podle svých možností zlepšuje úroveň svých dovedností. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si své možnosti ve střetu s protivníkem. Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit	Akrobacie, hrazda, kruhy, trampolína, švédská bedna - samostatné sestavení a provedení jednoduché sestavy. Šplh Koza – přeskok přes kozu nadél i našír – skrčka, roznožka, odbočka Kruhy – jednoduchá sestava Rytmická a kondiční gymnastika - dívky Aerobik – jednoduchá vlastní sestava s hudebním doprovodem Cvičení s náčiním – švihadlo, obruč - krátká pohybová skladba s hudebním doprovodem. Relaxační a kondiční cvičení bez náčiní – pilatek, strečink Úpoly - chlapci - úpolová obratnost - pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky, odpory	
---	---	--	--

Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá	sportovní utkání svých vrstevníků. Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, obraty a zastavení. Chápe bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost.	- střehy, držení v postoji a na zemi - únik z držení - sebeobrana – zneškodnění soupeře Sportovní hry - dívky Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, základy herních systémů, taktika hry Doplňkové sporty Basketbal – hra, taktika Florbal – hra, systém hry. - chlapci Míčové hry – volejbal – herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem i spodem, podání. horní i dolní přihrávka, taktika hry basketbal – řízená hra - utkání Florbal – velký – pravidla, herní činnosti, útočné kombinace – hra Fotbal Sezónní sporty	Při vhodných klimatických podmínkách
--	--	--	---

možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.		Bruslení – zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - hokej - chlapci - technika jednoduchých skoků a obrátů na bruslích – - akrobacie - dívky	
---	--	--	--

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vytvořen ze vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, součástí obsahu jsou dále vymezená průřezová témata. Obsahem předmětu jsou pracovní činnosti, které žákům slouží k získání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a k profesionální orientaci.

Pracovní činnosti se vyučují jako samostatný předmět v prvním až pátém ročníku školy s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v nedělených třídách v kmenové učebně, odborných učebnách a v okolí školy (v případě vyšších počtů žáků ve třídách je možné rozdělit žáky k výuce ve dvou třídách). Důraz je kladen na: osvojení si základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních činnostech, používání vhodných nástrojů, náradí, pomůcek, vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku, bezpečnost při práci.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení jemné motoriky a manuální zručnosti,
- rozlišování jednoduchých pracovních nástrojů, poznávání k čemu slouží, bezpečnému zacházení,
- rozlišování různých materiálů, všímání si jejich vlastností,
- osvojování si jednoduchých pracovních operací a postupů, organizování práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- zájmu o řešení ekologických problémů – třídění odpadu, ochrana přírody.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- práci ve skupině, podpoře a rozvíjení kultivovaného chování a vyjadřování.
- vzájemné spolupráci.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spolupráci ve skupině,
- společnému hodnocení práce,
- prezentování výsledků své práce na školních výstavách,
- uznávání práce vlastní i svých spolužáků.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- dodržování hygieny a bezpečnosti práce,
- respektování školního řádu a vnitřního řádu odborných učeben.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- bezpečnému a správnému používání pracovních nástrojů, pomůcek, náčiní,
- poskytování první pomoci při úrazu (žáci dbají na ochranu zdraví svého i svých spolužáků),
- postupnému vytváření pozitivního vztahu k práci,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti.

3. Průřezová témata

ENV – vztah člověka k prostředí

OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MUL – lidské vztahy

4. Charakteristika práce se žáky s SVP

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů,
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním,
- upravit očekávané výstupy tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné,
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě,
- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.

Žáci mimořádně nadaní

Je nutné v nich podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky

Žáci mimořádně nadaní jsou často osobnostně ovlivněni a často bývají introvertní, kritičtější k sobě, ale i k okolnímu světu.

Způsoby přístupu k nadaným žákům:

- zadávání specifických úkolů,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- vytváření skupin pro podporu spolupráce ve tříd.

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Žák Tvoří otázky podle předlohy. Tvoří modely dle vlastní fantazie. Staví z kostek. Tvoří s přírodninami i s jiným materiálem. Provádí jednoduché pracovní operace. Vybírá si potřeby ke své práci. Tvoří z modelovací hmoty předměty jednoduchých tvarů. Tvoří z papíru. Tvoří z obkreslených a vystřižených tvarů obrázky. Zachází bezpečně s nůžkami.	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Práce s předlohou. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Jednoduché pracovní postupy a operace (špejle, dřívka od nanuků, krabičky, korkové zátky, propichování, navlékání, spojování, svazování, stříhání). MODELOVÁNÍ PRÁCE S PAPIREM Skládání Překládání Stříhání Vystřihování Nalepování Slepování PĚSTITELSKÉ	OSV - kreativita - cvičení pro rozvoj - pružnost nápadů OSV – Rozvoj osobností poznávání - řešení problémů OSV – Rozvoj schopností poznávání - rozvoj pozornosti a soustředění Prv – stavba rostlin, jarní

Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny. Chová se vhodně při stolování.	Poznává základní životní podmínky rostlin. Nakreslí jednoduché schéma svého pozorování. Pečuje o pokojové rostliny. Pěstuje rostliny s většími semeny. Stanoví si pravidla správného stolování.	PRÁCE Pozorování . Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování rostlin (zalévání, rosení, otírání listů) Pěstování rostlin (hrách, fazole) PŘÍPRAVA POKRMŮ Pravidla správného stolování.	květiny OSV – poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině (třídě)
--	--	--	---

PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Provádí pozorování přírody,	Žák Tvoří z papíru. Využívá co nejlépe plochu papíru. Správně zachází s nůžkami. Tvoří s přírodninami a s jiným materiálem. Tvoří s textilií. Tvoří s návodem, předlohami pro práci se stavebnicemi. Staví s různých typů stavebnic. Tvoří modely podle předloh i podle vlastní fantazie. Tvoří z modelovací hmoty předměty z pozorování života kolem sebe. Poznává základní životní podmínky rostlin.	PRÁCE S PAPIREM Skládání, překládání. Stříhání, vystřihování, nalepování, slepování, obkreslování. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Jednoduché pracovní operace a postupy. Pracovní pomůcky a nástroje (špejle,drátky, korek, krabičky, karton) PRÁCE S TEXTILEM KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem. MODELOVÁNÍ	ENV – vztah člověka k prostředí - náš životní styl (odpady) OSV –Kreativita, cvičení pro rozvoj originality OSV – Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení pozornosti a soustředění Prv - ovoce, zelenina OSV –Mezilidské vztahy - pomoc, péče o dobré

zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny. Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Rychlí větvičky zlatice, třešně ve vodě. Napiše záznam ze společného pozorování. Pečuje o pokojové rostliny. Vybere názvy k pokojovým rostlinám. Stanoví pravidla chování při stolování. Připraví místo ke stolování.	Hnětení, válení, ubírání, spojování. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování. Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování a pěstování rostlin. PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování.	vztahy Prv – pokojové rostliny Prv – potraviny, výživa OSV – Poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině (třídě)
---	---	---	---

PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Žák Tvoří z papíru. Tvoří jednoduché prostorové tvary z papíru. Tvoří různé ozdoby	PRÁCE S PAPIÍREM Skládání. Překládání Rozřezávání, stříhání, nalepování,	OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů

Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Pečuje o nenáročné rostliny. Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Tvoří z modelovací hmoty. Tvoří s přírodninami i s jiným materiálem. Využívá různé techniky. Vybere vhodné pracovní pomůcky. Tvoří s textiliemi. Osvojuje si šití. Tvoří s předlohami. Tvoří s různými typy stavebnic. Předvede montáž a demontáž modelů. Zařadí 6 druhů pokojových rostlin. Vybere podzimní druhy zeleniny. Pečuje o květiny ve třídě. Napíše společné záznamy o postupu práce. Připraví místo ke stolování. Získává orientaci v základním vybavení kuchyně. Připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně. Aplikuje pravidla chování při stolování.	slepování, obkreslování, vystřihování MODELOVÁNÍ Hnětení, válení, ubírání, spojování PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Jednoduché pracovní postupy a opercce. Pracovní pomůcky PRÁCE S TEXTILEM KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice, sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Ošetřování, pěstování rostlin PĚSTITELSKÉ	Prv – živočichové OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání ENV – Vztah člověka k prostředí – náš životní styl (odpady) OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění ENV – vztah člověka k životnímu prostředí – příroda a její ochrana OSV – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, podpora, pomoc Prv – život v přírodě OSV – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině (třídě)
---	--	---	--

Chová se vhodně při stolování		PRÁCE Pozorování PŘÍPRAVA POKRMŮ Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování. Základní vybavení kuchyně.	OSV – mezilidské vztahy MUL – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování
-------------------------------	--	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových	Žák Tvoří předměty ze zbytků různého textilního materiálu. Tvoří z modelovací hmoty. Tvoří z papíru většího formátu. Tvoří z tenkého kartónu. Tvoří z přírodninami. Nalézá lidové zvyky, tradice.	PRÁCE S TEXTILEM MODELOVÁNÍ PRÁCE S PAPIREM A KARTÓNEM PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Lidové zvyky tradice. Pracovní pomůcky a	OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly,

tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	Vybere vhodné pomůcky. Rozhodne o vhodném zacházení s pomůckami, vyřeší základní první pomoc. Zalévá, kypří, umývá listy, odstraňování odumřelých částí rostlin. Předvede přesazování květin. Napíše záznam o postupech činnosti. Předvede péči o pokojové rostliny. Vybere rostliny k řezu. Vybere podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny a bezpečnosti práce, vyřeší případné poranění. Používá základní vybavení kuchyně. Ukáže jak připraví jednoduchý pokrm	nástroje. Jednoduché pracovní postupy. Organizace práce. První pomoc. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pozorování. Základní podmínky pro pěstování rostlin. Ošetřování rostlin Pěstování rostlin Rozmnožování rostlin Úprava květin do váz PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně. Výběr potravin.	sebeovládání OSV – Komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů OSV – Poznávání lidí –
--	--	---	---

pomoc při úrazu. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	studené kuchyně. Aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování. Ukáže jak udrží pořádek a čistotu na pracovní ploše. Vyřeší první pomoc při úrazu v kuchyni. Předvede montáž a demontáž modelu. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny a bezpečnosti práce, vyřeší první pomoc při úrazu. Tvoří podle vlastní představy. Tvoří podle učitelova návodu a instrukcí. Staví jednoduché modely.	Pravidla správného stolování. Jednoduchá úprava stolu. PŘÍPRAVA POKRMŮ KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou.	vzájemné poznávání se ve skupině (třídě) OSV – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění OSV – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu)
--	---	--	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Žák: Rozvíjí se v šití. Porovná různé druhy látek a textilií. Tvoří prostorové konstrukce. Tvoří z papíru. Posoudí vlastnosti materiálu. Tvoří z různých materiálů.	PRÁCE S TEXTILEM PRÁCE S PAPIREM A KARTÓNEM Vytrhávání, stříhání, lepení, slepování, vystřihování.	OSV – Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění OSV – Kreativita – cvičení pro rozvoj originality

Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Provádí při práci se stavebnicemi, jednoduchou montáž a demontáž. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede	Zařadí do činností prvky lidových zvyků a tradic. Nalézá vhodné pracovní pomůcky. Stanoví si pořádek na pracovním místě. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny práce. Vyřeší první pomoc při úrazu dle svých schopností. Předvede montáž a demontáž stavebnice. Tvoří složitější stavebnicové prvky. Staví podle slovního návodu, předlohy náčrtu. Zaujme stanovisko k zásadám hygieny práce a bezpečnosti práce. Vyřeší první pomoc při úrazu. Rozdělí jedovaté a pokojové rostliny.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vlastnosti materiálu. Lidové zvyky, tradice, řemesla. Pracovní pomůcky a nástroje. Jednoduché pracovní oparech a postupy. Organizace práce. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem. PĚSTITELSKÉ PRÁCE Pěstování,	OSV – Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání OSV –Rozvoj schopností poznávání – řešení problémů OSV – Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu) OSV – Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy (respektování, podpora, pomoc)
--	--	---	---

pěstitelské pokusy a pozorování. Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Předvede přesazování a rozmnožování rostlin. Napíše záznam z pozorování. Předvede péči o některé druhy rostlin. Rozhodne o vhodných pracovních pomůckách, nástrojích, nářadí. Rozhodne o zásadách hygieny a bezpečnosti práce. Stanoví základní vybavení kuchyně. Předvede přípravu jednoduchého pokrmu studené kuchyně. Rozvíjí fantazii při přípravě pokrmů. Aplikuje pravidla správného stolování a společenského chování. Ukáže jak udrží pracovní plochu v čistotě a pořádku. Zaujme stanovisku k základům hygieny a bezpečnosti práce. Vyřeší první pomoc při úrazu v kuchyni v rámci svých schopností.	přesazování. Rostliny pokojové, rostliny jedovaté. PŘÍPRAVA POKRMŮ Základní vybavení kuchyně. Výběr potravin. Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování.	OSV – Komunikace – řeč lidských skutků OSV – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině (třídě) MUL – Lidské vztahy – uplatňování principu slušného chování
---	--	--	---

--	--	--	--

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stejnojmenné vzdělávací oblasti, realizovaných průřezových témat a s využitím mezipředmětových vztahů (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, výchova ke zdraví atd.). Žáky vedeme k praktickému poznávání materiálů, jejich vlastností, techniky a jejího praktického využití, ve vyšších ročnících k provádění laboratorních prací, práci s laboratorní technikou, pěstitelským pracím a směřování k profesionální orientaci žáků.

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v šestém až devátém ročníku školy. Časová dotace v učebním plánu je jedna vyučovací hodina týdně. V šestém ročníku pracují žáci s technickými materiály a začínají s přípravou pokrmů, v sedmém se žáci učí práce s laboratorní technikou, v osmém ročníku pokračují v práci s laboratorní technikou a v devátém ročníku žáci vedle práce s laboratorní technikou realizují také okruh příprava pokrmů. Posledními dvěma ročníky prolíná okruh svět práce. Ve všech ročnících jsou výstupy z pěstitelských prací. K výuce využíváme jak kmenové třídy, tak učebny odborných předmětů (počítačové učebny, dílny, laboratoře, cvičnou kuchyňku, učebny fyziky a chemie, laboratoře přírodopisu či chemie a venkovní areál školy s pozemky). Výuka probíhá podle počtu žáků zpravidla ve třídách rozdělených na dvě skupiny.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- praktickému osvojování práce podle návodu,
- plánování činností při práci s technickými materiály,
- pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály,
- praktickému použití osvojených poznatků pro uplatnění na trhu práce,
- zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznámení s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia a profesní orientaci.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- účinné komunikaci při výběru a použití technických materiálů,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály,
- rozumění pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve dvojici a v malé skupině,
- vytváření pravidel práce v týmu a jejich dodržování,
- utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi,
- uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- tvořivému přístupu při plnění zadaných témat,
- respektování přesvědčení druhých lidí,
- chápání základních ekologických souvislostí a enviromentálních problémů,
- respektování školního a vnitřního řádu učeben.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů, materiálů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel,
- provádění práce v co nejlepší kvalitě,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními projektovými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

3. Průřezová témata

ENV – vztah člověka k prostředí, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí

MED – fungování a vliv médií, tvorba mediálního sdělení

OSV – poznávání lidí, komunikace, seberegulace a sebeorganizace

4. Práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V předmětu pracovní činnosti je nutno ke zdravotně postiženým žákům přistupovat individuálně. Bude vždy záležet na druhu postižení. Např. v pěstitelských nebo laboratorních pracích bude nutno u žáků zohledňovat a přizpůsobovat jim úkoly a prostředí. Z těchto důvodů umožňujeme žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky. Uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka a přizpůsobujeme organizaci činností.

Žáci mimořádně nadaní jsou často osobnostně ovlivněni a často bývají introvertní, kritičtější k sobě, ale i k okolnímu světu. Snažíme se je motivovat a aktivizovat zadáváním specifických úkolů, zapojováním do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, vytvářením skupin pro podporu spolupráce ve třídě, doplněním, rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu, např. místo předem vytvořeného návrhu na výrobek, necháme žáka vytvořit si vlastní.

PRACOVNÍ ČINNOSTI 6. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Dodržuje obecné základy bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technickou kázeň. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů	Žák Dodržuje řád učebny, bezpečnost a hygienu práce. Postupuje podle pokynů při vzniku úrazu. Dbá na bezpečnost vlastní a druhých. Dodržuje základní postupy při opracování přírodních materiálů. Měří, rysuje, řeže, stříhá a brousí materiály. Pracuje podle jednoduché technické dokumentace a dokáže ji napodobit. Pracuje s různými materiály. Volí použití vhodných pracovních nástrojů a nářadí podle potřeby materiálu. Samostatně pracuje na úkolech. Vhodně si rozvrhuje pracovní	Práce s technickými materiály Organizace a bezpečnost práce Vlastnosti materiálu - přírodní materiály - tvorba výrobků z různých materiálů jednoduchá technická dokumentace, náčrt Pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Pracovní postupy - zhotovení výrobků z různých materiálů Technika	Vko – hygiena, bezpečnost, činnost lidí Ma – geometrie (základní geometrické útvary) Ma – geometrie (jednotky délky) Inf – technická dokumentace a náčrty na

a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	dobu. Zhotovuje výrobek podle předem daných rozměrů a parametrů. Zhotovuje výrobek podle vlastní fantazie. Rozumí úloze techniky v životě člověka. Vyhledává informace o technice. Vysvětlí zásady třídění odpadu a jeho smysl. Vysvětluje význam třídění odpadů na životní prostředí. Seznamuje se s nejčastějšími postupy při pěstování rostlin. Seznamuje se s nejčastějšími pomůckami sloužícími k pěstování rostlin a zkouší jejich správné a bezpečné používání. Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy ze zajištěných potravin dle zásad zdravé výživy.	- úloha techniky v životě člověka - tradice a řemesla Technika a životní prostředí - odpady Pěstitelské práce Základní postupy a podmínky pro pěstování rostlin Základní pomůcky k pěstování rostlin a jejich používání Příprava pokrmů úprava stolu a stolování	Inf – vyhledávání na internetu ENV – Ekosystémy ENV – Vztah člověka k prostředí (třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí)
--	---	---	--

PRACOVNÍ ČINNOSTI 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Dodržuje pravidla bezpečné	Žák Popisuje jednotlivé části mikroskopu a vysvětluje jeho význam pro pozorování. Správně nastavuje mikroskop. (objektiv, světlo) Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje a suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Samostatně vytváří preparát. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a pozorování a vytvoří o něm zápis. Vypracuje laboratorní protokoly se závěrem o svých poznatcích dle návodu. Podle popisu vyrábí herbář. Provádí pozorování v přírodě. Pracuje s lupou, popř. dalekohledem.. Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při laboratorních činnostech.	Práce s laboratorní technikou mikroskop základní laboratorní postupy a metody 2 laboratorní práce z Př vztahující se k učivu 7. ročníku: (např. buňka, vyšší rostliny, hmyz, jednobuněčné organismy, 2 laboratorní práce z Fy vztahující se k učivu 7. ročníku (např. klid a pohyb tělesa, tlaková síla, účinky síly) Řády odborných učeben Pravidla první pomoci při úrazu v laboratoři a venkovních prostorech	Př 7. ročník Fy 7. ročník Vkz – první pomoc Př - rostliny

práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	Dodrží doporučený pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny tak, aby měla základní podmínky ke svému životu. Vybírá, používá a ošetřuje pomůcky nutné k pěstování rostlin. Pěstuje a ošetřuje podle pokynů vybrané rostliny v určených prostorách a areálu školy, využívá některé pro výzdobu. Dodržuje řád venkovních a vnitřních prostor školy a zásady bezpečné práce při pěstování rostlin. Popíše a předvede správný postup při úrazu vzniklého při pěstování rostlin a způsobeného běžnými zvířaty. Seznámí se ze základními pravidly chovu vybraných domácích zvířat. Popíše podmínky a zvláštnosti chovu vybraných drobných zvířat.	Pěstitelské práce, chovatelství Základní podmínky pro pěstování rostlin Zelenina Okrasné rostliny Dřeviny Léčivé rostliny a koření První pomoc při úrazu a poranění v pěstitelských pracích Chovatelství – podmínky chovu v domácnosti, hygiena a bezpečnost, kontakt se známými a neznámými zvířaty	sběrna léčivých rostlin Vkz – poskytnutí první pomoci Návštěva chovatele, praktické ukázky
PRACOVNÍ ČINNOSTI 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i>	<i>Žák</i>	Svět práce	

Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání	Vyhledává v různých zdrojích požadavky na jednotlivá zaměstnání. Analyzuje vlastní schopnosti a dovednosti a vybírá adekvátní možnosti povolání. Získává informace o jednotlivých oborech. Zdůvodňuje výběr povolání. Vyhledá a zdůvodní pro něj zajímavé povolání. Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. Vyhledává důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Prezentuje se v modelových situacích při vstupu na trh práce. Popisuje jednotlivé části mikroskopu a vysvětluje jeho význam pro pozorování. Správně nastaví mikroskop k pozorování. Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Vytvoří sám vlastní preparát. Pracuje podle pracovního postupu. Popisuje svoji práci a své pozorování. Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích.	Trh práce: povolání lidí, rovnost příležitosti na trhu práce Volba profesní orientace: osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb (Úřad práce), náplň učebních a studijních oborů Přijímací řízení pro zaměstnání: způsoby hledání, životopis Podnikání: formy, drobné a soukromé podnikání Práce s laboratorní technikou Práce s mikroskopem, lupou, popř. dalekohledem či jiným přístrojem. základní laboratorní postupy a metody <u>2 laboratorní práce z Př</u> vztahující se k učivu 8. ročníku: (např. obratlovci, člověk) <u>2 laboratorní práce z Fy</u> vztahující se k učivu 8. ročníku: (např. práce, výkon, energie, elektrické pole)	Úřad práce – exkurze 2. pololetí v rámci profesionální orientace Exkurze do Domova seniorů – 1. pololetí v rámci profesionální orientace (ukázky činností) OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – vedení dialogu) Př 8 Fy 8
--	--	---	--

konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.	Zná a uplatňuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři. Dodržuje pravidla řádů odborných učeben. Navrhne a vyzkouší pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny se zajištěním základních živ. podm..	elektrický proud, elektrické napětí, Ohmův zákon) <u>2 laboratorní práce z Che vztahující se k učivu 8. ročníku:</u> (např. filtrace, měření pH, reakce CaO s vodou- důkaz produktu indikátorem, určování kyselosti a zásaditosti neznámých vzorků pomocí indikátoru) Pěstitelské práce praktické pěstování a ošetřování rostlin	Che 8
PRACOVNÍ ČINNOSTI 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i> Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Orientuje se v pracovních	<i>Žák</i> Vyhledává v různých zdrojích požadavky na jednotlivá zaměstnání. Analyzuje vlastní schopnosti a dovednosti a vybírá adekvátní možnosti povolání. Získává informace o jednotlivých středních	Svět práce Práce s informacemi: požadavky, rovnost příležitosti, Volba profesní orientace: přihláška na střední školu,	

činnostech vybraných profesí. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje základní principy	školách. Zdůvodňuje svůj výběr budoucího studia. Správně nastaví mikroskop k pozorování. Používá správné pojmy pro laboratorní techniku, přístroje či suroviny a pracuje s nimi podle instrukcí. Vytvoří sám vlastní preparát. Vypracuje laboratorní protokol dle návodu se závěrem o svých poznatcích. Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při práci v laboratoři i v terénu. Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu při práci v laboratoři a terénu. Sestavuje složitější elektrické obvody. Sestaví transformátor a vysvětlí jeho princip. Dodržuje pravidla řádů odborných učeben. Používá základní vybavení cvičné kuchyně. Bezpečně obsluhuje školní kuchyňské spotřebiče. Vybere a podle návodu připraví jednoduché pokrmy ze zajištěných potravin dle zásad zdravé výživy.	průběh přijímacího řízení, náplň učebních a studijních oborů Práce s laboratorní technikou Práce s mikroskopem, lupou, popř. dalekohledem či jiným přístrojem. <u>2 laboratorní práce z Př</u> vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. obratlovci, člověk, půda) <u>2 laboratorní práce z Fy</u> vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. elektromagnetické jevy, vznik střídavého proudu, polovodičové součástky) <u>2 laboratorní práce z Che</u> vztahující se k učivu 9. ročníku: (např. modelace, důkaz vodíku a uhlíku v sacharóze, důkaz vodíku	Př 9 Fy 9 Che 9 Vkz 8 – zdravá výživa
--	---	--	---

stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin.	Popíše a předvede základní pravidla stolování, společenského chování a obsluhy u stolu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ve cvičné kuchyňce. Popíše a předvede postup při poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni. Zvolí a dodrží pracovní postup pro pěstování konkrétní rostliny tak, aby měla základní podmínky ke svému životu.	v bílkovině hrachu, hoření plastů) Příprava pokrmů vybavení kuchyně, bezpečnost, hygiena, potraviny. výběr, nákup, skladování jídelníček, příprava pokrmů – základní postupy, stolování Pěstitelské práce - pěstování rostlin	
--	---	--	--

Název předmětu: Etická výchova – 1. stupeň (Etv)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází z obsahu a charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na enviromentální výchovu, mediální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchovu.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, nalezení a realizaci své profese, hledání životních rolí. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován, směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem etické výchovy je prosociálnost, lépe řečeno tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, ochotě pomoci jiným. Cílem není jenom osvojení tohoto chování, ale vedení žáků k tomu, aby se to stalo jejich vnitřní potřebou, což je ve shodě se zlatým pravidlem mravnosti „Co (ne)chceš, aby jiní dělali tobě, (ne)dělej ty jim.“

Vyučovací předmět má v prvním až pátém ročníku časovou dotaci jedna hodina týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce počítačová učebna s připojením na internet, klub (knihovna), videotéka a jiné vhodné prostory. Etická výchova je vždy zařazena v rozvrhu hodin jako první hodina v pondělí. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva a poznávání různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata výchovy. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, vzhledem k tomu, že učivem se stává žák a žakovská skupina v běžných situacích každodenního života. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy. Jako součást výuky je v pátém ročníku je pro žáky připraven vícedenní programový pobyt zaměřený na zdravý životní styl a v prvním až čtvrtém ročníku jeden jednodenní programový výjezd se zaměřením na pozitivní vztahy, prohloubení výuky a sebepoznávání.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikační

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,
- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebepoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládání a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných - prostřednictvím praktických situací.

3. Průřezová témata

OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika.

4. Charakteristika práce s žáky s SVP a mimořádně nadaných

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zák. zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů.

Žáci mimořádně nadaní

- motivovat nadané žáky k rozšiřování základního učiva do hloubky / lze zadávat problémové úkoly, různé hlavolamy, rébusy, referáty/,
- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží vycházejících z jejich schopností.

ETICKÁ VÝCHOVA 1. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
-	Žák Základy mezilidských vztahů Osvojí si oslovování křestními jmény. Používá vhodné formy pozdravu. Dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě. Osvojí si vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy. Vnímá důležitost pravidel v životě člověka. Vztahy v naší rodině Uvědomuje si hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky. Základy sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým. Zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci.	• představení se, významy jednotlivých křestních jmen, důvody pro oslovování křestními jmény, oslovování učitele a dospělých osob ve škole, • vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu • pravda a lež, pozdrav a jeho formy, omluva – význam, formy, prosba, poděkování za vykonané dobro, vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu • hodnota rodiny, význam rodičovské lásky, • uvědomění si vlastní hodnoty, moje jméno, oslava narozenin a svátku, • způsoby připisování pozitivních vlastností druhým, vzájemná úcta při mezilidské interakci - pozdrav, oslovení, kamarádství, základní rozlišování pocitů	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Kreativita OSV – Psychohygiena

	Dostatečně zvládá starost o svoje věci. Spolupráce a tvořivost Hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo. Osvojí si základní formy spolupráce. Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům. Základy prosociálnosti Vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života. Zvládá základní formy prosociálního chování v rodině. Zvládá základní formy prosociálního chování ve škole. Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	u sebe a u druhých, péče o vlastní věci. • hledání, co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás, • podpora spolupráce, společné plnění úkolů, zbavování strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování, • tvořivá pomoc spolužákům • vnímání a prožívání prosociálnosti, pomoc v běžných rodinných a školních situacích • tvorba vlastního žákovského portfolia	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
--	---	--	---

ETICKÁ VÝCHOVA 2. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Třída jako společenství	• význam třídy v životě žáka, význam	Jednodenní

-	Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. Dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách. Orientuje se ve stylu působení sankcí. Vnímá své základní práva a povinnosti. Základní komunikační dovednosti Osvojí si vhodné způsoby kladení otázek. Rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci. Rozvíjí svou trpělivost a neskáče druhým do řeči. Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty Vnímá vlastní jedinečnost a originalitu. Vytváří si základy svého sebepoznání. Vnímá odlišnosti a podobnosti lidí. Pozitivní hodnocení druhých Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých. Pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách. Uvědomuje si pozitivní vlastnosti lidí v okolí. Zvládá projevovat pozornost, laskavost a	pravidel, • dodržování dohodnutých pravidel, • význam a způsoby sankcí (odměna a trest), • transfer pravidel do reálného života, základní práva a povinnosti • důvody k tázání, význam tázání se, vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek • vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci • vnímavost k právu druhého být vyslechnutý • zcitlivění pro poznání typických rysů vlastní osobnosti, základy sebepoznání, hledání toho, v čem jsem výjimečný, moje silné a slabé stránky, já a lidé v mém okolí – odlišnosti a podobnosti, pojmenování základních pocitů • důvody k pozitivnímu hodnocení druhých, • poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí zejména rodině a ve třídě • způsoby připisování pozitivních	programový výjezd (výlet, exkurze) OSV – Komunikace OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Spolupráce a soutěživost OSV – Poznávací schopnosti Prv – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Psychohygiena
---	---	--	--

	uznání druhým. Tvořivost Rozvíjí tvořivé myšlení. Prosociální dovednosti Zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování. Využívá tvořivost při darování. Svůj vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	vlastností druhým, projevy pozornosti, laskavosti a uznání v běžných podmínkách • představivost a obrazotvornost • nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů, samostatného pozorování a zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu • dělení se a darování a význam pro mezilidské vztahy • využití tvořivosti při darování – vymýšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. • tvorba vlastního portfolia (žákovské portfolio)	OSV – Kreativita OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
--	--	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA 3. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Zúčastněné naslouchání Rozvíjí schopnosti naslouchat druhým. Tvořivost Rozvíjí své speciální schopnosti	• důležitost naslouchání v životě člověka především ve škole a v rodině, důsledky nepozornosti při naslouchání, výhody naslouchání, • speciální schopnosti související	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) OSV – Komunikace

-	související s tvořivostí. Rozvíjí své divergentní myšlení. Rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů. Komunikace citů Identifikuje základní city. Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Vyjadřuje pozitivní city. Eliminuje urážky, které vyjadřuje vůči druhým. Empatie Reflektuje situaci druhých. Poskytuje adekvátní pomoc. Dokáže chápat situace a chování především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků. Identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých. Dokáže zmírnit prožívání smutku druhých. Prosociální chování Navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy. Vyjadřuje vhodnými formami zájem o	s tvořivostí, divergentní myšlení, • význam tvořivosti v mezilidských vztazích, způsoby realizace tvořivosti v mezilidských vztazích zvláště v rodině a třídním kolektivu, • nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích, vytváření prožitků radosti pro druhé, • uvědomění si vlastních citů a pocitů • pojmenování základních citů a jejich vyjádření • vyjadřování citů spojených s obdivem a laskavostí k druhým • sdělování radosti, eliminace vzájemného urážení se, • vnímavost k situaci druhých • pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků • pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny, • vzájemné pochopení ve třídě • důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých • zmírňování prožívání smutku u druhých	OSV – Kreativita Návštěva Domova pro seniory (vystoupení ke Dni seniorů) OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Poznávací schopnosti OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Psychohygiena OSV – Komunikace
---	---	---	--

	prožívání a chování druhých. Osobnostní a sociální vývoj dokladuje prostřednictvím vlastního portfolia.	• význam blízkého člověka pro život jednotlivce • základy kamarádství • význam kamarádství, vlastnosti dobrého kamaráda • způsoby vyjádření zájmu o prožívání a chování druhého • význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy • tvorba vlastního žákovského portfolia	OSV – Psychohygiena OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
--	---	---	---

ETICKÁ VÝCHOVA 4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Neverbální komunikace Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace. Vnímá základní prvky neverbální komunikace. Pozitivní hodnocení druhých Dokáže vyjádřit druhému pochvalu. Správně reaguje na pochvalu, kterou obdržel.	• seznámení s možnostmi neverbální komunikace, • zásady neverbální komunikace, postoje těla, mimika, úsměv, zrakový kontakt, gesta, podání ruky, • zásady efektivní neverbální komunikace, • formy pozitivního hodnocení druhých, připisování pozitivních vlastností druhým, • formy pochvaly, význam a účinnost	Jednodenní programový výjezd (výlet, exkurze) OSV – Komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské

	Vhodně vyjadřuje odpuštění druhým. Dokáže se usmířit s druhými. Projevuje úctu k handicapovaným. Komunikace citů Vnímá důležitost usměrňování vlastních citů. Vnímá problematiku sympatie. Sociálně přijatelným způsobem usměrňuje svůj hněv. Empatie Chápe důležitost empatie. Zvládá přátelské přijetí lidí okolo sebe. Vnímá reakce druhých a snaží se je vyhodnotit. Dokáže vyjádřit soucit. Reálné a zobrazené vzory Prezentuje své vzory. Identifikuje, co ho na jeho vzorech přitahuje.	pochvaly, • správná reakce na pochvalu, umění odpustit, význam odpuštění, • formy vyjádření odpuštění, usmíření, • úcta k handicapovaným, • usměrňování základních citů, • pocity spokojenosti, • problematika sympatie • pocity smutku a obav a jejich usměrňování • hněv a jeho zvládání • pochopení důležitosti empatie, • zážitek přijetí pro každé dítě, • nácvik přátelského přijetí, • pomocí empatie předpokládat reakci druhých • vyjádření soucitu, • já a moje vzory, • hledání vzorů • vzory v rodině • čím vzory přitahují • tvorba vlastního portfolia. (žákovské portfolio)	vztahy OSV – Poznávání lidí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Mezilidské vztahy OSV - Komunikace OSV – Poznávací schopnosti OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
--	---	--	---

	Dokladuje osobnostní a sociální vývoj prostřednictvím vlastního portfolia.		
--	--	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA 5. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Dialog jako prostředek komunikace Zvládá vést dialog s druhými v rovnocenné i podřízené pozici. Sebehodnocení a sebeúcta Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky. Vnímá a reflektuje svoje úspěchy. Vytváří své pozitivní sebehodnocení. Vnímá vliv pozitivního naladění na svůj život. Prohlubuje sebepřijetí. Rozlišuje způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace. Rozvíjí své sebeovládání. Utváří si, vnímá a reflektuje své cíle. Iniciativa a tvořivost	• význam dialogu, zásady dialogu, • nácvik dialogu s rodiči, učiteli a vrstevníky • vnímání úspěchu a jeho význam • sebehodnocení a jeho podpora, • význam pozitivního naladění a jeho vliv na zdraví • rozvoj sebepoznání a sebepřijetí, • způsoby vhodné a nevhodné sebeprezentace, • význam komunikace při sebeprezentaci, • sebeovládání • překonávání překážek při dosahování cílů	Jednodenní nebo vícedenní programový výjezd (výlet, exkurze) OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Rozvoj

-	Vnímá a reflektuje význam iniciativy pro společnost. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky. Reflektuje své neúspěchy a vyvozuje z nich poučení pro další jednání. Rozvíjí smysluplné využití volného času. Asertivita Vnímá důležitost asertivity pro svůj život. Dokáže rozlišit vhodnost nabídky k aktivitě především od svých vrstevníků. Reaguje asertivně na nevhodné nabídky k aktivitě. Zvládá techniku odmítání. Prosociální chování Povzbuzuje druhé. Projevuje zájem o spolužáky a vrstevníky. Dokáže být druhým prospěšný. Respektuje druhé. Vyjadřuje prosociální chování vůči druhým svobodně. Osobnostní vývoj dokladuje	• cílevědomost, • iniciativa ve vztahu k jiným • výhody a rizika iniciativnosti, zásady iniciativnosti • hledání možností, jak vycházet s druhými v rodině, ve škole a mezi vrstevníky • nepřijatá iniciativa, zpracování neúspěchu, • smysluplné využití volného času, • základy asertivity, • význam asertivity, • rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, • schopnost odmítnout nabídku k užívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání, technika odmítnutí, • povzbuzení druhých, služba pro druhé • zájem o spolužáky a vrstevníky, respektování druhých, • svobodné přijetí vlastních závazků a povinností vůči druhým, zodpovědnost za svá rozhodnutí • tvorba vlastního portfolia. (žákovské	schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Komunikace OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
---	--	--	---

	prostřednictvím portfolio.	portfolio)	
--	----------------------------	------------	--

Název předmětu: Etická výchova (Etv) - 2. stupeň

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, v devátém ročníku je do něj zakomponována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce z okruhu Svět práce. Ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na enviromentální výchovu, mediální výchovu, výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchovu.

Etická výchova zakládá a upevňuje osobní předpoklady pro začlenění do reálného života úspěšnou spoluprací s druhými, posílením pozitivních rysů osobnosti žáka, osvojením dovedností nezbytných pro úspěšné založení rodiny, hledáním vhodné profesionální orientace a životní role. Psychosociální dovednosti, kterými je žák vybavován směřují nejen do oblasti osobnostního růstu, ale i do oblasti spolupráce a pomoci druhým.

Základním cílem a předpokladem etické výchovy je prosociálnost, lépe řečeno tendence k prosociálnímu jednání. Je to takové chování a jednání, které vede k pozitivním vztahům, je zaměřeno na spolupráci, schopnost dialogu, poskytnutí pomoci jiným osobám a skupinám, rozvíjí schopnost rozlišit a realizovat společenské cíle bez aktuálního očekávání odměny.

Vyučovací předmět má v šestém až devátém ročníku časovou dotaci 1 hodiny týdně. Výuka se realizuje se všemi žáky třídy většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce počítačová učebna, aula, klub (knihovna) a další prostory školy nebo areál města. V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky návštěva různého sociálního prostředí uskutečněná v návaznosti na témata sociální výchovy a programové pobyty (adaptační, lyžařský, orientační dny, zdravý životní styl) ve spolupráci se souvisejícími předměty. Etická výchova využívá při výuce širokého spektra metod prožitkové pedagogiky a s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga, rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty žáků. Předmět je přednostně vyučován třídním učitelem třídy a je zařazen zpravidla do rozvrhu na pondělí.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- zodpovědnému přístupu ke vzdělávání,
- řízení a organizaci učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- samostatnému uvažování a hledání problémů souvisejících s minulostí člověka a oblastí poznávání,
- rozpoznání problému a schopnosti navrhnout jeho řešení a řešit problémové situace ve školském prostředí,
- komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti,
- kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností,
- aktivnímu naslouchání druhým,
- schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení,
- účinné spolupráci ve skupině,
- sebepoznání,
- pozitivnímu hodnocení druhých a pozitivnímu přístupu k životu,
- ovládání a řízení svého jednání a chování,
- zaměření získaných dovedností k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- úctě k člověku, lidské důstojnosti a toleranci jiných,
- přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv, povinností a své zodpovědnosti za druhé,
- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám,
- úctě a respektování přírody.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- získání schopnosti pracovat bezpečně s materiály a nástroji a také dodržovat vymezená pravidla – při praktických činnostech,
- ochraně výsledků jejich práce i prací jiných - prostřednictvím praktických situací.

3. Průřezová témata

OSV – v předmětu Etv jsou realizovány všechny okruhy průřezového tématu OSV.

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Výchova a vzdělávání žáků s SVP se uskutečňuje formou jejich integrace v běžných třídách pomocí postupů speciální pedagogiky směřujících k sociální integraci žáků, jejich celoživotnímu vzdělávání a odpovídajícímu pracovnímu a společenskému uplatnění. Pro žáky se vypracovávají individuální vzdělávací plány tak, aby se dosáhlo souladu vzdělávacích požadavků a skutečnými možnostmi žáků. V individuálním vzdělávacím plánu, při samotné výuce a hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje druh, stupeň a míra znevýhodnění.

U žáků z prostředí odlišného sociálně, kulturně nebo jazykově se věnuje pozornost osvojení českého jazyka a seznámení s naší minulostí a kulturou. Obsah vyučovacího předmětu je pak přirozeně doplněn o témata z historie a kultury jejich národa, země atd.

Mimořádně nadaní žáci jsou využíváni k doučování žáků méně nadaných, dostávají doplňkové úkoly na prohloubení dané problematiky.

ETICKÁ VÝCHOVA 6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Otevřená a citlivá komunikace Otevřeně a citlivě komunikuje. Uvědomuje si příčiny komunikačních šumů a chyb. Zvládá odstraňovat komunikační překážky a bariéry. Rozvíjí schopnost naslouchat druhým. Rozhodnost a řešení problémů Vnímá problém jako výzvu. Uvědomuje si potřebu tvořivě řešit problém. Spolupracuje s druhými ve ztížených podmínkách. Zpracovává své zkušenosti a vyvozuje z nich závěry využitelné pro další jednání. Fair play Vnímá výhody a nevýhody soutěživosti. Dokáže se chovat prosociálně i	• otevřené vyjadřování, rozměr citlivosti a lásky vůči druhému v komunikaci, komunikační chyby, komunikační šum, komunikační překážky a bariéry, důležitost respektu a vzájemného naslouchání, komunikace ve ztížených podmínkách, hádka, eliminace hrubých výrazů ve vyjadřování, • pozitivní formulace problému, analýza problému, • schopnost podívat se na věc očima druhého, způsoby řešení problému, • spolupráce ve ztížených podmínkách • kritické posuzování svých výsledků a vyvozování závěrů z nich pro využití v budoucnosti • význam a zásady soutěživosti, zdravá soutěživost, význam pravidel, význam pravidel ve hře a jejich dodržování,	OSV – Komunikace (komunitní kruh) Adaptační pobyt – dvou až třídní programový pobyt třídy zaměřený na vzájemné poznávání, pomoc, apolupráci a vytvoření důvěry OSV – Komunikace (verbální a neverbální sdělování) OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kooperace a kompetice (několikadenní adaptační pobyt) OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání) OSV – Sebepoznání a

	v soutěživých situacích. Reflektuje význam pravidel ve hře. Jedná ve stylu fair play. Média jejich vliv na člověka Vnímá pozitivní vzory prezentované médiu. Reflektuje vliv médií na svůj život. Reflektuje vztah médií a svého volného času. Rodina, ve které žiji Více poznává vlastní rodinu. Spolupodílí se na zlepšování atmosféry ve vlastní rodině. Projevuje úctu k členům rodiny a starším lidem. Otevřeně v rodině komunikuje. Reflektuje svoji kritičnost vůči rodičům a dalším autoritám. Uplatňuje osvojené sociální dovednosti v rodině. Etika a ochrana přírody Projevuje úctu k životu ve všech jeho formách. Vnímá krásu a mnohotvárnost přírody. Přijímá zodpovědnost za životní prostředí. Aktivně se podílí na ochraně přírody.	asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport, umění férově se prosadit a obhájit, • nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, média a volný čas, • poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, pochopení jednotlivých členů rodiny, reflexe kritičnosti v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří, uplatnění sociálních dovedností v rodině, • úcta k životu ve všech jeho formách, citlivý vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí, ochrana přírody a prosociálnost, etický rozměr ochrany	sebepojetí OSV – Mezilidské vztahy (respekt) OSV – Kreativita (Výzdoba třídy) OSV – Kooperace a kompetice OSV – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne) OSV – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina, třída, rodina) OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Komunikace
--	--	--	--

	Dospívání Reflektuje vztahy mezi chlapci a dívkami. Rozvíjí svoji sexuální identitu. Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	přírody, • vztahy mezi děvčaty a chlapci • přátelství a láska • mládí a příprava na lásku • sexuální identita • tvorba vlastního portfolia, zájmy, záliby, koníčky, nadání, úvahy o budoucím povolání	
--	--	---	--

ETICKÁ VÝCHOVA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Pravdivá komunikace Rozvíjí základní komunikační dovednosti. Uvědomuje si význam pravdivé komunikace. Uvědomuje si nebezpečí lži pro mezilidské vztahy.	• připomenutí základních komunikačních dovedností, význam pravdivé komunikace, • autentičnost v komunikaci, souhlasnost verbální a neverbální komunikace, • nebezpečí polopравd a lží, čest a dobré	Škola v přírodě 5-7denní sportovně-turistický kurz žáků třídy zaměřený na zdravý životní styl v zimním prostředí (Tv +Vkz)

	Přiměřené sebevědomí Vytváří si přiměřené sebevědomí. Dále rozvíjí své sebepřijetí. Rozvíjí své sebepoznání. Rozvíjí práci se svými chybami. Pozitivní hodnocení událostí a druhých Pozitivně hodnotí situace a události. Dokáže pozitivně přeformulovat situace a události. Reflektuje dobro, které mu projevilo jeho okolí a dokáže za něj projevit vděčnost. Reálné a zobrazené vzory Všimá si vzorů ve svém nejbližším okolí. Vnímá působení vzorů ve svém životě. Rozlišuje pozitivní vzory od pochybných idolů.	jméno, tajemství • rozvoj sebevědomí • podpora sebeoceňování, sebepřijetí, • radost a optimismus v životě • sebepoznání – silné a slabé stránky • práce s chybami, seberozvoj, • vnímavost k „pozitivitě“ situace a události, • schopnost přeformulovat význam situace a události, • význam dovednosti pozitivně přeformulovat význam situace a události • verbální vyjádření pozitiv druhých • reflexe nad dobrem, které od druhých přijímáme • základní informace o vzoru vlivů na život jedince, • funkce vzorů, • změny ve vzorech během lidského vývoje, • senzibilizace pro rozlišování vzorů, • nebezpečí pochybných idolů, • vliv reálných vzorů, • prosociální vzory ve vlastní rodině, • prosociální vzory ve veřejném životě,	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Mezilidské vztahy OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje , praktická etika
--	---	--	--

	Identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory. Vnímá nebezpečí identifikace a imitace pochybných vzorů. Reflektuje svůj vztah k autoritě. Rozvíjí svůj mravní úsudek na příkladech ze života vzorů. Asertivita Vnímá asertivitu ve vztahu ke zdravému sebeprosazení. Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním. Neagresivním způsobem obhájí svá práva. Prosociálnost ve ztížených podmínkách Dokáže jednat prosociálně ve ztížených podmínkách.	• vliv zobrazených vzorů a vhodné literární a filmové prameny, smysl autority, vztah k autoritě, • podstata imitace a identifikace, • pravidla zdravé identifikace, • nebezpečí nezdravé identifikace, • rozvoj mravního úsudku na příkladech ze života vzorů, • agresivní a pasivní styl chování, • podstata asertivity, • vysvětlení a nácvik asertivních technik, • asertivní komunikační dovednosti, • zdravé sebeprosazení se, • limity prosociálnosti, • prosociální chování k neoblíbeným, nesympatickým atd. lidem, • prosociální rozhodování a chování ve vypjatých situacích, • tvoří vlastní portfolio,	
--	--	---	--

	Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.		
--	--	--	--

ETICKÁ VÝCHOVA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
	Důstojnost lidské osoby Vnímá důstojnost lidské osoby u každého člověka. Orientuje se v lidských právech. Zvládá pozitivně hodnotit druhé v obtížných situacích. Reflektuje své potenciality. Komunikace citů Přiměřeně komunikuje city. Dokáže vyjadřovat vyšší city. Dokáže nenásilným způsobem zvládat prudké emoce. Dokáže přiměřeným způsobem vyjadřovat své negativní city.	• lidská práva, • zdroje lidských práv, • rovnost, • svoboda, • potenciality člověka, • pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, • nácviky vyjádření citů, • emoce a hodnocení jevů, • vyšší city a jejich typy, • vyjadřování vyšších citů, • pocity vzteku a impulsivnosti, • usměrňování citů, • přeladění,	OSV – Psychohygiena Pč - Návštěva Domova seniorů: seznámení s činnostmi a prostředím OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Hodnoty, postoje,

	Zvládá techniky přeladění. Vnímá spojitost mezi zdravím a emocemi. Asertivita Reflektuje asertivní práva. Dokáže rozlišit manipulativní chování a vhodně na něj reagovat. Dokáže správně argumentovat. Sexuální zdraví Utváří si zodpovědný vztah k sexualitě. Vnímá mládí jako přípravu na lásku a partnerský život. Vnímá význam sebeovládání pro zdravý rozvoj vlastní sexuality. Média a jejich vliv na člověka Kriticky přistupuje k informacím z médií. Vytváří si strategie účinné obrany proti manipulaci médií. Komplexní prosociálnost	• dopady jednání při hněvu, ve strachu a při pesimismu, • techniky vyjádření negativních citů, • zdraví a emoce, • typy manipulátorů,manipulační pověry, • zásady reakce na manipulaci, • asertivní práva, způsoby správné argumentace, • přijatelný kompromis, • požádání o laskavost, stížnost, • zodpovědný vztah k sexualitě, • etický aspekt sexuality, • nezralé rodičovství • sebeovládání a sexualita • eliminace vlivu agrese z médií, • rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, • účinná obrana proti manipulaci médií, • význam komplexní prosociálnosti, • formy komplexní prosociálnosti,	praktická etika OSV – Kreativita Orientační dny 3-5 denní pobyt žáků třídy zaměřený na zdravý životní styl PČ - Profesní orientace (návštěva Úřadu práce)
--	---	--	---

	Dokáže se chovat prosociálně k jakémukoliv člověku. V kontextu své situace a svých možností přispívá k řešení sociálních problémů. Osobně se angažuje a podílí na vytváření pozitivního školního klimatu. Etika a ekonomika Zvládá rozumně nakládat s penězi. Vnímá peníze jako prostředek. Rozvíjí ekonomické ctnosti ve svém životě. Reflektuje rizika konzumního způsobu života. Etické ctnosti Reflektuje mravní normy a hodnoty. Respektuje normy, které se ho týkají. Rozvíjí morální úsudek. Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.	• pomoc anonymnímu člověku, • osobní angažovanost, • projekty na řešení sociálních problémů, • rozumné nakládání s penězi, • peníze jako prostředek, • vztah mezi ekonomikou a etikou, • rozvíjení ekonomických ctností (šetrnost, podnikavost, skromnost) • konzumní způsob života, • mravní hodnoty a normy, • podněty pro rozvoj morálního úsudku, • každodenní události a morální úsudek, • morální úsudek a školní prostředí, • tvorba vlastního portfolia	
--	---	---	--

ETICKÁ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata,

z RVP			mezipředmětové vztahy)
	Sociální empatie Je vnímavý k sociálním problémům. Analyzuje prožitky a situace lidí se sociálními problémy. Vnímá dopady sociálních problémů na člověka. Rozvíjí účinnou prevenci a strategie při obraně proti sociálně patologickým jevům. Asertivita ve skupině Jedná asertivně i ve ztížených podmínkách. Reaguje vhodně i na neoprávněnou kritiku. Rozvíjí asertivní chování ve vrstevnické skupině. Já potenciální vzor pro druhé Žije uvědomělým způsobem života. Zvládá autonomní jednání. Reflektuje smysl svého života. Formuluje si cíle svého života. Komplexní prosociálnost a rozvojová pomoc Rozvíjí porozumění k etnickým, národnostním, sociálním a	• seznamování se se sociálními problémy, typy sociálních problémů, • analýza a popis prožitků a situace lidí s různými sociálními problémy, dopad sociálních problémů na člověka a jeho okolí, vnímavost k obtížné situaci druhých, • sociálně patologické jevy a jejich rizika pro děti a mládež, hodnota stárí, mezigenerační vztahy, • asertivita ve ztížených podmínkách, reakce na neoprávněnou kritiku, • techniky, jak vhodně reagovat na neoprávněnou kritiku, asertivita ve skupině, • smysl a cíl mého života, ušlechtilý životní cíl, • moje postoje, moje role, • zodpovědný život, • mé schopnosti a okolí, • autonomie a konformita, • informace o menšinách • vztah k menšinám, • využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, • pozitivní vztah k diverzitám, • tolerance,	Vícedenní programový pobyt žáků zaměřený na zdravý životní styl a vzájemnou podporu, pomoc a přátelství. (Tv, Vkz) OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV – Psychohygiena OSV – Kooperace a kompetice

	náboženským minoritám. Je vnímavý k potřebám lidí z chudých částí světa. Vyhledává informace o lidech z jiných koutů světa, především tam, kde vládne chudoba. Aktivně se účastní humanitárních aktivit zaměřených na zmírnění bídy a chudoby ve světě. Uplatňuje toleranci ve svém jednání. Duchovní rozměr člověka Získává podněty pro utváření vlastního světonázoru. Toleruje lidi s jiným světonázorem. Získává informace o různých světonázorech. Aplikuje postoje a dovednosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Etická stránka lidské sexuality Aplikuje etické ctnosti ve svém sexuálním životě. Uplatňuje věrnost ve vztahu. Rozvíjí úctu k druhému. Rozvíjí svoji odpovědnost za vztah s druhými. Etické ctnosti Reflekuje rozdíly mezi dobrem a zlem.	• bída světa, • informace o situaci zemí třetího světa, • formy humanitární pomoci, humanitární projekty, • obrana proti sektám, • utváření vlastního světonázoru, • tolerance k lidem s jiným světovým názorem, • informace o různých světonázorech, • etické ctnosti a sexualita, • věrnost není slabost, • úcta k druhému, • odpovědnost za vztah, • dobro a zlo, • svědomí, • morální dilemata, • etické ctnosti, • etika pevného bodu, • běh lidského života – lidský vývoj • tvorba vlastního portfolia	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – Poznávání lidí (plánování učení a studia) OSV – Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia) OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – vedení dialogu) OSV – Kreativita
--	---	--	---

	Vnímá a rozvíjí úsudek svého svědomí. Reflektuje morální dilemata. Rozvíjí etické ctnosti. Reflektuje etiku pevného bodu. Dokumentuje svůj osobnostní vývoj a pokroky ve vzdělávání.		
--	---	--	--

Volitelné předměty

Název volitelného předmětu: Německý jazyk (Nj)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Dále poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd., získat zájem o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, naučit se přiměřeně porozumět (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalostí cizích jazyků pro osobní život, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů atd. Tento volitelný předmět je určen především žákům, kteří mají jazykové nadání a mají zájem o studium.

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky a vzdělávacího obsahu doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je nabízen žákům jako povinně volitelný předmět v sedmých až devátých ročnících s dotací dvě hodiny týdně. Předmět souvisí se vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk a částečně se vzdělávacími obory a předměty Zeměpis a Přírodopis a prolíná se s průřezovými tématy mediální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Volitelný předmět je přednostně vyučován v jazykové učebně, popřípadě v učebně počítačů, školní knihovně či kmenové učebně žáků. Žáci si mohou předmět zvolit v sedmém ročníku, jejich výuka pak automaticky pokračuje i v dalších ročnících.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro studium i praktický život,
- propojování probraných témat a jazykové jevy,
- samostatnému vyhledávání způsobů k odstraňování problémů při výuce němčiny.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s německy hovořícím člověkem,
- pochopení obsahu myšlenky,

- volbě různých přístupů při řešení problémů,
- ke spolupráci a toleranci jiného názoru.

Kompetence komunikační:

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení,
- schopnosti zformulovat jednoduché myšlenky,
- porozumění mluveného slova i přiměřeně psanému textu,
- využívání dovedností k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc, radu,
- dodržování zásad slušného chování,
- spolupracování ve skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávání s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí života.

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení schopnosti číst s porozuměním německy verbální i ikonické texty,
- objasňování nových a nejasných německých pojmů pomocí různých informačních zdrojů,
- upevňování činnostního a tvořivého přístupu k obsahu vzdělávání prostřednictvím projektů.

3. Průřezová témata

VKM – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a s žáky mimořádně nadanými

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a postupy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá

porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž se nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídajícím jeho předpokladům. Jde například o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní u dysgrafiků (učitel může žákovi poskytnout kopie výpisů). Můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v časovém limitu, a to, co nestačilo, nemusíme hodnotit – například v diktátu nebo pětiminutovce. Popřípadě dáváme žákovi menší část diktátu nebo doplňovacího cvičení. U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon.

Při výuce mimořádně nadaných žáků v tomto předmětu se zadávají specifické úkoly, vytváří skupiny pro podporu spolupráce, žák se zapojuje do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, je doplněn, rozšířen a prohlouben vzdělávací obsah.

NĚMECKÝ JAZYK 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vyslovuje a čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Napíše jednoduché sdělení a odpověď za správného použití základních gramatických	Správně hláskuje slova, vyslovuje souhlásky a samohlásky. Dodržuje pravidla výslovnosti. Zdraví při příchodu a odchodu. Používá pravidla komunikace v běžných každodenních situacích přiměřeně znalostem. Tvoří otázky doplňovací. Počítá v německém jazyce do 100 Chápe hlavní myšlenky textů, sdělí obsah textu a reprodukuje ho v jednoduchých větách. Časuje pravidelná slovesa a funkčně je	Správná výslovnost, intonace, pravopis, slovní zásoba a tvoření slov, pozdrav, poděkování, představení, tvoření otázek (Kdo?, Kde?, Kdy?, Co?, Jak?, Kam?), základní číslovky do 100, časování slabých sloves v přítomném čase,	Projekt: Meine Familie Meine Woche Mein Hobby VKM – Evropa a svět nás zajímá -vyhledávání základních geografických informací o Německu, Rakousku, Švýcarsku MED – Kritické čtení a

pravidel. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině, koníčcích a běžných každodenních situacích.	užívá v psaném i v mluveném projevu. Vysvětlí rozdíl mezi členem určitým a neurčitým a užívá je ve větách Vyjmenuje a používá osobní zájmena. Používá zájmeno svůj gramaticky správně ve větách. Objasní rozdíl mezi větným a slovním záporem. Užívá záporu kein, rozlišuje zápor s kein a nicht. Správně a funkčně tvoří záporné věty. Popíše jednoduchá sdělení, vypráví o tom, co pravidelně dělá. Časuje pomocná slovesa v přítomném čase. Používá tvary „chtěl bych“ ve všech osobách. Krátce představí sebe a své blízké (rodinu nebo kamaráda).	člen určitý a neurčitý, osobní zájmena, vyjadřování českého „můj, tvůj“ v němčině, zápor <i>nicht a nein</i>, zápor kein, pořádek slov ve větě oznamovací, tázací a při záporu, časování slovesa <i>haben a sein</i> v přítomném čase, podmiňovací způsob – <i>möchten</i>, konverzační témata: rodina a její členové, kamarádi, dny v týdnu,	vnímání mediálních sdělení- poslech autentických textů, práce s nimi Lückentexte, čtení krátkých textů s porozuměním Tvorba mediálních sdělení- uplatnění souvislé písemné formy v projektu Meine Familie, Meine Woche, Mein Hobby Ze - reálie německy mluvících zemí Čj - pochopení české terminologie v souvislosti s německou
---	--	---	--

	Vyjmenuje názvy dnů a používá je v kontextu. Sestaví svůj denní a týdenní plán a popíše v něm své záliby. Určuje barvy a používá je v kontextu.	moje koníčky, barvy pohádka „O červené Karkulce“	
--	--	--	--

NĚMECKÝ JAZYK 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Rozumí jednoduchým pokynům	Rozpoznává tvary časování silných a nepravidelných sloves. Používá tvary modálních sloves „moci, umět, smět“ ve všech osobách Gramaticky správně zapíše jednoduchou větu a foneticky správně ji přečte. Orientuje se v německo-českém a česko-německém slovníku, vyhledává	Silná slovesa, -podmiňovací způsob „können, müssen, dürfen“ -synonyma, antonyma - přivlastňovací zájmena - základní číslovky do 1000 - výslovnost, tvoření	Projekty: Schule Einkaufen Kleidung Mein Körper Mein Freund VKM - Objevujeme Evropu

a adekvátně na ně reaguje. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět. Sdělí ústně i písemně základní údaje o svém těle, svých přátelích, oblekání, o německém školství. Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	neznámá slova a slovní spojení. Vyjmenuje a použije přivlastňovací zájmena. Počítá v německém jazyce do 1000. Dodržuje pravidla výslovnosti. Správně hláskuje slova, používá slovní přízvuk a intonaci. Chápe hlavní myšlenky obsahu textů, dokáže sdělit obsah textu v rodném jazyce a reprodukuje v jednoduchých větách. Skloňuje podstatná jména. Vyjmenuje předložky a používá je správně ve větě 3. p. kde, 4. p. kam. Skloňuje osobní zájmena. Vyjmenuje vyučovací předměty a popíše školy v Německu. Nakupuje a platí. Popíše své oblečení. Krátce popisuje, jak tráví volný čas.	slov, rozšiřování slovní zásoby, - skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádě - předložky se 3. a 4. pádem - skloňování osobních zájmen ve 3. a 4. pádě	a svět- pochopení a porovnání českého a německého školství MED - Tvorba mediálních sdělení- uplatnění souvislé písemné formy v projektu Mein Freund, Mein Körper Čj - základy slovesných postupů a útvarů a pro kreativní a souvislé psaní německých textů Př - přesah v souvislosti slovní zásoby, moje tělo
---	---	---	---

	Popíše, jak vypadá jeho dům Popíše svůj vzhled, vzhled svého kamaráda, své domácí zvíře, popíše svůj pokoj, mluví o tom co má a nemá rád. Aplikuje 4. pád podstatných jmen v hraném textu.	Konverzační témata: - ve škole - nakupování - oblečení, móda - volný čas - můj domov - moje tělo - pohádka „O veliké řepě“	
--	---	---	--

NĚMECKÝ JAZYK 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV Žák	Školní výstupy Žák	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím	Používá slovesa s odlučitelnou předponou. Rozpozná tvary rozkazovacího způsobu sloves. Obměňuje přiměřeně dlouhé a	- slovesa s odlučitelnou předponou - rozkazovací způsob sloves - vazba <i>es gibt</i>	Projekty: Essen und Trinken Jahreszeit Feste und Bräuche

a jednoduchým větám. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět. Sdělí ústně i písemně základní údaje o jídle, ročním období, tradicích a zvycích. Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	obtížné texty se zachováním smyslu textu, popisuje situace, porovnává skutečnosti. Časuje modální a silná slovesa v jednotném a množném čísle. Pracuje s termínem préteritum. Používá v kontextu názvy dnů, měsíců, popíše aktuální počasí, svůj vzhled, své domácí zvíře, svoje město, sdělí informace, které se staly v minulosti. Orientuje se v německo-českém a česko- německém slovníku a vyhledává neznámá slova a slovní spojení. Sestaví jídelníček, objedná si jídlo	- způsobová slovesa a sloveso <i>essen, vergessen, nehmen, geben</i> - préteritum slabých sloves, - slovesa <i>sein</i> a <i>haben</i> - časové údaje - význam slov v kontextu Konverzační témata: - jídelníček - příroda a počasí - roční období + im, měsíce	Brief und Ansichtskarte VKM - Objevujeme Evropu a svět- pochopení tradice a kultury německy mluvících zemí- Mikuláš, Vánoce, Nový rok, Velikonoce jídelníček německy mluvících zemí, porovnání s naším Objevujeme Evropu a svět- pochopení, souvislosti a porovnávání tradicí ČR a německy mluvících zemí MED - Tvorba mediálních sdělení- uplatnění souvislé písemné formy v projektu Jahreszeit, Brief und Ansichtskarte
---	--	---	---

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	v restauraci. Vyjmenuje roční období a činnosti, které k nim patří. Popíše jednotlivá povolání, popíše činnosti, které se k nim vztahují. Popíše některé tradice a zvyky (Vánoce, Velikonoce). Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu, popisuje, co vidí na obrázku, porovnává skutečnosti. Sestaví jednoduchý dopis, pozdrav z prázdnin, přání k Vánocům, blahopřání k narozeninám, omluvu nebo žádost	- časové údaje + um - dny v týdnu + am - povolání - tradice a zvyky - dopis, pohlednice	Tvorba mediálních sdělení- uplatnění souvislé písemné formy v projektu Essen und Trinken Čj - základy slovesných postupů a útvarů a pro kreativní a souvislé psaní německých textů Ze přesah v souvislosti slovní zásoby, roční období VKO – přesah v souvislosti slovní zásoby, tradice a zvyky
--	---	--	--

Název volitelného předmětu: Ruský jazyk (Rj)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází z charakteristiky a vzdělávacího obsahu doplňujícího vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Ruský jazyk souvisí se vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk a částečně se vzdělávacími obory a předměty Zeměpis a prolíná se s průřezovým tématem Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Cílem výuky předmětu je rozvíjet u žáků nástroj komunikace při kontaktu se stejně mluvícími lidmi. Je tedy kladen důraz především na rozvoj komunikačních dovedností. Předmět výuky by měl vzbudit u žáků zájem o ruskou kulturu, utváření pozitivních vztahů k tomuto předmětu, práce s informacemi a formování porozumění k odlišné kultuře a hodnotám. Žáci by měli zvládnout komunikaci v základních denních situacích a měli by být schopni se porozumět písemnému sdělení. Tento volitelný předmět je vytvořen především žáky s dobrými jazykovými předpoklady a vnitřní motivací pro studium dalšího cizího jazyka.

Ruský jazyk je vyučován jako povinně volitelný předmět a je nabízen v sedmém až devátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně. Volitelný předmět je přednostně vyučován v jazykové učebně, popřípadě v učebně počítačů, školní knihovně či kmenové učebně žáků. V případě, že si jej žáci zvolí jako druhý cizí jazyk v sedmém ročníku, jejich výuka pokračuje i v dalších ročnících.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti schopnosti komunikovat rusky pro další studium i život,
- propojování probraných témat a jazykových jevů,
- samostatnému vyhledávání způsobů k odstraňování problémů při komunikaci,
- rozvíjení své schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách,
- pravidelnému sledování pokroku žáka a přizpůsobení výuky jeho možnostem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- zbavení se ostychu k rozmluvě v cizí řeči.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení v ruském jazyce,
- zformulování jednoduché myšlenky,
- porozumění promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce,
- využívání dovedností osvojených v ruském jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- sdělování informací o sobě prostřednictvím projektů,

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- schopnosti si v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc či radu,
- spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je s našimi,
- prezentování výsledků skupinové práce.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatnému pracování s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívání ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí.

3. Průřezová témata

VKM – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a postupy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.

Dítě s vývojovou poruchou nebude vystavováno úkolům, v nichž nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídajícím jeho předpokladům. Jde například o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní u dysgrafiků (učitel může žákovi poskytnout kopie výpisů). Můžeme posuzovat výkon, který dítě podalo v časovém limitu, a to, co nestačilo, nehodnotíme – například v diktátu nebo pětiminutovce. Popřípadě dáváme žákovi menší část diktátu nebo doplňovacího cvičení. U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon.

Při výuce mimořádně nadaných žáků v tomto předmětu se:

- zadávají specifické úkoly,
- vytváří skupiny pro podporu spolupráce ve třídě,
- žák se zapojuje do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- je doplněn, rozšířen a prohlouben vzdělávací obsah.

RUSKÝ JAZYK 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Napíše jednoduché sdělení a odpověď za správného použití základních gramatických pravidel. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	Žák Vysloví správně hlásky odlišné od češtiny. Rozliší ve vybraných slovech přízvučné a nepřízvučné slabiky. Zná tiskací a psací azbuku. Používá slovní přízvuk, intonaci tázací otázky. Rozumí hlavní myšlenke obsahu textů, sdělí v rodném jazyce obsah textu a reprodukuje jej v jednoduchých větách. Promluví o rodinných vztazích, seznámí se s slovní zásobou k tématu rodina, vymění si osobní informace.	Nácvik výslovnosti přízvučných samohlásek a, o, u, e, y a souhlásek š, ž, c, šč, č, tvrdé l Redukce hlásek a, o, e, ja, Intonace otázky Kdo je to? Základní gramatické struktury a typy vět : věta jednoduchá (Mám..., Jsem....., To je.....) tvorba záporu Tématické okruhy domov, rodina, zvířata, škola Jednoduchá sdělení: adresa, dotazy a odpovědi: odkud	VKM: Jsme Evropané - Geografie Ruska: důležité zeměpisné údaje, práce s mapou a pracovním listem, internetem VKM: Objevujeme Evropu a

Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích. Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. Používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	Sestaví „rodinný strom“. Zeptá se na osobní údaje. Vyhledá potřebné informace ve slovníku a učebnici. Plní cizojazyčné pokyny učitele a rozumí instrukcím v běžné výuce. Ptá se a odpovídá na otázky k tématům: moje rodině, jak se kdo jmenuje, kolik je členů rodiny, kolik je komu let.	kdo je Komunikace v běžných každodenních situacích: pozdrav, pozdravy při setkání, pozdravy mezi jednotlivými členy rodiny, pozdravy při loučení, poděkování, pokyny učitele v průběhu výuky Číslovky 1- 10, 11-20	svět - Moskva: hlavní město.
RUSKÝ JAZYK 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché	Žák Vyslovuje správně jevy odlišné od češtiny v azbuce. Rozlišuje přízvučné a	Redukce lásek. Tvary slovesa chtít a žít. Tvorba zápor.	

texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Napíše jednoduché sdělení a odpověď za správného použití základních gramatických pravidel. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. Používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník. Sdělí ústně i písemně základní	nepřízvučné slabiky. Zachytí hlavní myšlenky obsahu textů, umí v rodném jazyce sdělit obsah textu. Mluví o domově, rodině, co kdo dělá, co se mu líbí a nelíbí a to v podobě jednoduchých frází a vět. Rozumí cizojazyčným pokynům učitele a pracuje podle nich. Najde požadovaný výraz a správně jej zapíše. Rozlišuje tiskací a psací azbuku. Používá intonaci tázací otázky Rozumí dotazům a odpovídá	Lexikální osvojení tvarů jednotného čísla sloves číst, dělat, hrát, kreslit . Rusko – důležité zeměpisné údaje. Tázací zájmena a intonace otázky. Vyjádření omluvy. Vyjádření přání. Plánování činností během dne. Časování sloves 1. a 2. časování. Minulý čas sloves.	VKM – Objevujeme Evropu a svět - Moskva VKM – Objevujeme Evropu a svět -Typická jídla v Rusku
--	--	---	---

údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích.	na dotazy: Co kdo dělá.		
---	-------------------------	--	--

RUSKÝ JAZYK 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. Napíše jednoduché sdělení a odpověď za správného použití základních gramatických	Žák Správně vyslovuje jevy odlišné od češtiny. Rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky. Rozumí krátkým jednoduchým textům obsahující nejčastěji užívanou slovní zásobu včetně internacionalismů a slov příbuzných. Zachytí hlavní myšlenky	- tázací zájmena a intonace otázky - psaní adresy, oslovení v dopise, zakončení dopisu - dotazy a odpovědi týkající se rodinných a příbuzenských vztahů, zaměstnání	

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Anglická konverzace je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz je kladen na prohloubení komunikačních schopností žáků, čemuž je podřízena i gramatika. Cílem předmětu je posílit jistotu žáků při domluvě s cizincem v běžných každodenních situacích a schopnost mluvit o jednoduchých tématech. V každém ročníku se rozsah a náročnost témat přiměřeně rozvíjí a stupňuje. Součástí výuky předmětu je porozumění čtenému textu přiměřenému jazykovým schopnostem žáků a rozvoj porozumění rodilým mluvčím. Předmět je určen žákům s jazykovým nadáním i žákům, kteří potřebují více procvičit své znalosti z běžných hodin anglického jazyka.

Anglická konverzace je nabízena jako povinně volitelný předmět v sedmém až devátém ročníku v časové dotaci jedna hodina týdně. Při výuce mohou být spojeni žáci různých tříd z téhož ročníku. Výuka probíhá většinou ve skupinách v kmenové učebně, odborné jazykové učebně, knihovně nebo v učebně počítačů.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- pochopení důležitosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- k propojování témat s výukou anglického jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem,
- vyjádření myšlenky s pomocí osvojené slovní zásoby.

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k:

- porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- zformulování jednoduché myšlenky anglicky,
- porozumění promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vyžádání si informace a poskytnutí pomoci nebo rady v jednoduchých situacích,
- dodržování v anglicky mluvícím prostředí zásad slušného chování,
- spolupráci v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

3. Průřezová témata

OSV – Rozvoj schopností poznávání

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a postupy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá případný handicap negativní vliv.

Mimořádně nadané žáky podporujeme vytvářením vhodné vzdělávací nabídky. Způsob výuky mimořádně nadaných žáků vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciaci, např. rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu, zadáváním specifických úkolů, samostatné a rozsáhlejší práce a projektech, podpoře zapojení do soutěží a olympiád v tomto oboru atd.

ANGLICKÁ KONVERZACE 7. - 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Komunikuje v cizím jazyce na úrovni odpovídající jeho znalostem a dovednostem. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích. Vyžádá jednoduchou informaci. Sestaví (ústně i písemně) jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	Žák Osvojené znalosti aktivně aplikuje v praxi. Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu mluvený či čtený text. Vyjádří vlastní postoje a názory. Posoudí stěžejní informace, zaznamenává je, třídí a dále s nimi pracuje, definuje své vlastní postřehy a dodatky. Nalezne rozdíl mezi redukovanou a neredukovanou výslovností. Analyzuje obsah sdělení na jednotlivé části, které dále	- důraz je kladen na komunikační a vyjadřovací schopnosti a dovednosti na uvedená témata: - rodina, - můj kamarád, - můj dům, můj byt, - můj den, - škola, školní předměty a aktivity, - volný čas – koníčky, záliby, sport, cestování, Nakupování (oblečení), - jídlo a stravování, - zdravý životní styl - moje město a počasí oblíbený autor/kniha, film,	Ov – rodinný život, typy lidských obydlí a staveb, OSV – hodnocení, charakteristika lidských vlastností, Tv- respektování pravidel, fair play, Ze– práce s mapou, Př – kultura stravování v ČR a VB komponuje jednotlivá témata s jinými předmětovými celky: Vko– rodina, rodinný život, příslušníci, zvyky, obyčeje, respektování různých

Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, konverzace. Čte nahlas plynule a fonetická správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů v využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	charakterizuje a roztrídí. Zaznamená získané informace, stanoví závěry. Znalosti aplikuje v praxi při plnění úkolů, přípravě vlastních témat. rozhovorů, diskusí. Při sledování anglicky mluvených filmů, televize, poslouchání rozhlasu, práci s počítačem, internetem aplikuje nabyté vědomosti.	- dále jsou probírána témata: plány do budoucnosti, státní svátky, reálie anglicky mluvících zemí (VB, USA, Kanada)	etnických skupin OSV – povahové vlastnosti a rysy osobnosti, Tv – respektování pravidel, plnění úkolů, zodpovědnost, zdravá soutěživost, Ze - práce s mapou, orientace, zeměpisné pojmy, významné stavby a památky, Př – kultura stravování
--	--	--	--

Název volitelného předmětu: Technické praktikum (Tp)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací volitelný předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a stejnojmenného vzdělávacího oboru realizovaného v předmětu Pracovní činnosti. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají i do jiných vzdělávacích oborů a předmětů, především do Tělesné výchovy, Výtvarné výchovy, Výchovy k občanství a Přírodopisu. Vzdělávání v předmětu směřuje k prohloubení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život, osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a technologické kázně, získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě, získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci. Předmět je určen žákům manuálně zručným a s orientací na praktická povolání.

Volitelný předmět Technické praktikum je nabízen jako povinně volitelný předmět v osmém a devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. K výuce slouží jednak odborné učebny: dílny, cvičná kuchyně, šicí dílny, popř. učebna výtvarné a hudební výchovy, výjimečně lze využít kmenové třídy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- samostatnému pozorování a experimentování a vyvození závěrů k další práci,
- získání pozitivního vztahu k učení prostřednictvím způsobu zadávání úkolů,
- prezentaci vlastních výsledků před rodiči, učiteli a veřejností,
- kritickému zhodnocení výsledků práce a diskuzi o nich,
- poznávání různých informačních zdrojů: internet, knihovna, exkurze.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- vyhledávání informace vhodné k řešení problému,
- ověření praktické správnosti řešení problémů,
- promýšlení pracovních postupů praktických cvičení.

Kompetence komunikativní

Učitel žáky vede k:

- naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění jim,
- používání správné technické názvosloví při komunikaci,
- naslouchání jiným žákům a respektování jejich názoru i názoru učitele,
- podpoře samostatného vyhledávání informací z různých zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- účinné spolupráci ve skupině na vytváření pravidel práce v týmu,
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- přispívání do diskuze a respektování názorů jiných,
- společnému hodnocení práce, projektů, výrobků,
- vyjádření úcty k práci jiných,
- pozitivnímu hodnocení sebe sama, podpoře vlastní sebedůvěry.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- respektování pravidel při práci,
- dodržování školního řádu a řádu cvičné kuchyně,
- správnému přístupu při vzniku při zranění,
- dodržování třídění odpadu,
- dodržování pravidel slušného chování,
- organizování exkurzí do výrobních dílen a potravinářských zařízení apod.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení odborných učeben,
- využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany při práci a zásad hygieny práce,
- dodržování technologických postupů a pravidel.

3. Průřezová témata

V předmětu nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se SVP se uskutečňuje formou integrace v běžných třídách kombinací speciálně pedagogických postupů a alternativních metod směřujících k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, k jejich sociální

integraci. Zohlední se druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání. Spolupracujeme s rodiči, školskými poradenskými zařízeními, s ostatními školami (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích programů). U žáků z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného věnujeme pozornost nejen osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, doplníme vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti. Zabezpečíme pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu.

U žáků mimořádně nadaných způsob výuky vychází z principů individualizace a vnitřní diferenciacce, např. rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu, zadáváním specifických úkolů, samostatnou a rozsáhlejší prací a projekty, účastí ve výuce ve vyšších ročnících. U těchto žáků rovněž podporujeme mimoškolní aktivity, zapojení do soutěží a reprezentace školy.

TECHNICKÉ PRAKTIKUM 8. – 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	Žák Popíše postup při platebním styku a zásady domácího účetnictví. Seznámí s jednoduchými pracovními postupy a návody k obsluze moderních spotřebičů a přístrojů. Zvládne základy ručního i strojového šití. Vkusně a esteticky upraví oblečení. Udrží oděv a textilie v čistotě. Získá základní dovednosti při žehlení textilií, volí odpovídající technologii. Organizuje a plánuje pracovní činnost. Zná zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě.	Finance, provoz a údržba domácnosti: jednoduchý rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti, údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti. Příprava pokrmů: * kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu * potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku * příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena (chuťovky,	Člověk a svět práce Př, Che, Vv, Tv, Vko, Inf

Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Zná základní pravidla zdravé výživy člověka. Dodržuje základní zásady hygieny a bezpečnosti v učebně i ve škole, Připraví jednoduchý pokrm dle receptu a dodržení zásad zdravé výživy. Pozná a snaží se respektovat základní zásady společenského chování při stolování. Popíše zásady poskytnutí první pomoci při možných úrazech v kuchyni.	obložené chlebíčky, nepečené cukroví), základní způsoby tepelné úpravy (var, smažení), základní postupy při přípravě pokrmů * úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobení stolu,	
--	--	--	--

1.Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají i do jiných vzdělávacích oborů a předmětů, především do vzdělávacího oboru a vyučovacího předmětu Výchova k občanství, který vychází ze stejné vzdělávací oblasti, mají přímou vazbu na společenskovední část vzdělávacího oboru a vyučovacího předmětu Zeměpis a částečně souvisí se vzdělávacími obory a vyučovacími předměty Český jazyk a literatura, Výtvarná výchova a Pracovní činnosti. Vyučovací předmět Dějepisné praktikum přináší prohloubení a upevnění základních poznatků o vývoji lidské společnosti v minulosti. Hlavní důraz je kladem na práci, při níž žáci vyhledávají, třídí, zařazují a hodnotí různé doklady o lidské minulosti. Největší pozornost je soustředěna na regionální dějinné události a historické příklady se vztahem k významným událostem národních a světových dějin se zvláštním zřetelem na dějiny okolních zemí. Předmět je určen žákům s hlubším zájmem o naši historii, žákům se zájmem o dějepisné soutěže a projekty.

Vyučovací předmět je nabízen všem žákům jako povinně volitelný předmět v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Výuka se realizuje se žáky většinou v kmenové třídě, knihovně, počítačové učebně, videotéce, dějepisném kabinetě, popř. v prostorách historických institucí a historických památek města (městské muzeum, skanzen, zámek, kostely, klášter). V každém ročníku je součástí nabídky pro žáky jedna celodenní dějepisná exkurze mimo areál města, která je realizována podle zájmu žáků, a alespoň jedna exkurze v areálu města uskutečněná v návaznosti na téma regionálních dějin. Ve výuce převažují formy projektové výuky, kdy žáci pracují na zadaném tématu nebo tématech ve skupině, popř. samostatně dle konkrétního zadání vyučujícího. Žáci pracují v hodině s různými učebními pomůckami zajištěnými školou (učebnice, atlasy, mapy, encyklopedie, počítače s vhodnými programy, různé modely), které slouží jako opěrný materiál pro vytváření dalších žakovských učebních pomůcek a samotnou práci v hodinách.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel žáky vede k:

- rozvíjení schopnosti číst s porozuměním verbální i ikonické texty,
- objasňování nových a nejasných pojmů pomocí informačních zdrojů,
- získávání informací z historických map,
- porovnávání informací z různých informačních zdrojů,
- uvědomění si smyslu historických poznatků v běžném životě,

- upevňování činnostního a tvořivého přístupu k obsahu vzdělávání prostřednictvím projektů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- porovnáváním různých názorů žáků k různým problémům a k jejich zdůvodňování,
- přemýšlení o příčinách vzniku historických situací,
- vyhodnocování a srovnávání řešení různých problémů v historii,
- odhadování možných způsobů řešení dějepisných situací na základě svých schopností.

Kompetence komunikační

Učitel žáky vede k:

- samostatnému verbálnímu i neverbálnímu projevu,
- dovednosti získat informace různými komunikačními prostředky a cestami,
- zpracování nalezených informací do podoby samostatných ucelených písemných nebo verbálních prezentací.

Kompetence sociální a personální

Učitel žáky vede k:

- spojování poznatků ze světových, národních a regionálních dějin,
- schopnosti spolupracovat ve skupině při plnění úkolu,
- utváření hodnotového systému žáka.

Kompetence občanské

Učitel žáky vede k:

- přemýšlení o kladech a záporech různých historických forem lidského soužití,
- úctě ke kulturnímu a historickému dědictví,
- vytvoření vztahu k historii jako možnému zájmu a koníčku, s využitím pro příští profesní volbu v oblasti humanitních věd a umění.

Kompetence pracovní

Učitel žáky vede k:

- názoru, že základním předpokladem úspěšného uplatnění ve společnosti je kvalitní vzdělávání,
- získání schopnosti při praktických činnostech pracovat bezpečně a efektivně s různými materiály a nástroji a dodržovat vymezená pravidla.

3. Průřezová témata

Ve volitelném předmětu Dějepisné praktikum nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Charakteristika práce s žáky s SVP a s mimořádně nadanými žáky

Výchova a vzdělávání žáků s SVP se uskutečňuje formou jejich integrace pomocí postupů speciální pedagogiky směřujících k sociální integraci žáků, jejich celoživotnímu vzdělávání a odpovídajícímu pracovnímu a společenskému uplatnění. V individuálním vzdělávacím plánu, při samotné výuce a hodnocení výsledků vzdělávání se zohledňuje druh, stupeň a míra znevýhodnění.

U žáků z prostředí odlišného sociálně, kulturně nebo jazykově se věnuje pozornost osvojení českého jazyka a seznámení s naší minulostí a kulturou. Obsah vyučovacího předmětu je pak přirozeně doplněn o témata z historie a kultury jejich národa, země atd. Mimořádně nadaní žáci dostávají úkoly k prohloubení znalostí a dovedností o daném historickém tématu a jsou vedeni k účasti na soutěžích, projektech nebo olympiádách rozvíjejících jejich nadání.

DĚJEPISNÉ PRAKTIKUM 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uuvádí příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	Žák Čte a interpretuje různé druhy textů vztahujících se k historii (historické prameny, odborná a umělecká literatura). Pracuje s obrazovým materiálem (obrazy, fotografie, film, video). Pracuje se symbolickými pomůckami (historické a moderní mapy, atlasy, grafy, tabulky, diagramy). Lokalizuje a interpretuje zjištěné informace do dobových nebo vývojových souvislostí Připravuje a předvádí spolu s dalšími spolužáky projekt na zadaná téma ve zvolené historické epoše Připravuje a prezentuje pomocí inscenačních metod nebo didaktických her určenou historickou událost. Vyhledá historické informace o daném tématu (události, osobnosti, stavby) z různých informačních zdrojů. Najde a formuluje různé příčiny a	druhy historických pramenů rozdíl mezi vědou a uměním, odbornou literaturou a tiskem historický atlas, mapa a jejich využití písemná informace o zadaném tématu skupinová práce na dané téma skupinová práce na dané téma internet, historické encyklopedie odborná a populární literatura, knihovna, texty	Čj – čtení literatury Ze – práce s atlasem Ze – orientace na mapě

Uvádí příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků.	důsledky historických událostí. Identifikuje různé historické předměty a uvádí jejich funkci. Lokalizuje zeměpisně místa různých historických událostí. Aktivně se účastní se besedy s historikem nebo archeologem o jejich práci. Aktivně se podílí na přípravě a realizaci alespoň jedné historické exkurze ve školním roce. Vyhledává a zaznamenává události a osobnosti regionálních dějin, které přesáhli do národní nebo světové historie Vyrobí učební pomůcku sloužící k přiblížení výuky.	soubory historických předmětů periodizace dějin historická geografie učebnice, literatura a internet práce s encyklopedií a předměty historický atlas exkurze na historické pracoviště regionální odborná literatura regionální, národní a světové dějiny práce s různými materiály – výroba historických pomůcek	Inf – práce na Pc, internet Vv – výroba pomůcky Pč – práce s papírem
--	---	---	---

Název volitelného předmětu: **Matematické praktikum (Mp)**

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a z obsahu stejnojmenného vzdělávacího oboru. Předmět je zařazen jako povinně volitelný a vychází z předmětu Matematika na druhém stupni a ve svém vzdělávacím obsahu přímo navazuje na předmět Matematika na prvním stupni a je nabízen žákům v sedmém až devátém ročníku školy s jednohodinovou dotací. Předmět je určen jednak žákům s hlubším zájmem o matematiku a také žákům, kteří si potřebují upevnit poznatky z běžných hodin matematiky.

Výuka se realizuje zpravidla s žáky stejného ročníku a probíhá většinou v kmenové učebně, v případě potřeby a vhodných tématech se využívá k výuce počítačová učebna s připojením na internet nebo aula s DVD a CD přehrávačem. Obsah učiva úzce souvisí s předmětem Matematika, protože volitelný předmět je zaměřen na hlubší procvičování a rozšiřování učiva, které se aktuálně probírá v daném ročníku v předmětu Matematika. Větší prostor je ovšem věnován projektovému vyučování a samostatné i skupinové práci žáků. Ve výuce se uplatňují postupy tvořivé školy a činnostního učení.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- časté manipulaci s konkrétními předměty a pomůckami.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- snaze nalézt vlastní řešení a následné kontrole správnosti,
- řešení příkladů a problémů z praxe.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- přesnému vyjadřování a používání matematických pojmů a popisu způsobu řešení,
- samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci žáků na projektech,
- společnému hodnocení práce, projektů, řešení.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině, zodpovědnosti za společnou práci.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- vytváření části projektů na PC, využívání textových a grafických editorů,
- řešení příkladů z praxe,
- manipulace s pomůckami a měřicími přístroji.

3. Průřezová témata

Ve volitelném předmětu Matematické praktikum nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Výuka žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše učení nebo chování tomu přizpůsobujeme klasifikaci.

U žáků mimořádně nadaných je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci vysokou koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), popř. navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. Žáci jsou zapojováni do soutěží, reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně.

MATEMATICKÉ PRAKTIKUM 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. Načrtne a sestrojí rovinné útvary. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel. Užívá různé způsoby kvantitativního	Žák Zobrazí na číselné ose. Určí absolutní hodnotu. Provede početní operace s racionálními čísly. Sestrojí trojúhelník. Aplikuje věty o shodnosti. Sestrojí rovnoběžníky a lichoběžník. Odhadne a vypočítá obvod a obsah obrazců. Vyřeší jednoduché problémy, v nichž využívá oboru racionálních čísel. Provede porovnání	Racionální čísla - čísla kladná a záporná a nula - číselná osa, absolutní hodnota Shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků - střední příčka v trojúhelníku - shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle vět SSS, SUS, USU Čtyřúhelníky - rovnoběžníky - lichoběžník Obvod a obsah rovinného obrazce - obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku Zlomky - početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - složené zlomky Poměr - poměr - postupný poměr	

vyjádření vztahu celek- část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	poměrem. Dělí celek na části v daném poměru. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středově souměrnosti. Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Používá trojčlenku při řešení slovních úloh. Vyřeší slovní úlohy s procenty, užívá k výpočtu trojčlenku Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu. Načrtne a narýsuje síť a obraz hranolu.	- měřítko plánu a mapy Shodná zobrazení - osová a středová souměrnost Přímá a nepřímá úměrnost - užití přímé a nepřímé úměrnosti (trojčlenka) - pravoúhlá soustava souřadnic Procenta - výpočet procentové části, základu a počtu procent - užití trojčlenky Povrch a objem hranolu - povrch a objem kolmého hranolu - sítě těles	
---	---	---	--

MATEMATICKÉ PRAKTIKUM 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. Načrtne a sestrojí rovinné útvary Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů,	Žák Určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí kalkulačky. Počítá druhou mocninu a odmocninu. Jednoduché situace z praxe matematizuje s využitím proměnných. Určuje hodnotu číselného výrazu. Slovní text zapíše pomocí výrazu s proměnnou. Dosazuje do výrazu s proměnnou čísla. Počítá obvod a obsah kruhu. Sestrojí rovinné útvary. Počítá délku odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku. Řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty. Sčítá, odčítá a násobí mnohočleny. Užívá a zapisuje vztah rovnosti. Řeší lineární rovnice pomocí	Druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů Kružnice, kruh - délka kružnice - obsah kruhu Pythagorova věta - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mnohočleny - pojem - početní operace s mnohočleny Lineární rovnice	

využívá potřebnou matematickou symboliku. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor. Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Využívá, vyhodnocuje a zpracovává data.	ekvivalentních úprav. Provádí zkoušku řešení. Jednoduché reálné situace matematizuje. Řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic. Zdůvodňuje zvolený postup řešení. Ověřuje výsledek řešení. Nalézají různá řešení. Sestrojuje různé množiny bodů dané vlastnosti. Využívá Thaletovy kružnice ke konstrukci tečen Popíše základní statistické pojmy. Sestaví jednoduchý dotazník a provede průzkum.	- rovnost - lineární rovnice Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic - slovní úlohy Množiny všech bodů dané vlastnosti - množiny všech bodů - Thaletova kružnice Statistika - základní pojmy	Che – řešení chemických rovnic
---	--	--	---------------------------------------

MATEMATICKÉ PRAKTIKUM 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. . Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. Odhaduje a vypočítá povrch a objem těles. Vyjádří funkční vztah	Rozloží výraz na součin vytýkáním a pomocí vzorců. Vyřeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic. Vyřeší lineární nerovnice a jejich soustavy. Aplikuje věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Vyřeší příklady z praxe zaměřené na povrch a objem těles. Aplikuje funkční vztahy při řešení úloh.	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin Soustavy rovnic - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic Podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků Tělesa - povrch a objem těles	

tabulkou, rovnicí, grafem.		Funkce - lineární funkce	
----------------------------	--	------------------------------------	--

Název volitelného předmětu: Literární výchova (Lv)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ve svém vzdělávacím obsahu přímo vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, konkrétně ze složky Literární výchova. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají i do jiných vzdělávacích oborů a předmětů, především do vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů Dějepis, Výtvarná výchova a Hudební výchova. Předmět Literární výchova přirozeně navazuje na výuku v hodinách českého jazyka a literatury. Učitel vede v literární výchově žáky k rozvíjení čtenářských schopností a návyků osvojených během výuky na 2. stupni. Seznamuje je s autory současné poezie, prózy i dramatu, s ukázkami divadelních i filmových děl vzniklých podle předloh našich i světových autorů. Prostřednictvím četby jim učitel předkládá základní literární druhy a žánry, učí je vnímat a rozlišovat jejich specifické znaky. Učí žáky schopnostem reprodukovat a interpretovat literární text, dále tvořit text vlastní v návaznosti na znalosti o literárních druzích a žánrech. V literární výchově nabízí učitel žákům další aktivity, které vedou ke zefektivnění a zpestření výuky v tomto vyučovacím oboru: exkurze, návštěvy divadelních představení a spolupráce s městskou knihovnou, besedy s regionálními spisovateli. Literární výchova je určena žákům se sklony ke čtenářství a k hlubčímu zájmu o literaturu.

Povinně volitelný předmět Literární výchova je vyučován v sedmém až devátém ročníku jako povinně volitelný předmět s časovou dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá v některé z kmenových tříd, případně ve třídě s možností pouštění audio či videoukázek v knihovně nebo některé z odborných učeben. Témata z oblasti současné literatury jsou realizována formou krátkodobých projektů.

2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- systematickému vedení a ukládání informací,
- seznámení s literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- umění vyhledávat informace v katalogu, knihovně, na internetu a v dalších informačních zdrojích.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných literárních žánrů,

- porozumění probíraných literárních textů,
- rozšíření slovní zásoby.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vytváří příležitosti k diskusím v malých skupinách i v rámci celé třídy.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- seznámení s naším slovesným dědictvím a pochopení jeho významu,
- podpoře potřeby literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
- přípravě a udržování jeho učebního prostoru.

3. Průřezová témata

Ve volitelném předmětu Literární výchova jsou realizována tato průřezová témata.

OSV – komunikace

VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MUL – kulturní diference

MED – tvorba mediálního sdělení

4. Výuka žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných

V hodinách literární výchovy je práce s těmito žáky hodně specifická, protože se často jedná o žáky s dysfunkcemi. Žáci dostávají většinou speciální úkoly a cvičení, které jim pomáhají plnit úkoly v rámci jejich možností. Často pracují s příručkami. Specifická je také podpora rozvoje schopnosti čtení, kdy je nutné dbát na to, aby učitel žáka nepřetěžoval dlouhými texty, ale volil takové ukázky, které mu pomohou díky procvičování překonávat jeho dyslektické problémy.

S nadanými žáky pracuje učitel například tak, že jim nabídne obtížnější literární texty k rozboru a připravuje je k účasti na literárních či recitačních soutěžích, podporuje u nich čtenářství volbou náročnějších titulů apod.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA 7. – 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová té-mata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a své názory na	Žák: Zařadí autory podle typu tvorby: literatura psychologická, humoristická, sci-fi, historická, pro děti, poezie, divadelní hry apod. Charakterizuje typické znaky současné literatury . Charakterizuje specifické rysy autorské poetiky; autobiografické prvky, odraz doby vzniku díla atd. Na vybraných uměleckých dílech (literárních, hudebních, filmových, divadelních) porovná různá zpracování téhož námětu. Reprodukuje přečtený nebo slyšený umělecký text.	Současná literatura pro děti, publicistika, sci-fi, detektivní literatura aj. Divadelní tvorba (absurdní divadlo, divadla malých forem aj.) Současní autoři Ženy – spisovatelky Samizdatová literatura: <u>proza</u> <u>poezie</u> Exilová literatura Světová literatura Současná literatura versus film	Dě – dějiny 2. poloviny 20. století Vv – dějiny umění Hv – filmová a divadelní hudba VDO – demokratické principy v dílech literátů MUL – poznávání vlastního kulturního zakotvení Spolupráce s knihovnou (vyhledávání a zpracování

umělecké dílo. Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Vymezí znaky hodnotné umělecké literatury. Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně, na internetu apod. Přednáší z paměti básnické a prozaické texty.	Současní autoři našeho regionu	informací, besedy) Inf – práce s internetem Spolupráce s místními literáty MED – tvorba mediálního sdělení (např. recenze současných filmů podle literárních předloh) OSV – prvky verbální i neverbální komunikace
--	---	---------------------------------------	---

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Jazykovědné praktikum vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ve svém vzdělávacím obsahu přímo vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají do průřezových témat mediální výchova a osobnostní a sociální výchova. V Jazykovědném praktiku je kladen důraz na zdokonalení komunikačních schopností a písemného projevu žáků. Proto žáci především procvičují a také rozšiřují své základní znalosti v oblasti pravopisu, gramatiky, slovních druhů a stavby věty. V těchto hodinách rozvíjejí slovní zásobu a samostatně pracují se slovníky a příručkami. Žáci se učí rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk a používat spisovné tvary slov v písemném i mluveném projevu. Jazykovědné praktikum je určeno jednak žákům s hlubším zájmem o jazyk a o jeho zvláštnosti, ale také žákům, kteří potřebují zdokonalit a zlepšit především psanou stránku svého projevu a pravopis.

Vyučovací předmět Jazykovědné praktikum je nabízen jako povinně volitelný předmět žákům sedmých až devátých ročníků a doplňuje výuku v hodinách českého jazyka se zaměřením na prohloubení jazykovědných znalostí a dovedností žáků. Vyučovací předmět Jazykovědné praktikum je součástí vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a má časovou dotaci jedna hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo školní knihovně a plynule navazuje na učivo probírané aktuálně v jednotlivých ročnících.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- správnému používání spisovných tvarů slov v textu,
- neustálému rozvíjení slovní zásoby týkající se všech oborů lidské činnosti a jejich aplikaci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání potřebných informací ve slovnících (spisovné tvary slov, slovnědruhové zařazení, významy slov apod.).

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu,
- dobré spolupráci s okolím na základě komunikativních dovedností.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- takovému vedení rozhovorů, které by podporovaly mezilidské vztahy a utvářely příjemnou atmosféru ve skupině a třídě.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- poznání historie a krásy rodného jazyka, aby si jej dokázal vážit také jako kulturního dědictví, podporuje v žákovi potřebu spisovného projevu (mluveného i psaného).

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- k využívání znalostí a dovedností při používání rodného jazyka i ve všech dalších vzdělávacích oblastech či přípravě na budoucí povolání.

3. Průřezová témata

OSV – Komunikace

MED – Tvorba mediálního sdělení

4. Práce se žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky

V hodinách Jazykovědného praktika je práce s těmito žáky hodně specifická, protože se často jedná o žáky s dysfunkcemi. Učitel pracuje se žáky často podle individuálního plánu. Žáci dostávají většinou speciální pomůcky a cvičení, které jim pomáhají překonat jejich problémy – jsou to doplňovací pravopisná cvičení, práce podle gramatických přehledů či s jazykovědnými příručkami.

S nadanými žáky pracuje učitel jak v jednotlivých hodinách (větší slovní zásoba, tvorba těžších souvětí, rozbor složitějších syntaktických celků), tak po vyučování (účast v jazykovědných soutěžích a olympiádách apod.)

JAZYKOVĚDNÉ PRAKTIKUM 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák: Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitějšími způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Žák: Rozpozná základní jednotky stavby slova. Používá různé způsoby tvoření českých slov. Rozlišuje jednotlivé významy slov. Samostatně pracuje se slovníky a příručkami. Rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy. Tvoří spisovné tvary slov. Používá jazykové znalosti v mluveném i písemném projevu. Ovládá psaní velkých písmen. Ovládá pravopisné jevy lexikální (významové vztahy), slovotvorné (stavba slova), morfologické (spisovné tvary	Tvoření slov - stavba slova a tvoření slov Význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy - pravopisné jevy a jejich zdůvodnění (PČP, SSČ) Tvarosloví • ohebné slovní druhy • neohebné slovní druhy Pravopis - velká písmena - procvičování i/y - předložky s/z a předpony s-	MED – uplatnění a výběr jazykových prostředků pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení MED – hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov)

Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. Spisovně vyslovuje česká a běžné užívaná cizí slova.	slov) a syntaktické (aplikuje gramatická pravidla ve větě a v souvětí). Uvědomuje si vztahy mezi větnými členy. Rozlišuje hlavní a vedlejší věty, rozpozná souvětí podřadné a souřadné. Dokáže určit základní druhy vedlejších vět. Rozlišuje větu dvojčlennou a jednočlennou. Dodržuje zásady spisovné výslovnosti.	/z- Skladba - věty dvojčlenné a jednočlenné - větné členy - druhy vět - pořádek slov ve větě Zvuková stránka jazyka - hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty	OSV – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
--	--	--	---

Název volitelného předmětu: Fyzika v pokusech (Fvp)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vzdělávání v předmětu Fyzika v pokusech směřuje k dalšímu rozvoji a rozšíření hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz, učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k rozšíření základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Fyzika v pokusech je určena pro žáky s hlubším zájmem o přírodu, techniku a pozorování fyzikálních pokusů.

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ve svém vzdělávacím obsahu přímo vychází ze vzdělávací oboru Fyzika a souvisí se stejnojmenným povinným předmětem, částečně také se vzdělávacím oborem Chemie. Přesahy vzdělávacího obsahu se promítají i do jiných vzdělávacích oborů a předmětů, především do vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů Přírodopis a Zeměpis, ale také do průřezových témat (OSV, VKM, MEV, ENV). Předmět Fyzika v pokusech je nabízen jako povinně volitelný předmět v sedmém až devátém ročníku jednu hodinu týdně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, jsou to např. skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty a laboratorní práce. Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně fyziky a chemie.

2. Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k :

- vyhledávání, třídění a propojování informací,
- používat odbornou terminologii,
- samostatně měřit, experimentovat a porovnávat získané informace,
- nalézat souvislosti mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- řešení úkolů, při kterých se učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat,

Kompetence komunikační

Učitel vede žáky k :

- zdokonalování návyků pro práci ve skupinách, založenou na komunikaci se spolužáky, respektování názorů druhých, na diskusi,
- správné formulaci myšlenek písemnou i mluvenou formou,
- vhodné prezentaci výsledků svého bádání.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- vzájemné spolupráci vedoucí k řešení problémů skupinového a inkluzivního vyučování,
- posilování jejich sebedůvěry, pocit zodpovědnosti a učí je schopnosti ochotně pomoci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- šetrnému využívání elektrické energie,
- k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- upřednostňování používání obnovitelné zdroje v budoucím životě.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování zásad bezpečnosti při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními a dodržování a upevňování bezpečného chování.

3. Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání

ENV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí

MED – tvorba mediálního sdělení

4. Práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Učitel předává žákům vědomosti a dovednosti formou a postupy, které odpovídají jeho schopnostem a nemají na něj negativní vliv. Volí si takovou formu projevu (písemnou či ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. U žáků se SVP zohledňuje jejich postižení nebo znevýhodnění.

U žáků nadaných dále prohlubuje jejich znalosti a dovednosti a motivuje je k účasti v projektech, soutěžích a olympiádách rozvíjejících jejich nadání.

FYZIKA V POKUSECH 7. – 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Žák Utváří si představu o složení obalu a jádra atomu, vzájemných vztazích mezi elektrony, protony a neutrony v jádře, poznává různé druhy zobrazení modelů atomu. Učí se rozpoznávat správně měřitelné fyzikální veličiny, správně používat jednotlivá měřidla, kombinovat výsledky jednotlivých měření a na jejich základě vypočítat další vlastnosti látek, jako například hustotu, objem apod. Upevňuje si znalosti způsobu vedení elektrického proudu v látkách podle skupenství, rozpoznává specifika vedení elektrického proudu v jednotlivých skupenstvích,	Stavba látek. Atom. Obal a jádro atomu, elektrony, protony, neutrony. Thomsonův, Rutherfordův, planetární, Bohrov model atomu Délka, hmotnost, objem, hustota, teplota, čas. Vedení elektrického proudu v pevných látkách, kapalinách a plynech. Vodiče a izolanty elektrického proudu. Polovodiče.	Che – prvky, chem. vazba Vv – modelování MED – prezentace výsledků vlastního zkoumání OSV – rozvoj dovedností pro spolupráci při stavbě modelu ENV – základní podmínky života na Zemi Ma – jednotky délky, převody jednotek, jednoduché rovnice MED – předávání výsledků samostatné práce pomocí veřejné prezentace např. na webu ENV – zdroje elektrické energie

Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.	význam vodičů i nevodičů elektrického proudu, poznává zvláštní skupinu látek, které vedou proud za určitých podmínek – polovodiče. Uvědomuje si rizika práce s elektrickým proudem a upevňuje si znalosti bezpečnostních pravidel. Prohlubuje si učivo o vedení elektrického proudu. Vytváří jednoduché elektrické obvody a vhodně, tak aby hra fungovala.	Elektrický obvod. Vedení elektrického proudu v kovech.	Ma – geometrie – schéma elektrického obvodu Vv, Pč – grafické návrhy a zpracování hry MED – prezentace práce, propagace OSV – poskytuje výsledky své práce dalším žákům
Změří velikost působící síly.	Procvičuje si nejen sestavování el. obvodu, ale také grafické schéma. Provádí vlastní měření. Stanovuje si způsob měření, způsob grafického ztvárnění řešení, používá vztahy pro výpočty naměřených hodnot. Výsledné hodnoty prezentuje graficky.	Klid a pohyb tělesa. Druhy pohybů podle rychlosti. Výpočet průměrné rychlosti při nerovnoměrném pohybu tělesa.	Ma – jednotky a převody jednotek, geometrie – grafické zpracování měření a výpočtů Vko – bezpečnost silničního provozu MED – prezentace formou grafického zpracování ENV - vliv silničního provozu na ekosféru
Využívá poznatky o	Měří siloměrem F_g , F_{vz}	Archimédův zákon pro	

zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	působící na těleso, určuje velikost vztlakové síly výpočtem, použitím Archimédova zákona, výsledek porovnává s měřením objemu tělesa odměrným válcem a porovnává dosažené výsledky. Rozlišuje, za jakých podmínek těleso v kapalině plove, určuje, jaké síly na těleso působí. Pomocí hustoměru určuje druh kapaliny, ve které těleso plove. Rozšiřuje si znalosti z historie bádání o vlastnostech plynů i atmosféry naší Země, seznamuje se s osobnostmi, které přispěli k poznávání těchto vlastností. Zkoumá děje, nastávající při styku dvou těles o různých teplotách, provádí měření	kapaliny, Vztlaková síla, gravitační síla, siloměr, měření síly Stejnorodá a nestejnorodá tělesa. Potápění, vznášení a plování těles v kapalinách. Vlastnosti plynů. Atmosféra jako vzdušný obal Země a její složení. Atmosférický tlak. Vnitřní energie. Změna vnitřní energie. Teplo. Teplota. Měření teploty. Hmotnost. Změna skupenství látek. Měrné skupenské teplo tání látky. Teplo. Teplota.	VKM – globální dopady zvětšující se komunikační sítě Ma – převody jednotek Ze – význam vody VKM, ENV – ochrana vodních zdrojů Che – směsi OSV – rizika při vodních sportech Ze – vzdušný obal Země Che – plyny Dě – historie vzduchoplavby Vv, Pč – konstrukce modelu balónu MED – trojrozměrná prezentace, historická bádání ENV – nutnost důslednější ochrany zemské atmosféry Ma – převody jednotek, rovnice Ze – vliv teploty na povětrnostní podmínky
--	---	--	---

Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	teploměrem, zjišťuje hmotnost těles použitých v pokusu a zapsané hodnoty dosazuje do výpočtů. Po teoretické přípravě zkoumá proces tání ledu, vysvětluje, kdy led teplo přijímá, kdy (voda) odevzdává. Po provedení pokusu, měření následně vypočítá výsledné hodnoty. Porovná své výsledky s měrným skupenským teplem tání ledu uvedeným ve fyzikálních tabulkách. Provádí různá měření ampérmetrem a voltmetrem v jednoduchých elektrických obvodech. Na základě provedených pokusů postupně nalézá	Elektrický obvod. Elektrický proud a napětí. Ampérmetr. Voltmetr. Elektromagnetická indukce. Transformátory, rozvodná síť Vedení elektrického proudu v kovech Výroba a rozvod elektrické	VKM – globální oteplování ENV – zvyšování teploty v důsledku lidské činnosti Ma – převody jednotek Che – vlastnosti látek Ze – význam ledovcových oblastí VKM, ENV – nebezpečí hrozící z tajících ledovců v důsledku globálního oteplování Vko – bezpečnost a ochrana při práci s elektrickým proudem OSV – práce v kolektivu MED – způsob prezentace získaných poznatků Ze, PŘ – obnovitelné a neobnovitelné zdroje VKM – zásoby zdrojů energie na Zemi
---	--	---	---

Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	odpovědi na otázky, týkající se vzniku indukovaného proudu v cívce, která není zapojena v elektrickém obvodu. Na základě měření, provedených v pokusu, vypočítá transformační poměr, zjistí, zda jde o transformaci napětí nahoru nebo dolů. Zkoumá prakticky, na čem závisí ohřátí vodičů při průchodu elektrického proudu, jak se vlastností různých druhů vodičů využívá v praxi, jakou funkci mají tavné pojistky. Prohlubuje si znalosti o jednotlivých způsobech výroby elektřiny, její historii a současnosti, o cestě elektrické energie z elektráren ke spotřebitelům.	energie.	ENV – šetření elektrickou energií Che – vlastnosti látek Ze, Př – obnovitelné zdroje energie, dopad výroby el. energie na životní prostředí Vv, Pč – tvorba modelů ENV – dopady výroby el. energie na ŽP VKM – celosvětové zásoby neobnovitelných zdrojů energie
---	---	-----------------	--

--	--	--	--

Název volitelného předmětu: Informační výchova (Inf)

1. Charakteristika (obsahové, organizační a časové vymezení)

Volitelný předmět Informační výchova je nabízen žákům v sedmém a osmém ročníku, vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie a souvisí s obsahem povinného vzdělávacího předmětu Informační výchova. V předmětu je částečně realizováno průřezové téma mediální výchova. Předmět Informační výchova se prolíná všemi předměty. Ve volitelném předmětu Informační výchova jsou žáci vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami i k tvorbě vlastních prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Informační výchova je určena žákům s hlubším zájmem o počítačovou techniku, informační a komunikační technologie

Informační výchova je nabízena jako povinně volitelný předmět v sedmém a osmém ročníku s dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá v počítačových učebnách vybavených počítači připojenými na internet.

2. Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- používání hardwarového a softwarového vybavení počítačů,
- vyhledávání a třídění informací,
- samostatnému řešení problému a k utváření vlastních závěrů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- tvořivému přístupu při řešení úloh,
- hledání nejvhodnějšího způsobu řešení problémů, a jeho provedení,
- vyhledávání potřebných informací nutných k řešení problému.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání určeného způsobu technologie,
- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní textů,

- využívání informační a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- ke kolegiální radě či pomoci spolužákům,
- práci v týmu na projektech,
- hodnocení své práce i práce ostatních.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- seznamování s legislativou a obecné platnými zákony,
- ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

3. Průřezová témata

MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V předmětu Informační výchova je nutno ke zdravotně postiženým, zdravotně a sociálně znevýhodněným žákům přistupovat individuálně. Bude vždy záležet na druhu postižení.

Pro úspěšné vzdělávání žáků je třeba:

- umožnit žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky,
- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- přizpůsobit organizaci činností.

Při výuce mimořádně nadaných žáků se využívají tyto způsoby:

- zadávání specifických úkolů,
- vytváření skupin pro podporu spolupráce ve třídě,
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

INFORMAČNÍ VÝCHOVA 7. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
<i>Žák</i> Ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vazby mezi údaji. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a	<i>Žák</i> Používá základní pojmy HW, SW, vstupní, výstupní zařízení. Zná prostředí operačního systému Windows a jeho základní funkce. Rozezná formáty souborů (doc, gif). Zpracovává informace. Ovládá základní způsoby komunikace. Využívá metody a nástroje vyhledávání informací. Formuluje požadavek při vyhledávání na internetu. Ve Wordu formátuje písmo, pracuje s formátem odstavců a pravítkem, Vkládá a upravuje tabulky. Vkládá a upravuje obrázky. Ovládá panel nástrojů – kreslení. Využívá automatické opravy, opravy	Základy práce s počítačem Pojmy informační činnosti Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení E-mail, chat Vyhledávání informací a komunikace Internet - vývojové trendy IT - bezpečný internet Zpracování a využití informací Textový editor – Word Grafický editor – Malování	Práce s výukovými programy. MED – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

typologická pravidla pro práci s textem a obrazem. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	a úpravy textu a obrázků. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Prohlubuje si estetické cítění. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Dodržuje ochranu práv k duševnímu vlastnictví, copyright. Dbá zásad informační etiky. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Vysvětlí zásady bezpečného internetu.	Práce s textem a obrázky Grafické úpravy dokumentu - diplomy - pozvánky - referáty Informační etika Ochrana práv k duševnímu vlastnictví	Příprava referátů a dokumentů na různá témata zadaná v jiných předmětech.
--	---	--	--

INFORMAČNÍ VÝCHOVA 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
----------------------------	----------------	-------	---

<i>Žák</i> Ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vazby mezi údaji. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Ovládá práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typologická pravidla pro práci s textem a obrazem.	<i>Žák</i> Používá základní pojmy HW, SW, vstupní, výstupní zařízení. Zná prostředí operačního systému Windows a jeho základní funkce. Rozezná formáty souborů (doc,gif). Využívá multimediální funkce počítače. Zpracovává informace a posuzuje jejich plnohodnotnost, využitelnost a smysluplnost. Seznámí se s trendy v informačních technologiích. Rozumí toku informací (vznik, uložení, přenos a zpracování). Zná a řídí se zásadami bezpečného internetu. Tvoří práci na zadané téma. Rozvíjí své dovednosti při práci s textem. Vytvoří tabulku podle zadaných hodnot. Zvládá samostatné řešení problémových úloh. Zkouší jednotlivé operace v programu Excel, vkládá data, upravuje je. Aplikuje estetická a typologická pravidla	Základy práce s počítačem Pojmy informační činnosti Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Vyhledávání informací a komunikace <u>Internet</u> - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, věrohodnost; - vyhledávače, prohlížeče; - internetové encyklopedie; - bezpečný internet. Zpracování a využití informací Word – prohloubení znalostí	MED - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
---	---	--	--

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.	pro práci s textem a obrazem. Porovná vhodnost výběru. Dbá na smysluplnost textu a vhodnost použitých obrázků. Stanoví si vhodné téma pro samostatnou práci. Prezentuje informace. Tvořivě využívá softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci své práce. Zaujímá odpovědný a etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích. Dbá zásad informační etiky.	Excel – seznámení s programem Zpracování pozvánek, plakátů - vlastní prezentace POWER POINT - tvorba prezentace; - vkládání obrázků; - projektová práce na zadané téma. Informační etika Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright.	MED – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků)
--	--	---	--

Název volitelného předmětu: Psaní na počítači (Pnp)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Psaní na počítači vychází z charakteristiky a obsahu vzdělávacího oblasti Informační a komunikační technologie, stejnojmenného vzdělávacího oboru a přímo souvisí s povinným předmětem Informační výchova. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí psaní na počítačové klávesnici všemi deseti prsty, dále rozvíjí a prohlubují některé praktické dovednosti Informační výchovy a napomáhají ke zvýšení efektivnosti učení a racionální organizaci práce. Psaní na počítači je určeno pro žáky, kteří chtějí zrychlovat a zdokonalovat psaní na počítačové klávesnici, jejíž dokonalé ovládnutí se jeví pro budoucí generaci jako nezbytné. Školní výstupy vychází z vybraných rámcových výstupů vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie jak pro první, tak pro druhý stupeň.

Předmět je nabízen jako povinně volitelný v osmém až devátém ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v počítačových učebnách I nebo II vybavených počítači s výukovým programem a připojením na internetu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- samostatnému používání výukového programu,
- poznávání smyslu a cíle zvládnutí desetiprstové metody psaní na klávesnici.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka k:

- samostatnému řešení problematiky psaní – žák volí vhodné typy písma či stylu odstavce při práci ve Wordu, naučí se úpravu písemností.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka k:

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní účinnou komunikaci s okolním světem,
- dodržování správnosti grafické úpravy při psaní různých textů (např. životopisy, úřední dopisy apod.).

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- kolegiální radě či pomoci, případně se učí hlídat časový harmonogram apod.,
- spolupodílení se na příjemné atmosféře a učí se ohleduplnosti k pomalejším spolužákům.

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- zodpovědnému rozhodování podle dané situace, žák poskytne dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci s počítačem,
- využívání ICT pro hledání informací důležitých pro úpravu písemností a práci ve Wordu a Excelu.

3. Průřezová témata

V předmětu nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a žáky mimořádně nadanými

V tematickém celku Psaní na počítači je nutno ke zdravotně postiženým žákům přistupovat individuálně. Bude vždy záležet na druhu postižení. Pro úspěšné vzdělávání žáků zdravotně postižených je potřebné uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka (dlouhodobá práce na PC, negativní vliv sledování monitoru apod.) a přizpůsobit

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných směřuje k zadávání specifických úkolů po zvládnutí celé klávesnice počítače a k doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu. Žáci jsou motivováni k účasti na projektech, soutěžích a olympiádách rozvíjejících dovednosti získané v tomto předmětu.

PSANÍ NA POČÍTAČI 8. – 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie. Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	Žák Pracuje s výukovým programem pro nácvik psaní na počítači všemi deseti. Při sezení u počítače dodržuje známé ergonomické zásady. Nacvičuje písmena jednotlivých řad na klávesnici. Nacvičuje psaní na číselné klávesnici. Cvičí základní prstoklad pro pravou a levou ruku na klávesnici počítače. Při psaní na počítači volí správný postup pro základní nácvik písmen i pro zvyšování rychlosti a přesnosti psaní. Chrání počítač před poškozením a sebe i druhé	Správné sezení u PC, výška stolu, postavení ruky na klávesnici Nácvik písmen základní řady Nácvik písmen dolní řady Nácvik písmen horní řady Nácvik písmen s háčky a čárkami Nácvik psaní na číselné klávesnici Psaní bez zrakové kontroly na klávesnici Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní.	Inf – zásady ergonomie Čj – životopis, úřední písemnosti

	před možným zraněním. Dodrží zásady bezpečného internetu. Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Cviky na protažení a relaxaci při dlouhodobém sezení u počítače.	Tv – speciální cvičení
--	--	---	-------------------------------

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět Sportovní aktivity je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a realizovaných průřezových témat a přímo souvisí s povinným předmětem Tělesná výchova. Rovněž je spojen mezipředmětovými vztahy s dalšími předměty (Výchova ke zdraví, Etická výchova, Přírodopis, Zeměpis). Výuka je koncipována jako soubor pohybových a míčových her, nových pohybových činností a plavání. Ve výuce vytváříme podmínky pro další rozvoj funkčních a pohybových schopností, které při osvojení vedou k zachování a posílení zdraví, spolu s duševní a sociální pohodou jsou základem zdravého životního stylu. Dále dochází k osvojování dovedností, návyků a poznatků, způsobů chování ovlivňujících vlastní vlastnosti, které vedou k respektování pravidel, rozvoji zdravé soutěživosti, spolupráci v kolektivu a rozvoji zdraví, tělesné zdatnosti. Podle zájmu žáků a po vzájemné dohodě může probíhat výuka ve speciálních prostorách sportovních center zaměřených na určitou sportovní činnost a to nanejvýš jednou za měsíc. Sportovní aktivity jsou určeny pro žáky nadané na pohybovou aktivitu a žáky se zájmem o sport a sportovní aktivity.

Sportovní aktivity se realizují v sedmém, osmém a devátém ročníku jako povinně volitelný předmět s dotací jedna vyučovací hodina týdně. Vzdělávání probíhá v tělocvičně základní školy, na školním hřišti, popř. na jiných vhodných pronajatých sportovištích (např. atletický stadion TJ Jiskra, plavecký stadion Bzenec, sportovní areál ZŠ Školní atd.).

Nejčastější formy a metody realizace: příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, průpravné, kompenzační, relaxační cvičení, vedení ke spolupráci v kolektivu, hodnocení činností.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- seznámení se s cílem vyučovací hodiny a k jejímu hodnocení,
- osvojení si rozmanitých forem práce,
- pochopení a uplatňování pravidel pohybových činností.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- odvážnému a bezpečnému vykonávání činností,
- jednání v duchu fair-play.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- užívání osvojeného základního tělocvičného názvosloví,

- účinnému zapojení do diskuze,
- dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- poskytnutí pomoci a spolupráci.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- aktivnímu zapojení do sportovních činností,
- vytváření přátelské atmosféry při pohybových činnostech.

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k:

- osvojení si pravidel činnosti a vede je k jejich dodržování.

3. Průřezová témata

OSV – psychohygiena, seberegulace a sebeovládání, mezilidské vztahy

4. Práce se žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

V případě zájmu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami posuzujeme zda má pro tento předmět vhodné předpoklady a jestli je možné jeho postižení nebo znevýhodnění kompenzovat.

U žáků mimořádně nadaných podporujeme talent a nadání vytvářením vhodné vzdělávací nabídky. Pozorujeme žáky, hovoříme s nimi i s rodiči, děláme rozbor sportovních výsledků žáka. Podporujeme mimoškolní sportovní aktivity u těchto žáků, zapojení do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Talentovaní žáci zpravidla reprezentují školu na soutěžích a olympiádách.

SPORTOVNÍ AKTIVITY 7. – 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Výstup	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty)
Žák Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť,	Žák Osvojuje si základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Dbá na správné držení těla při činnostech i cvicích, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy. Dbá na správné dýchání. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné oblečení a sportovní obuv, výzbroj. Jedná v duchu fair play. Spolupracuje při týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka. Dále se zdokonaluje se v pravidlech míčových her Je schopen soutěžit v družstvu. Je si vědom porušení pravidel a následků.	příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností bezpečnost při sportování a hygiena vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play	OSV – psychohygiena OSV – seberegulace a sebeovládání OSV – spolupráce a soutěživost 1. mezilidské vztahy 2. psychohygiena

přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. Seznamuje se s organizací prostoru,	Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Projevuje samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Uvědomuje si význam sportování pro zdraví. Seznámí se sportovní výstrojí a výzbrojí, provádí její výběr a ošetření. Seznámí se a uplatňuje zjednodušená pravidla pro odehrání utkání začátečníků. Seznamuje se a zdokonaluje se v herních činnostech jednotlivce. Seznamuje se, osvojuje si a zdokonaluje základy jízdy – stání, základy pohybu, brzdění. Seznámí se se skupinovým cvičením na stacionárním kole, uvědomuje si vliv kardiovaskulárního cvičení na zdraví, uplatňuje získané návyky v terénu na kole horském i silničním. Uvědomuje si zdravotní význam plavání, zlepšování tělesné kondice. Je si vědom regeneračních, kompenzačních a rehabilitačních účinků. Zdokonaluje plavecké dovednosti, plavecké způsoby, skoky do vody. Seznamuje se a zlepšuje plavecké dovednosti při záchrane tonoucího.	sportovní hry - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování další pohybové činnosti (dle podmínek školy a zájmu žáků) - in-line brusle - plavání - badminton	3. seberegulace a sebeorganizace OSV – psychohygiena OSV – seberegulace a sebeovládání OSV – spolupráce a soutěživost, mezilidské vztahy, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace
---	---	---	--

s novými pohybovými činnostmi v nestandardních podmínkách.	Seznámí se s pravidly hry a zdokonaluje se v herních činnostech jednotlivce. Připravuje se pro hru jako dvouhru nebo čtyřhru.		
--	---	--	--

Název volitelného předmětu: Výtvarné praktikum (Vp)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a ve svém vzdělávacím obsahu přímo vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Výtvarné praktikum přímo souvisí s povinným předmětem Výtvarná výchova, dále souvisí s Hudební výchovou, Literární a Dramatickou výchovou. Žák je veden k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Žák je veden k poznávání a porozumění umění prostřednictvím vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn, k chápání umění jako specifického způsobu komunikace. Výtvarné praktikum slouží žákům s uměleckým a výtvarným nadáním nebo manuálně zručným žákům.

Výtvarné praktikum je zařazeno jako povinně volitelný předmět na druhém stupni v osmém a devátém ročníku s dotací dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně hudební a výtvarné výchovy nebo v kmenových třídách. Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou pravidelné návštěvy výstav a stálých expozic.

2. Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- práci s informacemi (vyhledávání, zpracovávání, vyhodnocování),
- prezentaci své práce,
- diskusi a hledání různých způsobů řešení a přístupů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- volbě vhodných způsobů řešení a jejich porovnávání,
- obhajobě zvolených přístupů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- formulaci a vyjádření své myšlenky a názoru,
- souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupině,

- vytváření pravidel práce v týmu,
- respektování individualit a upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování přesvědčení druhých lidí,
- k toleranci vůči jiným kulturám,
- ochraně tradic a kulturního a historického dědictví,
- kladnému vztahu k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- používání bezpečných a účinných materiálů, nástrojů a vybavení,
- dodržování vymezených pravidel.

3. Průřezové témata

V předmětu nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Charakteristika práce s žáky se SVP a mimořádně nadanými žáky

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na naší škole realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů. Při hodnocení žáků s SVP se přihlížíme k povaze znevýhodnění.

Mimořádně nadaným žákům je věnována v předmětu zvýšená pozornost, žáci jsou motivováni k prohlubování svého nadání účastí na projektech, výstavách, soutěžích a přehlídkách ve škole i mimo ni a na prohloubeném studiu svého oboru.

VÝTVARNÉ PRAKTIKUM 8. - 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. Užívá prvků vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody	Žák Rozvíjí smyslové činnosti, prvky vizuálně obrazných vyjádření – jejich jednoduché vztahy. Rozlišuje, vybírá a uplatňuje prostředky pro vyjádření emocí, fantazie, představ. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření.	linie, tvar, objem, světlost a barevná kvalita uspořádání prostoru a celku, vztahy prvků v ploše, podobnost, kontrast a rytmus prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních zkušeností	Návštěva výstavy, výtvarné expozice

uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Analyzuje vlastní i umělecká díla. Reflektuje vztah zrakového vnímání k ostatním smyslům. Vnímá a uplatňuje mimovizuální podněty při vlastní tvorbě.		
---	---	--	--

Název volitelného předmětu: Dramatická výchova (Dv)

1. Charakteristika (obsahové, časové a organizační vymezení předmětu)

Vzdělávací obsah předmětu vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova a zasahuje i do průřezových témat OSV, MUL a MED. Výuka dramatické výchovy na druhém stupni vychází z praktické potřeby vracet se, rozebírat a otvírat témata, se kterými se žáci setkávají v běžném životě i v jiných vyučovacích předmětech jako například výchova k občanství, výchova ke zdraví, český jazyk a literatura.

Ve vyučovacím předmětu Dramatická výchova je vzdělávání žáků zaměřeno na rozvíjení jejich sociálně komunikačních dovedností – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích, jejich prezentaci, reflexi a sebehodnocení. Důležitou součástí je také vyhledávání dramatických situací, charakterizování postav a komunikace s divákem. Prostřednictvím tohoto předmětu je žákům umožněno více se zabývat dramatickým uměním, návštěvou divadel, filmových představení v rámci výuky a učit se rozlišovat základní divadelní druhy. Dále se žáci budou nenásilnou formou učit chování při společenských akcích, estetickému citění, respektovat určitá pravidla a také umění naslouchat ostatním, přijímat jejich hodnocení a dále na sobě pracovat. Dramatická výchova je určena pro žáky se zájmem o dramatické umění a osobnostní výchovu.

Vyučovací předmět Dramatická výchova je zařazen do výuky jako povinně volitelný předmět v osmém a devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně. Dramatická výchova se vyučuje většinou v aule školy a v případě některých aktivit bude pro výuku využívána tělocvična nebo sálek školy a další prostory pro dané činnosti vyhovující. K výuce lze spojovat žáky z různých tříd.

2. Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- využití různých metod, které povedou k zájmu o danou oblast a vzdělávání se v ní,
- přípravě žáků na problémové situace, jejímž prostřednictvím získají nové poznatky,
- využívání vlastních zkušeností a na jejich základě se naučit vyvodit závěry,
- pozorování každodenního života, situací a nalézat v nich poučení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- hledání řešení problémové situace ve spolupráci s učitelem,
- hledání společného problému v dějové situaci, pochopení a nalézání různých řešení,
- společné diskusi s možností pro úvahu o správnosti, či nesprávnosti výroků, řešení situace.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- prezentaci příběhu, jeho dokončení či převyprávění, pomocí obrázkové osnovy,
- vyslechnutí druhou osobu, dodržení pravidel rozhovoru a vcítění se do pocitů druhého,
- porozumění záznamům hlasovým, tištěným, obrazovým apod.,
- využívání verbální i neverbální (řeč těla) komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupině, vzájemnému respektu a snaze se společně práci zdárně dokončit,
- snaze naučit žáky rozdělit si práci ve skupině, podporovat se a důvěřovat si,
- upozorňování na možnost žádat o pomoc spolužáka, učitele, vzájemné pomoci,
- vytváření dostatku příležitostí k objevům projevů pozitivních vlastností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- přijímání jiného názoru na danou situaci a jeho respektu, demonstrováním na příkladech z literárních či filmových děl,
- snaze si společně uvědomovat si svá práva, ale dodržovat dané povinnosti a pravidla,
- k vlastnímu rozhodování a odpovědnosti za své rozhodnutí, k projevu důležitosti svého vlastního já,
- pomoci žákům pochopit důležitost kultury pro život a podpoře jejich tvořivosti,
- uvědomění si kladů ekologie na náš život.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- k dodržování pravidel mezi spolužáky, mezi žáky a učitelem a snažit se je dodržovat,
- vytváření potřeby ochraňovat kulturní a společenské hodnoty,
- vzájemné soužití podle určitých pravidel,
- ke vzájemnému pochopení se, respektování vlastního prostoru pro svůj pozitivní rozvoj.

3. Průřezová témata:

OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
MED - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

4. Charakteristika práce s žáky se SVP mimořádně nadanými žáky

Zásady pro práci s žáky se SVP:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci, činnostech, při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky,
- zabezpečit individuální nebo skupinovou péči,
- používat odpovídající metody a formy práce,
- zajistit pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu při hodnocení,
- spolupracovat se školním poradenským pracovištěm, v případě potřeby s psychologem nebo speciálním pedagogem.
-

Zásady pro práci s mimořádně nadanými žáky

- směřovat nadané žáky k pomoci spolužákům při řešení obtížných úkolů,
- zapojovat nadané žáky do soutěží a projektů vycházejících z jejich schopností.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA 8. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla. Propojuje somatické dovednosti při verbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých. Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí. Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt;	Žák Učí se práci s dechem. Správně artikuluje. Snaží se o přirozenou komunikaci při rozhovoru a při svém vystupování. Snaží se hlasem, správnou artikulací a pohybem vyjádřit situaci. Vyjadřuje svůj pocit z dané situace – snaží se dramatizovat. Učí se rozlišovat herní situaci od reálného života. Snaží se spolupracovat se spolužáky a s učitelem na řešení herních situací, ale i běžných životních situacích. Dodržuje daná pravidla. Pojmenovává hlavní téma, motivy. Hledá v situaci konflikt a učí se hledat řešení. Přijímá názory ostatních při skupinové práci a přemýšlí o nich,	psychosomatické dovednosti -práce s dechem, artikulace, správné tvoření hlasu, verbální komunikace inscenační prostředky – přednes, drobné dramatické etudy herní dovednosti - vstup do role sociálně-komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích přiměřeně věku, v herních situacích náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání základní divadelní druhy – loutkové divadlo	Čj – správná výslovnost, přednes Tv – využití prvků rytmického cvičení, dodržování pravidel Čj – diskuse a její pravidla OSV – cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů, OSV – moje tělo, moje psychika /temperament/, moje vztahy k druhým lidem OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému) OSV – rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování OSV – řeč těla, zvuků a slov, řeč

Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly; Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	naslouchá ostatním a sám prezentuje svůj názor před ostatními, snaží se rozpoznat pocity druhého (jeho emoce). Zažívá hru s loutkou a snaží se jednat podle určené role, vstupuje do role. Získává průpravu v herních situacích s loutkou. Své pocity a nálady vyjadřuje pomocí postavy-loutky, posuzuje její chování. Učí se rozpoznat základní stavební prvky dramatu, vymýšlí a variuje dramatické situace, hledá v nich konflikt. Poznává a prezentuje současnou televizní filmovou a divadelní tvorbu.	typová postava - hra s loutkou základní stavební prvky dramatu – situace, konflikt Základní stavební prvky dramatu- situace, konflikt, téma, vrchol, gradace současná dramatická umění a média – televizní, divadelní a filmová tvorba	lidských skutků, sdělování verbální i neverbální OSV – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích MUL – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky MUL – umění vžít se do role druhého naslouchání druhým (jednání v rolích, v reálných životních situacích) MED – hodnotící prvky ve sdělení/výběr slov/ MED – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
--	--	---	--

DRAMATICKÁ VÝCHOVA 8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový	Žák Kontroluje držení svého těla snaží se zlepšovat práci s dechem,	psychosomatické dovednosti -práce s dechem, správné	Čj – zlepšuje své vyjadřování, přemýšlí o postavách, řeší konflikt

projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla. Propojuje somatické dovednosti při verbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých. Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí. Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou. Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu	učí se správné tvorbě hlasu, trénuje správné držení těla, začíná posuzovat komunikaci. Vyjadřuje své pocity neverbálně, učí se neverbálně zachytit pohyb, situaci, živý obraz. Prožívá roli určenou danou jevištní postavou postupně rozpoznává začátek situace, průběh a její závěr. Řadí situace podle časové posloupnosti či vlastního jednání. Zkouší nacházet náměty a témata jemu blízká. Prezentuje se před spolužáky, učitelem a hodnotí sebe i své spolužáky a dokáže se z daných poznatků poučit. Hodnotí svůj zážitek z dramatického díla a rozlišuje základní divadelní druhy.	tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace Neverbální komunikace příběh – řazení situací v časové následnosti náměty a témata v dramatických situacích - jejich hledání sociálně-komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v si-tuacích skupinové inscenační tvorby přiměřeně věku, její prezentace komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe herní dovednosti - jevištní postava základní dramatické žánry-	Čj – společenské chování při návštěvě divadla, rozšiřování slovní zásoby, poslech Tv – pohybové vyjádření situace OSV – cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů, OSV – moje tělo, moje psychika /temperament/, moje vztahy k druhým lidem OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV – rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování OSV – řeč těla, zvuků a slov, řeč lidských skutků, sdělování verbální i neverbální
---	---	--	---

procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledků. Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	Sleduje televizní a filmovou tvorbu přiměřeně věku, navštěvuje divadelní představení, poslouchá rozhlasovou tvorbu a snaží se o nich diskutovat.	komedie, tragedie, drama základní divadelní druhy- činohra, loutkové divadlo, opereta, opera, muzikál, balet, pantomima	OSV – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích MUL – člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky MUL – umění vžít se do role MED – hodnotící prvky ve sdělení/výběr slov/ MED – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
--	---	--	---

DRAMATICKÁ VÝCHOVA 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla. Propojuje somatické	Žák Využívá různé výrazové prostředky při samostatné činnosti a při práci ve skupině. Postupně propojuje somatické (vztahující se k tělu) dovednosti k vyjádření emocí postavy i	psychosomatické dovednosti -práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	Čj – základy komunikace Čj – sledování televizní a divadelní tvorby, návštěva divadla a chování v divadle OSV – cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů,

dovednosti při verbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých. Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí. Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou. Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí. Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní	vlastních stavů. Vstupuje do role přirozeně v ní jedná, snaží se získané dovednosti kombinovat a jejich pomocí. Vyjádřit určitou postavu, o dané postavě i situaci přemýšlí. Podle svých možností vyjádří postavu v herní situaci a vstoupí do role. Přemýšlí o jednání postav a zabývá se důsledky jejich chování. V herní situaci se učí jednat přirozeně a přesvědčivě a prezentuje ji před spolužáky. Využívá své životní zkušenosti pro další rozvoj svůj i své pracovní skupiny. Pracuje se spolužáky na vytvoření menšího inscenačního tvaru.	herní dovednosti - jednání v roli, jevištní postava sociálně-komunikační dovednosti - komunikace v situacích skupinové inscenační tvorby přiměřeně věku, její prezentace, reflexe typová postava - charakteristika postavy činoherními prostředky inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace komunikace s divákem - prezentace současná dramatická umění a média – televizní, divadelní a filmová tvorba, rozhlasová	OSV – moje tělo, psychika /temperament/, vztahy k druhým OSV – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání OSV – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV – rozvoj kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích OSV – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování OSV – řeč těla, zvuků a slov, řeč lidských skutků, sdělování verbální i neverbální OSV – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích MUL – člověk jako nedílná jednotu tělesné i duševní stránky
---	--	--	---

prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu.	Získává vlastní zkušenosti ze sledování různých druhů tvorby. Přijímá televizní tvorbu a diskutuje o ní.	tvorba a multimediální tvorba	MUL – umění vžít se do role druhého MED – hodnotící prvky ve sdělení/výběr slov/ MED – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
---	--	-------------------------------	---

1. Charakteristika předmětu (obsahové, organizační a časové vymezení)

Volitelný předmět Ekologické praktikum vychází z průřezového tématu Enviromentální výchova a jejich okruhů, umožňuje žákovi poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět přímo souvisí s povinným předmětem Přírodopis a dále s povinnými předměty: Zeměpis, Fyzika, Chemie a Výchova k občanství. Cílem předmětu je vzbuzení aktivního zájmu o pozorování a poznávání přírody, pochopení přírodních zákonů a vztahů mezi organismy, uvědomění si souvislostí mezi činností člověka a stavem životního prostředí, získání schopnosti orientace v základních ekologických problémech současnosti a získání zájmu o aktivní ochranu přírody. Ekologické praktikum je určeno žákům se zájmem o přírodu a poznání vztahů mezi lidmi a přírodou.

Ekologické praktikum je nabízeno žákům jako povinně volitelný předmět v osmém až devátém ročníku časovou dotací dvě hodiny týdně. Výuka probíhá zpravidla v učebně přírodopisu a zeměpisu, popř. v okolí školy nebo na vhodných lokalitách (exkurze). Jako formy a metody práce se preferuje skupinová práce, práce s informacemi, exkurze, přednášky a besedy, terénní cvičení, projektové vyučování a laboratorní práce.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- výběru a využívání různých metod pro poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- porovnávání a zpracovávání jednotlivých poznatků a k jasné formulaci závěrů,
- vyhledávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k:

- chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktorů,
- objevování a formulování problému,
- hledání různých způsobů řešení,
- týmovému řešení problému.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu,
- formulaci a vyjadřování svých názorů a myšlenek,

- naslouchání a respektování názorů druhých, umění argumentovat,
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupinách na základě společně vytvořených pravidel,
- přijetí různých rolí v týmu a ke kritickému hodnocení týmové práce,
- vzájemnému naslouchání a ochotě pomoci,
- upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- odpovědnosti za své zdraví,
- ochraně životního prostředí,
- důslednému dodržování stanovených pravidel,
- chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci,
- soustavnému pozorování a ke zpracovávání získaných informací,
- využívání moderních technologií, postupů, pomůcek,
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví.

3. Průřezová témata

OSV – Rozvoj schopností poznávání

VDO – Občan, občanská společnost a stát

ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

4. Charakteristika práce s žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky

V hodinách Ekologického praktika je u žáků s SVP respektováno jejich individuální tempo. U žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním se uplatňuje zdravotní hledisko, respektuje individualita a potřeby žáka, zdravotní hledisko, zohlednění druhu a stupně postižení ve spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci.

Nadaným žákům zadává učitel náročnější úkoly, které slouží k prohloubení a doplnění vzdělávacího obsahu a k přípravě na prezentace jejich znalostí a dovedností na veřejnosti, při soutěžích, olympiádách a akcích školy.

EKOLOGICKÉ PRAKTIKUM 8. - 9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Aplikuje praktické metody pozorování přírody.	Žák Na příkladu dokáže objasnit vybrané základní pojmy z ekologie. Uvede příklady organismů vybraných ekosystémů a jejich vztahy. Pečuje o ekosystémy školy a školního pozemku. Na praktických příkladech či pokusech pozoruje vztah mezi organismy a abiotickými faktory životního prostředí. Vyhledává a dále prezentuje informace o stavu životního prostředí, o globálních problémech, přírodě ČR a našeho regionu, o ekosystémech a jejich částech. Chápe biosféru jako globální ekosystém. Uvědomuje si světové problémy ohrožení prostředí.	Ekosystémy: - funkce ekosystému, život ekosystému - přirozené a umělé ekosystémy (např. ekosystém les, ekosystém lidské sídlo, ekosystému zahrady a parku) - ekosystém lidské sídlo - ekosystém zahrady a parku - pojmy: společenstvo, ekosystém, producent, konzument, rozkladač, predátor, parazit, potravní řetězec, jedinec, populace. Prezentace práce (diskuse, referát, písemné zveřejnění). Základní podmínky života: - abiotické – voda, vzduch, půda, sluneční	ENV - Ekosystémy - Základní podmínky života Př - Ekosystémy Ze - lidská sídla OSV - Rozvoj schopností poznávání ENV - Základní podmínky života Př, Ze, Fy, Che ENV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí VDO - Občan, občanská společnost a stát Př - péče o životní prostředí

Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	Na praktických příkladech poukazuje na důležitost domácí ekologie. Vyhledává informace o přírodě celé ČR i našeho regionu. Aplikuje praktické metody pozorování přírody. Pracuje s lupou, mikroskopem, zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát. Odebere přírodní materiál k pokusům. Zdůvodní důležitost domácí ekologie. Vypracuje jednoduchý laboratorní protokol. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	záření - biotické – jedinec, populace, společenstvo Péče o životní prostředí - ochrana přírody - nakládání s odpady Desatero domácí ekologie Globální problémy Chráněná území a přírodní zajímavosti ČR a našeho regionu	Ze - chráněná území a přírodní zajímavosti ČR Vko - globální problémy Př - praktické činnosti
---	---	--	--

Název předmětu: **Hudební praktikum - 2 . stupeň (Hp)**

1. Charakteristika předmětu (obsahové, časové a organizační vymezení)

Vzdělávací obsah volitelného vyučovacího předmětu Hudební praktikum je utvářen na 2. stupni školy ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Hudební výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura, přičemž využívá bohatých mezipředmětových vztahů s dalšími předměty (Hv, Dv, atd.).

Hudební praktikum vychází z dosažené úrovně hudebního rozvoje žáků a plynule navazuje na obsah hudební výchovy na 2. stupni. Základním rysem tohoto předmětu jsou tvořivé přístupy k hudbě a tento tvořivý přístup se projevuje především ve složce vokální a instrumentální. Hravé přístupy k pěveckým, poslechovým a instrumentálním činnostem se postupně usměrňují v tvořivou a cílevědomou práci.

Cílem Hudebního praktika je další rozvoj hudebních schopností a dovedností žáků, rozvoj jejich orientace ve světě hudby, podpora aktivní účasti žáků na kulturním životě školy a obce a kultivace jejich smyslu pro umělecké a kulturní hodnoty.

Hudební praktikum je spíše určeno žákům s hudebním nadáním, které mají schopnosti prohlubovat své vzdělání cíleným poslechem hudby, zdokonalováním dovedností ve zpěvu a hraní na zvolený hudební nástroj.

Předmět je zařazen do výuky jako volitelný a je vyučován v odborné učebně hudební výchovy nebo jiných vhodných učebnách a prostorách školy s časovou dotací jedna hodina týdně v sedmém až devátém ročníku.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k:

- používání obecně užívaných hudebních termínů,
- nalézání souvislostí mezi získanými poznatky o hudbě a jejich využitím v praxi,
- schopnosti zapamatovat si danou hudební skladbu a reprodukovat ji.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel vede žáky k:

- samostatnému zpracování a řešení problémů při realizaci hudebních činností,
- práci s chybou jako s příležitostí k nalezení cesty k správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyjádření a obhájení svého názoru vhodnou formou s ohledem na názory druhých,

- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- efektivní spolupráci, respektování názoru jiných,
- prožívání úspěchu při reprodukci hudby,
- respektování pravidel při práci v týmu, jejich dodržování a ovlivňování kvality práce svou kladnou pracovní činností.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názoru druhých na různé hudební žánry,
- vedení k tomu, aby chránili a oceňovali naše hudební tradice.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- vytváření pozitivního vztahu k práci s hlasem i hudebním nástrojem,
- dodržování dohodnuté kvality a termínů při zadané práci v hudebním praktiku,
- dodržování základních norem vhodného společenského chování.

3. Průřezová témata

V předmětu Hudební praktikum nejsou závazně realizována žádná průřezová témata.

4. Výuka žáků se SVP a mimořádně nadaných žáků

Vzdělávání postižených žáků a žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním:

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka,
- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupce žáka, školskými poradenskými zařízeními, s odborníky.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:

Jejich potřebu projevení a uplatnění znalostí a dovedností využít k zapojení do výuky:

- v oblasti hry na jeden či více hudebních nástrojů nebo zpěvu,
- do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- zadávání specifických úkolů,
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

HUDEBNÍ PRAKTIKUM 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
Žák Využívá své individuální hudební schopnosti při hudebních aktivitách. Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	Žák Podle svých hudebních schopností se zapojuje do různých hudebních aktivit. Improvizuje a rytmicky doprovází podle svých hudebních schopností. Hudebně jednoduše aranžuje rytmus a hudební nástroje. Rozvíjí ve svém zpěvu artikulaci a přiměřený hudební výraz. Zdokonaluje hlasovou techniku, sjednocuje a rozšiřuje hlasový rozsah. Zpívá intonačně čistě a rytmicky v prvním a druhém hlase. Sebehodnotí svůj hlasový projev a hodnotí úroveň hudebních činností druhých.	Vokální a instrumentální činnosti dle hudebních aktivit. Instrumentální činnosti: - skládání jednoduchých rytmů - hra na hudební nástroj a jejich souhra Rozšiřování hlasového rozsahu s ohledem na individuální předpoklady žáků	Hv 7 – souvislost s výukou Hv 8 – souvislost s výukou Hv 9 – souvislost s výukou

dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	Vnímá různé hudební žánry a diskutuje o jejich poselství. Rozlišuje různé hudební styly a žánry. Vhodně pohybově a mimicky doprovází písně různých stylů a žánrů. Podle pokynů učitele zapojuje své individuální schopnosti a dovednosti do realizace písní a skladeb různých žánrů.	Poslechové činnosti: - poslech různých žánrů - diskuse nad jejich poselstvím - lidové písně, umělé písně: jazz, rock, pop, folk, blues, country Realizace vybraných skladeb prostřednictvím společných i sólových vokálních nebo instrumentálních vystoupení.	
--	---	---	--

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

I. Pravidla pro hodnocení žáků

Cíl hodnocení

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získá informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje a nač by se měl zaměřit. Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. K záznamu hodnocení, klasifikaci a sebehodnocení se používají žákovské knížky.

Obecná pravidla hodnocení prospěchu a chování

1. Být otevřený k dětem a rodičům, stanovit a vysvětlit všechna kritéria před hodnocením.
2. Umožnit žákům co největší účast na hodnotícím procesu.
3. Snažit se hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnání s ostatními.
4. Brát chybu jako součásti procesu vzdělávání. Uvědomit si, že žáci mají právo dělat chyby, které jsou pro ně příležitostí naučit se to lépe.
5. Hodnotit prospěch a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným školním výstupům formulovaným v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu a těchto pravidel hodnocení.
6. Uplatňovat pedagogický takt, zejména: neklasifikovat žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, nedávat žákům dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, ve zkoušení se nesnažit nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, nezačínají novou látku k samostatnému nastudování celé třídy, klasifikovat jen probrané, dostatečně procvičené a zažité učivo.
7. Získávat podklady pro hodnocení prospěchu a chování žáka různými metodami, formami a prostředky: soustavným diagnostickým pozorováním a sledováním výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, včetně testů vytvořených jiným subjektem na zakázku školy (Kalibro testy), analýzou různých činností žáka, konzultacemi s ostatními učiteli, popř. s dalšími odborníky, rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka atd.
8. Ve způsob hodnocení žáka se specifickými vzdělávacími potřebami vycházet ze znalosti příznaků postižení a doporučení školního speciálního pedagoga, PPP a SPC, zvýraznit při něm motivační složku hodnocení a jevy, které žák zvládl. Respektovat podstatu individuálního přístupu ve způsobu hodnocení žáka.

9. Hodnotit jednoznačně, srozumitelně, srovnatelně s předem stanovenými kritérii, věcně a nestranně.

Pravidla pro použití hodnocení prospěchu klasifikací (známkou)

1. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
3. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti,
postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
4. Při klasifikaci známkou používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
5. Všechny písemné práce jsou předem oznámeny, aby žáci měli dostatek času se připravit.
6. Větší písemnou práci (více než 20 minut) mohou žáci psát v jednom dni jen jednu.
7. Ve vzdělávání se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.
8. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
9. Při určování stupně prospěchu přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žákova, ohodnocuje jeho píli a přístup k vzdělávání v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům, souhrnná klasifikace není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
11. Hodnocení výkonu žáka klasifikačním stupněm musí být objektivní, přiměřeně náročné, průkazné a jednotné.
12. Žák všech ročníků základní školy musí být z každého povinného i povinně volitelného předmětu hodnocen známkou alespoň čtyřikrát za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
13. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení

písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

14. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

15. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 20 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy.

16. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

17. Vyučující předmětu zapíše známky žáků do třídního výkazu a katalogového listu třídy a dbá o jejich úplnost.

18. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

19. Za první pololetí škola vydá žákovi výpis z vysvědčení a za druhé pololetí vysvědčení.

20. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím žákovské knížky, výpisem známek a vysvědčením, na třídních schůzkách (4x ročně), na požádání zákonných zástupců žáka kdykoliv, přednostně v konzultačních hodinách.

21. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje třídní učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy mimořádného zhoršení žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

22. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně dva měsíce navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se klasifikují.

23. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a

žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žaka.

24. Nelze-li žaka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

25. Nelze-li žaka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

26. Má-li zákonný zástupce žaka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žaka; je-li vyučujícím žaka v daném předmětu ředitel školy, rozhoduje krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žaka.

27. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žakovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žakovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

28. Ředitel školy může žakovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

29. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje písemně třídní učitel devátého ročníku výstupní hodnocení u všech žaků třídy o tom, jak dosáhli cílů stanovených ve vzdělávání. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žaka, jen pokud se žák hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

30. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení těmito stupni: pracoval úspěšně, pracoval.

31. Tato pravidla jsou dále doplněna ve školním řádu školy (podrobnosti ke komisionálním a opravným zkouškám, výstupnímu hodnocení atd.) podmínkou je, že nesmí být v rozporu s žádným předchozím pravidlem.

Pravidla pro použití slovního hodnocení prospěchu žaků

1. Učitel hodnotí osobní pokrok žaka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.

2. Učitel přihlíží ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žaka.

3. Hodnocení je vždy adresné.
4. Hodnocení je prvotně zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává informace o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
5. Při slovním hodnocení se postupuje obdobně podle kritérií pro klasifikaci, neboť musí být zachována vazba mezi klasifikací známkou a slovním hodnocením.
6. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
7. Tato pravidla mohou být dále doplněna ve školním řádu školy podmínkou je, že nesmí být v rozporu s žádným předchozím pravidlem.

Pravidla pro použití hodnocení chování žáků

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
3. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole i při akcích organizovaných školou.
4. Nedostatky v chování žáků se projednávají na pedagogické radě.
5. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - na třídních schůzkách (4x ročně),
 - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu ihned,
 - kdykoliv na požádání, přednostně v konzultačních hodinách.
6. Tato pravidla jsou dále doplněna ve školním řádu školy (udělování výchovných opatření, pochval atd.) podmínkou je, že nesmí být v rozporu s žádným předchozím pravidlem.

1. Způsoby hodnocení žáků

Pro hodnocení žáka je jako hlavní způsob hodnocení používána klasifikace klasifikačním stupněm (známkou), která v případě žáků se specifickými výukovými poruchami může být doplněna nebo zcela nahrazena slovním hodnocením. Vedle hodnocení známkou lze využít i hodnocení bodové nebo procentuální dle určené škály. Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků je žákovské portfolio. Neshromažďují se všechny práce, ale jen ty, ze kterých je zřejmé částečné či úplné

zvládnutí dané problematiky. Materiály v portfoliu se zásadně zařazují s vědomím a souhlasem žáků, včetně jeho vlastních návrhů.

2. Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení prospěchu žáků

1. Rozsah znalostí a dovedností (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů).
2. Hloubka porozumění (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu).
3. Kvalita práce s informacemi (práce s různými informačními zdroji, vyhledávání, porovnávání, třídění, kombinování, využívání, kritické hodnocení, prezentace).
4. Produktivita (plnění úkolů, různorodost, včasnost, pestrost, formální úroveň písemností a produktů, struktura a srozumitelnost vyjadřování).
5. Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, práce v projektech, podíl činnosti v týmu, navrhování řešení, tvořivost, rozvíjení myšlenek, formulování hypotéz).

Plnění jednotlivých kritérií lze sledovat pomocí předem definované škály.

Škály ke kritériím hodnocení prospěchu (hodnocení známkou i slovního hodnocení)

Rozsah znalostí a dovedností

1	100 – 90%	100 – 90 bodů
2	89 – 75%	89 – 75 bodů
3	74 – 50%	74 – 50 bodů
4	49 – 25%	49 – 25 bodů
5	24 – 0%	24 – 0 bodů

Hloubka porozumění

1	kladení otázek k věci, dovednost vyučovat druhé, rozvíjení tématu, kritické po-
	souzení, vytvoření originálu, předvedení
2	správná aplikace, ověření, rozbor
3	vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení
4	zopakování, označení, seřazení
5	rezignace, apatie, nulová snaha

Kvalita práce s informacemi

1	vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data
2	přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data
3	myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data

- 4 vyhledávání a převzetí cizí informační struktury
- 5 nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy

Produktivita

- 1 četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající všechny oblasti vzdělávání
- 2 formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání
- 3 výstupy s formálními nedostatky, pokrývající jen některé oblasti vzdělávání
- 4 nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu
- 5 žádné výstupy

Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů

- 1 úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků
- 2 neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků
- 3 neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků
- 4 neúspěšný pokus, irelevantní prostředky
- 5 rezignace, bezradnost, lhostejnost

Kritéria hodnocení chování žáků

1. Zdvořilost (oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva).
2. Způsob komunikace (nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku).
3. Respekt k lidem (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, ocení jeho přínos, zapojí ho do činnosti).
4. Úcta k hodnotám (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovolení, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem).
5. Plnění povinností (řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly stanové školním řádem a jeho částmi, pravidly třídy a pokyny vyučujících).
6. Prosazování práv (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, zastane se slabšího, ohradí se proti nespravedlivému jednání, vyjádří se slušně a věcně k věcem, které se týkají jeho vzdělání a života školy, uplatňuje demokratické principy v třídní nebo školní samosprávě).
7. Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně. Zaznamenávají se do třídních výkazů (katalogových listů).
8. Třídní učitel nebo ředitel školy může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za statečný

čin, za dlouhodobou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Udělení pochvaly a ocenění se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

9. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku; udělení napomenutí a důtky neprodleně oznámí řediteli školy a zapíše. Ředitel školy uděluje ředitelskou důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy.

10. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Výchovné opatření k posílení kázně se nezaznamenává na vysvědčení. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

11. K průběžnému hodnocení chování žáků slouží bodový systém. Žák získává na každé pololetí 12 bodů, které může ztratit za závažné nebo opakované méně závažné porušení školního řádu. Napomenutí třídního učitele se ukládá za ztrátu 3 bodů, důtku třídního učitele za odebrání 6 bodů a ředitelská důtku za odebrání 9 bodů. Body odebírání a popřípadě také přiděluje za pochvaly třídní učitel. Za méně závažné, ale opakované a soustavné porušování školního řádu se odebírání 1 bod (poznámka, zapomenutí žákovské knížky atd.). Za závažné a hrubé porušení (neomluvená absence, šikana, návykové látky, vulgární chování) více bodů. Za jeden přestupek se body odeberou a udělí trest pouze jednou. Evidenci bodů je pověřen třídní učitel, evidence je vedena v žákovské knížce a v sešitu v třídní knize. V případě nesouhlasu nebo námitek proti odebrání bodů, definitivně rozhoduje o přidělení nebo odebrání bodů ředitel školy.

Ukazatele jednotlivých stupňů při použití slovního hodnocení

Stupeň 1 (výborný)

Ovládá učivo. Samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti. Je samostatný, tvořivý, pohotový, dobře chápe souvislosti. Vyjadřuje se výstižně, souvisle a adekvátně věku, přesně, správně. Je pilný, snaží se. Dokáže pracovat s informacemi, spolupracovat a samostatně se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

V podstatě ovládá učivo. Vyžaduje drobnou pomoc při uplatňování znalostí a dovedností. Celkem samostatný, tvořivý a pohotový. Vyjadřuje se celkem výstižně a souvisle. Celkem se snaží, zpravidla je pilný. Dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací. Při spolupráci vyžaduje drobnou podporu. Dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Učivo ovládá s mezerami. Při uplatňování znalostí a dovedností vyžaduje pomoc, je méně samostatný. Je méně tvořivý, pohotový a vesměs napodobuje ostatní.

Vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby. K práci potřebuje dost často podnět. Při práci s informacemi potřebuje pomoc. Při spolupráci vyžaduje

pomoc. Se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Učivo ovládá se závažnými mezerami. Znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami. Napodobuje ostatní, ovšem často chybně, je nesamostatný, nechápe souvislosti. Vyjadřuje se se značnými obtížemi, nesouvisle. Malá pílě, snaha, a to i přes podněty. Při práci s informacemi dělá zásadní chyby. Při spolupráci vyžaduje výraznou podporu. Se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Učivo neovládá. Neovládá znalosti a dovednosti. Je nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný. Ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem. Podněty k práci jsou neúčinné. I přes poskytnutou pomoc nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informaci. I přes výraznou pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními, nedokáže se samostatně učit.

Ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se opakovaně dopustí méně závažných přestupků proti školnímu řádu nebo pravidlům chování, případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebným, průměr stupňů prospěchu ze

všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;

b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný;

c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný a pokud nelze žáka hodnotit ve 2. pololetí ani v náhradním termínu;

d) **nehodnocen(a)** – v **1. pololetí**, nelze-li žáka v 1. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu.

II. Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vytvořené ve školním vzdělávacím programu „Škola pro zdravý život“ vychází z koncepčních záměrů rozvoje školy na léta 2005 – 2010, plánu zdravé školy (ŠPZ) na léta 2009-2013, RVP ZV a vyhlášky MŠMT č.15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti, cíle, kritéria a nástroje autoevaluace

Vychází z oblastí vlastního hodnocení školy stanovených ve výhlášce MŠMT č.15/2005, v platném znění, (podmínky ke vzdělávání; průběh vzdělávání; podpora školy žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob a jejich vliv na vzdělávání; výsledky vzdělávání žáků; řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP; úroveň výsledné práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům) a zásad programu Škola podporující zdraví (Zdravá škola).

Oblast 1 Demografické podmínky školy

Cíl 1: Umožní počet narozených dětí za posledních šest let existenci dvou ZŠ v našem městě?

Kritérium: počet narozených dětí

Nástroj: statistika narozených MěÚ Strážnice

Cíl 2: Jak se vyvíjí se demografická situace v našem městě?

Kritérium: počet narozených dětí

Nástroj: statistika MěÚ Strážnice

Cíl 3: Jak se vyvíjel počet obyvatel našeho města za posledních 5 let?

Kritérium: počet obyvatel se stálým bydlištěm

Nástroj: statistika MěÚ Strážnice

Cíl 4: Jak se vyvíjí počet našeho města?

Kritérium: počet obyvatel se stálým bydlištěm

Nástroj: statistika MěÚ Strážnice

Oblast 2 Využití prostor školy a jejich vybavení z hlediska potřeb ŠVP

Cíl 1: Má škola potřebné podmínky k naplnění cílů, které si formulovala?

Kritérium: úroveň souladu mezi potřebami školy vycházejícími z RVP ZV a skutečností

Nástroj: plány budov, dokumentace z prověrek BOZP a kontrol, RVP ZV

Cíl 2: Vyhovují po stránce hygienické prostory školy současným normám?

Kritérium: úroveň souladu mezi platnými hygienickými normami a skutečností

Nástroj: dokumentace z kontrol KHS, prověrek BOZP

Cíl 3: Jsou efektivně využity všechny prostory školy?

Kritérium: míra efektivního využití prostor školy pro potřeby ŠVP

Nástroj: dokumentace školy, plány školy, ŠVP školy

Oblast 3 Soulad výuky dle ŠVP s praxí

Cíl 1: Je realizovaná výuka v souladu se ŠVP?

Kritérium: soulad učitelských příprav, cílů hodin a hodnocení žáků se ŠVP

Nástroj: hospitace, rozhovory

Cíl 2: Seznamují učitelé žáky předem se všemi kritérii k jednotlivým výstupům?

Kritérium: stanovení vybraných kritérií k výstupům

Nástroj: rozhovory s žáky a učiteli, pozorování v hodinách, hospitace, písemné podklady

Cíl 3: Jsou v hodinách naplňovány klíčové kompetence?

Kritérium: realizace naplňování KK v hodinách

Nástroj: rozhovory s učiteli, hospitace v hodinách

Cíl 4: Jsou do výuky předmětů postupně zaváděny principy činnostní výuky?

Kritérium: míra naplňování principů tvořivé školy

Nástroj: rozhovory, hospitace

Oblast 4 Soulad ŠVP „Škola pro zdravý život“ s RVP ZV

Cíl: Je text základní verze ŠVP v souladu s RVP?

Kritérium: dodržení pokynů RVP ve znění k 1. 9 2012 v textu ŠVP školy

Nástroj: RVP ZV, ŠVP ZV

Oblast 5 Činnost Školského poradenského pracoviště (ŠPP)

Cíl 1: Jsou rodiče, učitelé a žáci dostatečně informováni o nabídkách ŠPP?

Kritérium: dostatečná informovanost (min 90%)

Nástroj: dotazník

Cíl 2: Jak jsou s činností ŠPP rodiče, učitelé a žáci spokojeni?

Kritérium: úroveň spokojenosti

Nástroj: dotazník

Oblast 6 Sdružení rodičů

Cíl: Jak jsou spokojeni rodiče a učitelé s úrovní spolupráce prostřednictvím sdružení?

Kritérium: míra spokojenost (nadpoloviční)

Nástroj: rozhovory, dotazník

Oblast 7 Účast a vliv rodičů, učitelů a žáků ve škole

Cíl: Jsou spokojeni, rodiče, žáci a učitelé ve škole a s váhou svého slova v ní?

Kritérium: míra spokojenosti (nadpoloviční) vzorku žáků, rodičů a učitelů

Nástroj: základní dotazníky Škola a já

Oblast 8 Výsledky žáků v soutěžích a olympiádách

Cíl: Zlepšují se výsledky našich žáků v postupových soutěžích a olympiádách?

Kritérium: umístění žáků v okresních a vyšších kolech soutěží

Nástroj: výroční zprávy o činnosti školy 2005 - 2009

Oblast 9 Výsledky vzdělávání

Cíl: Jaké výsledky vzdělávání dosahujeme u žáků v třetích, pátých, sedmých a devátých ročnících v profilových předmětech?

Kritérium: nadprůměrné výsledky (umístění v první až páté desetině škol)

Nástroj: testy Kalibro v Čj, Ma a Aj (jen v pátém, sedmém a devátém ročníku)

Oblast 10 Složení pedagogického sboru

Cíl 1: Odpovídá složení pedagogického sboru kvalifikačním požadavkům?

Kritérium: míra splnění kvalifikačních předpokladů

Nástroj: platná legislativa (zákon o pedagogických pracovnících), vzdělání PP

Cíl 2: Odpovídá složení pedagogického sboru požadavkům ŠVP?

Kritérium: míra aprobovanosti v jednotlivých povinných a volitelných předmětech

Nástroj: ŠVP, vzdělání PP

Oblast 11 Hodnocení práce vedení školy ze strany rodičů, žáků a učitelů

Cíl 1: Jak jsou spokojeni žáci, rodiče a učitelé s vedením a řízením školy?

Kritérium: nadprůměrná míra spokojenosti, zájmu, úroveň řízení

Nástroj: dotazníky Kalibro Škola a já

Cíl 2: Jak jsou rodiče, učitelé a žáci spokojeni s průběhem zápisu do první třídy?

Kritérium: nadprůměrná míra spokojenosti

Nástroj: dotazník, rozhovory

Oblast 12 Realizace podpory zdraví na škole

Cíl 1: Vychází organizace hodiny i rozvrh hodin ze zásad Zdravé školy?

Kritérium: míra souladu organizace hodiny a způsobu výuky se školou podporující zdraví

Nástroj: rozhovory, hospitace

Cíl 2: Rozvíjí škola žákům zdravé a bezpečné klima vycházející ze zásad Zdravé školy?

Kritérium: míra spokojenosti žáků

Nástroj: dotazníky Kalibro Škola a já

Cíl 3: Vychází způsob výuky v hodinách ze zásad Zdravé školy?

Kritérium: míra souladu organizace hodiny a způsobu výuky se školou podporující zdraví

Nástroj: rozhovory, hospitace

2. Časové rozvržení autoevaluačních činností

září – analýza podmínek školy, dotazníky pro rodiče žáků 1. a 6. tříd, hodnocení práce učitelů

říjen – posouzení práce školy a cílů na školní rok vedením školy a vyučujícími

listopad – prosinec – spokojenost s činností ŠPP

leden – únor - dotazníky k zápisu do 1. třídy, dotazníky Kalibro Škola a já pro žáky ve 4. a 6. třídách,

leden – duben - srovnávací testy Kalibro v 3., 5., 7. a 9. ročníku

únor - březen – dotazníky Kalibro ve 4. a 6. ročníku

duben – statistiky MěÚ, demografické podmínky, analýza využití prostor školy, hygienické podmínky, personální zabezpečení školy

květen – vyhodnocení testů a dotazníků Kalibro

červen – hodnocení školy ze strany odcházejících žáků 9. ročníků, hodnocení práce učiteli

červenec – zpracování výsledků práce ve školním roce

srpen – zapracování výsledků do výroční zprávy školy, roční kontrola provádění realizace podpory zdraví ve škole

v průběhu školního roku – hospitace k souladu výuky se ŠVP, souladu ŠVP a RVP, zavádění činnostní výuky podle aktuální potřeby a okolností dotazníky pro učitele, žáky a rodiče

7. Nepovinné předměty

Nepovinný předmět Náboženství (Náb)

Předmět Náboženství souvisí s hledáním duchovních hodnot důležitých pro život člověka. V rámci tohoto předmětu jsou žáci vedeni k hledání odpovědí na otázky po smyslu života. Obsah výuky vychází na 1. stupni i na 2. stupni z obsahu Náboženské výchovy, která je součástí vzdělávacího programu Obecná škola. Společným motivem pro všechny ročníky 1. stupně je spirála (kruh) jako cyklicky se opakující poznávání, společným motivem pro všechny ročníky druhého stupně je motiv cesty, která charakterizuje lidskou existenci jako neustálé bytí na cestě.

Náboženství jako nepovinný předmět je nabízen žákům v prvním až devátém ročníku školy s dotací 1 hodina týdně. Výuka se uskutečňuje v učebně náboženství, kmenové třídě nebo v jiných vhodných prostorech (kostel). Výuku zpravidla navštěvují žáci z různých tříd stejného ročníku. V případě malého zájmu žáků, je možné spojovat navazující ročníky na 1. nebo na 2. stupni. Výuku vedou duchovní nebo pedagogové s vysokoškolským teologickým vzděláním.

Součástí vzdělávání v tomto nepovinném předmětu je jedna nabídka jedné jednodenní exkurze pro žáky s duchovní a náboženskou tematikou, která může proběhnout mimo areál města.

Nepovinný předmět Anglický jazyk (Aj)

Velmi významným klíčem k pochopení okolního světa je výuka cizího jazyka. V našem školním vzdělávacím programu nabízíme výuku nepovinného Anglického jazyka, který je v současnosti hlavním dorozumívacím jazykem v naší euroatlantické oblasti. Výuka je vedena k tomu, aby žák uměl popsat svůj svět, je založena na elementárních formách povzbuzujících co nejvíce mluvení (hry se slovy, jednoduché písně, říkadla, využití gest, míčové hry, obrázky). K zapamatování psané podoby lze využít zábavné texty, komiksy, doplněné o sledování vhodných videopořadů, poslechem nahrávek atd. Popisování mluvnických kategorií má zcela okrajovou funkci. Cílem výuky je především motivovat žáky k dalšímu zájmu dále se v anglickém jazyce zdokonalovat.

Anglický jazyk jako nepovinný předmět je nabízen pouze žákům v prvním a druhém ročníku s dotací 1 hodina týdně. Výuka se uskutečňuje v kmenové učebně, jazykové učebně nebo jiných prostorech (počítačové učebny). Výuku navštěvují zpravidla žáci z jedné třídy. Podle počtu žáků a provozních možností se třídy na výuku dělí.

Zájmové útvary

Naše škola tradičně nabízí žákům na 1. i 2. stupni v rámci mimoškolní činnosti a volnočasových aktivit zájmové útvary (kroužky), které probíhají zpravidla po vyučování v prostorách školy.

Zájmových útvarů jsou jedna až dvě desítky a zúčastňuje se jich více polovina všech žáků. K tradičním kroužkům nabízeným žákům 1. stupně patří kroužek Lega, hudební kroužek Flétna, na 2. stupni jsou to zase: Anglický jazyk, Český jazyk, Počítače, Fotografický kroužek a Míčové hry.

8. Seznam používaných zkratk

(s výjimkou fyzikálních a chemických značek a chemického a fyzikálního názvosloví)

Aj	Anglický jazyk
Ak	Anglická konverzace
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Čas	Člověk a svět
Čj	Český jazyk a literatura
ČNO	České národní obrození
DD	Dětský domov
Dě	Dějepis
Dp	Dějepisné praktikum
Dv	Dramatická výchova
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ENV	Enviromentální výchova
Ep	Ekologické praktikum
Etv	Etická výchova
EU	Evropská unie
Fvp	Fyzika v pokusech
Fy	Fyzika
Che	Chemie
Hp	Hudební praktikum
Hv	Hudební výchova
HW	Hardware
ICT	Informační a komunikační technologie
IČO	Identifikační číslo organizace
Inf	Informační výchova (povinný předmět nebo volitelný předmět)
INT	Integrace
Jp	Jazykovědné praktikum
KHS	Krajská hygienická stanice
KK	Klíčové kompetence
LMP	Lehké mozkové postižení
Lp	Literární praktikum

Ma	Matematika
MED	Mediální výchova
Mp	Matematické praktikum
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUL	Multikulturní výchova
OSN	Organizace spojených národů
Náb	Náboženství
Nj	Německý jazyk
OSV	Osobnostní a sociální výchova (průřezové téma)
P	Předmět
PC	Počítač (notebook)
Pč	Pracovní činnosti
PČP	Pravidla českého pravopisu
Pnp	Psaní na počítači
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PRO	Projekt
PSP	Periodická soustava prvků
PSS	Pravoúhlá soustava souřadnic
Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
PU	Počítačová učebna
Rj	Ruský jazyk
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
Sa	Sportovní aktivity
Sh	Sportovní hry
SPC	Speciální pedagogické centrum
SPU	Specifické poruchy učení
SSČ	Slovník spisovné češtiny
SVP	Specifické vzdělávací potřeby (postižení, znevýhodnění)
SW	Software
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠPP	Školské poradenské pracoviště
ŠPZ	Škola podporující zdraví (Zdravá škola)
ŠVP ZV	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Tv	Tělesná výchova
Tp	Technické praktikum
ÚP	Úřad práce
Vd	Vedení domácnosti
VDO	Výchova demokratického občana
VKM	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vko	Výchova k občanství
Vkz	Výchova ke zdraví

VP	Volitelné předměty
Vp	Výtvarné praktikum
Vv	Výtvarná výchova
Ze	Zeměpis
ŽP	Životní prostředí

9. Přílohy ŠVP

9.A Příloha upravující vzdělávání žáků s LMP

9.B ŠVP Školní družiny

9.C ŠVP Školního klubu